જ્ઞાન સમ્પ્રદાય.

ભજન સાગર.

ભાગ ૧ લો.

પ્રકાશક

ગુરૂગાદી (સારસાપુરી)

શ્રીઃ

જ્ઞાન સમ્પ્રદાય

ભજન સાગર

(ભાગ ૧ લો.)

રચનાર:—

જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના પ્રધાનાચાર્ય, કૈવલવેત્તા, પૂજ્યપાદ પરમગુરૂ,

શ્રીમત્ કરૂણાસાગર મહારાજ

તથા

જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના દ્વિતીયાચાર્ય, પૂજ્યપાદ,

શ્રી નરવેદસાગર મહારાજ.

ગુરૂગાદી—"સારસાપુરી" જીલ્લા ખેડા.
(ગુજરાત)

સંગ્રહ કરી છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા:—

જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના પષ્ઠમાચાર્ય,

શ્રીશિતળદાસજી ગુરૂશ્રી પ્રયાગદાસજી મહારાજ.

ગુરૂગાદી—"સારસાપુરી".

સંવત ૧૯૮૫ સન. ૧૯૨૮
આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત. ૫૦૦૦

કિંમત રૂ. ૧-૮-૦

આ પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું:—

જ્ઞાન સમ્પ્રદાયની ગુરૂગાદી,

"સારસાપુરી".

પોસ્ટ સારસા: તા. આણંદ (ગુજરાત).

તા. ક:—સદ્ગુરુદેવ બાલકૃષ્ણ કૃત, પંચમ સૂક્ષ્મ વેદ નિરૂપણ, પણ ઉપરને શિરનામેથી મળી શકશે.

મુદ્રક:—પુરૂષોત્તમ શંકરદાસ.
મુદ્રણસ્થાન, "ઉત્કૃષ્ટ મુદ્રણાલય"
ફર્નાન્ડીઝ બ્રીજ: રીચીરોડ,
અમદાવાદ.

श्री

आद्य सकर्ता स्वराज करुणेश कैवल

कर्ता त्वं नमामि.

(स्तुतिः)

जय जय अखंडानंद हरि.
जय जय शोक चोद हरन अरि. १

जय जय पूरन पद परम रता.
जय जय अकल रुत गगन गता. २

जय जय सच्चिदानंद आनंद पति.
जय जय ज्ञान चक्षु करन गति. ३

जय जय थिर भंजन भक्त मणि.
जय जय संकुट दूर करन धणि. ४

जय जय सनातन सरन रदु.
जय जय वरध नहि हांण्य कदु. ५

जय जय अखिलानंद अचल अहो.
जय जय आद्य अंत मध्य रहो ६

जय जय अच्युत अव्ये अजर अखे.
जय जय अलख तुम कोई न लखे. ७

जय जय पुरातन पुरुष अजे.
जय जय करन जुग ठींग बजे. ८

जय जय योग ध्यांन धरम धिरु,
जय जय जन मन सुखद शिरु. ९

जय जय जक्त तम हरन दिनु,
जय जय असत सत करन भिनु. १०

जय जय जीव चर अचर गुरु,
जय जय धेंन मणि कलपतरु. ११

जय जय चैतन चिद् करुणाकर.
जय जय कैवल हंस ईश सौंवर. १२

जय जय अयोनि अहो मनख तनु,
जय जय धारन कियो कारज जनु. १३

जय जय कैवल निज धाम पति.
अहो श्रीमत् कुवेर तेहु पाये हो गति. १४

ज्ञान सम्प्रदायस्य आद्य स्थापक, धिमत् धर्मधुरन्धर पञ्चमसूक्ष्म-
वेदाचार्य, कैवलवेता, पूज्यपाद् परमगुरु,

—: श्रीमत् करुणासागर महाराज विजयते :—

(स्तुतिः)

समर्थ सद्गुरु देव, देवाधि देव दयालम्;
महा मंगलमय मूरत, सुरत सुखरुप रसालम् . १
दिव्य तनु घनश्याम हाम, हद सबही पेलायत्;
प्रसिद्ध प्रौढपति महाद्, अंश सब तांही मेलायत् . २
एसेही परमगुरु महाद्, शांत सद्रुप अनोपम्;
सक्रत अंश सेवित, विभूति करन निरुपम् . ३
षोडष चिन्ह संयुक्त, तनु धर तेज अपर बलः
विभूति सोल संयुक्त, कला खट दश जिनुं कल. ४
ऐश्वर्य जिनु महाद्, मनोरथ पूरे मनकाः
करन जुग जणवेश, प्रगट किये ज्ञानका डंका. ५
भोवन त्रिये टहंकार, ज्ञानगम गर्जत अद्भूत.
अनंत अंस विखरेहु, मिलन पति ताय करन जुथ. ६
उपजावन आनंद अहंमेव, करुणामय करताः
शरणे लई सब अंश, अनंत जन्म अग हरता. ७
किये निरमल तनु अंश, वंशमे ताय मेलायतः
एसे केतु न्हेः करम, कर्म सब ताय छोडायत. ८
एसे परमगुरु प्रगट, सजन सुख काज तनु धर;
श्रीमत् कुवेर सवज्ञ, गति परसेहु अचराचर. ९
जहां जहां परमगुरु प्रगट, समिप नारण निजदासा;
जुग जगमां जणवित, करन विज्ञान प्रकासा. १०

—: પ્રસ્તાવના. :—

आद्य सकर्ता स्वराज करुणेश कैवल

कर्ता त्वं नमामि.

(श्लोक)

मालिनी छन्द:

असित गिरिसमं स्यात् कज्जलं सिंधुपात्रे
सुर तरुवर शाखा लेखनी पत्र मूर्वी ।
लिखति यदा गृहीत्वा शारदा सर्वकालं,
तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥ १ ॥

ભાવાર્થ:—નીલગિરિ પર્વ તુલ્ય સાહી હોય, મહા-સાગર (સમુદ્ર) તુલ્ય ખડીયો હોય, સર્વે શ્રેષ્ઠ દેવતાઓ ઝાડોની કલમ બનાવી હોય, પૃથ્વિના પડ તુલ્ય કાગળ હોય અને સર્વથી શ્રેષ્ઠમાં શ્રેષ્ઠ લખવાવાળી સરસ્વતિ અહો-રાત્રિ (સદાયકાળ) લખ્યા કરે. તોપણ હે પંચ વિશેષ-ણુથી સુશોભિત આદ્ય સકર્તા સ્વરાજ કરુણેશ કૈવલ કર્તા તમારા ગુણોનો પાર આવી શકે તેમ નથી. અર્થાત અથાહ ! અથાહ !! અથાહ છે !!!

ज्ञान सम्प्रदायस्य आद्य स्थापक, श्रीमत् धर्म धुरन्धर पञ्चम सूक्ष्मवेदाचार्य, कैवलवेता, पूज्यपाद् परमगुरु,

श्रीमत् करुणासागर महाराज विजयते.

(श्लोक)

शिखरिणी छन्द:

असारे संसारे गद् परिगते दुःखबहुले
विशुद्ध ज्ञानं नौ भ्रमति खलु सिंह ध्वनिरिव ।

कुवेराणां येषां सकल जन मोहान्ध भिदुरा
नुमस्तेषामङ्घ्रि मणत शिरसो मूक्ति जनकौ ॥ २ ॥

ભાવાર્થ:-હે પ્રિય મુમુક્ષુ અંશો પ્રથમ વાર્તા એ છે કે, સંસાર કોને કહેવાય તેને માટે પૂજ્યપાદ પરમગુરૂ શ્રીમત્ કરૂણાસાગર મહારાજ શ્રી મૂખે परमसिद्धान्त ग्रंथના છઠ્ઠા કેતુમાં કહે છે કે,-

खोज न अपने आपनकी, मापकी मांनत सार;
संशे सहित वहित सदा, जिनुं कहत संसार. १
मोक्ष वस्त पतियारन, संशे मांनत सार;
अंधाधुंध अनादिके जिनुं कहत संसार. २
आवनकी जिनु गम नहि, जावन जेही द्वार;
अब नहि पेखत एही मम, तिनु कहत संसार. ३
को हम को किरतार हे, नरण्ये नहि निरधार;
आद्य अंतकी अदबद, चकत सोई संसार. ४

જીવો (અંશો) ને પોતાના સ્વરૂપકારનું તથા પોતાના અસલી (પુરાતનિ) પિતા અથવા વતનનું બિલકુલ ભાન રહ્યું નથી.

કારણ કે,-

नैनं छिन्दति शस्त्राणि, नैनं दहति पावकः ।
नचैनं क्लेदयन्त्यापो, न शोषयति मारुतः ॥ ३ ॥

ગીતામાં પણ શ્રી કૃષ્ણજી કહે છે કે, આપણા (ત્રેત્રીસ કોડ દેવકોટિ અને ચોર્યાસી લક્ષ યોનિરૂપી) પંચભૌતિક શરીરમાં રહેલો આત્મા (અંશ) છે તે, કોઈપણ પ્રકારના હથિયારથી કપાઈ શકતો નથી, અગ્નિથી બળી શકતો

નથી, જળથી પલળી (ભિંજાઇ) શકતો નથી, અને પવ-
નથી સુકાઇ શકતો નથી.

અર્થાત—

औरु आपने तनके साक्षि निज, रूप रंग गुण रहितु; ।
अंतःकरण ईंद्रि दश पुनितत अलग सदा तेही सहितु ॥

આપણા નાશવાન પંચ ભૌતિક સ્થુળ શરીરનો સાક્ષિ આત્મા (અંશ) રૂપ, રંગ, ગુણ, અંતઃકરણ અને ઇદ્રિયોથી ન્યારો (અલગ) રહેલો છે.

કેવી રીતે? જુઓ કે, (ઉંચું, જાડું અને પાતળું) રૂપ, (લાલ, શ્યામ અને ગોર) રંગ, (રજો, તમો અને સતો) ગુણ, (મન, બુધ્ધિ, ચિત અને અહંકાર) અંતઃકરણ, અને

श्रोत्रं त्वक् चक्षुषी जिह्वा नासिका चैव पञ्चमी ।
पायूपस्थं हस्तपादं वाक्चैव दशमी स्मृता ॥ ४ ॥

(કાન, ચામડી, નેત્ર, જીભ અને નાક એ પંચ જ્ઞાનેન્દ્રિય ગુદા, લિંગ, હાથ, પગ અને મૂખ એ પંચ-કર્મેન્દ્રિય અર્થાત દશ) ઇદ્રિયો એ સર્વે છે. પરંતુ તે આત્મા (અંશ) પંચભૌતિક નાશવાન સ્થુળ શરીરની ઉપર દ્રષ્ટિ રાખીને મહત્ અથવા અલ્પ વિધવિધ પ્રકારનાં અનંત કાર્યો (ધંધા રોજગારો) કર્યા જાય છે. પરન્તુ આવો જે અદ્રષ્ટ અજર અમર અરૂપી અનંત શક્તિમાન્ય આત્મા (અંશ) પંચભૌતિક શરીર ઉપરથી દ્રષ્ટિ ઉલ-ટાવી લીધા બાદ, તેજ સ્થુળ શરીર પોતાનાજ (હાથ, પગ નેત્ર, મૂખ વિગેરે) અવયવો પણ રજભાર હલાવી ચલાવી શકતું નથી, તો પછી તે સ્થિતિમાં તો બીજા જે

વિધવિધ પ્રકારનાં અનંત કાર્યો (ધંધા રોજગારો) કરવાનાં તો ક્યાજ રહ્યાં?

અર્થાત્—

આવો જે અદ્રષ્ટ અજર અમર અરૂપી આત્મ (અંશ) છે તેની ખબર આ સૃષ્ટિના જીવોને રજભાર પણ નથી. તો પછી પરમાત્માના સ્વરૂપાકારનું ભાન તો સ્વપ્નાન્તરે પણ હોય જ કયાંથી. નથી! નથી!! નથી જ!!!

માટે હે પ્રિય મુમુક્ષુ આત્મઅંશો અફસોસ છે કે, જીવોએ પ્રથમ પોતાના આત્મ (અંશ) સ્વરૂપકારનો નિશ્ચય કર્યા સિવાય જે અનંત બ્રહ્માંડાધિશ અદ્રષ્ટ અજર અમર અરૂપી અને અનંત શક્તિમાન્ય પરમાત્માના સ્વરૂપનો તો નિશ્ચય કરી દીધો છે, કે, પરમાત્મા પણ આપણા જેવા ઔઠ (સાઠા ત્રણ) હાથના પંચભૌતિક સ્થુળ શરિરવાળા છે.

અર્થાત્—

આપણને કાન, ચામડી, નેત્ર, જીભ અને નાક એ પંચ જ્ઞાનેન્દ્રિય અને ગુદાલિંગ હાથ, પગ અને મૂખ એ પંચકર્મેન્દ્રિય એ દશ ઇંદ્રિયોવાળું સાઠા ત્રણ હાથનું શરીર છે. તેવીજ રીતે પરમાત્માનું શરીર પણ તેવુંજ પંચજ્ઞાનેન્દ્રિય તથા પંચકર્મેન્દ્રિયવાળું છે. અને આપણને જેમ ખાવા, પીવા, ઓઢવા તથા પાથરવા માટે જેમ વસ્ત્ર ઇત્યાદિ જોઇએ છીયે તેમ પરમાત્માને પણ તે સર્વે ચીજો જોઇયે છીયે. આપણે જેમ રાત્રિમાં તથા દિવસમાં જેવી રીતે સૂઈ જઈને ઉઠીયે છીયે તેમ, પરમાત્મા પણ સૂવે છે તથા ઉઠે છે. અને આપણને જેમ બૈરાં છોકરાં વિગેરે છે તેમ

પરમાત્માને પણ બૈરાં છોકરાં વિગેરે છે. આવા અજ્ઞાનિ તથા અંધશ્રદ્ધાળુ જીવોની આ એક પ્રકારની કપોલ કલ્પના છે. તો તે કપોલ કલ્પનાથી ત્રણ કાળમાં પણ જીવોનું ભવ દુઃખ રજભાર મટવાનું નથી.

देहादुत्क्रमणं चास्मात्पुनर्गर्भे च संभवम् ।
योनि कोटि सहस्त्रेषु सृताश्चास्यान्तरात्मनः ॥५॥

જ્ઞાનિ પુરૂષો,–આ દેહથી આત્માનું નિકળવું તથા ફરીથી ગર્ભમાં જન્મ થવો. તેવીજ રીતે કરોડો સહસ્ર-યોનિયોમે આત્મા ફર્યા કરે છે. તેનો વિચાર કરે છે. તેથીજ તે જ્ઞાનિ પુરૂષો ઉચ્ચ પ્રકારની (પરમાત્માનું ભજન સ્મરણ તથા રહેણી કરણી રૂપી) અનંત ક્રિયા કરે છે. તેથી તે અંશો આ ભવદુઃખ (જન્મમરણ) રૂપી રેંટમાળ-માંથી છુટી અને પરમાત્માના પદ (કૈવલ્ય મૂક્તિ) ને પ્રાપ્ત થાય છે. પરન્તુ કૈવલ પરમાત્માએ સૃષ્ટિ રચિ ત્યારથી તે આજ સુધી કરોડો સહેસ્ર યોનિયોની અંદર નિવાસ કરનારા અજ્ઞાનિ (અંધ) જીવોએ આ ભવસાગરમાં—

पुनर्वितं पुनर्मित्रं, पुनर्भार्या पुनर्मही ।
एतत् सर्व पुनर्लभ्यं, न शरीरं पुनः पुनः ॥६॥

ધન, મિત્ર, સ્રી તથા પૃથ્વિ વારંવાર મળે છે. પરન્તુ ચોર્યાસી લક્ષ યોનિની અંદર ઉત્તમ કોટિનો જે મનુષ્ય દેહ અર્થાત્ મનુષ્ય શરીર વારંવાર મળતું નથી, તો પછી આ અમૂલ્ય ચિંતામણિ કરતાં પણ અધિક મનુષ્યના શરીરમાં આવીને પોતાના આત્મ સ્વરૂપાકાર તથા પરમાત્મ (કર્તા) ના સ્વરૂપનો ન્યાયદ્વારા નિશ્ચય કરીને–પુનરપિ-जननं पुनरपि मरणं, पुनरपि जननिजठरे शयनम् । વારંવાર માતુશ્રીના મળમૂત્રવાળા જઠરાશયમાં નવ માસ

ઉંધા મસ્તકે નિવાસ કરવો, અને પછી વારંવાર ઉત્પન્ન થવું અને પછી વારંવાર મરવું. આવો જે એક મહા અસાધ્યરોગ આપણુંને (અંશોને) સદાને માટે લાગુ પડેલો છે તેને મટાડવાને માટે કોઇ મહાન સમર્થ જ્ઞાનિગુરૂની સામર્થવાન જ્ઞાનરૂપી પ્રસાદિ ખાઇને તેમની કૃપાદ્રષ્ટિ (મહેર) થી પ્રાપ્ત થયેલા અમર મંત્રનો અહર્નિશને મૂક્તિ માટે જાપ કરવો જોઇયે. અને

क्यौ बालक मातन बिछरनसे, रोवत स्वास भरीनके ।
अति आरतके रुदन देखीतव, आइ मिलत फेरीयनके ॥
तेही परकारन क्यौ न रोत तुज, परमातू बिछरनसे ।
ममित मित उतक्रष्ट रुदनसे, आई मिलत हरिजनसे ॥

જેવી રીતે માતાથી વિયોગી બાળક સ્વાસ ભરીને રડે છે. અને જ્યાં સુધી તે બાળક થોડું થોડું રૂદન કરે છે. ત્યાં સુધી તો તેની માતા તેની તરફ પણ જોતી નથી અને જ્યારે તેનું મહા આરત્ય ભરેલું રૂદન સાંભળીને તે બાળને તેની માતુશ્રી આવીને મળે છે. તેથીજ તે બાળકને સુખ શાન્તિ પ્રાપ્ત થાય છે તેવીજ રીતે હે અંશો આપણે પણ તે પરમાતૃ એટલે જે શ્રેષ્ઠ માતુશ્રી તુલ્ય પરમાત્માથી આપણે વિછડા પડયા છીયે, તો તે બાળકની માફક તમે કેમ રૂદન કરતા નથી પેલી માતાની માફક તે કર્તાને માટે આપણે થોડું થોડું રૂદન જ્યાં સુધી કરીશું ત્યાં સુધી તે કર્તા આપણી સામુ ભાળવાના નથી. પરન્તુ પેલા બાળકની માફક મહાશ્રેષ્ઠ, ઉત્કૃષ્ટ આરત્યવાળું રૂદન જ્યાં સુધી નહી કરીયે, ત્યાંસુધી તે મહાદિવ્ય અજર અમર પંચ વિશેષયુક્ત જે આદ્ય સકર્તા સ્વરાજ કરૂણેશ કેવલ કર્તા છે તે તમોને સહેજાસહેજ—

સહેજે સહેજે હોય તો, મુજે દીજીયો;
શિર સાટે હોય તો, મેરા નામ મત લીજીયો.

એવી ભક્તિ ભાવના કરવાથી નથી મળી શકવાના. અને તમારૂં જન્મમરણ રૂપી (રેંટમાળનું) જે મહત્ દુઃખ નાશ થવાનું નથી.

અર્થાત્—

तिरथ व्रत योग याग, जप सब करही;
फळहीदायक पण, कर्ता वियोग न टळही.

હે પ્રિય મુમુક્ષુ અંશો, આપણે અનેક તિરથ અનેક પ્રકારનાં વ્રત, અષ્ટાંગ યોગ, અનેક પ્રકારના યજ્ઞ અને અનેક પ્રકારનાં દેવોનાં દરશન પરશન તથા જપ ઈત્યાદિ સર્વે શુભ કાર્યો અરૂઢ પ્રેમ તથા અખંડ શ્રદ્ધા રાખીને શુભ પ્રકારનાં ધાર્મિક કર્મો કરીયે છીયે, તો તેનું ફળ રજભાર પણ નાશ થવાનું નથી.

अवश्यमेव भोक्तव्यं कर्म शुभाशुभम् ।

તદાનુસાર શુભ અથવા અશુભ કર્મોનું ફળ અવશ્ય આપણે ભોગવવું પડે પરન્તુ પ્રથમ પોતાના આત્મ (અંશ) સ્વરૂપાકારનો તથા આ અખિલ બ્રહ્માંડને વિધવિધ પ્રકારની ચતુરાઈથી રચીને સદાને માટે નિયમમાં રાખનાર જે પરમાત્મા (કર્તા) છે, તેનો ન્યાયિકજ્ઞાનથી નિશ્ચય કરીને પછી તે અંશ અને કર્તા એ બન્ને સૃષ્ટિ રચી ત્યારથી તે આજદિન પર્યંત જુદા પડેલા છે. તો તે બંન્નેનો મેળાપ કરવાને માટે અનંત પ્રકારના સામ્યર્થથી ભૂષિત કેવલવેતા, પૂજ્યપાદ પરમગુરૂ, શ્રીમત્ કરૂણાસાગર મહરાજના અર્પણ કરેલા અમરમંત્રનીજ ક્રિયા કરો તોજ ભવપારાંગત થશો. પરન્તુ જીવોએ તો તે ન્યાયનો ઉપયોગ વ્યવહારિકમાં માયિક

પદાર્થો માટે અત્યન્ત દ્રવ્ય અને શારિરીક તથા માનશીક શક્તિરૂપી પુર્ષાતન ખરચીને ઉપયોગ કરતા જોવામાં આવે છે. પરન્તુ તેજ જીવો તે ન્યાયનો ઉપયોગ દ્રવ્ય, શારિરીક તથા માનશીક પુર્ષાતન ખરચીને પોતાના અંશ તથા કર્તાના સ્વરૂપનો નિશ્ચય બિલકુલ કરતા જોવામાં આવતાજ નથી, અને કદાચ તેમ કરતા હશે, તોપણુ તે કવચિત્ વિરલાજ અંશો હશે. અને તે માયાવી અંધ જીવો તો સાઠાત્રણુ હાથના ભૈરાં છોકરાં સહવર્તમાન એવા જે માપવાળા અનંત ભગવાનો (દેવદેવીયો, ભૂત પ્રેતાદિ અને ધુપધુમાડાનેજ સાર (તત્વ) માને છે, અને અહોરાત્રિ અનેક પ્રકારના અનંત સંશયોરૂપી નદીઓમાં જળ માફક વહ્યાં જાય છે. તેનેજ સંસાર કહેવાય છે. પ્રોક્ષ (અદ્રષ્ટ) દેવોનાં સ્થાન તથા સકામ ભક્તિથી પ્રાપ્ત થતાં ફળ તિરથ વ્રતાદિક ઉપર જીવોને અત્યન્ત વિશ્વાસ આવે છે. અને અનંત પ્રકારના સંશયોનેજ સાર (તત્વ) માને છે. આ જગત કંઇ આવું આંધળુ આજકાલનું નથી પરન્તુ અનાદિ કાળથીજ આમનું આમ ચાલ્યું જાય છે.

કે,—

आगे ज्यौ ज्यौ पांगरे, त्यौ पिछे परलाय,
मध्य मध्यमे महाळत, युगन युगन वहीजाय.

આ સંસારની ડુંખ જેમ જેમ આગળ ચાલતી (વધતિ) જાય છે, તેમ તેમ પાછળ વિલાતી (નષ્ટ થતી) જાય છે. મધ્ય મધ્યની અંદર જીવોને વિધવિધ પ્રકારની અનંત યોનિઓની અંદર નિવાસ કરતાં કરતાં યુગોના યુગ વહી ગયા તોપણુ અજ્ઞાનિ (પશુ તુલ્ય) તથા અંધશ્રદ્ધાળુ જીવો સત્ય અને ન્યાયિક જ્ઞાનને બિલકુલ માન્ય કરતાજ નથી–તેનેજ સંસાર કહેવાય છે.

સૃષ્ટિના પ્રારંભ કાળમાં જે વતન અથવા જે સ્થાનમાંથી આપણે (અંશો) આવેલા છીયે. તથા પ્રલયકાળ બાદ પાછા જે વતન અથવા જે સ્થાનમાં જવાના છીયે, તેની ખબર જીવોને રજભાર પણ નથી. અને શ્રીમત્ કરૂણા સાગર મહારાજ કહે છે કે, હું તેમને (જીવોને) આપણા આસલી વતન અથવા સ્થાન (ઘર) વિધવિધ પ્રકારના અનંત ન્યાયે દ્વારા નિર્ણય કરી આપું છું તો પણ, જીવો તે મારા ન્યાયિક જ્ઞાનને બિલકુલ જોતાજ નથી.

અને વળી,—

યથૈધસ્તેજસા વહ્નિ પ્રાપ્તં નિર્દહતિ ક્ષણાત્ ।
તથા જ્ઞાનાગ્નિના પાપં દહતિ વેદવિત્ ॥ ૭ ॥

જેવી રીતે કાષ્ટને અગ્નિનો સ્પર્શ થવાથી ક્ષણવારમાં બળીને ભસ્મ કરી દે છે તેવીજ રીતે વેદ જ્ઞાતા (જ્ઞાનિ-પુરૂષો) નો પણ આપણને સ્પર્શ થવાથી અનંત પાપ કર્મો નષ્ટ થઈ જાય છે. એવું જે શ્રેષ્ઠમાં શ્રેષ્ઠ વેદનું મહાત્મ તે અજ્ઞાનિ તથા અંધશ્રદ્ધાળુ જીવો પણ જાણતા નથી–તેનેજ સંસાર કહેવાય છે.

આ સાઢા ત્રણ હાથના નાશવાન પંચભૌતિક સ્થુળ શરીરમાંજ નિવાસ કરતાં કરતાં આપણને અમૂક અમૂક ઉમ્મરવાળી જીદંગી વ્યતિત થઇ ગઇ તોપણ, હું કોણ છું. અને મને તથા આ જગતને વિધવિધ ચતુરાઈથી બનાવર કર્તા (પરમાત્મા) કોણ અને કયાં છે. તેનો નિર્ણય રજ-ભાર પણ કર્યો નથી. તો કૈવલ કર્તાએ સૃષ્ટિ રચી ત્યારથી તે પ્રલયકાળ સુધી (અંશ અને કર્તા) ના સ્વરૂપ નિશ્ચ-યનો નિર્ણય જીવોને તો અદબદ ચાલ્યો જાય છે–તેનેજ સંસાર કહેવાય છે.

હે પ્રિય મુમુક્ષુ અંશો આવો જે અસાર સંસાર તદ્દન જુઠોજ છે, અને અનંત વિધવિધ પ્રકારના રોગોથી વ્યાપ્ત (પ્રાપ્ત) છે. અર્થાત્ બહુત દુઃખીત છે. તો હવે આવો જે મહાભયંકર સંસારરૂપી સાગર તરવાને માટે, અર્થાત્-पित्वा मोह मयीं प्रमाद मदिरा मुन्मत्तभूतं जगत्। આ જગતના જીવોએ તો માયારૂપી દારૂ પિવાથી ઉન્મત્ત (બેહાલ) બન્યા છે. તો હવે તો સંપૂર્ણ જીવોને મોહાન્ધ રૂપી પાશામાંથી અલગ (વિછડા) કરવાને માટે આ ભવ સાગરમાં પૂજ્યપાદ્ પરમગુરૂ શ્રીમંત્ કરૂણાસાગર મહારાજની સિંહની ગર્જના તુલ્ય અનહદ્ ટહંકારવાળી ન્યાયિક જ્ઞાનરૂપી નૌકા ફરી રહી છે. માટે સાલોક, સાયોજ, સામિપ્ય અને સાનિધ્ય એ ચાર પ્રકારની મૂક્તિથી રહિત જે પંચમી કૈવલ્ય મૂક્તિને પ્રાપ્ત કરાવનાર कैवलवेता, पूज्यपाद् परमगुरु श्रीमत करुणासागर महाराजના ચરણાર્વિન્દમાં મારા બન્ને હસ્ત જોડીને તેના ઉપર શિર મૂકીને કોટિ સહસ્ત્રઃ વાર નમસ્કાર કરૂં છું. અને આ ભજન સાગર પણ તેમના ચરણાર્વિન્દમાં कोटिसहस्त्रः વાર સાષ્ટાંગ દણ્ડવત પ્રણામ કરીને સમર્પણ કરૂં છું.

હે પ્રિય મુમુક્ષુ અંશો, આ ભજન સાગરમાં જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના આદ્યસ્થાપક,ધિમત્ ધર્મધુરંધર પંચમસૂક્ષ્મ વેદાચાર્ય, કેવલવેતા,પૂજ્યપાદ પરમગુરૂ,શ્રીમત્ કરૂણાસાગરમહારાજતથા જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના દ્વિતીય આચાર્ય પૂજ્યપાદ્ શ્રી નરવેદસાગર મહારાજ એ બન્ને મહાન જ્ઞાનિ પ્રતાપિ અને અનંતશક્તિ માન્ય મહાત્મા પુરૂષોનાં સ્વરચિત (પિંડને હલાવી ચલાવીને અનંત કાર્યો કરાવનાર) अज्ञा તથા (આ સૃષ્ટિને વિધવિધ પ્રકારની અનંત ચતુરઈથી રચીને તેને નિયમાં ચલાવનાર) कर्ता એ બંને સંબંધી વિધવિધ પ્રકારનાં ન્યાયિક અનહદ્ જ્ઞાનપ્રદ અનેક રાગ રાગણિવાળાં કુલ પદ ભજનો તેમના

હસ્ત લેખીત જુના અનેક ગ્રંથોનું સંશોધન કરીને ખાસ જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના પ્રિય અનુયાયિઓ (સંત, સાધુ તથા હરિજન ભક્તો) તથા અન્ય પણ ધર્માવલંબિ મુમુક્ષુ અંશોને માટેજ તેમના રંગિન ફોટા સહવર્તમાન આ ભજન સાગર નામનું પુસ્તક પર્મપવિત્ર જ્ઞાન સમ્પ્રદાયની ગુરૂગાદી-સારસાપુરી તરફથીજ છપાવીને પ્રસિદ્ધ કર્યું છે.

માટેજ—

હે પ્રિય જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના અનુયાયિઓ (સંત સાધુ તથા હરિજન ભક્તો) કૈવલવેતા, પૂજ્યપાદ્ પરમગુરૂ શ્રીમત્ કરૂણાસાગર મહરાજના કથિત જ્ઞાનનું ગૌરવ (અભિમાન) જો તમે ધરાવતા હોય તો, આ પુસ્તકની એક એક પ્રત પોતાના ગૃહ (ઘર) અથવા મંદિરમાં રાખીને તેને પવિત્ર સ્થાનમાં મૂકીને અહર્નિશ પૂજા કરવી, વારંવાર નમસ્કાર કરવા અને તેજ પુસ્તકનાં પદ ભજનો કંઠાગ્રે કરીને અહર્નિશ ગાવા લાયક અને તેનું મનન કરવા લાયક બન્ને મહાન પુરૂષોનાં પદ ભજનોથી સંપૂર્ણ, બે રંગિન ફોટા અને રંગિન બોર્ડરથી સુશોભિત નમુનાદાર આપણા જ્ઞાન સમ્પ્રદાયમાં હાલમાં છાપેલું ફક્ત આજ ભજન સાગર નામનું નવિન પુસ્તક છે. પૂજ્યપાદ્ પરમગુરૂની વાણીને છાપવાનો રિવાજ મુળથી આપણા જ્ઞાન સમ્પ્રદાયમાં નથી. કારણ કે, તે વાણીને લખનાર લહીયાઓ હતા. તે લખતા હતા, પરન્તુ હાલના સમયમાં તો પ્રાચિન સમયના જેવા લહીયાઓ નથી, અને સમ્પ્રદાયાનુયાયિઓની વૃદ્ધિ દિનદિન પ્રત્યે અધિક અધિક થયે જાય છે. અને તે મુમુક્ષુ અંશો પરમ ગુરૂની વાણીમાં રહેલા રસને અમૃતપાન કરવાને માટે ભમરની માફક આમતેમ ભટકે છે. તેટલાજ માટેજ.

હે પ્રિય જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના અનુયાયિઓ, મેં આ બન્ને મહાન પ્રતાપિ અને અનંત જ્ઞાનરૂપી સમૃદ્ધિવાન મહાત્માઓની પદ ભજનોરૂપી વિખરેલી વાણી તે પૂજ્યપાદ પરમગુરૂ શ્રીમત્ કરૂણાસાગર મહારાજની કૃપારૂપી શક્તિથી વીણી અને આ ભજન સાગરમાં એકત્ર કરીને સંગ્રહ કર્યો છે. તેની વિશેષ પ્રસંશા કરવી અયોગ્ય જણાય છે. પરન્તુ આ પુસ્તક દ્રષ્ટિ ગોચર થવાથીજ તેનો ખ્યાલ આવી શકે તેમ છે. માટે હે પ્રિય મુમુક્ષુ અંશો આ ભજન સાગરનો સત્વ લાભ લેવા ચુકવું ન જોઇયે.

આ પુસ્તક છપાવતી વખતે સંત શ્રી શિતળદાસજી ગુરૂ દામોદરદાસજીએ મને તન મન અને ધનથી અત્યન્ત મદદ કરી છે માટે હું તેમનો અત્યન્ત ઉપકાર માનુ છું. અને આ પુસ્તકમાં મારી દ્રષ્ટિદોષ, યંત્રાલયદોષ તથા ટાઇપ મોટી સાઇજના હોવાથી કોઇ કોઇ સ્થાનપર હ્સ્વવિલંટીઓનું છુટી જવું વિગેરેનું—**શુદ્ધિપત્ર** આ પુસ્તકના અંત વિભાગમાં મૂકવામાં આવ્યું છે. તેને અનુસાર પ્રથમ સુધારી લઇને ઉપયોગ કરશો તો હું મારો પરિશ્રમ સફળ માનીશ. અલમ્

પ્રકાશકઃ—

જ્ઞાન સમ્પ્રદાયના ષષ્ઠમાચાર્ય,

શ્રી શિતળદાસજી ગુરૂ શ્રી પ્રયાગદાસજી મહારાજ.

ગુરૂગાદી—**સારસાપુરી.**

—: વિષયાનુક્રમણિકા. :—

નંબર	વિષય			પૃષ્ટ

ज्ञान सम्प्रदायका आद्य स्थापक. विमल धर्म धुरन्धर
पञ्चम सूक्ष्मवेदाचार्य. कैवल्यवेत्ता. पूज्यपाद परमगुरु.
श्रीमत् करुणासागर महाराज कृतः

ભજન સાગર

મંગલાચરણ. (છપૈયછંદ)

ૐ પ્રથમ પ્રણામ ધામ જીનું સકલ પરાપર,
સરલ જાકી શક્ત વ્યક્ત બ્રહ્માંડ સકલ ધર. ૧
જય જય કૈવલ નાથ સનાતન સર્વ કિરતારન,
અખિલાનંદ અવિનાશ વિલાસીક વિવિધ વિધારન. ૨
લોક ચતુર્દશ દ્વંદ ફંદ ફન કરન સુધારન;
વિવિધ ભાત્ય ગુણ ગ્રંદ વૃંદ વિધ અલગ ઉદારન. ૩
અગણિત ઇંડ કટાક્ષ પાક્ષ વસુ તમ પદ પર્મ,
અલંગ સલંગ એક તાસ આશ કોહુ જાણે ન મર્મ. ૪
હંસ નિવાસન ધામ ધણી તુમ પુરૂષ પુરાતન,
નમો નમો નિરવાણુય પ્રાણુ પતિ સચર સમાસન. ૫
પ્રકૃતિ બીનું ધન્ય પુરૂષ પલકમે ખલક ઉપાશક,
આંન્ય ધામ પતિ દેવ યુગલ શક્તિ તન આશક. ૬
તબ દેવનકે દેવ સકલ શિર હો તુમ કૈવલ,
સાક્ષિવંત શુદ્ધ સલંગ પ્રૌઢ પદ પુરૂષ એકલમલ. ૭
જય કરૂણામય કંથ અંત મધ્ય આદ્ય પરાપર,
હંસ રૂપ સ્તુતિ* કુવેર નિજ ગ્રંથ કરન સ્વર. ૮

સાખી.

મંગલા ચરણ પ્રથમ એહી,
ધરન સજન ઉર ધ્યાન,
અબ ગ્રંથન પ્રારંભહુ,
સુનહો સંત સુજાન. ૧

લોક અસંખ્ય ઉતપન ગતી,
સપ્ત દ્વીપ સુર ધામ;
સો સબ ગ્રંથમે ભાખહુ,
વિવિધિ ભાત્ય ગુણ ગ્રામ. ૨

સકલ અંગ ભિન્નભિન્ન ગતી,
અરથ બોધ સુભ સાર;
કહે કુવેર કરકે કહું,
સંશે હરણ ભવ પાર. ૩

—: અવીનાશી પદ :—

પદ ૧. (રાગ મંગળની છાયા)

મેં અવિનાશી ઉપાશી,
હો સંતો મેં અવિનાશી ઉપાસી;
ગતિ અગમ અઘાદ લખાસી, હો સંતો, ટેક.

જપ તપ તિરથ વ્રત વેદોગત,
સાધન સિદ્ધ અધ્યાસી,
સુરત નુરત ધરી લગન લગાવે,
તિન લોક પદ પાસી. હો સંતો. ૧

દશ અવતાર ધરે ધરણી પર,
દ્રેમાંહી અમલ જમાસી;
નામ રહે રૂપ રહે ન ન પાવે,
અંતકાળ ગયે નાસી. હો સંતો. ૨

પૃથ્વિ તેજ પવન નભ પાણી,
અતિ પંરલંત વિલાસી;
ચૌદ લોક હે ઉનકી ભીતર,
ઉનકી હે જુટ્ઠી આસી. હો સંતો. ૩

હાડ માંસ રગ લોહ ને ચરમ,
યેસી ન દેહ હમાસી;
સોહંગ સાહેબ નામ હમેરા,
નિજ કેવલ પદ વાસી. હો સંતો. ૪

બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વર દેવા,
જેણે આ સૃષ્ટિ પ્રકાશી;
મહં માયાકા એક દિવસમે,
અનેક બેર મર જાસી. હો સંતો. ૫

વિતે કલપ રહે શક્તિ તંન,
જયોત મે જાઇ મેલાસી;
યેસે કલપ રહે સત જયોતિ,
બ્રહ્મમે જાઇ ભેલાસી. હો. સંતો. ૬

બ્રહ્મ ચિદાનંદ આનંદ સિંધુ,
જિનું કેવલ પરકાશી;
ઉઠત ઇચ્છા સૃષ્ટિ સબ ફેરત,
સમતાં સકલ સમાસી. હો સંતો. ૭

આદો અંશવંશ હમ જાકે,
અવધકાળ નહિ ખાસી;

નિજ ઘેર સુરત જાઇ મમ લાગી,
આંન્ય દેવ તે ઉદાસી. હો સંતો. ૮

હે કેવલ સદોદિત પુરણ,
નિરાલંબ નિરાસી;
કાયમ સોઇ કુવેર કહે મમ,
આદ્ય પુરૂષ અવિનાશી. હો સંતો. ૯

પદ ૨

વાઘર કાહુ ન જાણ્યા,
હો સંતો વાઘર કાહુ ન જાણ્યા;
નેતિ નિગમ પોકાર કહ્યાંના, હો સંતો. ટેક.

વેદ કતેબ કુરાન પુરાના,
તામે આ જક્ત ભૂલાંના;
જન્મ મરણ દો બેધ રખાયા,
આતમા નહિ પહેચાંના. હો. સંતો. ૧

સાંખ્ય વેદાન્ત મિમાંસા પતાંજલિ,
ન્યાય વિશેષી લહ્યાંના;
એ ખટ દરશન કે નિજ હારદ,
ગુણ ગોલખકા ગ્નાંના. હો સંતો. ૨

લોક ચતુરદશ વિશ્વ ચરાચર,
તિનુ આ દેવ ઠરાંના;
રાજસ સાત્વિક રૂદ્ર તમોગુણ,
જોગિ જોત્યકા ધ્યાંના. હો સંતો. ૩

ઇંદ્રિ એકાદશ વશ કરી રાખે,
વંદે સકલ જહાંના;

કિરતી કીચ કલી મત ભાખે,
નાખે જીવકુ ફાંના. હો સંતો. ૪
હે હમ જીવ કરત નિત્ય કરીયા,
પોથી પાઠ પઢાંના;
રંસનાયે રટણ કરે રત્ય લાઇ,
મોક્ષ મુગત મનમાંન્યા. હો સંતો. ૫
ભેખ અનેક રચે વિવિધ વિધ,
પંથ વહેવાર વિભાંના;
સંસાર ફંદ તજી લોહ ફાંસી,
કંચન પાસ બંધાંના. હો સંતો. ૬
જે જીનકે મતકી ગત ઠાંનત,
શિર સાહેબકા આંના;
મેરી તેરી છુટત નાંહી,
નિજ પતિ પરમ અયાંના. હો. સંતો. ૭
ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ પદારથ,
શાસ્ત્ર સકલ બખાંના;
સાયુજ સાલોક મૂક્તિ સામિપ્યજે,
સ્વાનિધ દ્વૈત ડહેકાંના. હો સંતો. ૮
બ્રહ્મવેતા જુગમે જન જેતા,
જિનું વ્યાપિક વિત ઠાંના;
કહે કુવેર પેરવિત કારન,
સો પતિ પરમ અયાંના. હો સંતો. ૯

પદ ૩

અદભુત જ્ઞાન હમારા,
હો સંતો અદભુત જ્ઞાન હમારા;
કોઇ જાણે જાણનહારા,......હો સંતો. ટેક.
દેવલ દેવ પૂજા વિધિપાતી,
સોડસ કરમ આચારા;
ધુપ દિપ સજી અરઘ આરતિ,
એ સહુ ઓરલ્યા વહેવારા. હો સંતો. ૧
આસન માર પવન પૂનિ સાધે,
બંધે દશ દરબારા;
વંકનાળ ચઢી જ્યોત જગાવે,
તો હુ ન બંચે કારા. હો સંતો. ૨
શ્રવણ કિરતન પૂજા આદી,
ભક્તિ નવ પરકારા;
દશધા પ્રેમ લક્ષણા જો પાવે,
તો ગૌલોકનાથ દેદારા. હો સંતો. ૩
ત્રિપદ દેવ નહિ ચિદ શક્તિ,
નહિ પંચભૂત આકારા;
તાંહાં ગૌલોકને વૈકુંઠ નાંહી,
અવિગત અરસ સાંઇયારા. હો સંતો. ૪
ઈગલા પિંગલા સુક્ષમણા નાડી,
બ્રહ્મ રૂદ્ર ઝનકારા;
યોગી યોગ સકલ વિધિ સાધન,
યાંહાં લગી અમલ તુમારા. હો સંતો. ૫
ગુમ ચલે ધરણી ગગન્યે ગ્યમ,
લેખ કરે નભ તારા;

ચૌદ લોકકે મનકી જાણે,
પ્રકૃતિ લિયા અવતારા. હો સંતો.
જાગ્રત સ્વપ્ન સષોપતિ, તુરિયા,
મન બુધ ચિત્ત અહંકારા;
એ અષ્ટ આવ્રણ રહીત અગમ ઘર,
અપરમપાર અપારા. હો સંતો.
ભક્તિ કરે જુગમે દ્રઢતા ધર,
તનમન સહિત સકારા;
પરચા આંન્ય પુરાવે પરસ્પર,
ગુણકે સાધન વારા. હો સંતો.
સમલીત બ્રહ્મ ચરાચર વ્યાપક,
ઘટ ઘટ હંગ હકારા;
ઓહંગ સોહંગ દોનું રહિત દુગ્ધા,
નિજ પરમપદ ન્યારા. હો સંતો.
પિંડ બ્રહ્માંડ ફોડી મમ સુરતા,
ગજ્ઞ તજ્ઞ ભઇપારા;
કહે કુવેર કેવલ પરસ્પર,
ભઇ ગતિ અગમ અપારા. હો સંતો.

પદ, ૪

દેશ હમારા વંકા, હો સંતો દેશ હમારા વંકા;
જ્યાં નહિ કાળ જાળકી શંકા,... હો સંતો ટેક.

ચલના ચહાવ કોહુ મમ મારગ,
છોડો આતનકી આકંક્ષા;
કાટી શિશ ધરો ધરણી પર,
કુણ રાય કુણ રંકા. હો સંતો.

ગતિ વિના ગવન પાવ વિના પંથા,
રવિ વિના તેજ અસંકા;
રૂપ વિના મૂરત સુરત વિના નિરખન,
તાર વિના રવાજ રરંકા. હો સંતો. ૨

ઘન વિના નિર ગગન વિના ગરજના,
ધરા વિના વિશ્વ ધરંકા;
ધડ વિના શિર પિર વિના પરચા,
પતિ વિના પાયે પરંકા. હો સંતો. ૩

ગુણુ વિના જ્ઞાન ધ્યાન વિના ધારન,
ધે વિના ધરત ધ્યાનંકા;
ધાતા વિના ધવન ગવન વિના ગુણિજન,
રૂતુ વિના રાગ અલંકા. હો સંતો. ૪

પૂજ વિના દેવ સેવ વિના સનમાન,
રિદ્ધ વિના ભોગ ધરંકા;
અંતઃકરણુ ચારૂ વિના ચિતવન,
લખી ન શકત બાવન અંકા. હો સંતો. ૫

કોટિ અનંત ભયે જન આગે,
ધરી મન અગમ અસંકા;
અગમકી ચલક ભલક ભવ તારન,
પરચા સોઇ પદ પરમકા. હો. સંતો. ૬

ઓરલ્યા અગમ પદ રહત નિગમ,
અવ્યાકત ઘર એ માયમકા;
પરચા હોત સબે ઉનહીતે,
યામે સકલ ડેહંકા. હો સંતો. ૭

જહાં નહિ શકત જકત નહિ ઉત્પન્ન,
નહિ ગતિ જોત્ય તેજમકા;

કરતા ઇશ અનંત સુપનવત,
તા સરભર નહિ રેખનકા. હો. સંતો. ૮

બ્રહ્મ સનાતન કહત સબમિલિ,
તાકી કહુ મેં ઉપમકા;
અનંત કોટિ કૃષ્ણ કેલ કરત જાંહાં,
તે તેતા રામ રહંકા. હો સંતો. ૯

યેસે અસંખ્ય ધામ પર કેવલ,
જાણે ન કોઇ જાનંકા;
રામકૃષ્ણ લવ ધ્યાન ધરત વાકો,
છુટત કરત કલંકા. હો. સંતો. ૧૦

અગણિત પાંણ્ય પાદુ શ્રવણ નૈન,
સંખ્યા રહિત બરનનકા;
કહે કુવેર સોહી પતિ મેરા,
જુગ જાહેર યશ ડંકા. હો સંતો. ૧૧

—: મૂરખાનાં પદ :—

પદ ૧

મૂકયને કલ્પના જલ્પના મન તણી,
તુજ વિના આંન્ય નહિ કોઈ દૂજો;
તિરથ વ્રતને જોગ જગન જપ,
તપ કરી માગતો તહારૂં તું જો. મૂકયને. ૧
નિદ્રાના સુપનમે રાજ ભિક્ષુક થયો,
જાચવા આપને દ્વાર ઉભો;
સુપનું સમાઇ ગયું જાગ્રત સુખ લહ્યું,
જયમ હતું ત્યમ થયું આપ સુબો. મૂકયને. ૨
તમ પદ સાત્વિક સ્વરૂપ સ્વામી તણું,
રજો ગુણ રસબસ લુંબો ઝુંબો;
દ્વાદશ દ્વારનું સાર મંદિર રચ્યું,
ઘટ ઘટ ખટરસ લેવા ચુંબો. મૂકયને. ૩
જીવ તું શિવ તું કાલ કિરતાર તું,
કાલના કાલમે તોય બુજયો;
કહે કુવેર અજ્ઞાન અંધેર ટળે,
ગુરૂ ગમ દૃષ્ટિએ મોય સુજયો. મૂકયને. ૪

પદ ૨

શું કહીયે જંતને ઓળખ્યા નહિ કંથને,
સેવ્યા નહી સંતને માન મૂકી;
ભકિતપદ મૂકિતની જુકિત જાણી નહિ,
લંપટ નર તણી બુધ્ય ટુંકી. શું કહીયે. ૧

અનેક વિગત્યે કથી સકલ સાહાસ્તર મથી,
વાણી પરમારથી નિગમ સાખી;
શઠને શિખામણ તોય લાગી નહિ,
કહી કવિ પંડિત થાકયા રૂષિ. શું કહીયે. ૨
નવ લહે મૂળગતિ રતિપતિની મતિ,
માયાનો સ્વારથી વરણ મુખી;
કહે કુવેર નિજ લક્ષ ભજન વિના,
કોઇ નર જકતમે હોય ન સુખી. શું કહીયે. ૩

પદ ૩

સંત કિરપા વિના સુક્રિત નવ સરે,
દુક્રિત જાય નહિ દેહ કેરૂ;
હરખ ને શોક સંતાપ અતિ સંભવે,
દંભવે દુરમતિ લોક હેરૂ. સંત કિરપા. ૧
જીવપણું અતિગણું જુગલ નરનારનું,
અહંપદ આપનું દિર્ઘ ડેહેરૂં;
ખબર નહિ જંતને તંતુના અંતની,
સંચિત દ્રવ્ય કરે મેરૂ મેરૂ. સંત કિરપા. ૨
ધરમ આગ્યે ધરે કરમ કંઠે કરે,
પાપને નવ કહે આય નેરૂ;
સત્ કુવેર કહે મૂઢ કોઇ નવ લહે,
પુન્ય તાંહાં પાપનાં હોય ભેરૂ. સંત કિરપા. ૩

પદ ૪

નિરખને નિરમળ દ્રષ્ટિએ નૂરને,
બ્રહ્મનો ભાસ તે વિશ્વ માંહી;
સુરત નુરતે કરી ગુરૂ ગમ ઉર ધરી,
સાવ નિરંતર એક સાંઇ. નિરખને. ૧

વાપીને કુપ તડાગ નિરે ભર્યાં,
ચંદ્રને સુરજ તેજ તાંહી;
બહાર કિલાહાર કલોલ ક્રિડાકરે,
અચલ અડોલ આકાશમાંહી. નિરખને. ૨

જીવને શિવને બાંધ્યા કર્મે કરી,
ચૈતન એકતે વિશ્વ માંહી;
વિવિધિ વિગતે કરૂ જે જંમ તેમવરૂ,
ભિન્ન ભિન્ન ભેદ તે ભાત માંહી. નિરખને. ૩

ક્ષિતિ પાવક જલ પવન આકાશમાં,
તેજમાં તત્વ તું સાક્ષિ માંહી;
સત્ કુવેર કહે તુજ વિલસી રહ્યો,
તુંજ વિના આંન્ય તે કાંઇ નાંહી. નિરખને. ૪

પદ ૫

આદ્ય મધ્ય અંત કેવલ સર્વોપરી,
તે હરિ હું વરી સત સોઇ;
કરમનો ભરમતે મરમ સમઝે સમ્યો,
જકત જંજાળની આળ ખોઇ. આદ્યમધ્ય. ૧

અંતઃકરણની ચતુર ચોરી રચી,
વિપ્રગુરૂ ધુન્ય મચી સમે વતાઇ;

શબ્દ શરણાઇ ભવ ભાવ ભુંગળ બજી,
શોક સંશે તજી હરખ હોઇ. આદ્યમધ્ય. ૨
મન વશ મિઢળ લક્ષ દોરો મહી,
પ્રેમ પિઠિ ચઢી અંગ મોઇ;
સત દ્રઢ નેમ દો છેડલા ગાંઠીયા,
સુરતિ સંધારણ વરમાળ પ્રોઇ. આદ્યમધ્ય. ૩
મનોરથ માંચી મમ હરિ બુધ બાજટ,
ઓહંગને સોહંગ મળ્યા હસ્ત દોઇ;
ઓહંગ ભુજ માહેરો, સોહંગ હરિનો કર,
અલખ ઇચ્છા વર ભાગ્ય મોઇ. આદ્યમધ્ય. ૪
બ્રહ્મ અગનિ જગ્યો ચિત ચોરી મધ્યે,
સંકલ્પ શ્રીફળ હોમ હોઇ;
જ્ઞાનને ધ્યાન વૈરાગ ભક્તિપદ,
મંગળ વરતીયાં ચાર ઓઇ. આદ્યમધ્ય. ૫
કરૂણા કંસાર કરૂણાકરે કર લીયો;
વદન માહારે દીયો મદન ગોઇ;
શિશ સમરપણ વળી મેં કલવો લીયો,
હરિ મુખમે દીયો લાજ લોઇ. આદ્યમધ્ય. ૬
ધર્મ અર્થ કામને મોક્ષ મુગતિવળી,
ભામનીયાં મળી અષ્ટ ઓઇ;
ગાવત ધોળ આનંદ અનુભવ અતિ,
જતિ સતિ જાંનનુ મન મોઇ. આદ્યમધ્ય. ૭
પુરણ પરણી હરી કારજ ગયું સરી,
જનમને મરણની ખટક ખોઇ;
કહે કુવેર અવિચલ ગ્રહે સુત્રનું,
સુખ મુખસે જો કહી શકુ ન કોઇ. આદ્યમધ્ય. ૮

પદ ૬

કવન કારણ હવે યોગ જપ તપ કરૂ,
ધ્યાન જેહનું ધરૂ તેજ પામી;
નિગમ કહે અગમ નિરાલંબ નિરગુણ પદ,
સો સદ સતગુરૂ રૂપ સ્વામિ. કવન. ૧

વેદ વેદાન્ત પુરાણ ખટ સાહાસ્તર,
વ્યાસ વિનતિ કરી થકીત હામી;
તેજ પરમેશ્વર પરમ પ્રગટ લહ્યો,
તવ કહ્યો જાય અવિગત અનામિ. કવન. ૨

સુનક સુખદેવ સિધ નારદ કપિલ દત,
કબિર સત પાયે જે પદ વિરામી;
સંત સરવ સાખ્ય સંજુકત ભઇ મુકત મમ.
તેરા ડંકો નહિ વાત છાની. કવન. ૩

ચેતન આપ ચિદ રૂપ ચિત સનમુખ,
રસ મસ્યો ઉરવસ્યો ગગન ગામી;
કહે કુવેર કિરપા નિધિ કેવલ
સંગ છોડે નહિ સોહંગ કામી. કવન. ૪

પદ ૭

કોટી જનમંત્રનુ પુન્ય પ્રગટ હવું,
આજ અચરત નવું ભાગ્ય મહારે;
અનંત બ્રહ્માંડનું ભરણ પોક્ષણ કરે,
તે હરિ ઉર ધરે નેહ લહારે. કોટી. ૧

ત્રિગુણાતિત પદ દુર્લભ દેવને,
શેષ વિરંચિ શિવ ધ્નાન ધારે;

અચ્યુત અવ્યક્ત વિવ્યક્ત તે વર્જીત,
પ્રણવ પાંણચ મમ કંઠ ડારે. કોટી. ૨

અંશ ઉછાહની ચાહ ભઇ કામની,
ભામની ભાવ ધરી કરે વિહારે;
લેત આલિંગન પરસ પરમાત્મા,
ત્રિયાતમ પલપલ નાં વિસારે. કોટી. ૩

આપ અદ્વૈત રહી દ્વૈત સંગે રમે,
વિશ્વ વિલાસમે વારે વારે;
નિજ અનુકરમનો મરમ જન જો લહે,
ફરક કર્તા સદા જો વિચારે. કોટી. ૪

ભવજળ ભરમમે અંશ અનવે ગતિ,
આપમે આપકો તરે ને તારે;
ડુબતે નરનકુ તરિઇ તારણ વત,
અલગ કર્તાવિના કો ઓધારે. કોટી. ૫

અવિગત્ય અકલ કરતાર કરૂણામયે
સતગુરૂસે લહે સદ વિચારે;
કહે કુવેર ભવ ફેર ફારગત ભઇ,
પરમપદ મીલહી ભયોસકારે. કોટી. ૬

પદ. ૮

સકલ વૈભવ તણુ કારજ હવે સર્યું,
સચ્ચિદાનંદ આનંદ વરતુ;
પિંડ બ્રહ્માંડનું સુત્રસમ સોધતાં;
બોધતાં બુધ્ય અઘાદ કરતું. સકલ. ૧

સ્થાવર જંગમ વિશ્વ ચરાચર,
જડ ચૈતન સરતુને નરતું;

વસ્તુ વિચારતાં વિવિધિ વગ નવ રહ્યું,
અખિલ ભવ અંશનો આદ્ય ધરતું. સકલ. ૨

જીવને શિવ કૈવલ કારણ લહુ,
પુન્યને પાપ અવતરતું ને મરતું;
સ્થાપ ઉથાપ મન વ્યાપ સમજે સમ્યો,
જક્ત જંજાળ ઉર આળ ધરતું. સકલ. ૩

અંશ અસમિ અજભવ વિષે ભોગિયો,
યોગિયો જતમત તેજ સ્વરતું;
કહે કુવેર યાંહાં યુગલ અવિલોકતાં,
હું તહારી મોજને આદ્ય સરતું. સકલ. ૪

પદ. ૯

મોંજ મ્હેમંત અલમસ્ત અનભે ફરૂ,
દિન ઉર નવ ધરૂ ભિન્ન ભાગી;
અગમ અદ્વૈતમે દ્વૈત એકતાપણુ,
જ્ઞાન ગુણાતિત તણું ભાન ત્યાગી. મોજ. ૧

વિશ્વ વિલાસ અતિહાસ અનવેગતી,
રતિપતિની મતિ પ્રેમ પાગી;
અંતઃકરણ ગુણું ઇંદ્રી એકાદશ,
સહિત પ્રકૃત મમ ગ્રહીત જાગી; મોજ. ૨

કીટ પતંગ અજ વિષ્નુ એકી વગે,
વસ્તુ જોતાં ઉદે અસ્ત આગી;
શિવ શક્તિ પુની શેશ સત ઇશ્વર,
પુષ્ટિ પ્રકૃત ભઇ પ્રત પાગી. મોજ. ૩

વેષ વિચિત્ર બહુ ભાત વિવિધવિદ્ય,
લક્ષ જોતાં નહી પક્ષ રાગી;

સ્વે સર્વજ્ઞ તંન અહંગ અનભે જગી,
દ્વેષ દુતીયો દધી સ્વેત જાગી. મોજ. ૪
એકોહંગ વ્યાપિ દુતિ નાસ્તિ કન્ને કહ્યું,
ઇશ પદ શું રહ્યું જુવોને જાગી;
કહે કુવેર સર્વ સાર સિદ્ધાન્ત એ,
નિજપતિ પરમસુધ કોહુ ન લાગી. મોજ. ૫

પદ ૧૦

ભરમ તજી ભાવ ધરો ભુરચાં માનવી,
જાંનવી ગુરૂ લક્ષે જ્ઞાન ઝીલો;
જ્ઞાન ગંગાતણું પરસતાં પારખું,
અહંગ ઉદ્યોગ અઘ ભરમ ભૂલો. ભરમ ૧
કામને ક્રોધ મન વોધ અહંકાર મદ,
સો સદ પરહરી પ્રેમ પીઃયો;
રાત દિન રસઅસ એકતા અનુસરો;
ધ્યાન હરદે ધરો માન મેલો. ભરમ. ૨
નિજપતિ પરમ પરપંચની પર સદા,
રચ મદા તે સદા રહે એકીલો;
અલખ અમાપ લખ માપ મુમતા ધરી,
અખિલ ચહુ અંશ થઇ ખલક ખિઃયો. ભરમ. ૩
સકલ સિદ્ધાન્તનું સાર સંતોકને,
પ્રિછવા પ્રેર ત્હાં મન મહેલો;
પરમ અરથી સદા સંત અમી અરણવ,
પ્રણવ પુરૂષ પરશાવે વહેલો. ભરમ. ૪
આપ નિજ અંશ કિરતારનો લક્ષ જે,
સત્ગુરૂ અરથ દે ત્રત સહેલો;
કહે કુવેર જંજાળ જંતુ ટળે,
જઇ મળે જાંહાં હુતો પુરવ પહેલો. ભરમ. ૫

—: મંગળ પદ :—

પદ ૧

સુદ્ધ સતગુરૂ શબ્દ વિચાર, જાહેર મન માહેરા;
જોને અહંગ આપ નિજ રૂપ, અનોપમ તાહેરા. ૧
સ્વામી અવિગત્ય આપ અવ્યક્ત, શક્ત જેહેની સર્વમે;
અવિનાશી તો અકળ અરૂપ, આવે નહિ ભ્રમમે. ૨
ભિન્નાભિન્ન દીશે જેનો અંશ, તંતુના તેજમે;
ઘાટ નિમિત મૃત્યુની માંય, આવે નહિ છેદમે. ૩
રવિ ચંદ્ર દ્રષ્ટાન્તને જોય, પ્રતિબિંબ ભંડિતા;
નિરપાત્ર ઉભયે વિલસાય, જોત્ય નહિ ખંડિતા. ૪
જેહેની ઉતપત પરલે નહિ નાશ, વાસ અવિકાશહે;
તે તો જમનો જમ સદાય, સ્વે પરકાશ હે. ૫
સહેજાનંદ આનંદ અમંધ, પુરાતન રહ્યો જથા;
સત્ કુવેરને દરશા સોય, મિટયા સર્વે મનમતા ૬.

પદ ૨

મન મંગળ આનંદ રૂપ, ભયા તબ જાણુહી;
જહેનો શબ્દ વિવેક વિચાર, સંત પરમાણુહી. ૧
તેણે પાંચ પચીસ પરાસ, આસ ઉલટી કરી;
તેને રોમ રોમ રરંકાર, રટત હે હરિ હરિ. ૨
જેને બોલત હી બુદ્ધિ હોય, શુદ્ધ સામા જીવકુ;
તેને પ્રગટે ઉર અહંમેવ, લેવાને પિવકુ. ૩
જેની વાણી તણો વિસ્તાર, અલક્ષના લક્ષની;
છૂટે જીવ શિવ સંશે ભ્રાન્ત, કે પક્ષાપક્ષની. ૪

જેને અનુભવ આઠે પહોર, ખોજ પદ પરમની;
તેને વ્યાપિ શકે નહી કાંય, કલ્પના કરમની. ૫
જેને મન બુદ્ધ ચિત અહંકાર, ચાર અંતઃકરણ;
તેથી. નિરવરત્યા નિજ દાસ, આશ હરિકે શરણ. ૬
પરમાનંદ આનંદને જોઇ, બુદ્ધિ સર્વ વિસરી;
ભઇ સુરત નુરત એકતાર, કુવેર નવ નિસરી. ૭

પદ ૩

પરમાનંદ સાગર સોય, સદા લગી ઝીલીયે;
સુધા અમૃત તપે અતિસાર, પિવાય તેમ પિજીયે. ૧
જેના અણુને સોમે ભાગ, નવે નિધ્ય સિધ્યને;
નવ પહોચે સુરેસ લગાર, કહુ કઈ વિધ્યને. ૨
જેના ચિતવનમે જુગ ચાર, સાર કીલા કરે;
સમે ચિતવન ચારૂ મહાંય, કાંય નવ ઉગરે. ૩
જેના રોમ તણો પરકાશ, વાસ સુખ રહ્યો સંગે;
જેમાં વર્તે ચૌદેઈ લોક, સૂરિનર અજ લગે. ૪
કોટિ રવિ શશિ તેજ ઉદ્યોત, સોભા નક્ષની સહી;
સ્વામી અપરમપાર અલેખ, અલ્પ ઉપમા કહી. ૫
જેહેનો વારપાર નહી અંત, સંત સરવે કહે;
કહે કુવેર અલ્પ મતિ જીવ, મહિમા તે શું લહે. ૬

પદ ૪

એવા સાહેબ પામવા સાર, સંતોને સેવીયે;
નસરે કારજ કંચિત એક, પૂજા ફળ દીજીયે. ૧
ગુરૂ જ્ઞાન ધ્યાન અવિલાન, અહોનિશ કીજીયે;
આઠે પહોર અંગ ઉમંગ, પરમ રસ પીજીયે. ૨

તેને નવ રહે જીવ જંજાળ, પળ મનને વિષે;
નવ વ્યાપે રાગને દ્વેષ, રહે સતગુરૂ પખે. ૩
તેનું સમરણ શુદ્ધ વિચાર, સંત નિશ્ચય કર્યા;
કોટિ વિષ્ણુ અનંત અપાર, એહી વિધિ ઓધર્યા. ૪
એવી સાખ્ય સકલની જોઇ, મોઇ દ્રઢતા ભઈ;
સત કુવેર ગુરૂના ચરણ, છોડી નવ જાય કંઇ. ૫

પદ ૫

ખોજો ગુરૂ ગમ વારમવાર, સાર સુખ પામવા;
રાખો ઉર અંતર અહંમેવ, ભવ દુઃખ વામવા. ૧
શિખ સહસ્ત્ર જનમની હોય, હરિ તેમાં ગતિ;
તેને પ્રગટે પ્રેહે વૈરાગ, આવે શુદ્ધ ગુરૂગતિ. ૨
જહેને અજ પદને કૈલાસ, વાસ મન નવ છિકે;
સુખ ચૌદ લોકનું જેહ, ત્રણાવત કરી લખે. ૩
તેની બુદ્ધિ બેગ બિલાહાર, જાહેર થઇ ઝુઝવે;
જેના જ્ઞાન ખડકનો ઘાવ, કોઈ નવ રૂઝવે. ૪
જ્ઞાન ખડક ઘાવની પિર, ધિર કોઇ નવ ધરે;
સત કુવેર ગુરૂ પરતાપ, શબ્દ સનમુખ લરે. ૫

પદ ૬

લાગી જ્ઞાન શબ્દકી ચોટ, ઓટ કીસકી ગ્રહુ;
તોડી અજ્ઞાન આવ્રણ ઢાલ, જીવતો કેમ રહુ. ૧
સંગિ માર્યા પાંચ પચીસ શિશ સબ ખેદિયા;
કાયા નગરની મહાંય, અમલ ગુરૂકા ભેદિયા. ૨
કિની દશ દરવાજે સહાય, જાય ચોકી બેસવા;
કામ ક્રોધ લોભ મદ ચોર, દેવે નહી પેસવા. ૩

કિની કબજે ચારૂ વરણુ, અમલ આપકો કર્યો;
હાર્યો કાયા નગરનો રાય, ગુરૂ ચરણે પર્યો. ૪
એહેવી નિષ્ટ નમણુતા જોઇ, ગુરૂરાય રિઝીયા;
કરી કરૂણા કુવેર શિર હાથ, ફેરી રાજ દીજીયા. ૫

પદ ૭

શુદ્ધ સમજ વિવેક વજીર, ધિર જોઇ આપીયો;
કર્યો કુબુદ્ધિ ઉચાકર જેહ, આગે હુતો પાપીયો. ૧
દીયો દયા જાણીને દયાળ, ધરમ કોટવાળકું;
કિયો કામ કરાવન એહ, નગર રખવાળકું. ૨
શિલ સહેજ સંતોષને સત્વ, શ્યામના સંઘના;
દીના પલંગ પટાવત ચાર, આપના અંગના. ૩
કિનો સનમાન શુદ્ધ સહુકાર, કાર નાણા તણો;
જોયે ખરચવા વાપરવા જેહ, દ્રવ્ય આપે ઘણો ૪
સૌ શહેર કર્યું સુખરાસ, નવ નિધ્ય સિધ્યમે;
તબ ફ્રર ગઇ સત દવાઇ, રાઇ રસ રિધ્યમે. ૫
કિનો અમલ અનેરો આપ, કામ સબ કેજમાં;
સત કુવેર આત્મ આપ રાય સૂતો મૂખ સહેજમાં. ૬

પદ ૮

જહેને ઇંગળા પિંગળા નાર, સુક્ષ્મણા સાહને;
ઢાળે બ્રેહે વેઝણીયે વાય, સ્વામી સુખદાયને. ૧
ચોથી સુરતિ સોહાગણ જેહ, નેહ કરે નાથ શું;
ધરી તન મન જીવન પ્રાણુ, તાળીલે હાથશું. ૨
નેક નુરતિ લગાવે નેન, બેન રસ રિધ્ધનાં;
કરે પલક પલક પિયુ પ્રેમ, પોતાની જીત્યનાં. ૩

સુધ્ય વરતિ સોહાગણનાર, પ્યાર પિયુને ઘણી;
લહે હેલ્લા માત્રની માંહાંય, હરિનું મન હણી. ૪
બુદ્ધિ શુદ્ધિ નીધિ લેઇ, પૂજાને કારણે;
લાવે નિત્ય પ્રતિ વારમવાર, ધરી મન ધારણે. ૫
ભક્તિ મૂક્તિ જુક્તિની જાણ, પાંણ જોડીને રહી;
કરે સેવા સ્વામિની સદાય, નાર સરધા રહી. ૬
સિદ્ધિ ખટદશ પંચને દોય, દશે એની દાશીઓ;
નિધિ પંચચતુરધા સોય, સેવાને ખાશીયો. ૭
મળી સર્વ સુલક્ષણા નાર, વિહાર હરિશું કરે;
કહે કુવેર આત્મ અણુલંગ, રંગથી રહે પરે. ૮

પદ ૯

રંગ અંગ આત્મની સંગ, કહુ દ્રષ્ટાન્તસે;
દેખી વરૂણ શિતળ વિધિ હોય, દ્રષ્ટ સુર ક્રાંતસે. ૧
સાખ્ય આંન્ય બતાવું સોય, સંશે સરવ નિશરે;
નવ રહે અંતર એક લગાર, સમઝ શુદ્ધિ પરે. ૨
રાખી ચમક પટંતરે કાચ, લોહા પુતળી ધરી;
નહિ ચમકને ચિતવન કાંય, ચેતન થઇ પરવરી. ૩
જઇ ખાપ રહી ખટકાય, સાંઇ ભેટ્યો નહિ;
ધાતુ પુતળી રૂપરંગ સહિત, રહી અહીંની અહી. ૪
કાચ ચમક બીચે ફરે પાણ્ય, આણ્ય પલમે પરે;
છોડ કાચ કામની ત્યાંય, કાંઇ લટકાં કરે. ૫
દેખી ચમક ચપળતા નાર, પ્યાર પિયુને સહી;
એનો સનેહ શિરોમણિ સાર, ચમકને ચિતવન નહીં. ૬
સ્વામી સમ કરહો સમતોલ, બોલં મન માયને;
નિચે વર્તે સહુ સંસાર, સામ્રથની સહાયને. ૭

ઘાટ નિમિત મૃત્યુ કરે કાળ, પાળ પલમે પરે;
તાતે વૃદ્ધિ પામે સંસાર, મરે ને અવતરે. ૮
નવ મંગળ નવ નિધિ જ્ઞાન, ધ્યાન હિરયે ધરે;
ઉત્કૃષ્ટપણે પતિ પાય, કુવેર જે પરમ પરે. ૯

—: રવેણી પદ :—

પદ ૧

પુરણ ભાગ્ય મનુષા તનુ પાયા,
જાકો ઇચ્છત સૂરિનર દેવ રાયા. ૧
ચાર ખાણ ચોરાસી ફેરી,
ઘટ ઘટ ભ્રમ વાસના ઘેરી. ૨
બહોત જતન એહી અવસર આયા,
સોહી મૂરખ સારા જનમ ગમાયા ૩
ભાગ્ય વિના ભગવંત ન જાણ્યા,
નિંદ્રા સુપન સત કરી માન્યા. ૪
હરિગુરૂ સંતની સેવા ન ઠાની,
સૂત વિત દારા સુમન પ્રતિ આણી. ૫
ગ્રંથ ભંડાર ઘોડા અને હાથી,
તામે નહિ કોઇ સંગને સાથી. ૬
અંતકાળે જાવું કરી ઝારી,
સંગ ચલે નહિ કોય તેરી લહારી. ૭
તાતે સમઝ સમઝ મન મેરા,
આ જુગમે હજુ નહી કોઇ તેરા. ૮
વારમવાર ખોજો ઘટ માંહી,
આદ્ય અંત મધ્ય સાચા સાંહી. ૯

કહે કુવેર સતગુરૂ બલિહારી,
ઠાડી બાંય સો કહત પોકારી. ૧૦

સાખી.

સતગુરૂ દાતા મોક્ષકા, જાહેર જુગમાં જાણ્ય;
શરણ ગયે જે જે જંન, પાયે પદ નિરવાણ્ય. ૧
બોધ અઘાદ ટહંકાર કરી, જુગ શું કહે જરૂર;
સત્ કુવેર ઉર જો લખે, તો શું હરિ હજુર. ૨

પદ ૨

સત્ગુરૂ ચરણ શરણ લેહેલાગી,
પાંચ પંચિસ પ્રકૃતિને ત્યાગી. ૧
આશા ત્રષ્ણા દો વિકટ વિરોધી,
હરખ શોક મોહ કરત ઉપાધી. ૨
સોહી સકલ સબ ગુરૂ ગમ જીત્યા,
કરત રહ્યા તબ કામ અનિત્યા. ૩
જ્ઞાન ખડક ગુરૂ કે મત લિના,
શત્રુ સકલ એકુ રહે ન ન દિના. ૪
ખોજ ખોજ સબ ગાહેલ કીના,
ઉઠી શકે નાં એકુ આતમ બીના. ૫
દુરમ▪ત દ્વેષ ટેક સબ ખોઇ,
અંતરગત આતમને જોઇ. ૬
કાળ ક્રોધ મદ દીના ડંડા,
અનભે અજ અમલ નવ ખંડા. ૭
ધાતા ધ્યાન માન સબ લોપ્યા,
સત્ કૈવલ્યકા ઝંડા રોપ્યા. ૮

કહે કુવેર લીયા ગઢ વંકા,
મિટી કાળ ઝાળકી શંકા. ૯

સાખી.

કાળ ડરપ કાયા લગી, નામ રૂપ ગુણ ગ્રાજ;
ઉભરે હમ ચૈતનવત, કુવેર કાળ શિરતાજ. ૧

હમ કાળને કાળહી, આવ્યાકૃત શિર ઇશ;
કહે કુવેર કૈવલપદ, શો ગાજત મમ શિશ. ૨

પદ ૩

સતગુરૂ શબ્દ સકલ વિધિ જાણે,
કર્તાકી ગતિ સોહી પરમાણે. ૧

અનભે જ્ઞાન ધ્યાન લેહે લાગી;
સત સંગત સદા મન અનુરાગી. ૨

આપા રહિત વાણી વિધિ બોલે,
પર ઉપકાર જગતમાં ડોલે. ૩

દશ ઈંદ્રિ મન સહિત દેખાવે,
કામ પડે એકુ અરથ ન આવે. ૪

જેશે રજ્જુ અગ્નિમે જરાઇ,
બટક સહિત પૂનિ દ્રષ્ટ દેખાઇ. ૫

નિખશિખ સકલ દિશે બિન જરહી,
બંધન બાંધત પરિક્ષા પડહી. ૬

જીવન મૂક્ત ચેસે કર દેખો,
દગ્ધ જે વરી દ્રષ્ટાન્તને પેખો. ૭

હલણ ચલણ સબ જક્ત સરીખા,
અંતર અવિગત રહત અપેખા. ૮

આઠે પહોર આતમ અનુરાગી,
સહેજ સ્વરૂપમાં સુરતા લાગી. ૯
સત્ કુવેર ડગે નહિ કોઈ,
જીવન મૂક્ત યોગેશ્વર ઓઇ. ૧૦

સાખી.

ચિતવન નિજ ચૈતનતણું, ગુણાતિત ગુલતાન;
લક્ષમતે નિશદિન રહી, કરત કુવેર અવિલાન. ૧
સ્થૂલ સૂક્ષ્મ કારણ કહીયે, મહાકારણ જે દેહ;
જીવન મૂક્ત તે વરજીત, છતે પિંડ વિદેહ. ૨

પદ ૪

સંત વિયોગ યોગ કોઇ ઠાને,
તાકી પ્રતિત કરતા નવ માને. ૧
દશ ઇંદ્રિ દમિ સમિ સમાવે,
વંકનાળ ચઢી સૂન્ય બસાવે. ૨
કાળ અજીત જીત કર બેઠા,
અનભે ઘરમે જઇને પેઠા. ૩
અનહદ નાદ ઝલકે જયોતિ,
રૂમઝુમ રૂમઝુમ વરખે મોતિ. ૪
સ્વે પ્રકાશ ઉદ્યોત ઉજેશા,
મૃત્યુ ન વ્યાપે જયાં અમર દેશા. ૫
એસો સુખ સદા સરાવે,
યોગિ યોગ જુગત સબ ગાવે. ૬
ગુરૂ કિરપા વિના કેવલ ન ભાસે,
સત્ કુવેર તાતે ગુરૂ અભ્યાસે. ૭

સાખી,

ગુરૂમેરા ચેતન ચિદ્દ, આયેહુ મનુતનુ ધાર;
જનમ મરણ ભય ભવતણો, સંશે દિયો નિવાર. ૧
ભવ તારણ કે કારણે, કરતા ભયે સકાય;
કુવેર અનુભવ જ્ઞાનસે, દિના અલખ લખાય. ૨

પદ ૫

ગુરૂ પરતાપ આપ સબ ખોજા,
અહીતન પાણી પવનકા મોજા. ૧
ત્રિતિયો તેજ તત્વ ઝલકાઇ,
ભોમી ભંડમે લહેર સમાઇ. ૨
વ્યોમ પંચમો આદ્ય કહાવે,
ચારૂ તત્વ બીચ સહેજ સોહાવે. ૩
પંચતત્વ મિલકે મઠ ખાસા,
તા મધ્યે આત્મકા ભાસા. ૪
જ્યો દિપક મંદિર મધ્ય જોતી,
ઘટ ભિતર યો આત્મ ઉદ્યોત. ૫
રોમ રોમ રેરંકાર ઉજેસા,
આસપાસ દશ દ્વાર ઉજેસા. ૬
મૂળ ચક્ર ગણપતિકા વાસા,
મળ ઝાડત દ્વાર કરત ખુલાસા. ૭
દૂજે દ્વાર કમળ સૂત ઠાંના,
બ્રિજ અસુત અપ તજત અજ્ઞાંના. ૮
ત્રિતિયો દ્વાર બંધ જે નાભિ,
સકલ જાપકે વિષ્ણુ જબાપિ. ૯

હરદે નિરંજન જ્ઞાન દ્રઢાવે,
સ્વાસ સકલકો ઘાટ ઘડાવે. ૧૦
કંઠ સ્થાન શિવ સુખકારી,
વાણી અરૂપકી રૂપ ઉચ્ચારી. ૧૧
વરૂણુ અનલ અવિકાશ કે વાસિ,
શબ્દ ઉચ્ચારે સકલ રસ પ્રાશિ. ૧૨
ગ્રાહક દ્વારે રહે અશ્વિનિકુંમારા,
સ્વાદ પહોંચાવે સુગંધકા સારા. ૧૩
ચંદ્ર સુરજ દ્રિગ દ્વાર રહાવે,
સકલ રૂપકો નિરૂપ લખાવે ૧૪
કરણુવાસો દ્રિગપાળહી દેવા,
શબ્દ સકલકો પોહોંચાવત ભેવા. ૧૫
એ દશ દેવ સેવકુ ઠાના,
મધ્યે આપ આત્મ ભગવાના. ૧૬
મન બુદ્ધ ચિત્ત અહંકાર હજુરી,
તાકી આગે કરત મજુરી. ૧૭
પાંચ પચીસ સંગે પટરાનિ,
સોહી સકલ જાકી કરત ગુલાનિ. ૧૮
એ સબ રહિત રાયકુ છાજે,
સૂન્ય સિંઘાસન આત્મ બિરાજે. ૧૯
સકલ દેવકે શિર પર સાંઇ;
તુરિયાતિત અલખ લક્ષ જાંઇ. ૨૦
ઝલમલ જોત ઉદ્યોત અપારા;
અનહદ નાદ હોત ઝંનકારા. ૨૧
સુરત નુરત સોહાગણુ થાકી,
નિરખત સ્વરૂપ શોભા ઘર વાકી. ૨૨

નિગમ ચાર બરનન કરી હારે,
ઓહંકાર શક્તિ જાકે દ્વારે. ૨૩
કોટિ શશિ સુર તેજ લહે તાંહી,
આરતિ ઉતારે સશમવેદ જાંહી. ૨૪
એહિ વિધિ રાજ કરત સુખકારી,
ખંડ અનંત બ્રહ્માંડ વિસ્તારી. ૨૫
કીટ પતંગ બ્રહ્મા લગી વ્યાપિ,
સૂન્ય સનાતન આદ્ય અદ્યાપિ. ૨૬
કહેં કુવેર સોઇ પદ ચિન્યા,
આવાગવન તે ભયા હે નચિન્યા. ૨૭

સાખી.

લોક ચૌદ વિવિધિ વિધ, આપ આપને સ્થાન;
કરત અહોનિશ ખુશમત, ચૈતનસુ અવિલાન. ૧
સો ચૈતન પરમાત્મા, સકલ ચરાચર વ્યાપ;
કહેં કુવેર દરશ્યા જબી, ગુરૂમુખ જ્ઞાન પ્રતાપ. ૨

પદ ૬

આદ્ય પુરૂષ અગમકી બાની,
જાણી શકે કોઇ વિરલા જ્ઞાની, ૧
ખટ દરશન મત પુરાણ અઢારા;
નામ રૂપ લગે કરત વિસ્તારા. ૨
નિગમ ચાર પોકારત નેતિ,
પંચાશ કરોડ દ્રિગનકી રોત. ૩
સાત સાહેર જાકુ પરસ પરેશા,
અહોનિશ રટત થકીત ભયે શેષા. ૪

તેત્રિસ કરોડ ને નવ લખ તારા,
અરક અનેક રોમ ઉજીયારા. ૫

વ્યોમ સકલ અવિકાશમાં વાશા,
સહિત શક્તિ ઉદરમે ઉપાશા. ૬

બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ્વર દેવા,
દેવકી સંગે જગતકી હેવા. ૭

અદભૂત્ મૂરત સુરત જહાં હારી,
શકે નહિ કોઇ બાંણી ઉચારી. ૮

અકલ અરૂપ રૂપ નહી રંગા,
થાય નહિ સ્થાપ સ્વરૂપકી સંગા. ૯

પંચતત્વકો નહિ પરવેશા,
બીના શશિ સુર તેજ ઉજેશા. ૧૦

બીના તન ચેહેન નેન બીન દેખ્યા,
અપરમપાર અવિગત પેખ્યા. ૧૧

કહે કુવેર એહી પદ હે અઘાદા.
વેદ ભેદ એક શબ્દકે આદા. ૧૨

સાખી.

વેદ કતેબ ન જાણહી, વા ઘરકો અભિપ્રાય;
ગુણ તિનુ સુરલોક લ્યો, મૂનિજન મરમ ન પાય. ૧
મહામત જ્ઞાન અઘાદ હે, જાકો આદ્ય ન અંતઃ
કહે કુવેર ગતિ લહત હે, કોઇ કોઇ વિરલા સંત. ૨

પદ ૭

પંડિત પુરાણી તમો સમ કછુ જાંનો,
તો સત શબ્દકુ સ્થિર કરી ઠાંનો. ૧
જીવ શિવ વેદ કથા પરમાણો,
કર્મ ધર્મકુ સત કરી માનો. ૨
ઉત્તમ કર્મ સરસ કરી સેવા,
મધ્યમ કર્મકા કરત ઉવેખા. ૩
તાકો ભેદ બતાવું મોઇ,
ઉત્તમ મધ્યમ કરમકા દોઇ. ૪
સુવ્રણ શલ્યા ઉત્તમ કરમ જાણો,
પાશાણ શલ્યા મધ્યમ પરમાણો. ૫
તાકુ કંઠે બાંધો મત કોઇ,
જળ ન તારત ડુબાવત દોઇ. ૬
કરમ ધરમ તે પરમ પદ ન્યારા,
સોઇ જાણત કોઇ જાણનહારા. ૭
પૃથિવ પાવક જળ પવન નુતા,
તાદિન કરમ ધરમ કાંહાં હુતા, ૮
ચંદ્ર સુર પ્રકાશ ન જાંહી,
બ્રહ્મ વિષ્ણુ મહેશ્વર નાંહી. ૯
તાદિન જીવ શિવકા કાંહાં વાસા,
નિશ્ચે બતાવો મોઇ કરી પ્રકાશા. ૧૦
રૂપ રંગ રેખા કછુ નાંહી,
જીવ શિવ લીન ભયે કીન માંહી. ૧૧
તાદિનકી મોઈ કહો સમઝાઇ,
કોણ સ્વરૂપ રહે રઘુરાઇ. ૧૨

સોઇ સ્વરૂપ ચેહેન ચિત્ત લાવો,
કર્મ ધર્મકા ભરમ નસાવો. ૧૩
તબ જાણું પંડિત પરમાના,
જા ઘટ પ્રગટે એસા નિજ જ્ઞાના. ૧૪
પંડિત જો સો પુરાણી બતાવે,
જુગમે ભય શો તો સબકોઇ ગાવે. ૧૫
કરમ ધરમકા દિપક બુઝાવે,
આત્મા અરક ઉજેસકુ પાવે. ૧૬
શો પંડિત જે પદસે ન ડોલે,
તત્વ સાંખ્ય વિના અન્ય ન બોલે. ૧૭
કહેં કુવેર અગમ લેહે લાયા,
ગુરૂ પરતાપ પરમ પદ પાયા. ૧૮

સાખી.

પંચતત્વં ઓર ગુણ નહિ અવ્યાકૃત નહિ જોત્ય;
વાદિન કર્તા જો હતા, શો નહિ લખીયા દોત્ય. ૧
તેહિ કર્તા પહેચાણ હો, તો નિજ જ્ઞાન પ્રમાણ;
નહિ તો પંડિત પચી મરો, પઢી પઢી વેદ પુરાણ. ૨

પદ, ૮

જક્ત સકલ જુઠે પ્રતિ આયા,
કર્તાકી ગત કોઇ નવ પાયા. ૧
ભૈરવ ભૂત પ્રેતકુ પૂંજે,
આત્મતત્વકુ કોઈ નવ બૂઝે. ૨
પાસાણકી એક પુતળી બનાઈ.
પંચ મિલકે શક્તિ ઠરાઇ.... ૩

ધૂપ દિપ નૈવેદ ધરાવે,
બિન ચૈતન કહો કેસેહી પાવે. ૪

વારમવાર આરતિ ઉતારે,
ફુલ ઇચ્છા અંતર ઉર ધારે. ૫

શલ્યા શક્તિ બોલે નહી કોઈ.
અંધ નિરંધકી ફૂટી દોઇ. ૬

ચૈતન આપ અચેતકુ ધાવે,
વેદ વિધિમાં સબ જુગ ભરમાવે. ૭

દેવી દેવલકો કર્તા પોતે,
જ્ઞાન ન બૂઝે બીન આત્મ ઉદ્યોતે. ૮

શક્તિસે મૂક્તી કહો કેણે પાઇ,
૧૫૫। સાખ્ય દેખો તુમ જાઇ. ૯

ખાન પાન સુખ દેહી ડેહેકાવે,
અંતકાળકુ નરક લેઇ જાવે. ૧૦

જેસે કસાઇ પશુકુ પાળે,
હરિયા ચારા આંન્ય ચરાવે. ૧૧

પશુ જાણત એહી પતિ મેરા,
શિર કાટત નવ લાગત બેરા. ૧૨

શક્તિ સેવાકો એહી ફળ જાણો,
અજા દ્રષ્ટાન્તને સત કરી માણો. ૧૩

તાતે તું સેવા છાંડ અનીતિ,
નિરગુણ સંતસે કરી લ્યે પ્રીતિ. ૧૪

ભક્તિ વિના ભગવંત નવ રીઝે,
સાચ વિના સાહેબ ન ધીજે. ૧૫

ધન્ય ભાગ્ય જો સતગુરૂ પાવે,
તારિમંત્ર કાંહાંનમાં સૂનાવે. ૧૬

ઘટ મઠ પટમે સકલ હરિ દરસે,
નિરમળ દ્રષ્ટે નિરંતર પરસે. ૧૮

સ્થાવર જંગમ જળ થળ માંહી,
અંશા અજાત અખિલ ભિન્ન માંહી. ૧૯

તબ શલ્યા સબ સહીત સકાંમા,
તબ ચેતન જડ જગ અસીરાંમા. ૨૦

ચેતન સહીત અચરચર જેતા,
વિશ્વ વિલાસ સકલ ભવ ખેતા. ૨૧

જેહી ભવ ખેત રહીત બીન અંશુ,
પરલેકાળ હવિત નિરવંશુ. ૨૨

નિંજ ચેતન હરિ અંશ અનાદી,
આદ્ય અંત મધ્ય સચલ સનાદી. ૨૩

તેહી આપનુ નિજ આપ અખરહી,
યાહી તે સકલ ભીંન તંત વિખરહી. ૨૪

એહી ખર અક્ષર નિજ કરતા,
અલગ થકા ઉપજાવન હરતા. ૨૫

તેહી કરતા ઓરૂ આપનુ સોઇ,
અરસ પરસ એકતા જીનું હોઇ. ૨૬

તેહી કરવાવન હમ નિજ હંસા,
પરમ વિશેષ પતિનકે અંશા. ૨૭

અંશ ઉબાર કરન ભવ આયે,
સત કુવેર ધરી તન દરશાયે. ૨૮

સાખી.

ભિન્ન ભિન્ન સકલ ભવ, અંશ સજાત સુવસ્ત;
કહે કુવેર કારણ નિર્ચે, ઉદે નહી જાંહાં અસ્ત. ૧
ઉદે અસ્ત જ્યાંહાં લ્યૌ લગે, માપ થાપ ગુણ જ્ઞાન;
કહે કુવેર કારણ નિર્ચે, જોતાં નહી પદ અન્ય. ૨

પદ ૯

સંત સકલ કે ધરી ચિત ચરણ,
બ્રહ્મવિલાસ ઉપાશકુ બરણ...... ૧
અદ્વૈત બ્રહ્મ અખંડ અલેખા,
અરૂપ તે રૂપ નિરંજન લેખા. ૨
પુરૂષ નિરંજન આદ્ય કહાયા,
તાતે અંજન પ્રકટી માયા. ૩
મહંમાયા બલ અકલ અનેરા,
પંચતત્વ તાતે ભયે ચેરા. ૪
આગ્યે સુન્ય સુન્ય તે પવનાં,
પવનત્યે પ્રગટી અગન્ય તેજ રવનાં. ૫
તેજત્યે તોય અપત્યે અવનિ,
જાપર કરવા સ્થિતિ વિશ્વ સર્વની. ૬
એહી વિધિ પંચુતત્વ પસારી,
ત્રિગુણ રૂપ લીયો તબ નારી. ૭
તમ પદ સાત્વિક રાજસ બ્રહ્મા,
નિગમ ચાર બંધે કર્મ ધર્મા. ૮
અબ વરણુ મેં સ્રષ્ટ સુરેસા,
આગ્યે સ્થાપન મૂળ ગણેશા. ૯

તાપર શેષ સહસ્ત્ર મૂખ રાજે,
તાકે ઇશ વિષ્ણુ શિર છાજે. ૧૦
ચોથા દેવ વિરંચી વિચારો,
ઘાટ સકલકો બાંધે ધારો. ૧૧.
પંચમા શિવ ધ્યાનકે ધાતા,
દ્રઢ આશન સદા મદમાતા. ૧૨
કાળ જાળ વ્યાપે નહી જયાંહી,
મહાવિષ્ણુ તાકે શિર સાંઇ. ૧૩
સુન્ય સિંઘાસન આશન ઠાંના,
રહત સદા જાંહાં બાસ વિજ્ઞાંના. ૧૪
મહાનિધિ તાપર પરમાણો,
તાકે કરતા નિરંજન જાણો. ૧૫
એ અષ્ટ દેવ શ્રષ્ટિકા કહાવે,
જહાં જાકી પ્રતિત તહાં તાકુ ગાવે. ૧૬
તેત્રીસ ક્રોડ ઇષ્ટકે અંશા,
બ્રાહ્મણ શૌદ્ર ક્ષત્રિ વંશા. ૧૭
કીટ પતંગ વિહંગ વિલાસા,
તરૂવર ભાર અઢાર ઉપાસા. ૧૮
એ સર્વ સ્રષ્ટિ સકલકે ચિંન,
જીવ ચૌરાસી ભિન્નાભિન્ન. ૧૯
સહુનો સાક્ષિ સદા આતમ,
આદ્ય અંત મધ્ય જમનો જમ. ૨૦
ગુરૂ પ્રતાપ પુરાતન પેખ્યા,
અંતર રહિત સતંતર દેખ્યા. ૨૧
કહેં કુવેર અગમ અવિધારા,
બ્રહ્મ વિલાસ ઉપાસ ઉચ્ચારા. ૨૨

સાખી.

બ્રહ્મ ભવાટી બરણહી, પસરણ દ્વૈત વિનોધ;
કહેં કુવેર તિનકી પરે, હે કેવલ નિજ બોધ. ૧
ઉપજ ખપજ જુગ બ્રહ્મ લ્યૌ, લોક ચતુર દશ ભાત;
કહેં કુવેર સો પદ વટી, કોઇ કોઇ હંસા જાત. ૨

પદ ૧૦

ગાવું સુન્ય સકલકા ભેવા,
આદ્ય પુરૂષના રસ લેવા. ૧
શ્યામ સુન્ય અનેક અપારા,
વિવિધિ ઘાટ વિરંચી વિસ્તારા. ૨
અગણિત વરણ મે સુન્ય સપેતા,
જામે ઇશ વિષ્નુકા હેતા. ૩
રક્ત સુન્ય અપાર અલેખા,
જામે વાસ શિવકા ભેખા. ૪
સંખ્યા રહીત સુન્ય પ્રકાશા,
હરિયા રંગ જાંહાં શક્તિકા વાશા. ૫
સોવણ સુન્ય અનુન્ય અભેવા,
જામે કરતા નિરંજન દેવા. ૬
બરનુ સુન્ય સકલકે સોહાગી,
રરંકાર રટણ ધુન્ય લાગી. ૭
તાપર અદ્વૈત સુન્ય અનુપા,
રરંકાર તારના જાંહાં કુંપા. ૮
તામે વાસ અવાચહી બ્રહ્મ,
અગમ અગોચર ગોચર ભ્રમ. ૯

તાપર અધર અબુબ મ્હેબુબા,
જામે વાસ સસ્વપતિ સુબા, ૧૦
પુરૂષ પુરાતન વાપર આગી,
જાણી શકે કોઈ સંત સોહાગી. ૧૧.
તાપર પરમ ધામ પરકાશા,
સુન્ય સકલ પતિ અંત નિવાશા. ૧૨
અવિગત્ય આશન બેઠે બહુનામી,
કરૂણામયે કૈવલ નિજ ધામી. ૧૩
નૈન અનંત અનંતહી બાહુ,
ઉપમા યોગ્ય દૂજો નહિ કાહુ. ૧૪
સો પદકી મોઇ ભઇ પ્રતિતિ,
તત્વ વિચાર પાર પર પ્રીતિ. ૧૫
સહેજ સમાસ બાસ તાંહીં ઠાંના,
અડંગ મદા મન તાંહીં પિયાંના. ૧૬
ચિન્યા મરમ મતા મલતાંના,
ગુરૂ ગ્યમ જ્ઞાન ધ્યાન ગલતાંના. ૧૭
સત્‌કુવેર ગગન ગત્ય પાયા,
જીવત હંસ વંશ મેલાયા. ૧૮

સાખી,

હમ હંસા ઉસ ધામકે, બસે જાંહાં કૈવલ;
અરૂઢ મતા ગત્ય પાવહીં, કોઇ વિરલા જન ભલ. ૧
જો ભેદુ ઉસ ધામકે, અટકણુ નહિ આદેશ;
વાર પાર પ્રકાશીત, દુતીયો કુવેર સુરેશ. ૨

પદ ૧૧

હંસા અગમ સુગમ ગત્ય ગાવું,
સત્ગુરૂ શબ્દસે ભેદ બતાવું. ૧
પંચતત્વ મિલકે ભઇ ઓરી,
મહંમાયા મધ્ય કાજળ ઘોરી. ૨
તામે અંશ હંસકા પેઠા,
ચતુર નિમસ ભરટક કર બેઠા. ૩
પેઠત ઉજ્વલ બેઠત કારો,
એહી વિધિ શિવકા જીવ વિચારો. ૪
કાજળ ભીંજે પંખી નવ ચિંન,
ચાંચ પાંખ ચરણે ખટ ભિંન. ૫
જીવ પંખી ચેહેન વાસના અત્વ,
માયા કાજળ ભીજે નવ તત્વ. ૬
તાતે નિકસ આંન્ય ઘટહી બેઠાવે,
બિન ખર પાંખ કાલચ નવ જાવે. ૭
ગુરૂ ગ્યમ જ્ઞાન વરધ વિધિ જાગે,
તો ચાંચ પાંખ પર અવધિ લાગે. ૮
તબ કાલચ જાવે સબ જેતી,
પર પલટે હંસ હોયે સપેતી. ૯
હંસા હંસ ગતિ સંગ ડોલે,
મન મુગતા બિના ચાંચ નાં ખોલે. ૧૦
સંસાર છીલર મીંડક પાવે,
સો હંસાકુ અરથ ન આવે. ૧૧
ઉડ ઉડ હંસા જાંહાં કરી લેને વાસા,
માનસરોવર મુગતા ખાસા. ૧૨

મન માન્યા મુગતાફલ ચરહી,
હંસા હંસ સંગ હલમલ ફરહી. ૧૩
સંતસરોવર મુગતા બાંની,
સત્ કુવેર એહી પ્રતિ આંની. ૧૪

સાખી.

તારણ તારણ ઉજાગર, અભય કરન ધન્ય સંત;
કહેં કુવેર ભવજળ માંહી, સતગુરૂ નાવ મહંત. ૧
હે કૈવલ છેલ્લું પદ, અખે અમર પદ સ્થાપ;
કહેં કુવેર સોઇ પાઇયે, સતગુરૂ સંત પ્રતાપ. ૨

[illegible]

પદ ૧. (રાગ-ટોડીની દેશી)

લાવનાજી લાવનાજી લાવનાવે,
ગુરૂ ચરણ કમળ ચિત્ત લાવનાવે. ટેક.
તંન મંન દેહી સમરપણ કરનાવે,
રાત દિવસ ગુણ ગાવનાવે. ગુરૂ. ૧
આ સંસાર સકલ જુગ ફંદાવે,
તાંમે તે નહીં લપટાવનાવે. ગુરૂ. ૨
સરધા સહિત રહો મન નિશદિનવે,
કીલમીસ કબહુ ન આવનાવે. ગુરૂ. ૩
કામ ક્રોધ મોહ શત્રુ શરીરનાવે,
બ્રહ્મ અગ્નિમે દહાવનાવે. ગુરૂ. ૪
અગમ અગોચર ગોચર આઘટવે,
સતગુરૂ લક્ષ લખાવનાવે. ગુરૂ. ૫

ચતુરધા મૂક્તિ જુક્તિ જુગ વંછિતવે,
શ્રેષ્ટ સાયોજ પદ પાવનાવે. ગુરૂ. ૬
સત્ કુવેર સંતોષ ગુરૂતનવે,
સકલ તિરથ ઘેર આવનાવે. ગુરૂ. ૭

પદ. ૨

દેખો દેખો વાદેશ ફકીરંદા,
દેખો દેખો...................... ટેક.
તંન તકીયા મધ્યહે મંન મુલાંવે,
સુધ્ય ચૈતન ચેતન બંદા. દેખો દેખો. ૧
દમકી દોરી શબ્દ સત દાનાવે,
અજંપા તસમીજપે જાલમ જંદા. દેખો દેખો. ૨
ઝકરકા ઝુંબા રેહેસ મત કુંડીવે.
સહેજ સંસાર ચેતાવંદા. ...... દેખો દેખો. ૩
તજ્ઞકા ટોપ કથન લીયા કુદકાવે,
સંશે સવાંન ભગાવંદા. દેખો દેખો. ૪
દોજક ભસ્ત અસ્ત ગત્ય ઉદ યેવે,
ફના કીયા ફારગત ફંદા. દેખો દેખો. ૫
ઓહંગ આપ સોહંગ શિર સાંઇયાંવે,
નિરભે નિવાજ ગુજારંદા. .... દેખો દેખો. ૬
સત્ કુવેર સાહેબ અપરાપરવે,
જાંનત નહી ગાફલગંદા. ... દેખો દેખો. ૭

પદ ૩

અટપટા ખેલ અબધુતાંકા.
અટપટા... ... ... ટેક.
તાકત ભોમ્ય વ્યોમ સરલા ગતવે,
સુરતી સંધાણ સંજુતાકા. અટાપટા. ૧
ચૈતન રૂપ લક્ષ તન વરજીતવે,
અટકણ નહી પંચભૂતાંકા. અટાપટા. ૨
પાંચ પચીસ પકર પરકરતીવે,
કાટે એ મૂલ કપુતાંકા. અટાપટા. ૩
સહેજ સમાધ્ય આરાધ્ય અલખ લક્ષવે,
ડરપ નહિ જમ દૂતાંકા. અટપટા. ૪
આસન માર સમેર કીયા સમવે,
પાવે ઇલમ અમરૂતાંકા. અટપટા. ૫
મઢી મેદાન ધ્યાન મત ધૂનીવે,
જરાયે કાષ્ટ કર ભૂતાંકા. અટપટા. ૬
ઉજાગર મત આગર અદ્દભૂતવે,
અસક નહી અનહુતાંકા. અટપટા. ૭
સત્ કુવેર સોહી સિદ્ધ પુરાવે,
ઢાયે કોટ કર તુતાંકા. અટપટા. ૮

પદ ૪

ગમ જ્ઞાની અકલ અદ્વૈત મતા,
ગમ જ્ઞાની... .... ટેક
ખાવત પિવત બોલત ચાલતવે,
વરતત હે જુગ દેહ છતા. ગમજ્ઞાની. ૧

જેસે મિન ઇંદુ ગનત આપ સમવે,
ચંદ રહત જમ વ્યોમ વતા. ગમજ્ઞાની. ૨
તેસે જગતમે દીસત જન ભુગતાવે,
નિજ સમઝણુ નિધ્યે લક્ષરતા. ગમજ્ઞાની. ૩
ચૈતન રૂપ ચરાચર વ્યાપકવે,
અહંબ્રહ્મેતી કત કેલ લતા. ગમજ્ઞાની. ૪
જનક સુખ કૃષ્ણુ વશિષ્ટ દ્રુવાસાવે,
ચિન્ન ભિન્ન સાંન એક રતા. ગમજ્ઞાની. ૫
ત્યાગ ન દીસત ગ્રેહે ન ગ્રાહેકવે,
રેણી કર્મ ધર્મ ગતી ન ગતા. ગમજ્ઞાની. ૬
વેદ કતેબ કુરાન પુરાનાવે,
ઓરલ્યા વહેવાર મત કરત કતા. ગમજ્ઞાની. ૭
પિંડ બ્રહ્માંડ છાંડ સમ સુરતીવે,
ગન્ન તન્ન ગુલતાન ગતા. ગમજ્ઞાની. ૮
કોહુ ન જાંનત મરમ જ્ઞાની ગતવે,
અટક રહે સબ ધેને ધાતા. ગમજ્ઞાની. ૯
સત કુવેર નવેર કીયા નિજવે,
એહી સમકે બ્રહ્મ જ્ઞાન મતા. ગમજ્ઞાની. ૧૦

પદ ૫

સો સંન્યાસી સકલ ભ્રંમ ત્યાગ કરે,
સો સંન્યાસી ... ... ટેક.
દેહન ગેહન વેહ વિલોકીતવે,
નારાયણુ રણુ ઉર ધરે. સો સંન્યાસી ૧
આસન પાસ નિરાસ નિરાલંબવે,
આંન્ય મેલાપ કોહુસે ન કરે. સો સંન્યાસી. ૨

દંડ કમંડલ પિંડ પાહાદુ પાંણ્યવે,
સહેજ આઇ મિલે ઉદ્ર ભરે. સો સંન્યાસી. ૩
સત્ કુવેર સંન્યાસી સોઇ સતવે,
ભવજલ સહેજ પાર પરે. સો સંન્યાસી. ૪.

પદ ૬

ધર્મ અતિ દયાપાલ જીન જતી,
ધર્મ અતિ... ... ... ટેક.
ઇંદ્રિજીત જતમત સત રાખતવે,
જડ ત્યાગીને ચૈતન મતિ. ધર્મ અતિ. ૧
સ્થાવર જંગમ વિશ્વ વિલાસીતવે,
સકલ જીવાંનુ જીવન લહે ગતી. ધર્મ અતિ. ૨
તજે મલીન દીન દલ ભિતરવે,
અકૃત કરતનાં એક રતિ. ધર્મ અતિ. ૩
કહે કુવેર સેવડા સોઇ સતવે,
ખોજ કરે પિંડ આપ પતિ. ધર્મ અતિ. ૫

પદ ૭

સો વૈરાગી સકલ સુખ છાડ સજે,
સો વૈરાગી... ... ... ટેક
ધાત ન છીવત હાથ હથોહથવે,
અષ્ટ પ્રકાર ત્રિયાનેહ તજે. સો વૈરાગી. ૧
નૈનો નૈન તાલી હસન આલીંગનવે.
સુપન સ્રવન મિથુન મન ભજે. સો વૈરાગી. ૨

સાવ સલતાન ગોપીચંદન ભરથરીવે,
રાજ રજોગુણ રહ્યો ન રજે. સો વૈરાગી. ૩
પંચ પ્રકાર વૈરાગ કહત વેદવે,
તિવ્ર. શ્રેષ્ટ પાવે ભાયગવજે. સો વૈરાગી. ૪
કહે કુવેર વૈરાગ વિના નરવે,
ભવદુઃખે ભૂગતે અમર અજે. સો વૈરાગી. ૫

પદ ૮

સો ભગત ભગવંત ભરૂસે અનીન,
સો ભગત... ... ... ટેક
નૈન બૈન રસ રૂપ રસીક અતિવે,
ગદગદ કંઠ તંન મંન નાંમ લીંન. સો ભગત. ૧
પ્રેમ નેમ પણ લેત નભાવીવે,
સંત સેવામે અહોનિશ રહે આધિન. સો ભગત. ૨
પર ઉપગાર સ્વારથ સનેહનાંવે,
ખટ દરશન મત તત્વલે ચિંન. સો ભગત ૩
ધર્મ સુચીત એમાંન અરથ ગીતવે,
દયાપાળ દ્રષ્ટ ભઇ હે જીન. સો ભગત. ૪
સાર અસાર પ્રકાર ગ્રહે નિજવે,
ભાગ ત્યાગ વસ્તુ રૂપ રહે ભિન્ન. સો ભગત. ૫
કહે કુવેર એસે કો વિરલ જનવે,
આપ ટાળીને આંન્ય શું રહે દીન. સો ભગત. ૬

પદ ૭

ગતી દેખો કેવલ કરૂણેશવેત,
ગતી દેખો... ... ... ટેક

પરમ અંશ નિજ પરમ પતિનકેવે,
તેહી તનું ધરે જગ જીવન હેત. ગતિ દેખો. ૧

અકલ અરૂપ અદ્રષ્ટ વિભુતનવે,
ગુણ ઇંદ્રિ તનુ તત્વની રહેત. ગતિ દેખો. ૨

એહી પરકારન કે અવિગત વીતવે,
તેહી વીત ગત કીયે ભવકે ખેત. ગતિ દેખો. ૩

થા અવિગત તેહી દ્રસીત દિવ્ય તનુવે,
અકલ કલીત ભયે તત્વની જેત. ગતિ દેખો. ૪

સકલ સાજ તનુ સહિત સહેવત ક્રતવે,
અમર આભ્રવત ધરેહુ કેત. ગતિ દેખો. ૫

કીયે હુ આભ્રક્રત અરસ અમીત કજવે,
કરન પોક્ષ ચરઅચર સેત. ગતિ દેખો. ૬

સકલ સિદ્ધાન્ત અંત અવિગત પતિવે,
અતી અપરમ કરી કીયે ન કેત. ગતિ દેખો. ૭

નીગમ આદ્ય આચારજ અનુભવિવે,
ગુણ નિરગુણ પર ધરીત હેત. ગતી દેખો. ૮

નિરગુણ સો ગુણ કરત અકરતાવે,
સો ન ગુણકે ભવ કરી ન શકેત. ગતી દેખો. ૯

સિરગુણ સો ગુણ કરત સફુરનવે,
અવધ્યકાળ અજ અણુ ન રહેત. ગતી દેખો. ૧૦

તબત્યે સગુણ ગુણ રહીત સકરતાવે,
જીનું સંકલ્પ એહી સકલ ખેત. ગતી દેખો. ૧૧

પુમ પરધાન આદ્ય અજગુણ ઘણવે,
ઓર રજતજ અણુ સહી સજેત. ગતી દેખો. ૧૨
એકહી બેર સકલ કુલ સરજીતવે,
નહીન કમતી કછુ રખી ન રેત. ગતી દેખો. ૧૩
એહીપરકાર આદ્યહીત એહી જગવે,
નિજપતિસે કરી કીયે સંકેત. ગતિ દેખો. ૧૪
તિનકી પરમપરા અચર ચરાચરવે,
અન્યોઅન્ય એહી ભવ ભવેત. ગતિ દેખો. ૧૫
રચીત સ્રષ્ટ જબ તે અમલગ લ્યૌવે,
નવીન તંત ભવ કોઉ ન કેત. ગતિ દેખો. ૧૬
તબ કુન કજ આચારજ થપીતવવે,
નવીન ઇષ્ટ સૂની ભવ ભમેત. ગતિ દેખો. ૧૭
નિજ પતિસે ગતી વીકલ વિમૂખ જનવે,
એહિ ભવભર નર કીયે અચેત. ગતિ દેખો. ૧૮
તબત્યે અખીલ કે આચારજ અનહિતવે,
ભવ ભરમયું જીત તીત કેહેત. ગતિ દેખો. ૧૯
જેહી જીનું ઇષ્ટ કીયેહુ કર્તા કરવે,
નિજ પતિસે ઈત ભવકે ભયેત. ગતિ દેખો. ૨૦
ભવકે ભવીત તિનું અંસ આપન નહીવે,
તો આપન્યે તીનું કયા લગેત. ગતિ દેખો. ૨૧
જબત્યે સકલ કુલ ઈષ્ટ અનિત પદવે,
નિજ કારણ કર્તા વિનેત. ગતિ દેખો. ૨૨
તબત્યે સકલ સ્રજનહાર સદવે,
આદ્ય અંત મધ્ય એક હમેત. ગતિ દેખો. ૨૩
તેહી આપન્યે પતિ આપન તેહુ ન કેવે,
ઓર કાહુ ન કોઉ લગે સગેત. ગતિ દેખો ૨૪

જેહી જેહી ઇષ્ટ કીયેહુ ઇશ્વર ધરવે,
નિજપતિ પખ નિજ બંધુ સખેત. ગતિ દેખો. ૨૫
તેહી નિજપતિ કરૂણામયે કર્તાવે,
અંસ અચરચર જીનું સજેત. ગતિ દેખો. ૨૬
જબત્યે મોક્ષ મહા અચળ પરમ પદવે,
તેહી પતિ વીન કોહો કુનહી દેત. ગતિ દેખો. ૨૭
ઓર દેવ ગુણ આદ્ય સામ્રથ સદવે,
આપ આપને પદ રહીત સોભેત. ગતિ દેખો. ૨૮
જેહી જીનકે ઇશ્વરીયે ધરીત ઇતવે,
પણ નિજ પતિ પદે સબ સખેત. ગતિ દેખો. ૨૯
ઉગ્ર દ્રષ્ટ અનુભવે અવિલોકીતવે,
સ્રષ્ટ રચેત જીનુ અબ લગેત. ગતિ દેખો. ૩૦
અતી અપરમ ગતકે અજયલ પદવે,
નીગમ આદ્ય જીનુ કહીત નેત. ગતિ દેખો. ૩૧
કોઉ ન લહીત તે પરમ પુરેસરવે,
નીગમ સાખ્ય જુવો તત્વની વેત. ગતિ દેખો. ૩૨
સત્ કુવેર નવેર કરીત કીનવે,
એહી પરકારન કહી નકેત. ગતિ દેખો. ૩૩

—: મહા પદ. :—

પદ ૧ (રાગ–ધનાશ્રી)

માહાપદ કેરે કારણે, જોગી જંગલ વાસા;
શિવ રહે શમશાનમાં આઠે પહોર અભ્યાસા. ૧

જનક શનક સુખદેવજી, ધરી ધ્યાનમે લાવે;
સહસ્ત્ર ઈઠયાસી અનંત કોતિ, જાકા યશ ગાવે. ૨

પાર કોઇ પામે નહિ, હરિ અપરમ પારા;
સુરતિ સમરતિ શું લખે, નેતિ નિગમ પોકારા. ૩

સૂન્ય શિખર ઘરમાંહી હે, સાંઇકા વાસા;
સાંખ્ય જોગ સુરતિ લખે, તબ હોય પરકાસા. ૪

સપ્તદીપ નવ ખંડમાં, સુરતા લહે પામી;
ચૈતન બ્રહ્મ અઘાદ હે, રહ્યો સમ દમ જામી. ૫

વારપાર તાકો કછુ, આવે નહિ અંત;
કહેં કુવેર તાપદ લગી, પહોચેં કોઇ સંત. ૬

પદ ૨

પઢ પઢકે પંડીત ભયે ચારૂ વેદ સુજાના;
અંતર જ્ઞાન શક્તિ વિના, વાધે અંગ અભીમાના. ૧

ગ્રંથ ઘણા ગરબડ કરી, ચિત રાખે દાપુ;
મૂલ તંતુ જાણ્યા વિના, છૂટે નહિ આપુ. ૨

સુરતિ વિવેક સરવથા, બોલે મન ગમતુ;
અનભે આપ લહ્યા વિના, ચિત નવ રહે ભમતુ. ૩

સાચા પંડિત સો કહીયે, કર્મ ધર્મ નસાવે;
બાવનથી રહે બાહેરો, તેહને ઉરલાવે. ૪

સસ્વરૂપકુ ચિનકે, પુનિ અશ્વ નસાવે;
કહે કુવેર પંડિત સોહી, પુરા ઘર પાવે. ૫

પદ ૩

પુરાઘરકી વાનગી. સંતો કરહી સમજાવું;
તંત અનંત ધરે રામજી, દશ પ્રગટ લખાવું. ૧
મચ્છ કચ્છ વેરાહ વાંમના, નરસંગ સોહાવે,
રામ ક્ષ્નાં ફરસુધર, બુધ નકલંકી કહાવે. ૨
યુગ યુગમે હરિ આયકે, ધરે શ્યામ શરીરા;
બ્રહ્માંડ કોટિ અનંતકે, પાલે જંત સમીરા. ૩
રમણ કરીને રામજી, સર્વ વિશ્વ નસાવે;
વિષ્નુ અંશ અનુપહી, મહાનિધ સમાવે. ૪
પંચતત્વ અરૂપહી, અકરતા કહાવે;
કહે કુવેર ઘર તે સહી, ગુરૂ ગમસે પાવે. ૫

પદ ૪

સંતો ગુરૂ ગમસે ચાલો, હદ બેહદને છોડીને;
અનહદમે માહાલો, સંતો ગુરૂ ગમસે ચાલો. ૧
ખટ દરશનમે ખટપટે, દ્વૈત વેરીને વાલો;
ખટ દ્વાદશની બહાર છે, મારગ સોહી ઝાલો. ૨
ચાર અવસ્થા પરહરી, પંચમી હામ ઘાલો;
મિટે કાળ માયા તણો, ભારે ભય ભાલો. ૩
ધે ધાતા પદ છોડીને, અદ્વૈત ઉર લાવો;
કહે કુવેર દૂજો નહિ, આપે આપને ધાવો. ૪

પદ ૫

ગુરૂ ગમ ખોજોરે આત્મા, આપે ઓળખાઇ;
પિંડ પડે જીવ જાતહી, જીવતાંહી મેળાઇ. ૧
કર્મ ધર્મ દો પક્ષ તે, ન્યારા હોઇ ખેલે;
જાગ્યા જુગમે સો કહીયે, પહોંચ્યા ઘર છેલ્લે. ૨
આપાપર તે આલસી, દ્રઢતા ઘેર લખે;
સાક્ષિવંત્ આત્મા લખે, ગ્રભવાસમાં ન આવે, ૩
બ્રહ્મરૂપ વૃતિસદા, ભાસે સમ તોલા;
અવિગતકી ગત જાનકે, રહે અચલ અડોલા. ૪
જેસે કુંભ જળસે ભર્યા, જળમાંહી ડૂબાયા;
કહે કુવેર ફટયા જબી, જળમાંહી સમાયા. ૫

પદ ૬

જળકા કુભ જળ ભર્યા, સબ સાહેર સમાના;
અંતર આવ્રણ મિટગયા, પ્રગટયા નિજજ્ઞાના. ૧
પંચ પિયારી પરહરી, પ્રકૃતિને મારી;
કોઈ કાળે નવ ઉતરે, ચઢી બ્રહ્મ ખુમારી. ૨
આઠે પહોર અલમસ્તહી. જુગમે મતબાલા;
ગુરૂગમ કુંચી ખોજકે, ખોલ્યા સબ તાલા. ૩
સઘળે પેખ્યો આત્મા, વ્યાપે નહી માયા;
સુન્ય શિખર ઘર ઉપર, તાકા મઠ છાયા. ૪
અહં બ્રહ્મ આપે ભયા, અદ્વૈત પદ પાયા;
કહે કુવેર દ્વૈત જાંહાં નહિ, સાંઇ આપે કહાયા. ૫

પદ ૭

કર્મ રહિત પરમાતમા, ઘાટે ગુણ ભરીયો;
ન્યારો નિર્ગુણ સર્વથી, અગણિત બ્રહ્મ દરીયો. ૧

સો દરિયા કે નિરકી, ઉઠે લહેર અપારા;
સંત અનંત તોરંગ હે, બુદંગા સંસારા. ૨

ક્ષિતિ પાવક જળ પવનંહી અન્યતત્વ આકાશા;
તામધ્યે આવી પડયો, આત્મકો ભાસ. ૩

અંતકાળકુ જાયગો; પચુતત્વ વિરાધી;
કહે કુવેર આત્મ રહે, અદ્રષ્ટ અનાદી. ૪

પદ ૮

ઝળમળ ઝળકે જાંહાં લગી, સંગે તુપને બાતી;
ઉભય તંત કે અંતમે, જોતી હોત અજાતી. ૧

જાય ન આવે, નહિ તાંહી સમે;
આગે કહી સમઝાવહુ, દ્રષ્ટાંતને માંનો. ૨

બાતી પંચુતત્વહી, માયા ગ્રંથ કહાવે;
તામધ્યે જોતી આતમા, ખોજે તો પાવે. ૩

સંજમ પંચુતત્વકો, તેજ તાંહાં લગી દરશે;
ખટ ચક્રને વેંધીને, જવરલા પરશે. ૪

છતે પંડ સુખ તેહનું, જાણે સંત સોહાગી;
પ્રેમ ગલીમે પરમાતમા, ધુન્ય અનહદ લાગી. ૫

દેહી દેવલ અંતકાળકુ, વેગે જાય વિલાઇ;
કહે કુવેર આત્મ ગતિ, જેસે દીપકુ બુઝાઇ. ૬

પદ ૯

અવિગત્ય પંખી આકાશકા, ધરણી પાવ ધરીયા;
નવ ખંડે પરખા પરી, સાત સાહેર દરીયા. ૧
સો પંખીપર આયકે, બેઠી એક મંખી;
મંખીકા પરીવારમે, ઢાંકયા સબ પંખી. ૨
સાત સાહેરના બેટમે, પંખીકા ચારા;
ચુગકે પંખી ઉડ ગયા, બેઠા તરૂવર ડારા. ૩
સો તરૂવર વિસ્તાર હી, નહી મૂળને ડાળા;
ચૌદલોક ફેલી રહ્યા, નહીં વૃધ ને બાળા. ૪
સો તરૂવરકા ચોકમે, પંખીકા હે માળા;
ધૂપ છાયા વ્યાપે નહિ, નહિ વ્રજત કાળા. ૫
અગમ અગોચર અર્થ હે, જાણે સંત સોહાગી;
કહે કુવેર ગુરૂગમ થકી, જુવે કોઇ જાગી. ૬

—: કેરા પદ. :—

પદ ૧. (રાગ–કેરા)

સાચીરે કહુ તો કોઇ નવ માને,
જુઠે જગ પ્રતિ આયા હો. ૧
કરીયા કર્મ કરી કરી ભૂલ્યા,
સંશે કબહુ ન જાયા હો. ૨
કર્તાકી ગતિ કોઇ ન પાવત,
સાધત આપની કાયા હો. ૩
છૂટયા પિંડ ભંડ જબી ભાગ્યા,
તો જીવડા કુન ઘેર જાયા હો. ૪

વાઘરકી કોઇ ખબર ન જાણત,
સબ જુગ યું ભરમાયા હો. ૫
જીવકીરે બુદ્ધ શિવ નવ પાવે,
દિપક દરશે નહી ભાના હો. ૬
આતમા અર્ક ઉજેશકી આગે,
રહેણી કુસ્મ સબ જ્ઞાના હો. ૭
વાપીરે શિલરકા જંતુ,
સાહેર મર્મ ન જાણ્યા હો. ૮
કહે કુવેર દરસ ભયે દરીયા,
લહેરી સકલ પરમાણ્યા હો. ૯

પદ ૨

જ્ઞાનીકી ગુંજ અબુઝ ન બુઝત,
જીવ દશા લેઇ ડોલે હો. ૧
વિચરણ વહેણી રહેણી નર જેસે,
જ્ઞાન કપાટ ન ખોલે હો. ૨
ત્યાગ વૈરાગ ઓરનકુ દેખાવે,
અંતર માયાકા ધ્યાના હો. ૩
હંસારે હોડ કરી મૂખ બોલે,
કરણી કાગ સમાના હો. ૪
કરત કથા નિત્ય પાઠ શિવકો,
ત્રષ્ના ગાંઠ નવ છૂટે હો. ૫
કહે કુવેર સત્ શબ્દ ભજન વિના,
પકર પકર જમ લૂંટે હો. ૬

પદ ૩

સંત સંગત્ય સુધ્ય લક્ષ ભજન વિના,
જીવદશા નવ જાવે હો............ ૧
બિના પારસ લોહ હોત ન કંચન,
મુદ્રા આંન્ય મેલાવે હો. ૨
ચંદન બિના બનબાસ લગત નહી,
કંદલી કોટ લગાવે હો. ૩
ત્રષ્નારે વંત નીર બિના જેસે,
શાન્તિ કબહુ ન થાવે હો. ૪
ત્રિગુણ તાપ તપત અતિ તનમાં,
ગુરૂ બીના કોણ બુઝાવે હો. ૫
કહેં કુવેર સતગુરૂ પ્રતાપે
સુદ્ધિ કહી સમઝાવે હો. ૬

પદ ૪

આદ્ય પુરૂષ અગમ ઘર કેરી,
મોઇ બતાવો નિશાની હો. ૧
તત્વ વિવેક શેષ સમજાવો,
તબ જાણું સાચા જ્ઞાની હો. ૨
વેદ કતેબમાં જુગ પ્રતિ આયા,
સોઇ સકલ વિધિ જાણી હો. ૩
કર્મ ધરમ કથા જીવનકી,
સાચી કરી મન માની હો. ૪
યુગ ચતુર તે વસ્તુ અગોચર,
સો કીનહુ નવ ઠાની હો. ૫

શિખી શિખાઇ સબ કોઇ ગાવે,
નિગમકી ગમ આણી હો. ૬
કહે કુવેર અગમકી બતાવે,
સો સતગુરૂ પરમાણી હો. ૭

પદ ૫

તાકે સંગ રંગ અંગ લાગત,
પ્રગટે જ્ઞાન દિવાની હો. ૧
સુણીરે શબ્દ સતગુરૂ સાહેબકા,
મેરા મન અલસાયા હો. ૨
સંસાર સાર છોડી દુઃખ દરિયા,
સત શબ્દ લહેલાયા હો. ૩
જ્ઞાન ખડક શત્રુ સબ છેદ્યા,
અહંપદ આપ ઘવાયા હો. ૪
અગમ અગોચર ગાવત ધુરકુ,
સો મઠ ઘટમાંહી પાયા હો. ૫
અજ વૈકુંઠ કૈલાસપદ કલ્પીત,
સો સુખ ચિતમાં ન આયા હો. ૬
કહે કુવેર સતગુરૂ પ્રતાપે,
નિજ કૈવલ પદ પાયા હો. ૭

—: આશાવરી પદ. :—

પદ ૧. (રાગ—આશાવરી)

સંતો અવિગત્યકી ગત્ય ન્યારી,
તામે શું જાણે સંસારી;
સંતો અવિગત્યકી ગત્ય ન્યારી....ટેક.

જોગી જંગમ સંન્યાસી સેવડા,
તપસીને બ્રહ્મચારી;
તાતે અવિગત્ય અગમ અગોચર,
અપરમપાર અપારી. ....સંતો. ૧

રૂપ અરૂપ નિરૂપ તે સાહેબ,
પરાપાર મોરારી;
માપ અમાપ સમાપ હી સાંઇયાં,
કુદરત ખેલ ખેલારી............સંતો ૨

દ્વાદશ પંથને પુરાણ અષ્ટાદશ,
ખટ દરશન મત હારી;
સુનકાદીક શીવ શેષ વિરંચી,
નિગમ નેતિ પોકારી. ....સંતો ૩

નિરગુણ બ્રહ્મ સનાતન સ્વામી,
જેણે સગુણ શક્તિ પસારી;
અરૂપતે રૂપ ધર્યો હે અનામી,
ગિરધર તાંહાં ગિરધારી.........સંતો ૪

જીવને શિવને કર્મને ધર્મે,
વેદે વિક્તિ વિસ્તારી;
ચૌદલોકને વર્ણ અષ્ટાદશ,
જુગતે જુક્તિ સમારી. ....સંતો ૫

પુરણાનંદ પરશોતમ પિયુજી,
વિશ્વમાં વેશ વિહારી;
કહે કુવેર રહે હરિ ન્યારા,
નિરગુણ ભયો લિલાકારી.........સંતો ૬

પદ ૨

સંતો સમઝણુકા ઘર નિકા,
તાતે યેગ ભોગ સબ ફીકા;
સંતો સમઝણુકા ઘર નિકા....ટેક.

ગોરખ યોગી યુગ ચતુરકે,
અંગ અભિમાન ઇર્ષા;
જૈ સંવાદ કબીરતે કીનો,
સમઝણ દેખ ભયે સીખા. સંતો. ૧

નારદ ગુરૂ આજ્ઞા કીની,
શિર ચોરાસી લિખ્યા;
સતગુરૂએ પળમે છોડીઇ,
લોટ કાગળકી ટીકા. સંતો. ૨

જનક પિતા સબજુગકે રાજા,
સહેસ્ત્ર ઇઠયાસી બંધીક્ષા;
સમઝ મિલે ગુરૂ અષ્ટાવક્ર,
છોડી સકલ અપેક્ષા. સંતો. ૩

ધરમરાય કર્તા સંતોષ્યા,
સંતોષકે શિર પિતા;
શિલતે સહેજ સહેજતે સમઝ,
સત્ કુવેર ઉર રાખ્યા. સંતો. ૪

પદ ૩

સંતો સહેજ સમઝ ઘેર આવો,
છોડી દેઇ સકલ સબ દાવો;
સંતો સહેજ સમઝ ઘેર આવો........ટેક.

આશા રહીત સહીત મન રાખો,
સમ દમ સુરત રહાવો;
ભિન્નાભિન્ન ભેદ સબ ત્યાગી,
અવિગત એક લખાવો. સંતો. ૧

ક્ષિતિ પાવક જળ પવન આકાશા,
પંચુતત્વ વેરાવો;
સાંખ્ય યોગ જોતાં જે રહેવે,
સોઇ તત્વકુ ધાવો. સંતો. ૨

ચૌદ* લોકને વરણ અષ્ટાદશ,
ચતુર સુખ તાસુ આંન્ય અભાવો;
હરિ બીના આંન્ય પદારથ સર્વે,
મતકર *ચિતમે ચહાવો. સંતો. ૩

મ્રત સજીવન જીવન મૂકતા,
જુગમે શેષ કહાવો;
કહેં કુવેર થઇ અણલંગી,
હ્યોને પરમ પદ લહાવો. સંતો. ૪

પદ ૪

સંતો સસ્વ સોહંગ પદ સાચુ,
તાતે આંન્ય પદારથ કાચુ;
સંતો સસ્વ સોહંગપદ સાચુ, ...ટેક.

ઇંદ્ર ઇંદ્રાસન અજ કૈલાશ,
વૈકુંઠ વિગત્ય વિલાસ્યું,
ચૌદલોક પ્રકૃતિ માંહી,
માયાયે વદન વિકાશ્યું. સંતો. ૧

વેદ કતેબ કહત પોકારી,
શિવે સમજી ઉર રાખ્યું
સંત સકલ મીલી ગાવે ઉનમાંન,
કબીરે પ્રગટ પ્રકાશ્યું. સંતો. ૨

ઉમયાને શંકર સમઝાવત,
સહેજ સુખદેવે ચાખ્યું;
જનમ ધરીને વનકુ સધારે,
કસણી જનક સમાશું. સંતો. ૩

દેવ સકલ જાકી સેવ કરત હે,
અદકુ નહિ કો તાશું;
તા ઉપમા મેં કાયકી દેવું,
લાજુ કહેત હું તાશુ: સંતો. ૪

હે સબ માંહી સબસે ન્યારા,
રહેવે રહીત પરાસું;
કહેં કુવેર સતગુરૂ પ્રતાપે
સો પદ મેં ભાસું......... સંતો. ૫

પદ. ૫

સંતો સસ્વ સોહંગપદ કેસા,
મોહી કહિ બતલાવો તેસા;
સંતો સસ્વ સોહંગપદ કેસા,...ટેક.

લિલપિત ઉજ્વલ શ્યામ નહિ,
નહિ અગ્નિ જલ જેસા;
મધુર ચરપરા તિક્ષણ નાંહી,
નહિ ખારાકે મીઠા. સંતો. ૧

વ્રધ જોબન કે બાળક નાંહી,
નહિ ગ્રભમાં હોય જેસા;
રજો તમો કે સાત્વિક નાંહી,
નહિ પ્રકૃતિ જેસા............ સંતો. ૨

દૂર નિકટ કે મધ્ય ચરાચર,
સ્થિરતા હે નહિ વેસા,
ગતિમતિ ગવન રમનહી સાહક,
નિરાકાર નરેસા.............. સંતો. ૩

કહત કુવેર સૂણો ભાઇ સંતો,
અગમ અગોચર તેસા;
જાય ન આવે નહિ જાઇ,
જ્યોકા જ્યો હંમેશા. સંતો. ૪

પદ ૬

દેહી દેવળમે દેવા, હો સંતો દેહી દેવળમે દેવા;
દેહી દેવળમે દેવા, હો સંતો,...........ટેક.

દ્વાદશ દ્વાર બહાર દેવળકુ,
સુરપતિ રહિત રહેવા;
આવન જાવન પવન પસારા,
વિધવિધ કે રસ લેવા. સંતો. ૧

પંચ પ્રધાન માનકુ માયક,
હુકમ હજુરી રહેવા;

અંતર ઇચ્છા હોત હરિકી,
સો સરવે કામ કરેવા. સંતો. ૨

ગંગા યુમનાં તિર તરવેણી,
નિર નિરમળ જેહેવા;
ઘટહીમે જ્ઞાન દિપક ઉજીયારા,
ચરણ પખારીને લેવા......... સંતો. ૩

ચિતવન ચંદન પુષ્પ પ્રેમકા,
કરણિસે કર લેવા;
ગતિરેગવનસે પેઠે દેવળમે,
સુરત નુરત કર સેવા...... સંતો. ૪

પાંચ પચીસ સંઘે પટરાણી,
સિરગુણ નરત કરેવા;
એહી વિધિ રહેત અહોનિશ આપે,
અનભે અકલ અભેવા.... સંતો. ૫

ઝળમળ જોત અખંડીત ધારા,
તનકા તિમર નસેવા;
કહેં કુવેર દેવ ઘટ ભિતર,
નિરગુણ નોબત્ય બજેવા. સંતો. ૬

પદ ૭

સંતો નિજ પરમ પદ પ્યારા,
જાકુ ઇચ્છત સૌ સંસારા;
સંતો નિજ પરમ પદ પ્યારા,......ટેક.

શેષ સહેસ્ત્ર મુખ રટત નિરંતર,
નિરમળ નામ ઉચ્ચારા;

કોટિ પંચાશ અવનિ શિર ઉપર,
લાગે નહિ કછુ ભારા. સંતો ૧

સુનક સુનકાદીક સનક સનંદન,
છોડી સકલ ઘરબારા;
સહેજ સદેહ શરણુ સધારે,
નહી કોઇ રોકનહારા. સંતો. ૨

સોહી સ્વરૂપ જાણ્યો જગ જનુની,
જપત શિવકી દારા;
જન્મ મરણુ સંકટ ભાગ્યા,
આત્મા તત્વ વિચારા. સંતો. ૩

અંતર રહિત કબીરા ગાવત,
નવખંડ જ્ઞાન ઉજીયારા;
પાટિ માંહી પ્રહેલાદ પઢત હે,
પાઇ પ્રતિત મંઝારા. સંતો. ૪

અરધનામ ગજરાજ ઉબારે,
ધાયે હરિ પગ પારા;
કહે કુવેર બેર નહી લાગી,
તારી લિયો વ્રતકારા. સંતો. ૫

પદ ૮

સંતો સોહી નિરંજન રાયા,
જાણે કોઇ સાહેબકા પ્યારા;
સંતો સોહી નિરંજન રાયા.........ટેક

અંજન કરણી અંજન વરણી,
અંજન પુરૂસ ઓરૂ દારા;
ચાર યુગ અંજનકા રચીયા,
અંજન સૌ સંસારા. સંતો. ૧

દેવળ અંજન દેવા અંજન,
અંજન સેવક સારા;
ચારૂ વેદ કતેબહી અંજન,
અંજન વાણી વિસ્તારા. સંતો. ૨

પાણી અંજન પવના અંજન,
અંજન ધરણી આકાશા;
ઝળમળ જોત્ય દેવતાબી અંજન,
અંજન સકલ પસારા. સંતો. ૩

ચંદા અંજન સુરજ અંજન,
અંજન નવલખ તારા;
તેત્રીસક્રોડ દેવતાબી અંજન,
અંજનકા વિસ્તારા; સંતો. ૪

બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ્વર અંજન,
અંજન શક્તિ પસારા;
કહે કુવેર તાતે સોહી નિરંજન,
જાણે જાણનહારા. સંતો. ૫

—: પ્રબંધ પદ. :—

પદ ૧. (રાગ—પ્રબંધ છંદ)

ખોજે નિજ પિંડ જે પ્રચંડ ગતી સંત,
પ્રથમ પિતાસે ન્યાદ બૂંદ ઉતપાંની;
ક્ષિતિ તેજ પવન પ્રસંગ સંગ આંની,
ઉષ્ન કુતેજ કુમલ હેજ,
ગંધ અવન્ય ચરલ પવન,

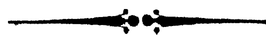
ચતુર એવંન પ્રગટ લેવંન;
અખિલ સ્વે અવિકાસ,
વાસ છેવટ સુન્યતંત. ... ...ગતી. ૧
જિનુ નિજ કારણુ પુરૂષ પ્રકૃતિ યુગલતાઇ,
અરસ પરસ સપ્રસ ગુણતિનુ ઉપજાઈ;
ઘોર કરંન તમો ઉચરંન,
વિસે વિચરંન રજો રૂચિરંન,
સ્વાંતિ ધરંન સતો સમરંન,
એહી તિનુ ગુણ સત રજ તમ તત્વનકે સ્વાંમિત. ...ગતી. ૨
પંચભૂત સહિત ગ્રહીત માત્રા જે કહ્યાંને,
એ ખટ ચતુર તત્વ તાંમસત્યે પ્રસવાંને,
રજો ઉમેદ ઇંદ્રિ ભેદ,
વિધિ નિખેદ તનુ સ્લેદ.
સકલ ભેદ કીયે કલેદ,
ચતુર અંતઃકરણુ સતો ગુણહીત્યે ઉપજંત. ...ગતી. ૩
મૂળચક્ર દ્વાર સુત ગવરી કે ગણેશા,
રજો ઉપસ્થાન ગુણુ કરતહી પ્રવેશા,
નાભિનિવાસવિષ્નુ તાસ હૃદે પ્રકાશ શિવસમાસ,
કંઠ જીવ ઓરૂ સશિવ,
વદન અગન્ય વરૂણુ વાસ,
રસનાકુ ગ્રાહંત. ... ...ગતી. ૪
ગ્રહણુ સ્થાનક લેન અસ્વનિ કે સુબાસા,
ચક્ષુદ્વાર દેખંન શશી સુર પરકાશા,
બ્રહ્મરૂદ્ર ભોવન સુંદ્ર,
અનહદ ન્યાદ સુણે સુર સાધ,
સુન્ય સમાધ ગતિ અઘાદ;
સહેસ્ત્ર કમળ દલકી બીચ જોત્ય ઝલમલંત.ગતી ૫

પંચતનુ પંચકોશ કહત જે સૂનાઇ;
અનોમનો આનંદ પ્રાણ જ્ઞાનમયે ગ્યમતાઈ,
સ્થૂલ પિંડય પ્રગટ મંડય,
સૂક્ષ્મ લંગ વ્રતિ અનંગ,
કારણ અંગ ગુણ પ્રસંગ,
મહાકારણ દેહ શક્તિ પરમ જ્યોતિવંત....ગતી. ૬

ઈંગળા પિંગળા નાર સૂક્ષમણા સુજાંની,
નરમાદા ઉપજકળા રાવ શશિસમ ઠાંની,
ઉઠત સ્વાસ બીન અભ્યાસ,
સાધન નાશ હોહુ સમાસ,
તજી વિનોધ સજી સબોધ,
છસેએકવીસ હજાર જાપ.
નિખશિખ પરજંત. ... ...ગતી. ૭

ઓહંગ આતમા પોરક પ્રણવ જે પુરાંના,
રેચક પરમાત્મા પ્રણવ સોહંગ સુર પિયાંના,
ઓહુંગ અરણવ પિંડ પસરણવ સોહુંગ પ્રણવ સુન્ય સગ્રણવું,
સુલટ સોહંગ ઉલટ ઓહંગ,
રગ રગ રોમ રોમ સરલ વ્યાપિકાવત સતંત. ગતી. ૮

એહી સબ સાજ સકલ શક્તિકે પસારા,
તેહી શકતનકે શિર નિરંજન કિરતારા.
નિરંજન શિર આતમ સધીર,
આતમ કે શિર પરમાતાપીર પરમાતા ભેવદેવનકે દેવ,
યાહી પરંતુ પરમ લક્ષ કુવેર કહંત. ગતી. ૯

પદ ૨

લખે જેહી લક્ષ અલખ જાપ તેતો યોગી,
જીનું ચિત્ત જક્તાસે વિવક્ત લગત નાંહી,
સધે તનુ જીવન તારનિજ આધારમાંહી,
ઇંદ્રિગવન કરહી દંમન,
રખીત નેંમ કુશલ ક્ષેમ,
સુરતિ રોધં મંન પ્રમોધ,
સમદમાદીક સાધંન આધ,
સબનકે સંયોગી. ... ...તેતો યોગી. ૧

પંચમહાભૂત માંહી સૂક્ષ્મ મેલાવે,
પિંડબ્રહ્માંડસંધ્ય અન્યોઅન્ય એકતાવે,
તોયસે તોય ભોમીસે ભોમ અગન્યે અગન્ય કરીકે લગંન
પવને પવન મેલી તત વંન,
નભે નભ એકતાય લાય,
રહેનાં તત્વ વિયોગી.... ... ...તેતો યોગી ૨

રાત દિન હલત ચલત દમે દમે દીલ લાવે,
એરપુનિ ઉઠત બેઠત સુરત તાંહી લગાવે,
ગુદસ્થાન ખટસે જાણ બ્રહ્મદ્વાર ખટ હજાર,
નાભિ નિરસ્ત ખટહી સહસ્ત્ર,
હૃદે કમળમે ખટ હજાર,
જુગત્યે જે જૂવોગી.... ... ...તેતો યોગી ૩

સહેસ્ત્ર એક કંઠ કમળ ઉઠત અજંપા જાંહી.
દોઉ સહેસ્ત્ર ભ્રગુટિ ઓર બ્રહ્મરૂદ્ર માંહી;
એતેહી દાપ સજી સજાપ,
દેવંનકે દેવ હોહુ વિદેહી,
વંકનાળ્ય પુનિ પ્રતાલ,

સુન્ય શિખર મહેલ માંહી,
જદીપ જાય મીલોગી. ... ...તેતો યોગી. ૪

વીસ દશ ઇંદ્રિયનકે મંનમે જાય મેલાંને,
તેહી મંન ઇંદ્રિ ઓરૂ બુદ્ધિ મેલેઇ ઠેરાંને,
બુધી ટહંકાર મેલી અહંકાર.
જબી વિકાર હોહું સંઘાર
ઘારંન ઘોરંન નિંદ અઘોર,
સુન્ય સસોપતિ માંહી નિચંત થઇને ચીત મીલોગી. તેતો યોગી. ૫

તેહી ચિત વિત લેઇ ગુણ સતોકુ સૂપે.
સતોગુણ સ્વાંતિ કરંન ધરંન ધ્યાન જુપે,
ગુણ મેલાય પ્રકૃતિ જાય;
પ્રકૃતિ પાસ વૃતિ વિલાસ,
વૃતિ વિલોક લજ્ઞ અલોક;
ઉનમૂનિ અનુભવી તતવિત,
સમરસ રસ ભોગી. ... ...તેતો યોગી. ૬

પંચતત્વમાંહી પંચકોશકુ પખાવે,
અંન્યો અંન્ય એક એક માંહી જાંહી કે તાંહી રખાવે.
અંનોમે અવન્ય પ્રાણમે પવંન,
મનોમે તેજ આનંદ હેજ;
સુન્યમે જ્ઞાન કરી મેલાંન
એહી તનુ તત કોશ યુગલ,
મેલીત માંહી સંયોગી. ... ...તેતો યોગી. ૭

એહી વિધિ ભોગ સકલ પ્રગટ પિંડ માંહી.
સદા તાંહી સિદ્ધને સંજમ બાહેર હેરત નાંહી,
યોગ અષ્ટાંગ સજી સ્વાંગ,
રંગ અનંગ તજી ઉમંગ,

અતિ અપાર મત ઉદાર,
સુંન્ય ધુંન્ય ધંધુકાર માંહી,
મહા અલમસ્ત અમોઘી.... ...તેતો યોગી. ૮

ઓરૂ નાંમ રૂપ તે ગુપત,
આપનુ આપ જેહીં,
ગુણાદીક ઘટમઠાતિત કેવલ હંસ વિદેહી,
સોહી અમાપ આપનુ આપ,
આપ મેલાય ખૂદ મુદાય,
જોગ અમાંન તેહી સુજાણુ,
એહી યોગનકી યુગત્ય કુવેર જે કરોગી. તેતો યોગી ૯

પદ ૩

તજે તનુ અસ્ક ત્રિવેધી તાપ તે વૈરાગી,
માત તાત સુત દારા સંજન નિકસે નેહ ત્યાગી
વિસે રસ સુપનમાંથી ઝટક ઉઠે જાગી.
પલટે નેંન અધિકયેંન;
જગે સુચેંન સુની ઐંન,
દેખીત નાશ ભયે ઉદાસ અરે હાયે હાયે હરીશું નેહ,
વ્રેહે મિલનકી આગી. ... ...તે૦ ૧
સુખ સંપત્તિ રતી જીનકુ ન સહાય,
અજભવ ઇંદ્ર ભોવનકીનાં ચિત્ત ચહાય,
તિવ્રરાગ સદન ત્યાગ,
મનકી વાગ ફેરી સમાગ,
ભવ્રકી ભાગ દુરીત દાવ,
દામ ચામ દલકી માંહી,
સુપન્યેનાં સમાગી. ... .તે૦ ૨

ઓરૂનાંના વિધ્યકે નેહ લગત વિગત્યે નાં વિલોકે,
અતિ ઉતઇત ગવન કરત સુરત તુરત રોકે,
ઇંદ્રિજીત રત્ય અતીત,
ગુરૂસે પ્રીત તજી અનિત્ય,
અડંગ ધિર સસુરવીર,
સુર સુરીનર આદ્ય સરંન જાવંન તલબ ભાગી. તે૦ ૩

ખટરસ રસના કે રસ લગત સ્વાદ ફીકા,
નિજ આભુક્ષણુ ઉર કે અતિ ભાવ સજેકા,
જગ વિલાસ જનીત પાસ,
તેહુત્યે હાસ નહી નાં તાસ,
એક આરાધ્ય પતિ પુરાધ્ય,
ગતી મતી ગ્યંમ સંમ કરીને અસીપદે અનુરાગિ તે૦ ૪

દેહ રખનકુ છાજંન ભોજંન આંન મિલે અનુઇચ્છા
મંદભાવે કરે ભુગતમાંન જા મીલે બીનુ વંછા,
ઇચ્છત નાંહી કછુ ન કાંહી,
ફરત જાંહી સહેજ સુભાઇ,
દેહ વિદેહ ધેહન ખેહ,
ખિલત અખિલ ખલક માંહી,
જત મતે મન ત્યાગી. ... ...તે૦ ૫

લોક ચતુર્દશ કે યશ તે રહત બે પ્રભાઇ,
સિદ્ધિ ખટ પંચ હી દ્વાદશ સંપત્ય નાં સહાઇ,
નર નિરાસ આસંન પાસ,
સોવંન વાસ જમી કે ઘાસ,
અજીત ત્યાગ બડ ઉમાગ,
કાહા કેહુ કછુ તાહી સરભર,
જીગમે નહી સભાગી. ... ...તે૦ ૬

અજ અહીપતિને દુરલભ એવો એ દ્રઢ વૈરાગ,
પુની દેવ દનુજ મનુજ નહીનાં ટકત,
પાગ કુન ચલાય ઓરકી તાય,
દેવન પાય ગતિ તહાય,
મત અછેદ વદીત વેદ,
અતિ માહા અદ્દભુત અરૂઢ ગ્રહીત વેશરાગી તે૦ ૭

સુખ સુનકાદીક આદ્ય જીનકી દેત સાખી,
દત અજગર સમેત રસવસુતને ભાખી,
કીયે અથાહ જીનું અગાહ,
લખીત માહ મિલન ચાહ,
ભાયગવંન મિલે સોજંન,
ગોપીચંદન ભરથ ભેદ,
લહત જીનકુ લાગી.... ... ...તે૦ ૮

એહેવો ઉતકષ્ટ ત્યાગ ઉગ્ર પુન્યે પાવે,
નિજ હેતુ સજંન સબંધી પુરણપદ મેળાવે,
ભવમે ભેખ ભજવી સેખ,
હરિશું એક કરીશુ મેક,
જદપી ત્યાગ બુઝત રાગ,
ધન્ય ધન્ય તે જંનની કુવેર,
જુગમે જોત્ય જાગી.... ... ...તે૦ ૯

પદ ૪

અહોનીશ સંતસુ આધિંન તે હરિજંન,
ખટ દરશનસુ સદાય દીન ભાખે,
નિજ પ્રિયે લક્ષપક્ષ શિરપર રાખે,
ઉમંગે પ્રેમ રહેનાં નેંમ,

જયેમનુ ત્યેમ કછુનાં ફેમ,
અનીન નેહ નિત્ય હમેહ,
ગદગદ કંઠે ગલીત થઇન કહે વચંન. ...તે૦ ૧

આપ સ્વારથ અરથ કબહુ નાં કરહી,
જાંહી તાંહી પર ઉપગાર અનુસરહીં,
દેખત સાધ અતિ ઉલાધ,
પરત પાદ રહત સ્વાધ,
કહત જેહીં કરત તેહીં,
સુધ્ય સનમાન સહિત લાવત,
કરશું ગ્રહા ભોવનં.... ... ...તે૦ ૨

અન્ન પાંનાદીક દેઇ સંતોકી કરત ચરણ સેવા,
કરજોરી દોઉ કરે સ્તુતિ,
તુમ દેવાધી દેવા,
તુમહીં માત તુમહીં તાત,
તુમહીં નાથ મમ અનાથ,
તુમસે મોક્ષ મિટત સોક્ષ,
તારંણ તરંણ તુમહીં સાધ
મેરે તંન મંન ધન્ય. ... ...તે૦ ૩

એહીં પ્રકારે રખત ભાવ,
રસ બસ વશ થઇને,
તે ભગત જગતકી માંહી,
કછુ ન જાય વવઇને,
જુગત્યે રહત ચાહ ન ચહત ભવમે બસત ફંદ ન ફસત
સબસે હેત હસત રહેત,
કમળ જળકી ન્યાય મુગત્ય થઇને માહાલે મંન...તે૦ ૪

વેત સકલ ભાકત ભેખ વિવિધ ભાત્ય વેધુ,
સંશે રહીત વિધ પ્રવેણ અનંદમયે અછેદુ,

નવધા લેખ લહે શું વેખ,
અનંત ભેખ વિગત્યે પેખ;
કર્શ સહેત સુગત્ય લેત,
ભિંના ભિંન ભેદની કળ લઇને ભયે નચીંન તે૦ ૫

અતહી ક્ષમાવંત સ્વાંત્ય સદંન સજંન સોઇ,
સુખ દુઃખ ઓરૂ સંપત્ય વિપત્ય ડગમગે નહિ કોઇ,
સુપનવંત જગમાંનંત
અખિલ તંત ગણિત અંત,
જદપિ તાય ચિતન લાય સત માની,
હરિભક્તિ નેંમ પ્રેમ ગુરૂ સેવંન, ...તે૦ ૬

અતંર ત્યાગ બાહેર રાગ પર સેવાઈ,
તરણુંની આદ્ય અખીલ જીવંન સુખદાઇ.
દયાવંત અતિ અનંત,
વદીત સંત જીનુ મતંત,
કુમળતાય કહી ન જાય,
નિશદિંન દિંન અધિક અધિક
સમિપ સરધાવંન. ... ...તે૦ ૭

મરજીવા જરણાવંત અંતર રહીત આસે,
શશીસમ શિતળતાય ઘાહયલ ગત્ય મતાસે,
અરપી રહત સરવે સહત,
કછુ ન કહત જંનકુ લહત,
નિમત માત્ર ગ્રહી કહાત,
રાહામસા પરિવંત ચંત માનીનતા ભાવંન. ...તે૦ ૮
એહેવાજંન જે જુગમાંહી પતિત પાવંન કરનાં.
જીવ અનેક જગાવી સમરપે ગુરૂ શરણાં,
તબી સંતોષ પાવત મોક્ષ,

જીનકુ મોક્ષ નહિ પરોક્ષ,
પ્રગટ લક્ષ ગુરૂકે દક્ષ,
હજરત હરિ હાલ હજુર,
કુવેર નિત્ય મિલંન. ... ...તે૦ ૯

પદ. ૫

કહયે ધન્ય ધન્ય તે જંન ગુરૂ ઉપાસી,
તિરથ વ્રત કૃત સમ કરીને માંને,
ગુરૂ ચરણુ તુલ્ય કછુવેનાં જાંને,
નિગમ આદ્ય જેહીં આરાધ્ય,
કરત સાધ સુધ્ય સમાધ્ય,
ઓર સજાપ સુર અલાપ,
જપ તપ યોગ ધ્યાન સાધંન ચરણમે મેલાસી,
તે જંન ગુરૂ ઉપાસી, ...તે૦ ૧
વિધિ નિખેદ ફળ જેહીં જેહીં ભાખે,
ગુરૂ ચરનન પર વારી નાંખે,
ઘરેનાં કાંહાંન્ય કોઇકી આંન્ય,
ગુરૂકે જ્ઞાન સુર સુજાંણુ,
શિરનાં ઉપગુરૂસે ભૂપ,
મન ક્રમ ઓરૂ બચંન વેત,
ગુરૂ ચરણુમે આસી, તેજન ગુરૂઉપાસી. તે૦ ૨
ભક્તિ ચતુર પંચ સંચન ગુરૂ ચરણુમે લેખે,
ઓર ખટ યુગલ યોગ પદ પરાગ પેખે,
અખિલ નેંમ જુગત્ય જેમ,
કરત ત્યેમ ફરત વ્યેમ,
નહી લે ભેવ ગુરૂ સમેવ,
સિદ્ધિ ખટદશા સસ ગણુત ગુરૂચરણુકી દાસી તે૦ ૩

મંત્ર યંત્ર તંત્ર જાપ ગુરૂકે સોઇ,
ઓર ગુરૂ ગોવીંદ એક ગણુત નાંહી દોઇ,
ગુરૂદેવ ઓરનાં સેવ,
જીનું અહંમેવ ગતિ અભેવ,
સબકી આદ્ય ગુરૂ અનાદ્ય,
સદ્દચિદ્દ આનંદ કંદ કુવેર ગુરૂ વિલાસી તે૦ ૪

પદ ૬

બિનુ નિજ લક્ષમે સહેત તે ગુરૂ દ્રોહી,
ગુરૂચરંણુ મન નહિ મલતાંના,
ઓરસુ પ્રીત્ય રીત્ય ગલતાંનાં,
લહયેનાં નિત્ય ગ્રહે અનિત્ય.
ચહયેનાં ચિત જંનસે પ્રીત્ય,
જગસે રાગ અતિ ઉમાગ,
પરધન પરનાર યાર બ્રાહીત ચંત મોહી. તે૦ ૧

સદપુરૂષ યશ કબહુનાં ગાવે.
ઢૂંગ કપટ કરત કિરત બઢાવે,
જપેકુ જાપ તજે સુજાપ,
દીલમે દાપ રખત તાપ,
ગુરૂ કે પાવ નહીંન ભાવ,
મંન મુર્ખી મનોરથ ઉમેદ વેદ વચંન દ્રોહી, તે૦ ૨

ઉપચિન સંત ચંત અંતર મલીંન,
જંનસે અભાવ કાંમ દાંમસે લ્હોલીંન,
પરમ અરથ કબહુનાં કરત,
અપન્યે અરથ સધેત સ્વારથ ગરજ ગાંમી ગત્ય ગુલાંમી
છળબળ કળ વિકલ જેત ચાહત સંપત્ય મોહી, તે૦ ૩

ખાંન પાંન દેખત કતવ આપ સમાંન્ય જાંને,
ઓર ગુરૂ શિષ ઉથાપંત મંનમે ત્રાસન આંણે,
કથત જ્ઞાન બગ સમાન,
ચલત મસ્ત અપન્યે સ્વસ્ત,
રંખેનાં મસ્ત ગુરૂ કે હસ્ત,
કહેં કુવેર તે જનનુ જુગમાં કબહુનાં કારજ શ્રોહી તે૦ ૪

—:કક્કે:—

અક્ષર. ૧

કક્કા કારણુ પ્રિછે જેહ, પરલેકાળ રહે નહિ તેહ;
તે સ્વામીનું સુમરણ કરો, યુગલ ભાવ રૂદે નવ ધરો. ૧
દ્વૈત તણો કરજે સંહાર, અદ્વૈત પદનો કર તું આહાર;
હરિગુરૂ સંતકૃપા નિધિ જેહ, કકકા કારણુ પ્રિછે જેહ. ૨

અક્ષર. ૨

ખખ્ખા ખર અક્ષરની આદ્ય, સાધક થઇને તેહેને સાધ;
ઓર સકલ માયાકા રંગ, કાળ યોગ સબ થાયે ભંગ. ૧
દ્રષ્ટ પદારથ જાય વિલાઇ, ચંદા સુર બ્રહ્મા લેહે ભાઇ;
છોડીરૂપ અરૂપ આરાધ્ય, ખખ્ખા ખર અક્ષરની આદ્ય. ૨

અક્ષર. ૩

ગગ્ગાગલ બહુ માયાતણા, મરકટ મૂઠ્ઠી જેસે ચણા;
છૂટે નહિ સંશે નવ જાય, કાળ પારધિ આવી સહાય. ૧
ચચળ ચાલ ચપળ ચિત ઘડો, કોટે ફાંસી ફંદે પડો;
મોહ મૂઠ્ઠીને ત્રબ્ના ચણા, ગગ્ગા ગલ બહુ માયાતણા. ૨

અક્ષર ૪

ઘઘ્ઘા ઘર તું ઘટમાં લહે, તહારો કરતા તુજમાં રહે;
માંહીકો માંહી ન્યારો નિરધાર,
સાંખ્ય યોગ સારનકો સાર. ૧
રૂપ સ્વરૂપ અરૂપ એહ, તેહેની સાથે કર તું નેહ;
નેહ કરીને નિરભય થઇ રહે, ઘઘ્ઘા ઘર તું ઘટમાં લહે. ૨

અક્ષર ૫

નન્ના રૂપ ધરી નરનાર, હરિ રમે સબ ઘટ મોઝાર;
પિંડ બ્રહ્માંડ ઘડયા બહુ ઘાટ,
સ્વામી ચૈતન રૂપ નિરાટ, ... ૧
બાજીગર જંમ બાજી રચી, વિશ્વ સકલ રહ્યું છે પચી;
બાજીગર ન્યારો નિરધાર, નન્ના રૂપ ધરી નરનાર. ૨

અક્ષર ૬.

ચચ્ચા સિતવન કર તું ચંત, સકલ શિરોમણી સેવાસંત;
તે સેવામાં રહે લોલીન, જેસે પ્રીતિ જળમાં મીન, ૧
ચકોર ભરૂસે જેસે ચંદ, ભમર કમળ તેસે સુગંધ,
પ્રતિવ્રતાને પ્યારો કંથ, ચચ્ચા ચિતવન કરતું ચંત. ૨

અક્ષર ૭

છછ્છા છોડદે સબ શોક, તબ પાવે પ્રભુપદનો મોક્ષ;
અંતર ગાંઠય કપટની ગાળી,
સહેજ સુપનમેં લાગીતાળી. ૧
અનહદ્ય નાદ ગગન ધૂનિ ડંકા, સુરત નુરત ઘેરી વંકા;
રહત આનંદી પંચે કોશ, છછ્છા છોડીદે સબ શોક. ૨

અક્ષર. ૮

જજ્જા જુગમાં જે નરસાર, જેહેની સુરત પરાનીપાર
આવરણમે અટકે નહિ કદા, સહેજ સુભાવે વિચરે સદા. ૧
નિરાલંબન નિરંતર રમે, કશોટી દેહ નવ દમે;
સ્વે ચૈતન સાથે એકતાર, જજ્જા જુગમાં જે નર સાર. ૨

અક્ષર. ૯

ઝઝ્ઝા ઝર અજરા નર જેહ, ત્રણ્ય લોક પદ નકરે નેહ;
હરખ શોક હરદે નવ ધરે, આશાપાસ વિસે પરહરે. ૧
પ્રેમ પિત્ય સાથે અનુરાગ, જ્ઞાન ખુમારી સદા ઉમંગ;
સસ્વરૂપ થઇ વરતે દેહ, ઝઝ્ઝા ઝર અજરા નર જેહ. ૨

અક્ષર ૧૦

નન્ના નવધા ભકિત નિહાર, વસ્તુ અગોચર તેહેની પાર;
દશાધામે દરસે દરવેશ, સકલ વિશ્વનો સ્વામી શેષ. ૧
આવ્રણ વરણરૂપનહિરેખા;તુરીયાતિતનઆપ અલેખા.
વસ્તુ વિવેકી જાણે સાર, નન્ના, નવધા ભકિત નિહાર. ૨

અક્ષર ૧૧

ટટ્ટા આત્મ તમનો તમ, કુણ કરે સાધન સમ દમ;
ઘટમઠ પટમે સેહેજે રમે, જંમ આકાશે સુરતી સમે. ૧
વરૂણવિષે દિનકરનો ભાસ, સબ ઘટ આત્મ યું પરકાસ
ગાવે વેદ પુરાણ નિગંમ, ટટ્ટા આત્મ તમનો તમ. ૨

અક્ષર ૧૨

ઠઠ્ઠા ઠાલી લેતું ઠોર મુનષા જનમ ભયો હે ભોર;
આળસમે શું ઉંઘ્યો અંધ, મૂઢમતિ મૂકીદે મંદ. ૧

જાગી જોને જુગમે સાર, ઓળખને કરણી કિરતાર.
આ અવસર નહિ આવે ઓર, ઠઠ્ઠા ઠાલી લે તું ઠોર. ૨

અક્ષર ૧૩

ડઠ્ઠા દુરલભ દરસન દેવ, તાતે દુરલભ કરવી સેવ;
અધિક દુરલભ અંતર અહમેવ, ચતુર તેતો જાણે ભેવ ૧
યોગ ધરીને જુગ પરહરે, સુખસાતા સંચે નવ કરે;
પ્રતિગ્રહનો નકરે છેવ, ડઠ્ઠા દુરલભ દરસન દેવ. ૨

અક્ષર ૧૪

ઢઠ્ઠા નિર તે ઢાળે ઢળે. ખમીયાં ખાંમે જઇને ખળે.
પરવતને નવ પરસે પાન, સાકુટને નવ લાગે જ્ઞાન. ૧
બ્રહ્મ ચૈતન ઘન વરસે વાર, જાંહાં જડતા તાંહાં ન ઠરે ઠાર;
જ્ઞાની મન સમઝીને ગળે, ઢઠ્ઠા નિરતે ઢાળે ઢળે. ૨

અક્ષર. ૧૫

રેણા રસના રસમાં ભરી, રાત દિવસ સમરો શ્રી હરિ;
યેસા ભજન કરીલો ભાઇ, સંશે રહીત લોલાઇ.
તનમન અરપી રહો આધિન, વરતિ રાખો એક અનિન;
આંન્યભાવ સરવે પરહરી, રેણા રસના રસમાં ભરી. ૨

અક્ષર. ૧૬.

તત્તા તરૂવર એક અનુપ, બરણીશકુ નહિ તાકો રૂપ;
ત્રિગુણ સાખ્યા જાંણો અતંત,
પાંખડીયો તે જુગ અનંત. ૧
પાન ફુલ સબ જકત વિલાસા, ફળ લાગે અંકુર હરિદાસા
પાર ન પાવે શેષ ફનુપ, તત્તા તરૂવર એક અનુપ. ૨

અક્ષર. ૧૭

થથ્થા થિરતા રાખો મંન, ઘર બેઠાં જાંણીયો વંન;
નિરભે થઇને રહો નિસંગ, પાપ પ્રપંચનો ન કરો સંગ. ૧
આપા પરની મેટી તાણય, વન વસ્તિ સમ એક જાણય;
સેહેજં સ્વામી હરે વિઘન, થથ્થા થિરતા રાખો મંન. ૨

અક્ષર. ૧૮

દદ્દા દરદી સારો દેશ, જાણે નહિ તે આત્મ લેશ;
કયાંહાંથી આવ્યો ને કયાંહાં જાસ,
પિંડ પડયે કાંહાં કરવો વાસ.... .... ૧
તે કારણ પ્રિછે નહિ કોઇ, ઉભા રાખે મારગ દોઇ;
તાતે ટળે નહિ ઉદ્વેશ, દદ્દા દરદી સારો દેશ. ૨

અક્ષર. ૧૯

ધધ્ધા ધેને ધાતા જેહ, જીવ શિવ પદ કહીએ તેહ;
મૂળ તંત ન જાણે સોઇ, ભાત્યે ભૂલ્ર રહ્યા સકોઇ. ૧
અંતરમે એકતા નવ થાય, આંધે અંતે ચાલ્યું જાય;
ઉભે લોક તે નાવે છેહ, ધધ્ધા ધેને ધાતા જેહ. ૨

અક્ષર. ૨૦

નન્ના નિરભયનિરગુણએક,વિધ્રિતણોજાંહાંનહી વિવેક
નામનિરંજન અંજનનાંહી,સાક્ષીવત રહેસબ ઘટમાંહી ૧
ઉંચ નિચ ઘાટે મુદા, ઘટ વણસે જમનો જમ સદા;
પંચ તત્વે પરવેશન રેખા, નન્ના નિરભે નિરગુણ એક. ૨

અક્ષર. ૨૧

પપ્પાપરગટ પરશોતમ, બ્રહ્મઅવિન્યાસીસદાન્હેકર્મ
જંમ આકાશે આભ્રણ થાય, દેધાતા એમ આવેનેજાય. ૧

દિનકરને તિમરનહી લેશ, અવિગત્યને નહી કરમકલેશ
મન વાણીથી રાહત અગંમ, પપ્પા પરગટ પરશોતમ. ૨

અક્ષર. ૨૨

ફફ્ફા ફુલ્યા તે કરમાય, વિપુ ધરે જો વૈકુંઠરાય;
પ્રથિવ તેજ પવન જળ સોઇ, તામે રહેન પાવે કોઇ. ૧
પંચતત્વ આકાશ આકારા, ચૌદલોક જાવે નિરધારા;
તાતે અમર કુણ લખાઇ, ફફ્ફા ફૂલ્યા તે કરમાય. ૨

અક્ષર. ૨૩

બબ્બા બુધ્ધિવેદવિચાર, અખે અમરપદ બાવનબાહાર;
શબ્દ સહાંનક જાંહાંકછુ નાંહી,જે બોલેતે સુરતિમાંહી. ૧
હદ બેહદમેન આવે અંત, તંતુ રહિત આપ અતંત;
ધરતા પણ આપે નિરધાર, બબ્બા બુધ્ધિ વેદ વિચાર. ૨

અક્ષર. ૨૪

ભભ્ભા ભાગ્યોભરમજ ભારી, વારંવાર સતગુરૂ બલિહારી;
ચેસી જુગમાં કરેન કોઇ, નિરભે ભયો નિવાજો મોઇ. ૧
અગમ નિગમકા પાયા મરમ, તાતે ગુરૂ તે પુરણ બ્રહ્મ;
સારઅસાર દિયોવિસ્તારી, ભભ્ભાભાગ્યોભરમજભારી ૨

અક્ષર. ૨૫

મમ્મા મરજીવાનો દેશ, અહંકૃતિ નહિ વ્યાપે લેશ;
સદા સમીપ સતંતર વાસ, આઠે પહોર આનંદ હુલાસ. ૧
યુક્ત યથારથ બોલે વાણ્ય, જાંહાં જેવી રૂચી પરમાણ્ય;
નિરબંધી આપે ઉપદેશ, મમ્મા મરજીવાનો દેશ. ૨

અક્ષર. ૨૬

રેરા રંગી રામ સનેહી, ઉંચ નિચ ન દેખે દેહી;
ચૈતનતા સઘળે પરમાણ્ય, હરિ વિના નવદીશે આંન્ય. ૧

પ્રિત્યસહિત દિશે હરશાલ, પ્રેમવચન અતિવદન વિશાળ
ગાવે સિરગુણ જ્ઞાન વિદેહી, રેરા રંગી રામ સનેહી. ૨

અક્ષર. ૨૭

લલ્લા લાઠી હાલર જાણ્ય, પિંડ પડયે મૂકે નહિ પ્રાણ;
ચેસી ટેક રખે જન કોઇ, ગુરૂ મુક્તાનર જાણો સોઇ. ૧
પપીલકો ઝાલે આધાર, વિહંગમ જાણે અનુસાર;
સંત શબ્દ સાખી પરમાંણ્ય, લલ્લા લાઠી હાલર જાણ્ય. ૨

અક્ષર. ૨૮

વવ્વા વેંધી સકળ વિલાસ, આદ્ય પુરૂષસુ કર અભ્યાસ;
ઘે ધાતાનું મૂકી માન, અસીપદનું કરને અવિલાન. ૧
યુક્ત વિક્ત વિલસે વિધિનાંહી, જાયનઆવે અસીપદમાંહી
તંન જાણો ફોગટ ફૂલાસા, વવા વેંધી સકલ વિલાસા. ૨

અક્ષર. ૨૯

શશ્શા સુપનું સહુ સંસારા, ભરાનદ્રા અજ્ઞાન અપારા;
સંશેવત સિંહ પ્રગટયો જાંહી, ભયંકાર વ્યાપ્યો મનમાંહી
ધારણ તે દુઃખ ભૂગતેભાઇ, જાગ્યા તે સંકટ મિટજાઇ;
ત્રણ ભોવન એહી પરકારા, શશ્શા સુપનું સહુ સંસારા. ૨

અક્ષર. ૩૦

ષષ્ષા ખરી કરીલે ખેપ, સતગુરૂ શરણે ચિત આલેપ;
મનુષા જનમસરીખોજાય, ખટરસમાં કયાં ખોટી જાય ૧
દ્વંદ ઉપાધિ લાગી લહાર, તાતે કોઇ ન પામે પાર;
તે નિરમાંને રહે નિરલેપ, ષષ્ષા ખરી કરીલે ખેપ. ૨

અક્ષર. ૩૧

સસ્સા સાધન કરીલે સોઈ, પંચ વિસ વશ કરીલે દોઇ;
એકદશા આરાધે ઇશ, ધરણીધર કરતા જુગદિશ. ૧
વિષ્નુ કોટ અનંત અપારા સકલ શાસ્ત્રકો એકમત સારા;
આંન્યસકલસબઅંતવિરોહી,સસ્સાસાધનકરીલે સોઈ ૨

અક્ષર, ૩૨

યય્યા આપુ મેટ્રી આડય, ખટદરશનની માગી રાઢય,
બાલ દશા સમ તે સુખદાઇ, તાકો ગુણ લીયો હેજાઇ, ૧
હલમલ રહે હરિજનકે સંગા, સરધાસહિત સત ઉમંગા,
યોગતણી વ્યાપે નહિ આડય, યયા આપુ મેટ્રી આડય. ૨

અક્ષર, ૩૩

હહા હસ્તાંમલ હરિની સાથ ભિન્ન ભિન્ન રહે નહી ભાત્ય,
એકમેક અંતર મિટજાઇ, ચિતવરતી ચરણે લેહે થાઇ. ૧
સ્વરૂપાનંદભયો તમ આપ, કરેનાં કહેનો દીન વિલાપ,
જમ તરૂવર જુદા નહી પાત, હહાહસ્તાંમલ હરિનીસાથ ૨

સાખી.

સંવત્ અરાઢઇઠયોતરોધંન,ગામ સારસાપુરીમાંહરિજંન
આસોમાસ શુકલપક્ષ, સ્વાંત્ય બૂંદ વર્ષ્યાં પુનમની. ૧
અક્ષર બત્રીશ કહીયા જેહ, કૃષ્ન સ્વામી સદ્ગુરૂ ઉપદેશ
અક્ષરે અક્ષરે તત્વજ્ઞાન ચીને તે નર વેતા સમાન. ૨
સાહેબ કુવેર નિજ કરૂણા કરી, કક્કામાં ગુરૂગ્યમ વિસ્તારી.

જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ, નિરૂપણ ગ્રંથ.

(રાગઃ-દોહા)

પ્રથમ ગ્રંથ પ્રારભહુ, જય કેવલ પતિ ઇશ;
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગપદ, ભાખકુ સમલ સરેસ. ૧

જેસેહી પત્ર ઉદીત વક્ષ યુગલ ભકિત વૈરાગ;
મધ્ય ડીર અંકુર વિત, સો નિજ જ્ઞાન વિભાગ. ૨

સંજમ ત્રિયે એકતારસ, બઢત વક્ષ અદ્દભૂત;
સહિત ભકિત વૈરાગતીમુ, જ્ઞાન સરલ અનુસુત. ૨

વક્ષ પત્ર વસ્તરવત, તજે સજે અનુરાગ;
ત્યૌ નિજ જ્ઞાન પુરસસત ભૂક્ષણુ ભકિત વૈરાગ. ૪

પેહેલ ઉદીત ત્રીયે મહી જેહી સોનિજ કઢહુ આનાદ્ય
સુનહો સંત મમ સુધ્ય ચિતે; ધરીમન મોદ હુલાદ. ૫

પૂરવ આદ્ય બીજગ થકી, ઉદીત ભઇત અંકુર,
પુષ્ટિ કરન પીછુ તે લીયે, યુગલ સોપત્ર સફૂર. ૬

તે સેહી જ્ઞાન અગમ થકી, અસુભ તજે સુભરાગ;
રાગ અંગ ભકિતપદ, ત્યાગ સોહી વૈરાગ. ૭

જ્યૌ બીજગ અંકુરસે, પ્રગટે પત્ર પરાગ;
ત્યૌ નિજ જ્ઞાન સમઝ થકી, ઉપજે ભકિત વૈરાગ. ૮

તે હુત્યે જ્ઞાન સો આગહુ, ત્યાગ ભકિત સોહુ પીછ;
સર્વજ્ઞ સોહી સમઝહી, જીનુ અનુભવ ગતિ પ્રીછ. ૯

ત્રીયે લક્ષ સુભ દક્ષકે, જીને જેહુ કે અધિકાર;
ઉત્યમ મધ્યમ કનિષ્ટ કે, એ તિનુકે ત્રિયે સાર. ૧૦

ઉત્તમકુ લક્ષ જ્ઞાનકે, મધ્યકુ સર્વ ત્યાગ;
કનિષ્ટકુ ક્રિયા ભકિત કે, નામ રૂપ ગુન ગ્રાજય. ૧૧

બ્રક્ષપત્ર હદ્ય ગાંઠ લ્યૌ, ડીર ગત્ય ગગન નિહાલ;
ત્યૌ નિજ ભકિત વૈરાગ પર, જ્ઞાનસો ઉરધ વિશાળ. ૧૨

આરધમતી ગત્ય:ભક્તિકી, સહિત વૈરાગ સમેત;
દીરઘગતિ દિવ્ય જ્ઞાન હે, ચિનંહીસો વૈરાગ બ્રહ્મવેત. ૧૩

જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગકે, અંગ એક ત્રિયે નામ;
જ્ઞાન શિર ભકિત ભૂજ, ત્યાગ દાહન ઓરૂવામ. ૧૪

બરનહુ પૂજય પ્રતાપ પુની, ત્રિયે લક્ષકે દક્ષસાર;
જ્ઞાન ભકિત વૈરાગકે, વિવિધિ વિમળ વિસ્તાર. ૧૫

મુખક લક્ષ કહુ ભકિતકે, સૂણહો સંત ધરી કાન;
બિચ બરનન કરૂં ત્યાગકે, પીછે કહેહુ સુધ્ય જ્ઞાન, ૧૬

ભકિત અનિન સુભ સલિલ, મલીન ભવ રજક ગુરૂદેવ;
સાબુ વૈરાગ શલ્યા, સત, પટક લીયે પટ એવ. ૧૭

(છંદ ભુજંગી)

બિનુ નિજ ભકિતસે મુક્તિ ન પાયં,
ત્રિવેધં તાપં બુઝનં કદાયં. ૧

બિનુ તમ બુઝં ચિત્તં સ્વાંતિયં,
બિનુ ચિત સ્વાંતં નચિનં રહાયં. ૨

બિનુચિત નચિનં મલીનં મંન મનાયં,
જ્યૌ લ્યૌ મંનમલીનં નૈનં મોક્ષદાયં. ૩

બિનુ મોક્ષદાયં અકાંમ સકાયં,
મનુષ્યા જનમ વ્રથાયં વહાયં. ૪

ફાંસુ માતતાતં સતાપં સહાયં,
ભારંત મારંત ગમારં ધરાયં. ૫

ધિકગં ધિકગં દેહંત્વં ધરાયં,
સચ્ચિદાસો નંદંહુંનંદં સરાયં. ૬

(સાખી)

એતેહીકાજ અકાજહી, હોત ભક્તિ બિનુ સોય
તેહુ તે સમઝ સકલ ગ્રહો, ભકિત અનિન સર્વ કોય ૧
સુણહો સંત શ્રુતી સાખ્યહી વિશ્વ વદીત યશ જેહ,
અનંત કોટી ભવ તરી ગયે, આનન ભકિત કરી નેહ, ૨

(રાગ–સોરઠા.)

ધ્રુ અમૃખ પ્રેહેલાદ, નારદ ભ્રથ ભભીક્ષણ જે;
રૂખમાંગ અંગદ, અનિન ભકિત હનુમંત ભજે. ૧
વ્યાલમીક મૂનિ વ્યાસ, જાસ ઉગ્રબુદ્ધિ નીગમ વદે;
શંભુ ધરણ ધર શેષ, અનિન ભક્તિ દ્રઢ ચતુર રૂદે. ૨
તુલસીદાસ જે દેવ, ભેવ સુર અતિ ઉચરે;
અનિનભકિત અહમેવ, ભેવ શિર સકલ ધરે. ૩
રામાનંદ નિમાનંદ, વિષ્નુ સાંમ માધ્વાચાર સખે;
પ્રગટ કળીમાંહી વંદ, અનિન ભક્તિ યશ સકલ વિખે. ૪

(દોહા)

એહી સબ સંતા શિરોમણિ, સરલ રતા રસરીત;
તન મન ધન હરિ શરણપે, અનિન પરતિત, ૧
ઓર સંત અગણિત ઘણે પ્રતિતપ્રેમ અનુરાગ;
અનિન ભકિત ઉર સબનકે, મનુયશ ગવન ઉમાગ. ૨

(રાગ–રવેણી.)

ભકિત અનિન દીન લીન મન સબનકે,
ઉદીત પ્રકાશ ભાસ જ્યોલ્યો તેજ રબકે. ૧

સ્થાવર જગમ જળ થળ જેતા,
અચર ચરાચર જીવ જગ તેતા. ૨

તિનુ સર્વ પ્રેમ પ્રીત્ય અનુરાગા,
જીન જેહુસે એકતાઇ પદ પાગા. ૩

સોહી એકતાહી ચાહી ચિત નિત્ય સર્વનાં,
વંછિત અંન જળ ઝખત ત્યૌ પવનાં. ૪

એહી પરકાર સાર સર્વ ચિન્યા,
વિવિધ ભાત્ય ભીન્ન ભીન્ન રંગભીના. ૫

યૌ સર્વજીવ એકએકપે આધિનસે,
સોહુ નિજ પ્રેમ ભક્તિ તેહુ તિનસે. ૬

તબ તેહુંસે સર્વ રૂચીત સવાદુ,
અદ્વૈત દ્વૈત જબ ભયે અનાદુ. ૭

પસિધ સકલ સુખ યુગલ સમેતા,
અદ્વૈતપદ કહો કુણ કીનુ હેતા. ૮

ગ્રભ્ર માત સંજુકત પયે નાંહી,
પ્રસવ દ્વૈત બાળક દૂધ પાંહી. ૯

ત્યૌ નિજ જન બીનુ દ્વૈત સનેહુ,
ગુરૂ સચ્ચિદાનંદ હારદ ન દેહુ. ૧૦

જ્યૌ નીધ છીપ સ્વાંતિ રત્ય નેહા,
પ્રતિત પ્રેમ પ્રગટ થાત મેહા. ૧૧

પ્રેમ અનંગ સકલ ઘટ સોઈ,
યુગલ રમણ બિનુ પ્રગટ ન હોઈ. ૧૨

કાષ્ટ પહાંણ મધ્ય અગ્ન નિવાસુ,
દ્વૈત ગહન બીનું નહિ ન પ્રકાસુ. ૧૩

તમ નિજ ચૈતંન સકલ સહાઇ,
બીનુ સતગુરૂ સંઘ દરશન નપાઇ. ૧૪
તમ તેજ હેજ અનુસુત તોઈ,
દ્વૈત આશ્ર બિનું વખ્યા ન હોઈ. ૧૫
કેવલપદ તીમ તેજ નીજ સોહુ,
કરૂણા નિર બિનુ ભક્તિ ન હોહુ. ૧૬
લોક ચતુરદશ યશ વશ રંગી,
દ્વૈત આધિન પદ પ્રેમ ઉમંગી. ૧૭
યુગલ યુગલ બીનુ સકલ અપંગા,
સૂક્ષ્મ સ્થૂલ તનકીટ પતંગા. ૧૮
જડબિનુ ચૈતન કરતન જ્ઞાના,
બીનુ ચૈતન જડ સુન્ય સમાંના. ૧૯
દ્વૈત બીના નહિ હાસ વિલાસા,
યુગલ મિલ્યે પદ પૂજ્ય પ્રકાસા. ૨૦
પ્રકૃતિ પુરૂપ તંન મૂળ અનાદિ,
અદ્વૈત ઈત ભયે સકલ સવાદિ. ૨૧
સોહી નિજ સ્વાદ ભક્તિ રસભેદા,
કહત પોકાર ચારૂ સતવેદા. ૨૨
નીગમ નીરૂપ સરૂપ સરાયે,
તાઇ વિમળ યશ સબ જંન ગાયે. ૨૩
ગાવત યશ જીનું મોક્ષહી પાવા,
તાતે સકલ સર્વ કરતહી ચહાવા. ૨૪
વ્યાકરણ ભાસ અભ્યાસ અનંતુ,
કથત બાંણી સર્વ છાંણુહી તંતુ. ૨૫

શાસ્તર ખટ ઘટ મઠ પટ સોધે,
વિધિ ન ખેદ ભેદ ભવ બોધે. ૨૬

સર્વ મિલિ સાર સિદ્ધાન્ત નિકારે,
ભક્તિ અનિન પદ પ્રગટ પોકારે. ૨૭

પુરણ અષ્ટાદશ યશ જેહી ભેદા,
વદીત સત ભક્તિ ઓર નખેદા. ૨૮

વિપ્ર સકલ મૂનિજન રૂષિ રાચે,
ભક્તિ અનિન દીન હોઇ પ્રભુ જાચે. ૨૯

સંત અનંત કોટ ઉર આસે,
પ્રેમ ભક્તિ રસ પ્રગટ પ્રકાસે. ૩૦

ચૌદેઇ લોક મોક્ષ સોહુ બરણે,
ભક્તિ સુભગ પદ સદ કરી નર્ણે. ૩૧

સુણ હો સંત મમ સુઘડ સચેતા,
અનિન દાસ હરિજન હી સમેતા. ૩૨

એહી વિધિ સોજ ખોજ હમ કરહી,
બિનહુ ભક્તિ કોહુ નહી નિસ્તર હી. ૩૩

તાતે સકલ જંન ગ્રહો મમ ચરણાં,
હોઇ રહો દીન લીન અશરણ સરણાં. ૩૪

કરહુ સકલ હમ જબી ભવ પારા,
દેવું પઠવાઇ નિજ ધામ હમારા. ૩૫

જાઇ નિજ ધામ પરમ સુખ પાવો,
ભવસંકટ વટ બહોર ન આવો. ૩૬

તે હુતે અનિન નિજ ભક્તિ અરાદ્યો,
ગુરૂ મુખ બચન સંચન કરી સાધો. ૩૭

સંશે સકલ તજી તન મન અર્પો,
શિશ સહિત મમ ચરણ સમરપો. ૩૮

રહો હુ નચિન ફેરી કીનસે ન ડર હો,
હોઇ અલમસ્ત ઉદયે લ્યું ફર હો. ૩૯

રૂદયે કમળ મળ રહીત વિચરહી,
પ્રેમ પ્રીત્ય રસ રીત્ય સમરહી. ૪૦

ગદગદ કંઠ ગલીત તન સારૂ,
મમ ચરણ ચિત પ્રેમ અપારૂ. ૪૧

રહેણુ દીવસ અંશ અનુસુત નેહુ,
આપા રહિત ગ્રહીત અહંમેહુ. ૪૨

ઇંદ્રિ અનંગ ભંગ રસ રૂપા,
અંગ સકલ સંઘે પ્રેમ સરૂપા. ૪૩

રોમ રોમ રગ રગ તન સારે,
બિનુ નીજ પ્રેમ નેમ સબ ટારે. ૪૪

અનિન બચન અહોનિશ અનુરાગા,
મમ પદ પંકજ કમળ ચિત લાગા. ૪૫

એહુ નિજ લક્ષ ભક્તિ રસ ભાખે,
કહેહુ સજન જેહી રહુ તેહી પાખે. ૪૬

ભક્તિ અનિન એહી જેહી કોહુ કીજે,
અંતઃકરણ ભજન હમ રીઝે. ૪૭

રીઝહુ ભક્તિ અનિન કરે જેહુ,
કેવલ મોક્ષ પરમ હમ દેહુ. ૪૮

કહે કુવેર સૂણો મમ દાસા,
હમ અવતાર અકલ અવિનાસા. ૪૯

(સાખી.)

ચૌદ તબક દશુ દશ દસા, જળ થળ સમ પાતાળ;
બિનું નિજ ભક્તિ અનિન મમ, ઔર સબ આળ પંપાળ.

ભક્તિ અનંગ ત્રિયા તનતણો, ક્રિયા જીનું નૈન નચાય;
મુસક બદન સો બોલાવણો, મીલહી પ્રતક્ષ પિયુ આપ.

નૈન નચાવન પ્રેમહે, મુસક વદન ઉર ચાહ્ય;
અનંગ અંગ નિજ ધ્યાન હે, મમ પદ પતિ સદ ગ્રાહ્ય.

ભક્તિ અનંગ ત્રિયે તંન વિધિ, પ્રેમ ચાહ્ય કીયે ધ્યાન;
સૂણહો સજન મમ સુદ્ધ ચિતે, કરહો તાઇ અવિલાન.

(છંદ-ભુજંગી.)

એસી સજન ભક્તિ કીમ ન કરોતિ,
સદા સત્ સોહાગ પરમપદ પન્હોતિ. ૧

આલોકં પરલોકં જીનુ પદ પ્રયેયં,
રટં શ્રી વિમુખં કારજનં શ્રીયેયં ૨

જીવં સર્વ વીહારં, સંજમં આધારં,
સરવ્યં શક્તા ભક્તિ સનેહં વધારં. ૩

વિશ્વનં સ્વરૂપં સનેઃસંઘ વિનોધં,
તીમંતે સ્વરૂપં ભયં ભક્તિ બોધં. ૪

અનંતં પ્રકારં રસં ભક્તિ ભાવં,
પિંડં બ્રહ્માંડં સતંત્રં સહાવં. ૫

એવં ભક્તિ વ્યાપ્તં જાંહાં જમફળ પ્રાપ્તં,
ઉતમં ભજનં કેવલ પદ પરાપ્તં. ૬

(દોહા)

ભક્તિ સરલ સર્વ વ્યાપક, હેત વિભાગ જીનંગ;
જ્યાંહાં જમ જેવી તાંહાં ત્યમ, ઉત્યમ મધ્યમ ઉમંગ. ૧
મધ્યમ અલપ ઉપાસના, વિસિયાનંદ સુખ જેહ,
ઉત્યમ ભજનાનંદ હે, કૈવલ મોક્ષ સનેહ. ૨

(રાગ-સોરઠા)

ભક્તિ સઘન ઘન મેહ, કરન જીવન અંકુર ઉદયં;
વખ્યાબિના બીજ જમી જેહ, ઉગાહીન અનેક ઉપાય કીયં. ૧
રૂતુ બિના નાંહીન ન ફલંગ, ખગમૃગ વક્ષ પશુ મનખ તનુ.
તમ બિનુ ભક્તિ અનંગ, પરમોક્ષફળ પાવે નાં જનુ. ૨
સકલ સુખ દરસ ચેંન, ભક્તિ ચિંતામણિ કલપતરૂ;
કરૂણામયે કામદેન, દીન દીન નવીન સરૂ. ૩
સો ન કર હો મતિમંદ, અંધ કયૌ નિરંધર નર;
પ્રજાસુ છુટહી ભવફંદ, છંત જિનુ સમરે સ્વર. ૪

(દોહા)

અખિલ લોક અનુકરમની, ભક્તિ રસાયણ ધાત્ય;
અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ તાંહાં, જા ઘેર ભક્તિ સરાધ. ૧
કોટી કલપ જપતપ કરે, દુરલભ પાવહી પદ પર્મ;
સો સતગુરૂ નિજ ભક્તિસે, તુરત બતાવહી મર્મ. ૨

(રાગ-રવેણી)

ધન્ય સતગુરૂ સોઇ ભક્તિ કે દાતા,
જાસુ પાવહી અવિન્યાસ વિધ્યાતા. ૧

પરમ કૃપાલ દયાળ સનેહુ,
ભવતારણ કારણ ધરે દેહુ. ૨
અવિગત્ય પુરૂષ અખંડિત આદુ,
મનુતનસે ધરી કરહી સંવાદુ. ૩
ઔઠ હાથ તન સર્વ સરેખા,
ગતિ મતી ભિન્ન અરૂઢ અલેખા. ૪
જાઇ વિમલ યશ દશુ અવતારા,
ગાવત ઉર ધરી વારમવારા. ૫
શેશ માહેશ વિરંચી ગણેશુ,
કરહી વંદન જીનું સુર સુરેશું. ૬
એ અનાદ્ય આદ્ય ગુરૂ પદમી,
લહતન જીવ મતી મરમ અધરમી. ૭
અકલ અમાપ વ્યાપ પખ જીનકી,
ગ્રહે જેહી શરણ કરહી ગતિ તિનકી. ૮
પર ઉપગાર કરન નિજ કરતા,
ધરી સતગુરૂ તન વિશ્વ વિચરતા. ૯
સમઝ અનંત અંત નહી જાકી,
બહુવિધિ સાખ્ય ભાખ્ય રસનાકી. ૧૦
બોધ અઘાદ વાદ સવ વેધી,
પરસાવહી પદ પરમ અછેદી. ૧૧
પક્ષપાત વીનુ જાત્ય સહેતુ,
સરવ સકલ ગત્ય મોક્ષકે ખેતુ. ૧૨

તિથિ ગ્રંથ જ્ઞાન શિરોમણી

(સાંખ્ય વિભાગ પંચીકરણ)

અમાંસ.

અમાંસે વાસો સુન્યમે, આપ અવ્યકત અવાચ;
પાદુ પાંણય ચક્ષુ વિના, સ્વે ચૈતનમાં સોહાય. ૧
જા દિન જન્મ નહિ શકિતકો, બ્રહ્મા વિશ્નુ મહાવેશ
તેત્રીસ ક્રોડ દેવ નહિ, ચંદા સૂર નહિ શેશ. ૨
આપ ઇચ્છાએ અરૂપથી રૂપ ધર્યો ભગવંત;
તાઇચ્છાકી શક્તિ હે, શકિતસે પંચુ તંત. ૩
પંચતત્વ મેં જાણીયે, વ્યોમ સકલની આદ્ય;
ગ્રાહક તત્વ સમીર હે, ભયો હે શૂન્ય પ્રસાદ. ૪
તત્વ સહયાંનક પવન તે, પ્રગટ ભયો હે તેજ;
ઝળમળ જોતી તેજ તે, ઉપજ ભયો અપ હેજ. ૫
અપત્યે અવની ઉપની, તત્વ પંચમો જોય;
સત કુવેર સંજમ કરે, આતમ સરવનો સોય. ૬

તિથિ ૧

પડવે પંજર તાહેરૂ, ઉપન્યુ અચાનક જેહ;
પંચતત્વને મેળવી, બાંધ્યો શુદ્ધ . સનેહ. ૧
દશ પરકાર વાયુ વસે, ક્ષીતી તેજ ગગન સમાંન;
દ્વારે દ્વારે વસે દેવતા, પવન કરત પરીયાંન. ૨
મૂળ ચક્ર ગણના પતિ, ઉતપત બ્રહ્મા વિલાસ;
નાભિ કમળ વિષ્નુ રહે, હૃદયે નિરંજન વાસ. ૩
કંઠસે વાસે શિવનો, નાશાયે અસ્વનિ કુવાર;
કરણવાસો દ્રીગપાલનો, રસનાયે વરૂણ વિચાર. ૪

અધુર અનલ અવિકાશહે, દ્રીગનવાસો ચંદાસુર;
તામધ્યે અંશ આત્મા, નુર સદા ભરપુર. ૫

સુરત નુરત કરી નિરખીયે, નિરમળ દ્રષ્ટિયે નુર;
કહે કુવેર તબ દરસસે, સાંઇયાં હાલ હજુર. ૬

તિથિ. ૨

બીજે બુદ્ધ વિચારીયે, પિંડ સકલ પરકાર;
બહોતેર સેહેસ્ત્ર નાડીવસે. તામે નવ અનુસાર. ૧

નવમાં નાડી તીનહે, તીનમે દ્રે પરકાસ;
સૂક્ષ્મ નાડી સૂક્ષ્મણા, ભાસત સાંમ આકાસ. ૨

એક ચલે દો સ્થિર રહે, હરીયા રંગ સમીર;
રક્ત અગન્ય પીળો પૃથ્વિ, સ્વેત રંગ તે નીર. ૩

સુભ્ર ચાલ આકાશકી, તીરસી ચલત સમીર,
ઉંચે પાવક મધ્યે પૃથ્વિ, નીચે ચાલત નીર. ૪

અઢી આંગુલ આકાશ હે, આંગુલ અષ્ટ સમીર,
ચતુર અગન્ય ક્ષિતિ દ્વાદશ, સોડસ આંગુલ નીર. ૫

મીષ્ટ મધુર મોળા તીક્ષણા, ચરપરા જાણ્ય સમીર,
ઇસ વિધિ પંચુ તત્વહે, લખીલો કહે કુવેર. ૬

તિથિ. ૩

ત્રીજે તંતુ વિચારીયે, આતમા જાણ્ય અતંત;
દે ધાતા વિપુ વરજીત, તાય ન આદ્ય ન અંત, ૧

રોમ રોમમાં રમી રહ્યો, સ્વાસા માંહ્ય સોહંગ,
ઘટ વણસે પટમે સમે, અવીગત આપ અભંગ. ૨

જાપ અજંપા હોત હે, ખટ દશ પંચ હજાર,
તાપર ખટસે આંન્ય હે, આઠે પેહોર વિચાર. ૩

મુળચક્ર ખટસે જપે, ઉતપત ખટહી હજાર,
નાભીકમળ ખટ સહેસ્ર, ચલત પવન મન લહાર. ૪
ખટહી સહસ્ર હરદે જપે, અરધ ઉરધ મધ્ય સાર,
સહસ્ર કંઠ ભ્રગુ ચક્રમે, સહસ્રહી ગગન મોજાર. ૫
એહિ વિધિ સમરણુ હોત હે, રાત દિવસ એકતાર,
કેહેં કુવેર દમે દમે, સમરોને સરજનહાર. ૬

તિથિ. ૪

ચોથે ચતુર દલ ચક્રકુ, નિશ્ચે કરી નિરધાર,
અક્ષર ચાર વિચાર કે, બંધ કરી મુળદ્વાર. ૧
ખટસે જાપ જપી જપ, દે ગવરી સુત દાન,
ઓર ચક્ર બ્રહ્મા તણું, તામે કર પરીયાન. ૨
ખટહી સેહેસ્ર જાપ જપી, ખટ દલ કમળકી મહાંય,
કર અરપણુ વાસુ દેવને, બ્રહ્મા શક્તિ હે જહાંય. ૩
ઉભે ચક્રકુ અનુભવી, ત્રીતીયો નાભી ન વેર,
ખટહી સેહેસ્ર જાપ જપી, રૂદયે ચતુરથો હેર. ૪
રૂદે કમળ દલ દ્વાદશ, દેવ નિરંજન જહાંય,
ખટહી સેહેસ્ર જાપ જપી, કર અરપન તુ તહાંય. ૫
સહેસ્ર જાપ કંઠે જપે, જાકે પતિ શિવરાય,
દ્વે સહેસ્ર ભ્રગુ ગગનમે, સત્ કુવેર. મેલાય. ૬

તિથિ. ૫

પંચવટી પરમાતમા, આતમા આપ અબંધ;
જાપ અજંપા જુક્તસે, છૂટે જીવ મતિમંદ. ૧
ધરણી પવન મન ધીર કરી, સુધો કરી મેરૂ શિર;
ચંદાસુર ઉલટા ધરી, સમવત હોય શરીર. ૨

સમદમ સાધન સાધકે, વંકનાળય વિધિ જાણ્ય;
ગતિ મતિ ગવન ગગન ચઢી, પરસન પદ નિરવાણ્ય ૩

ગગન ચઢી કર ગરજના, હરખ શોક નહી જહાંય;
પાંચ પચીસનો પરાભવ, ગાંજી શકે નહિ તાંહય. ૪

અનભે પ્રગટયે આપમે, નિરખીને નિરમળ જોત્ય;
કાળ ઝાળ વ્યાપે નહિ, આતમા આપ ઉદ્યોત. ૫

ઝલમલ ઝળકે સુન્યમે તિમિર નહી ચોફેર;
અનહદ્ય વાજાં ગરગડે, નિરખત સત્ કુવેર. ૬

તિથિ. ૬

છઠે મઠનો કરતા સહી, સસ્વરૂપ પદ સોય.
મન બુદ્ધિ ચિત અહંકારપર, તત્વ અસીપદ જોય. ૧

સાંખ્ય યોગતે જાણીયે, દેહ તણો વિસ્તાર,
ખટદશ દ્વાદશ ચોવીસ, અક્ષર દેહની લહાર. ૨

ચતુર ગુદા ખટ ઉતપત, નાભીયે દશ પરમાણ્ય;
રૃદે કમળ દલ દ્વાદશ, સોડસ કંઠે જાંણ્ય. ૩

અક્ષર ખટવીસ ચોવીસ, રહત ગગનમે વાસ;
દ્વૈ અક્ષર ભ્રગુ ચક્રમે, તામે સસ્વ વિલાસ. ૪

અક્ષર બાવન જાયગો અંત કાળકુ વિલાય;
સસ્વરૂપ જામે સમે, તાઈત્યે લહેલાય. ૫

આંન્ય પદારથ અલપહે, સોહંમ પદ આદ્ય અનાદ્ય;
કહે કુવેર પીયુ પરસતાં, છૂટે કરમકી ઉપાધ્ય, ૬

તિથિ. ૭

સાત્વિક જ્ઞાન પહેચાન કે, પ્રગટ ભયો પરકાશ;
સાવ નિરંતર દરશીયો, આતમ સબ ઘટ વાસ. ૧

ક્ષિતિ પાવક જળ પવનહી, સુન્યમે સ્વે પરકાશ
લીલ્ય પીત ઉજવળ શ્યામ, રંગ યેસો સુરભાસ, ૨
જહાં જેવો તમ તહાં સહી, ઉંચ નીચ મન સેક;
જ્યો બાજીગર પુતળાં, નાચ નચાવે એક. ૩
યેસે સરજન એક હે, ઘાટ અંનત અપાર;
કીટ પતંગ બ્રહ્મા લગે, આપ ખેલાવન હાર. ૪
કળ કુંચી કરતા કરે, હરિવિના હાલે નહી પાન;
ઉત્યમ મધ્યમ તાંહાં નહિ, સરવે એક સમાન. ૫
એવા સાહેબ પામવા, સતગુરૂ શબ્દ આરાધ્ય;
તન મન ધન અરપન કરી, કહેં કુવેર તોઇ સાધ્ય ૬

તિથિ. ૮

સાધન અષ્ટ પ્રકારકે, મુદ્રા પંચ પહેચાંણ્ય;
તાતે સાધન આંન્ય હે, પુરણપદ નિરવાણ્ય. ૧
કરણીનું બળ જાંહાં નહિ, કરતવ સકલ વિક્ષાદ,
ખટ દરશન ખટસહાસ્તર, તાંહાં નહી આંન્ય ઉપાધ્ય.૨
છાયા માયા જાંહાં નહિ, રૂપરંગ નહિ રેખ,
દ્રષ્ટિમે આવે નહિ, અદ્રષ્ટ આપ અલેખ. ૩
નિરાકાર નિરધાર હે, નિરગુણ રૂપ નિદાન,
અવ્યે અવિનાસી આદ્ય હે, પરમીત પુરૂષ પુરાન. ૪
જાંહાં ઇક્ષણ એકે નહિ, રહીત આલંબન વાસ,
જેસે દીનકર ભંડમે, એક અનેક ઉજાસ. ૫
સાક્ષીવત્ સર્વ વિશ્વના, વેત અંશ ગતી જાણ;
કહેં કુવેર કોઇ સંતકુ, જિનકી પરમ પહેચાણ. ૬

તિથિ. ૯

નવ નીધિ નવ વાસના, નવધા ભક્તિ નિહાર,
નવ વ્યાકરણ નવ ગ્રાહેક, રહત દેહમાંહી સાર. ૧

તાતે વરજીત વસ્ત હે, સહાગ્ર રહિત અભ્યાસ,
સદા સર્વદા ઠાય હે, નહિ ઉત્પન્ન ને નાશ. ૨

જેસે લેહેર સમુદ્રકી ઉઠે અનંત અપાર;
• વાયુ યોગ ઉપજે ખપે, યેસો સહુ સંસાર. ૩

બ્રહ્મ સમુદ્ર લેહેર હે, જીવ જંત સબકોય;
જેતી ઉઠે જોરસે, તેતી ચાલે સોય. ૪

યેસો જ્ઞાન વિચારીયે, તબ સાહેબ નહી દૂર:
આસપાસ બાહેર માંહી, સમઝ રહો ચકચુર. ૫

તબ વરતી કહાં જાયગી સુરતરહી તબ યેંન;
કહે કુવેર ગવન કરે, હરિ જળમે જન મીંન. ૬

તિથિ ૧૦

દશ ઇંદ્રિમન રસભઈ, મુકત ભયા દશ દ્વાર;
ગવન વિહંગમ મીંનકો, મારગ પાયો સાર. ૧

આડય અટકણ નહિ એક ગમા, જીત દેખે તીત વ્યોમ;
નેંન ઉઘાડે નીરમે, દ્રષ્ટે નાં આવે ભોમ્ય. ૨

ઝળાબંબ ઝળકી રહ્યો, આસપાસ સબ તોય;
બ્રહ્મ સતંતર ભરી રહ્યો, એહી દ્રષ્ટાંતસે જોય. ૩

હોત બુંદગા નિરમે, વાયુ યોગ આકાશ;
ત્યો ચેતન મહી વિશ્વ હે, માયા પ્રકૃતિ ઉપાસ. ૪

જ્યો બોરંગા બારમે, ઉપજે ને અલપાય;
યેસે ચૈતન બ્રહ્મમે, વિશ્વ સકલ લયે થાય. ૫

કરમ ધરમકે બાંધણે, જીવ જંત અવતાર:
કહે કુવેર ફેરા કયૌં ફરે, દરસો અપરમપાર. ૬

તિથિ. ૧૧

એક દશાવંત અનુભવિ, ભવમે નવ ભરમાય;
આપ સહિત આપુ નહિ, કહેનો કરે પ્રતિહાય. ૧
મરત સજીવન જક્તમે, જીવન મૂક્તા જેહ;
જયૌ લીલંધર નીરમે, ચેસે વરતે દેહ. ૨

લીલ ગયે નીર નીરમળા, પિંડય પડે બ્રહ્મભાસ;
જે જેહેનું તે તાંહાં સહી, પંચુતત્વ સમાસ. ૩
આતમ તમનો તમ સદા, સ્વે ચૈતનમે વાસ;
જેસે ભોમી ભંડકે, વિલે હોત આકાસ. ૪
અવનિ વિલાઇ નીરમે, નીર સોષાયો તેજ,
તેજ વિલાયો પવનમે, પવન આકાસે હેજ. ૫
સુન્ય વિલાયો શક્તમે, શક્તિ પુરૂષમે સમાસ;
શક્તિ પુરૂષ જામે સમે, કુવેર બ્રહ્મ તનુ તાસ. ૬

તિથિ. ૧૨

દ્વાદશ સાધન દાસકો, જબ લગી સ્વાસ ઉસ્વાસ;
સ્વાસ ઉસ્વાસ સમી ગયો, તબ આપે પરકાસ. ૧
જળ થળમાંહી આપહે; ધરણી ગગન મોઝાર,
સ્થાવર જંગમ આપ હે, આપ સકલ સંસાર. ૨
બ્રહ્મા વિશ્નુ માહેશ્વર, ત્રિગુણ રૂપ અપાર;
સેહેસ્ત્ર ઇઠયાસી અનંત કોટિ, આપ લીયો અવતાર. ૩
ચંદા સુર પ્રકાશસે તિમ ટળે નિરવાણય;
તામધ્ય જોતી તાહેરી નિશ્ચે કરીને જાણય. ૪
નવ લખ તારા વ્યોમકા, કોટી ત્રાંસ ત્રાંયોસુર;
તામધ્યે વાસો તાહેરો, નૂર સદા ભરપુર. ૫
ધરણી સદા જેસે સજી, તામધ્યે તું અંશ;
કહે કુવેર દૂજો નહિ, સકલ બ્રહ્મકો વંશ. ૬

તિથિ. ૧૩

તેરસ અગમ અપાર હે, જાંણી સકે કોઇ સંત;
કચિત દરસે જેહને, જો હોય નેન અનંત. ૧
દોદો લોચન સરવકુ, નીરખનકુ પદ છિન્ન;
ચતુર લોચન વિદ્યા તણાં, ભાસત ભિન્ના ભિન્ન. ૨
જમ છે તમ દરસે નહિ, જ્ઞાન નેત્ર વિના કોય,
જો દરસે સો અલપ હે, દ્રષ્ટ પદારથ સોય. ૩
બિના નેનકુ નિરખવુ, બિના સુરતિકો ધ્યાન,
બિના રસના રસ અગમ હે, બિન ચિતવનકો જ્ઞાન. ૪
બિન જાનનકો જાનવો, બિન વસ્તિકો ગામ.
બિન તંતુકો તેજ હે, બિન ધાતાકો ધામ. ૫
બિન ઇચ્છાકો ઈસ હે, બિન કરણી કિરતાર,
કહે કુવેર સો પદ પહોંચે પહોચનહાર. ૬

તિથિ. ૧૪

ચૌદ લોક સુખ તેહને, ત્રણાવંત છે જેહ;
અજ વૈકુંઠ કૈલાશ પદ, સુપને નાંહી સનેહ. ૧
જાચક ભાવ જેહેને નાંહ, કરતા હરતા આપ;
અહંબ્રહ્મ ઉદે હવો, ન કરે દીન વિલાપ. ૨
ઉપજે ખપે સહુ આપમે, અગણિત જીવ અસંખ્ય,
અનેક બ્રહ્માંડ ભાગે ઘડે, આપ સદા નિસંખ્ય. ૩
સબ ઘટ પોક્ષણ આપનુ, ચૈતન શક્તિ મોટય;
નીગમ ચાર વીસ થઈ, બોલે અક્ષરની ઓટય. ૪
દ્વાદશ પંથ પેતાતણા, ખટ દરશન મત આપ;
જોગ થઈ જુગત્યે જપે, પોત્યે પોતાનો જાપ. ૫

નિરગુણ બ્રહ્મ પરાપર, સિરગુણ રૂપ પરાય,
પરા પસંતી મધ્યમા, વૈખરી કુવેર સરાય. ૬

તિથિ. ૧૫

પુનમે પરસિદ્ધ વારતા, પ્રગટ કહુ પોકાર
જાણનહારા જાણજો, બ્રહ્મ નિરૂપણ સાર. ૧
આ ભવકે જુગ દુસરે, જો ધરે જનમ અપાર,
જબ એ વસ્તુ વિલોકસો, તબ હોવે નિસ્તાર. ૨
સબ સારનકો સાર હે, સબ જ્ઞાનનકો જ્ઞાન;
સબ યોગનકો યોગ હે, સબ ધ્યાનનકો ધ્યાન. ૩
સબ ભેદનકો ભેદ હે, સકલ સમઝકી ચોચ;
સકલ રૂપકો નિરૂપહે, અગમ ગતિ અવિલોચ. ૪
નામ અનામી આપહે, અદબદ વસ્ત અમાપ;
બ્રહ્મ અધ્યાતમ બોધ હે, સંત સકલકો જાપ. ૫
જાપ સકલ એહી સંતકે, છેવટકે નિજ સોય;
તો કરતા એહી કરતકે, ઉબરે નહિ કીનુ કોય. ૬
સોલે તિથિ સમપૂરણ, જનીતવ બ્રહ્મ વિચાર;
જેહી નિજ સાર વેદાંતનુ, કીને હુ કુવેર પોકાર. ૭

એહી વીધિ વ્યાપક બ્રહ્મકે, કરીત સકલ નિરધાર;
નિજ કરતા નહિ પાઇયા, રહે વાર કે વાર. ૧
નિજ કરતા કેવલ કુલ, જીનુહે બ્રહ્મ પ્રકાશ;
તેહી પરકાસીનકે કીનુ, ખોજ ન કીયે નિવાસ. ૨
કયૌ કરી ખોજ લહે તીનુ, જીનુ જગ જોસ શરીર;
ઇનુ ન હોય અગમ ગતિ, નિજપતિ જાણય જહીર. ૩

તબ જેતન્યે તનુ તત્વકે, રજ બીજકે ભવભેસ;
પ્રકૃતિ આદ્ય ગુણ ઘણુ લહુ, રજકે સાજ સજેસ. ૪

યાંહાં લગ ઉતઇત કોઉકીનુ, કળીત ન નિજ કિરતાર
તો ઇતકેહી આચારજ, કયો કરી શકે સકાર. ૫

તાતે આજુગ ભરનકે, નિજપતિ લહહી ન લોય;
કહેં કુવેર ગુણ નિર્ગુણમે, અટક રહે સબ કોય. ૬

જો તુમહી હમકુ કહો; તુમેરે કુણુ શરીર;
તીનકે દેઉ પરીઉત્તર, જો સુણુ હો ધરી ધીર. ૭

અવિગત્યપુરૂષ અરસહુતે, આયેહુ અવન્યમોઝાર,
આભ્ર વિદ્યુત ગ્રજનાવત, દીનેહુ દરસ દેદાર. ૮

આભ્ર અચાનક સમ તન, તડીત શબ્દ ટહંકાર,
વખ્યા અમીત અનુભવ નિજ, સમઝ હેજ તતસાર. ૯

જેહી નીજ અંશ મુમુક્ષુકી, હોહુ સરલ ગતી સોય,
તીનુ સ્રવન જમી ગત્ય રત્ય, સહીતમ હરદે સકોય. ૧૦

એહી વિધકી સ્રવનન જમી, કહી તંમ હર્દે સમેત;
આતંન કરીત ઘટાઘન, ભીજાવન તેહી ખેત. ૧૧

ખેત ભીજાઇત જેહી કણ, પકવીત અંશ અમીર
પાવહી પરમ પુનીત પદ, ભવિત અંશ સુખશીર. ૧૨

એહી અભિપ્રાયન તનમન, અમીત જમાઇત જેહ;
મુગતલ સાધ્ય ઘનવત પુની, વિખરી હવુ વદેહ. ૧૩

ભવીતવ દેહ વીખરી તન, અકલ રૂપ હોય અંશ;
જાઇ મીલુ નિજ પતિનપે, જીનકે હુતે સુવેશ. ૧૪

આવન જાવનકે જેહી કીયે અમીત મોઇ તંત;
કલપ કલપ પરજંતહી, બોધ કરહુ જુગજંત. ૧૫

સકલ અંશ શિર અધિપતિ, મેં નિજ અંશ સમેર;
જુગન જુગન પઠવાવહુ, ઇશ્વર અંશ ઘનેર. ૧૬
પણ મેં તો કુલ કલપમે, આવહુ એકહી વાર;
ન્યાય સહીત દરશાવન, આવન ખૂદ કિરતાર. ૧૭
જેહી અવતાર નસે જીનું, ખોજ ન કીયે ખનીત;
તેહી કારણ આવહી મમ, જુગધર કરન જનીત. ૧૮
યેસેહી હમ નિજપતિનકે, પરમ અંશ ગતિવેત;
કહે કુવેર રહું સદા, સકુત પાસ સહેત, ૧૯
બાહોરૂ પઠાવહી તાંહી જહુ કર્તા કલપ કોઇ કાળ;
નહીતર રખે હજુરીત, મેં ખુદકે નિજ બાળ. ૨૦
બાળક હોઇ નિજ પતિનકે, હુકમે રહુ હજુર;
તરન તોરહુ કીયે બીન, તો કીમ હોહુ સર્રૂર. ૨૧
સકુરન સો ઇશ્વરનતા, પ્રચા દેખાવન પેર;
સોતો હુકમ વીના ઇત, કયો કરી શકે કુવેર. ૨૨
જો હુકમે તો સબ કછુ, કરી શકુ જેહી ભાવ;
પણ મેરે પતિકી વિભુ, દેખ ભયો ગરકાવ. ૨૩
અતિ અથાહ અપરમ જીનું, કરત ગણીત નહી અંત
પારસ દામ ચિંતામણી, જો સુન્યકે પરિયંત. ૨૪
યાવિધ અપરમ કુતવકી, કુતા કરતસે ન્યાર;
તાંહાં મેરે અનુભવ થકે, કયો કરી શકુ ઉચ્ચાર. ૨૫
કીટીકે પદ પંગુકે, ઇશ્વર શકે ન જોડ;
તો એહી કુલ રચનારન, તિનકી કુન સહોડ. ૨૬
જેહી જેહીપ્રચાપુરીતઇત, ઇસભવીત ભવ સેત;
તેહીસકલ અભિમાનીકે, કુતાસેતી નહી હેત. ૨૭

ઇશ્વરતા જગમાંનીત્યે, ભવિત માન ભરપુર;
હુકમ વિના ઉનમત હલે, કર્તા રહત તિનું દૂર. ૨૮
જો કહેસો વિનુ હુકમસે, પ્રચા હોય કીમ કીન;
એતની તો હોય સાંપ્રતા પ્રથમ ભકિત જેહી કીન. ૨૯
જાંહાંલગ જીનું માસાગત, તાંહાં લગ તિનુકી ખાત;
તો કરતાકુ કયા લગે, આપ હવીત નિરધાત. ૩૦
તબ જેતની જપતપ હુતી, સંપત્ય પ્રચે નખોય;
ઇતકે ઇતવીત ખરચીત, પતિપે લહેણુ નકોય. ૩૧
લેણુદેણુ વિનુ પતિનસે, તો તુમસે તિનુ કાવ;
એતો પલ્લા છૂટ ભયે, તો જીતકે તીત જાવ. ૩૨
તબત્યે નિજ કરતારસે, રખો સંબંધ સબેહ;
જપ તપ સાધન સમરણુ, કરીકે સધો સનેહ. ૩૩
તો નિજ સુધ્ય સનેહ ત્યે સક્ત કરે સહાય;
જો તુમ આપનપો તજો, તો પાત લહેત બોલાય. ૩૪
જો પતિ લેત બોલાયકે. તો તિનકે બડ ભાગ્ય;
કહે કુવેર પાય પદ, જે આપની નિજ જાગ્ય, ૩૫

—: [illegible] ગ્રંથ :—

અંગ ૧

(ભુંડુ, અપરાદી, અંધુ અને બૂચટનાં લક્ષણ).

સ્વારથ આગળ કાંય ન સુઝત, પરમારથ પુનિતાઇ;
ધન દારા સુત કુલ કુટુંબમે, રાખત અલમસ્તાઇ. ૧
અરવિગા અજ્ઞાન ભરેલા, નીખ શિખ સુધી નુઘરા;
ઢોર સરીખા ધાંન ઘડીબી, પુઠ વધારે ઢગરા. ૨

નગરપતિ કે નાત્યપટલીયા, કે પંડિત હોય પઢીયા;
આતમલક્ષવિના નર ખર સમ, સુરભિ સૂતવત વડીયા. ૩
મહાદ પુરૂષ પરતાપ પુનિતસે, સવળુ કાંય ન સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બુઝે. ૪

ચોસરા. ૨

દુરમતિ દેખત સાર ન પેખત, સિંગ પૂચ્છવિનુ પશવા;
જ્યૌ પનઘટ પર પત્થર જેસા, કામલગે પદ ગસવા. ૧
ત્યૌ પરકારે રવિસુતનાપદ. શઠને શિશ સમારે;
જ્યૌ જ્યૌ જોર કરી ઝટકારે, ત્યૌ પદ કલત નિવારે. ૨
તે સંકટ શિર સોમતણું કુણ વહાર કરી વંચાવે;
આડ અટકવિના અનભે થઇને, જમજમપુરી લઈ જાવે. ૩
સંત શરણુ નંદિક નર પાપી, નરકતણા મગ સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૩

સનમૂખતાયે સરલ સ્વાભાવિક, પૂઠલ નખરૂ બોલે;
તે મૂરખ મુરજાદ વિના જે, સ્વાન સુક્કરને તોલે. ૧
અરથ અછૂતા ભવમે ભૂતા, ચેળે આયુષ ગમાવે;
કુંભિપાક નરકમે તે નર, અંતે જાઇ સમાવે. ૨
કેતેક કાળ નરકમે ભૂક્તિ, લખ ચોરાસી નાંખે;
અનેકવાર અવતાર ધરીને, જુગ જુગ જોની જાંખે. ૩
કોટી કલપ યેમ કરતાં વિતે, આવે મનુષતનું જે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૪

તમનો તંમ તેનો તે મારગ, નાક વિના નર ઝાલે;
સંત શરણુ તરવાનો જે પખ, તેહેમાં હામ ન ઘાલે. ૧

ફટફટ લંપટ હાવે તુજને, શું કહે સંત પોકારી;
વારંવાર વિચાર વિના શઠ, નેક ન ઉરમાં ધારી. ૨
ધુરપર્યો ધન માલ તેરેમે, પત્થર પટલપણામે;
મ્હોટપણામે મગહર મરતક, શલ્યા સહાંણપણામે. ૩
રાજપણામે રજ રસ્તાની, જો જુગદીશ ન સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૫

પઢીયા ગુણીયા હોય વ્યાકુણિ, જોશી જોવંતા;
નિજ અનભે વિના કાજ સરત નહિ, વૃથા વાદ વદંતા. ૧
પંડિત હોય તો પશુ સરીખા, વેદ પઢંતા વછવા;
ગાયંત્રિ જપીયા જંગલ જટ, જે જ્ઞાની દ્રોહી રસવા. ૨
તારણ તરણ પરતાપ પુરૂષની, ગતિ ન પ્રિછત ઘહેલા;
અંતરના અભિમાન ભરેલા, મધુ ભૂગતાવત મહેલા. ૩
સિકોતર સતજુગ ત્રહેતાની ઇષ્ટ કરી જે પૂજે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૬

તે સિકોતર જે જુગ દેવી, કોટીપંચ ચતુરધા;
સતયુગની અવગત પામેલી, દેવ લખત ગત્ય ગુરધા. ૧
પરખ કહુ અવગત પામ્યાની, ભોજન ભેદ ભવેતી;
ઉંચનીચ ઓરૂ પશુ પંખીમે, સરસ નરસ જુગ સેતી. ૨
હંસ ભખત મુગતાફળ મોતી, મચ્છ મિડક બગચારા;
જે જીનકી જાતી જમ જેતી, તે તિનકા તમ આહારા. ૩
હંસ લહત દેવનકી ગતીયાં, સોબકુનવ સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૭

રંક પ્રેહેત મોદીક રાખનકે, મુકાવત વટ ઘાટે;
સ્વાદ નથી પણતે મૂખ માગત, અધમ જોન્ય તે માટે. ૧
નિબલ ભખે સો નિચ કહાવત, સહાર ભખે સોઇ સ્વામી;
તેસે મધુવા માંસ ભખનકી, નિચિ જાત્ય નકામી. ૨
તે ભોજન દુરગાદેવીનકે, ભરીભરી થાળ મગાવે;
એમાપસ ઇનકા એહી ભોજન, રૂચી રૂચી ભોગ લગાવે. ૩
જે વંચે પાવત પરસાદી, સેવક લેતજીનું જે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન કાંઝે. ૪

ચોસરા. ૮

કરમ હીણુ એહેવાને કબહુક, સેહેજ મિલે ગુરૂ આની,
લેઇ ઉપદેશ ઉપાસન ઉપલે, ભિતર ભાવ ભવાની. ૧
જ્ઞાન સૂણે પણુ ધ્યાન ન પલટ, ચલત ચાલ કુળ ઘરકી;
ખરકુ ખાંડ ખવાવત કબહુક, મીટે ન મીત ઓખરકી. ૨
ત્યૌ મસરીવત જ્ઞાન સુણાવત, ગરધવ ગત્યને જ્ઞાની;
સંતપુરૂષ નંદીક નિજ ઓખર, તજ હીનગતી દેવાંની. ૩
ઓરૂ ઓખર દુરગાદીક પુજન, અરચી પક્ષ અમૂઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ બૂચટ, કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૯

જયૌ કોઇ રહેણુ વિષે ઘર દિપક, સૂઝન કાજ ધરંતા;
તેહી દિપક ઉજીયારે દીનમે, કાહો કૂણુ કાજ કરંતા. ૧
ત્યૌ અજ્ઞાન નિશા નિજ દિપક, હરિ વિના આંન્ય ઉપાસા;
જ્ઞાન અરક સૂણીયે જેહી જનકુ, તેહીકા તેહી વિસવાસા.
અબ કાહા કહીયે કહી ન જાવત, ઇનકી મુરખતાની;
સાર અસાર નવેર કરનકી, ગતિ નહી ઉર જાની. ૩

અરથ અઝૂતિ હિણુ પશુથી, આદ્ય અંત નવ સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બુઝે, ૪

ચોસરા ૧૦

પશુ તણી કહુ પરખ વિશેષણુ, એ નરથી અધિકાઈ;
ઉતમ ખાન ધરત તેહી આગે, ખાવત ઘાસ બહાઇ. ૧
પશુથી હીણુ કહ્યા તેહી માટે, સાર લહત નહિ સઘરા;
દેશકાળ સમઝે નહી શું છે, ગુરૂ ખરા પણુ નુઘરા. ૨
તે નુઘરા નગણા નરથી, હાર ખઇને રહીયે;
ધિકધિક પડયો જીવ યેહેનામે, કહો હાવે કયાહા કહીયે. ૩
જો કહેનાથા સો કહી દીના, જેહી વીધિ સકળ સમૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટકાયન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૧

અમકે કહુ નર નિપટ નઠારા, ભાવ વિના જે ભદવા;
દેવળ દહેરાં ફરે ફટારા, ખોટી થઇને ખદવા. ૧
તે દેવળ દહેરાંનુ પુંજન, જીવ વિના કુણ જાણે;
જ્ઞાનીનો સતસંગ તજીને, શું જલપ્યા જળ પહાંણે. ૨
જળ નવ બોલે પત્થર કચૌ લે, સેવ તણી સુરકાઇ;
બિન ચુગીયે ચિતરકી સુરભિ, દેત પિયુ ખન તાઇ. ૩
ત્યૌ જડ દેવ અફળ જેહી પુંજન, જ્યૌ પટ દીન ન દુઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંયન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૨

જબ તેહી તિરથ વરત વિના ફળ દેખો નજર પસારી;
નિરફળ સારૂ લાજ તજીને, શું ભટકો નર નારી. ૧
જે જાગ્રત નર પુરૂષ પ્રતાપિ, બિચરત હાલ હજુરા;
તેહને પુઠ ધરી જડ ખંજત, બરમીત બુધ અધુરા. ૨

તે કબહુક સતસંગ સભામે, જો ભૂલ્લા પડી આવે;
હાહા કરે હૈયાના ફૂટલ, પણ અંતર નવ ભાવે. ૩
ભાવ નહિત્યે ભ્રાન્ત વિના નર, નૈન વિના કયમ સૂઝે;
તે ભુંડુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંયન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૩

ઝહેણા થઈ જખમાર સરીખા, મૂખસે મીઠુ મનવે;
અલગા જઇ અનહુત અભાગ, બોલ બગાડી જનવે. ૧
ચેહેવા જંત જનાવરના સરખા, કાગ કુટુંબના કલીયા;
મહાવાયસણી વણસીત વીસવા, ઉલક અનંગના ફલીયા ૨
નિચતણા બહુ નિચ નઠારા, અંત્યજાત્યથી ઓહોરા;
તહેને મોક્ષ મળે નહિ મુકરે, ભવમે ભરમત બહોરા. ૩
મંદ અભાગિ જુવે નાં જાગી, આગી અંગજીનુ જે;
તે ભુંડુ અપરાદિ અંધુ, બૂચટ, કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૪

દલ માંને ડહાપણના ડાહ્યા, રહેશ વિના જે રદવા;
ગોળ ખોળ સમ જ્ઞાન ધ્યાનકી, ગતી ન જાણુત ગધવા. ૧
તે જંમ તંમનું કયમ ન બોલે, પાપપુન્ય નવ પરખે;
જંમ શ્રીમંત સારા માણસને સ્વાન, ભસે તે સરખે. ૨
તમ તહેનું દુઃખ ન ધરે સાધુ, રૂદે મહી કોઇ કાળુ;
પણ તહેના અણ કારજ માટે, શિખ દે દીન દયાળુ. ૩
એ શિખની ઉર આંચ ધરીને, સુમતિ ગ્રહી નવ સૂજે;
તે ભુંડુ અપરાદ અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૫

સુક્રિતનો લવલેશ ન જીનમે, જનમ ધર્યો જે દિનથી;
જેહેનાં ઉર અંતર અણભેદાં, તે કયમ રહે આધિનથી. ૧

જો કદાપિ તેહી દાન કરે તો, જ્યોં ઉનાળે વરખ્યા;
જ્ઞાનહિણ પરપંચિ પુંજે, તે જેહેવા તે સરખા. ૨

નાજન ન ઉપજે ખરે ઉનાળે, વરખ્યા નિષ્ફળ જાઇ;
ત્યોં પરપંચી પુંજનનું પદ, ફળે ન ફુલે તાઇ. ૩

બુદ્ધિ નરને બુધ્ય વિના જે, અવળે અવળુ સૂઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૬

વિસવાસી ઘાતી ગત્યહીણના, વિણના વિટલ ફજેલા;
ઉંચા હોય પણ નિચતણી મત, પતિરત્ય જ્ઞાન તજેલા. ૧

મનુપતણે તન ઓપીત ઉપલ્યા, દિસત સબ જુગ જેસા;
પણ અંતરના ઓરહી ઉનમત, મહિપિ સુત જ્યોં ભેસા, ૨

તે અરણા આરણવન જેસા, વસ્તિ આંન્ય વિલાસે;
હલણ ચલણ તેનાં તે લક્ષણ, પુરવિત પોત પ્રકાશે. ૩

ઓરૂ અજીયા અનસુતના સરખા, બકબક કરત બનુ જે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંગન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૭

પોતે તો કાંય પુન્ય કરે નહિ, ઓરને વારી રાખે;
જેહેનું લગન લગ્યું હોય જીનમે, તેહેના અવગુણ ભાખે. ૧

અવગુણ દાખી કરે વિલાખી, જંનથી જુદો પાડે;
એસાકુટના સંગ તણાં ફળ, નિશ્ચે નરક પમાડે. ૨

નરક પમાડે કબહુ ન કાઢે, યુગ યુગ વિત્યા જાઇ;
કહુછું તહારા કારજને, જો માને તો ભાઇ. ૩

તદપી જો તેહેના સંઘતની, આશ કરીને અમૂઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૮

તે માટે તેહેના પરસંગને, તજીયે તન મનથી;
ઉંચા હોય તો આશ કસી છે, જીવન તો છે ઘનથી. ૧
રાજા પરજા ઓરૂ ધનવંતા, ચકરવરતિ જો કહાવે;
સ્થાવર જંગમ વિશ્વ ચરાચર, પરજન જાહાંન જીવાવે. ૨
તબતે આશ કરે કહો કુણની, એક જીવન છે સબને;
ઉદે અસ્ત લ્યો કાજ ચલત જયો, એકતા ચાલે રબને. ૩
ચેસી સમઝ જુગત જમ કહી તમ, જો ન રચે રદ તુઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાઇ ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૧૯

જે સંગતથી સતમતીના સત, મુરખપણું પણ પાવે;
તે સંગત્યમે કાળા મુખના, કહો કરમે શું આવે. ૧
જે નરને પરછાયે પ્રાત્યક લાગે નરક પડયાનું;
તો તે પુરૂષતણા પાપનકુ, શું કહું પીઠ પડયાનું. ૨
ગ્રામતણો અદકારી અદબી, રહિત લોકજીનું માંને;
તેહેનો પણ સંઘસ નવ કરીયે, જો ભૂલ્યા હોય ભાંને. ૩
ભાંને ભૂલ્યા જે ઘટ ઉજડ, બુઝડ બરખત નુઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા. ૨૦

ઉંચા કુળના હોય પણ તેહેનાં, તનમન તાડ સરીકાં;
ફળ લાગે પણ ફોગટ સરખાં, રસકસનાં જે ફીકાં. ૧
એહેવાં ફળ એહેના કરતવનાં, ફળવાલે તે ભુકતે;
જુઠતણાં જો રહે ઉગરતાં, જવાસ ફળે જઇ જુકતે. ૨
અરે ફટય ફટય તહારા બડપણને, વાટ ઉઠી તુંજ વટમે;
મનુષાજનમ લીયાનું એહી ફળ, પોક પડયો પટલતમે. ૩

અદકારૂ પામ્યા પરમાણે, રંચ ન કીધુ રૂઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

ચોસરા ૨૧

જો હરિ ભણી નવજ્યો તો નવજ્યા, ન કર્યું જગ શોભતુ;
આઠેઇ પોહોર અમલમે વિત્યે, ધુંમર પાન સહિતુ. ૧
તે આગળ નવરો નહી નિશદિન, કારજ બીજુ કરવા;
અવતરતાં તે મરતાં સુધી, ફોગટ ફેરા ફરવા; ૨
વાપી કુપ તડાગ ન સમર્યાં, ધરમતણી ધર્મશાલા;
આખીં ઉંમર ઇયું ગમાઇ, કરમતણા કિલ મસલા. ૩
બુદ્ધિ હિણુ વાયલ વાકલને, કહેતાં દલ નવ ખૂઝે;
તે ભુંદુ અપરાદી અંધુ, બૂચટ કાંય ન બૂઝે. ૪

દોહા.

અંધુ ભુદુ ને અપરાદી, બૂચટ બરનન કીના;
સત કુવેર લાયક નહી વાયક, પરહિત કીયા પસીના. ૧

અંગ ૨.

અજ્ઞાની, દુષ્ટ, દગ્ધ અને નુઘરાનાં લક્ષણ.

ચોસરા ૧.

અજ્ઞાની અનુકરમ ભરમકી, કહુ તે કિમત્ય જનાઇ,
દુષ્ટ દગ્ધ નુઘરા નરસહિતમ, ઉત્પત્ય પરમપરાઇ. ૧
અજ્ઞાની તે જ્ઞાન ગ્રહે નહિ, રાંન બસે બધ તેહેવા,
ભાગત્યાગ ઓરૂ જડ ચૈતનકી, લહતનાં સમઝ સભેવા. ૨
ઓરૂ સાંમ્રથનો સંગ કરત નહી, ઢંગઢાળ વિનુધરમી,
બાબજ બુધ નહિ ઉર ઉંડી, ઉપર છલે મત બરમી. ૩

એહી પરકાર ઉલઝ સબ અવળી, સવળી કરી ન સરાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા ૨.

સમઝણ પક્ષથી અંધ અહોનિશ, નંદનસે ન રોથે,
જેહી પરકાર સુરજ સનમુખથી, ઉલક છિપેજઇઓથે. ૧
નિજ સ્વારથનો સાર ન સમઝત, અનરથને રથ માંને,
સુખદાયક સંઘત્ય રત્ય છાંડી, માનત હરખ હેરાંને. ૨
દેખત ભૂત્ય ગ્રહે ઘટ ભિતર, બેતર બુધ્ય સુભગતથી,
બેહેલ બરાબર વાકલ સરખો, વરતત નાહી જતમતથી. ૩
સુખ સંપત્ય ઘેર હોય સાયભી, તે પણ ભુગતીન જાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૩

સંચિતના શિર જોર જમાથી, ઉંચ જોન્ય તન પાવે,
પણ અજ્ઞાન થકી નર નીચા, કિલમીસ કરમ કમાવે. ૧
ઉંચે કુળ નાહી ઉંચ કહાવત, નિચે નિચ ન કીજે,
સો નિજ સાખ્ય બતાવહુ સૂનિયો, જ્યો જનકે મંન ધીજે.
વ્યાલમીક નારદ પારાશુર, ગૌતમ વ્યાસ ગજંદર,
એ સબ નિચ જોન્ય જુગ જાહેર, જ્ઞાને ઉંચ ભયંદર. ૩
આદ્ય અંત મધ્ય ઉંચ જ્ઞાનસે, જે નિજ જંતન જાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૪

નીચે કુલકે ઉંચ ભયલતે, સકલ શાસ્ત્ર મત જીનકે,
સો જુઠન પરસાદી પુરૂષકે, વિપ્રલોકન તીનકે. ૧
ઓરૂ નીચે જંગમ તે થાવર, જહાં ચતુરાનન જાયે,
પઢત પાઠ પંડિત અહોનિશ નિજ, જીનકોનગમ બનાયે.

સો નિજ નિગમ સાહસ્ત્ર આધારન, બ્રહ્મજોન્ય ભલબાજે,
પરધનસે ધનવંત કહાવત, જ્યૌજળ બિન ઘન ગાજે. ૩
સો પરધન સાહા નિજ જ્ઞાનીનકે, જો તિનકુ નવ જાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૫

જે સંતન મૂખ છાંડ પ્રસાદી, ઉચરન શાસ્ત્ર પુરાંને,
તે જીવન બ્રાહ્મણકુળ સમઝકે, નિગમ સહિત જુગ જાંને. ૧
તેહી જીવત જીનકે જીવનસે, તિનકે દ્રોહ કરૈયે,
લુણ ભખી નગણા નર બોલત, કરતઘ્નિતે કહીયે. ૨
લુણ સંત જ્ઞાનીન જેહુનકે, સહિત ભાગવત ગીતા,
જીનકે ઓટ સકલ ભવ બોધત, આપ રહત સબ રીતા. ૩
રીત રહી ભવ રીત્ય ચલાવત, ધાવત જેહી કુલ કાંહાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૬

જીનકે જ્ઞાન પ્રતાપ પુરવસે, વિપ્ર કહત સબ કોઇ,
તે જ્ઞાંનીનકી નંદ કરત અબ, સમઝ વિના શઠ સોઇ. ૧
સતજુગ દ્વાપર ને કળી ત્રેહેતા, જુગ ચતુર જેહી દેખ્યા
ઉતપત્ય પરલેને મધ્ય માંહી, નિજગમ જ્ઞાન સરેખા. ૨
જ્ઞાની કુલ જાત્ય જ્ઞાનસે, ઉંચ નિચ અંતજમે,
જાંહાં જાંહાં પ્રગટ જ્ઞાન પ્રકાશીક, તે સબ એક સમઝમે ૩
એહ વિધિ જ્ઞાન ઉપજ જેહી તેહી ઘટ, તાય તજી કુલઠાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૭

જાત્ય ભાત્ય ઓરૂ વિધિ ન ખેદે, કે સતજુગ કળીમાંહી,
ગ્રાહીગ ત્યાગ ઇત કરમ ધરમમે, જ્ઞાની અટકત નાંહી. ૧

જ્ઞાની પરખ જ્ઞાનસે કીજે, ઉપચીંન ખોજ ન પાવે,
જનક ક્રષ્ન સુખદેવ દુર્વાસા, ઉપમત એક ન આવે. ૨
પણ જ્ઞાને નિજ તત્વ દરસકો, એક લક્ષ અનુરાગી,
તિનકે કરત જુવેજેહીઉપહીત,તે નર અધમ અભાગી. ૩
પ્રોક્ષ જ્ઞાની જ્ઞાનનકી માનત, પ્રતક્ષ પતિત ન આંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૮

પ્રગટ રામ ઓરૂ ક્રષ્ન હુતે જબ, છાંટન લેવત કેતે,
પ્રોક્ષ ભયે તબ મૂરખ મૂરતકી, પ્રેહેત પ્રસાદી લેતે. ૧
ઓરૂ તિરથ વ્રત સંજમ જડવત, મૂખે ન બોલત કોઈ,
પ્રોક્ષ જીવન જીતે જડવતકે, જડ જડ કે દીન હોઇ. ૨
ગયે પુરૂષકે જ્ઞાન કથનકી, રાખત સકલ અભ્યાસા,
હાલપુરૂષ અનુભવ નિજ ગ્યમને, આવત નહી વિસવાસા.
અણદેખી ઓરકી કહી માનત, દેખી ધરત ન કહાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૯

પરનેંનસે દેખત દ્વિજ દુનીયાં, સૂનિયાં બચન સુનાવે,
નિજકે નેંન સકલ ઘટ અંધે, બંધે બાંન મુનાવે. ૧
બાંન જંત જીવન જગ જેતે, બાંનિ બાંમ ન પકરે;
બિન ભેદુ કોઈ ભાગિ શક્ત નહી, લેઇ કરમમે ઝકરે. ૨
કરમ કરાવે જુગત જનાવે, બિન દિઠે વિલમાવે,
અંધે અંધ નિરંધ સાયભી, ભૂગતે સો ભૂગતાવે. ૩
આપે અંધ નિરંધ જીજમાનું, દોનુ ભવ ભટકાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૦

એહી વરતાંત જ્યું અજ્ઞાનીનકે, જીનકે જનમ નખેદા,
દુષ્ટ દગ્ધ જનકે મનકુ જેહી, સુનીયો કપટ કલેદા. ૧
દુષ્ટ અતી દુનિયાંથી દૂર ઘટ, કરત કાજ સબ અંન્યા,
ખટદરશનકી ખેંચી ખાવત, ગણુત ન પાપ ન પુન્યા. ૨
રાજા હોય તો રહિત રંજાણે, પટલ હોય તો પરજા,
રંક હોય તો રજક જલાવત, બરબટ બાંધત બરજા. ૩
બરબટ તે બટપાડ બનેરી, લુંચીત રાહ નરાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૧

પુની બ્રાહ્મણ સાધુ સંન્યાસી, જીનું મંદિર મઠ ફેરે,
અનહુતકે સબ દામ બટોરીત, ગ્રથ ગાંઠડી જોરે. ૧
તે નહી આવત કામ ઉનુકે, અનહુતકે ધન્ય માટે,
રાહ ડંડે કે ચોર ચકોરે, જાંહી તાંહી જાત અટાટે. ૨
પણ કરતાં પાછી નવ કહાઢત, દલના દુષ્ટપણાથી,
યેહેનાં કરતવ એ ભોગવશે, નહિ કોઇ સંગને સાથી. ૩
સંગ સાથ યેહેનો જે કરહી, સોપણ ઉન પરમાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૨

કરહી કલેશ કુટુંબ કુલ ભંતર, દુઃખદૈ માતપિતાનો;
ઉતઇતરાઢ રચે રધ્ય બુધ્યનો, બિનુકીત વાંકવિનાનો. ૧
ન ગણે કોઈ મહોબત માનવની, દાનવસરખો દુમી;
પાપ કરંતા અદકાં ડગલાં, પુન્ય તણે મગ સુમી. ૨
અંતઃકરણ વરણુશંકરનાં, અસ્થિર નાડ અન્યા;
કુડ કપટ ઘટ ભીતર સરભર, એ લક્ષ દુષ્ટ જનાયો. ૩

દુષ્ટ દુષ્ટ પરત્યે નવ ચાલત, સોધે સાહા નખરાંને;
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરાને નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૩

અબકી યુક્ત દગ્ધકી બરનુ, શરણુ નહિ કોઇ કેહેનું;
રજક સ્વાનસે નહિ ઉતઇતકે, જીત તિતકે મિજમાનું. ૧
પ્રેમ પ્રીત્ય નહિ કોઇ સાથે, સૂર્ણાયો જ્ઞાન સમઝણા;
વાતડના વૈવાદ વિચિક્ષણુ, નિજગ્યમ નીંદલ દઝણા. ૨
દલની દઝણા કોહો કુણુ ભંજે, મંજે ઉર અંતરને;
નગર નાયકા વત વિટલને, કો શિખ દેવે શરણે. ૩
ધણી વિના જેમ ઢોર હરાયાં, ઠરવે કુણુ ઠેકાણે;
તે અજ્ઞાની દુષ્ઠ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરૂા. ૧૪

ડંભી ઉર દાઘ ગ્રહીને, તરક કરે જ્ઞાનીની;
ક્ષણુ ઈતકી ક્ષણુઉતકી બોલે, એહ લક્ષણુ દગ્ધ જનીની ૧
ગ્રંથજ્ઞાનને સૂણતાં સુધી, જખમારી હાવાળે;
ઉઠીને અલગા જઈ બોલે, મન ગમતું માંહાંકાળે. ૨
કાળા મુખના કાગ સરીખા, જનનાં ચાંદા તાકે;
ચેહેવાંનું અંતે અવનિપર, કાળ ચવેણુ ફાકે. ૩
કાળ ખાયતે કઠીક બોલે, સનમુખ રહે સરખાંને;
તે અજ્ઞાની દુષ્ઠ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા ૧૫

આડકઠા અટકણુ બે અદબી, કોટ જનમના કરડા;
સ્વાન અસ્ત સમતુલ સરીખા, શિખ ન માને સરડા. ૧
કાજ અકાજ સકાજ ન સમઝે, અડબંગી અદબેડા;
નિમણુા રહિત લપોડ સંખસમ, ભવ વિચર ગત ભેડા. ૨

એહેવાજન અણુખપતા જગમે. ભોમી ભાર કરનકુ;
કાજ વિના કરતાર કરતહે, ઉતપત્ય કાળ ચરનકુ. ૩
કોટિક સંત કથે શિખ દેવત, ઓરૂ કહી વેદ પુરાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૬

નુઘરા સૂનીયો ગાફલ ગત, અપત્ય સરીખા આપે,
જ્ઞાંન વિના ઘટ અંધ અનાદીક, ન મળે જાંણુ જબાપે. ૧
નુઘરા તે જીનકુ ગુરૂ નાંહી, સમઝ વિના સલ જેવા,
ઠોકે તો તન અગ્ન પ્રકાશે, કુણુ શકે શિખ દેવા. ૨
કહ્યું ન માનત કંકર સરખા, રસ્તે પડયા રજાંણે,
ઓરકે દુઃખ દેઈ આપ રખડતા, ઠરવા નહિ ઠેકાંણે. ૩
જમ કોરડ અન્નમે ગાંગણુવત, લક્ષ નહિ નઘર નરાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૭

પકર નહિ જીનકે અંતસમે, વાક વિનાની વરતી;
સાર શબ્દ સતગુરૂનો ગ્રહેવા, ન મળેકાંય આકરતી. ૧
અણુસમઝુને અમરિખ ભરીયા, તરીયા જગ ચાવલમે;
જરખ સમોવડ ઝકર જબાપી, સમઝનાં કલકા વલમે. ૨
કલકા વલ બીનું કુળની કરીયા, ધરીયા થઇ ધરતાંણે;
મરી મટે પણુ મનથી ન મૂકે, સુખ તો સુકર સમાંણે. ૩
સો અટવા બેટીના ભડવા, કડવા લગત જનાંને;
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ જન, નુઘરા નેક ન માને. ૪

ચોસરા. ૧૮

વીંછવા આઘ સરપ તામસ તન, માનત આણયગરાંની
પણુ માણુસ તનમે નુઘરાંની, તેહુત્યે અકલ અરાંની. ૧

અકલઅરાંની એહી માપસ જીન, તિનુનહિ સુઝ સમઝની;
જનમ અંધને જમ વિચરતાં, સરખાં છે દિન રૂજની. ૨
ત્યૌ નુઘરા અજ્ઞાન જ્ઞાનને, નરણે કરી ન જાંણે;
કોડી કનક રહી ઉર લપટી, કયૌ તનમન દે દાંને. ૩
બિન તનમન અરપણ કરનનધ્યન્ય,ગુરૂચિત્તમેહેર ન આંને
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૧૯

બીનગુરૂ મેહેર ઉપજ અંતરગત્ય નિજકર શીશન ધરહીં;
જીનુગુરૂ કર ઉપદેશ વિનાનર, નુઘરા જદીપ વિચરહી. ૧
એહી અનુકુલ નર નુઘર રહનકે, વનકે વખત સમાંનુ;
ઉદેઅસ્ત મધ્ય વરતત અદબદ, ગુરૂબિન સકલ જહાંનુ.
ઓરૂ જીનકે શિર સામ્રથ ગુરૂ ભૂજ, તે નહિ જાંહાંન કહાઇ;
જાંહાં હાંન્ય તાંહાં જાંહાંન ચરાચર ગુરૂ ગ્યમતિનુ ઉપરાઇ.
જેહીઉપરાય પરમ ગત્ય સત વિત, મર્મ નહિમનુષજનાંને
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૨૦

વચન વિલોક કરન દળ નાંહી, અનુભવ દિરઘ લઘુની,
સમકરી સુણત સકલ ઉચરનકી, મનકી ભ્રાંત્ય ન ભૂની. ૧
જબ લગી ભ્રાંત્ય ગયે બીનુ મનકી, તનકી તપત ન જાઇ
નિજ ગ્યમ લક્ષ નહી ઉર અંતર, તબ લગી જંત પસાઇ. ૨
જંત જાત્ય જુગમે જેહી જીનકી, તિનકી રહત સુનાઇ,
આપના આપ લહુત નહીં એહી મમ, તેહી ગ્યમ જંત પસાઈ. ૩
જંત જાડય જડતન સમોવડ, ઈંદ્ર ગ્રાહાજ ગ્યમ જાંને,
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

ચોસરા. ૨૧

વધ હાંણ્ય નહી જાંણ્ય જેહુનકી, છેવટ ફળ પ્રાપતકી,
પુનહી આઘ નહી લહત અગમ ગત્ય, અવન્ય જોત્ય મધ્યગત્યકી. ૧
એહી વિધિ અકલ અદભદ ગત્ય, વિભરમ કરમ વિલાસા,
અંધધુંધવત રૂંઝ ચલતઅતી,જતમત જુગન તમાસા. ૨
અજ અજમાલ સબ મનકી, તન તનકી ભિન્નભિન્ના,
સતગુરૂ વિના યથારથ જેહી જમ, તેહી તમ પરતનચીંના
એહી પરકાર અચેત અખિલજીવ, ગુરૂબિના પરમપુરાંને
તે અજ્ઞાની દુષ્ટ દગ્ધ જન, નુઘરા નેક ન માંને. ૪

દોહા.

નુઘરા દુષ્ટ દગ્ધ અજ્ઞાની, જ્ઞાનિ નહી ચતુરમે,
કહેં કુવેર રવિ સુતકે શોટા, ખાવત ખપત અસુરમે. ૧

અંગ ૩

સાકુટ, લંપટ લોભી અને ખલનાં લક્ષણ.

ચોસરા. ૧

સાકુટ તે સહા આત્મકુ કુટત, અણાસહા ઇંદ્રિ મેલાપી;
ઓર્ ઉપલ્યે આલંબન અનુસુત, અંતર મરમ નજાપી. ૧
લંપટતે નરનાર વિષે વશ, જીનુ ચિત વિભલ વિલોકી:
ચંચળ ચપળ રહત અહોનિશ મન, પુનિતન શકત ન રોકી
લોભી તે ખરચત નહી ખાવત, ધાવત નિશદિન ધનકુ;
પરમ અરથ ઓર્ કરમ ધરમકી, ખબેર નહી જેહી જંનકુ.
ખલ નરતે ખોટા કોહુ સાથે, રખત ન સાચ સમંધુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતી મંદુ.

ચોસરા ૨

એ ચારૂ સરભર સરખા નર, એક એકથી અધિકાઇ;
હરિ મારગ અનહીત અરચલ, બરબટ બુરી બલાઇ. ૧
જ્યો અષ્ટાદશ લક્ષ સ્થાવરમે, કુલ કંટક તરૂ જેસે;
જેહી વનફળ દુઃખ દૈન સકલકુ, ત્યો જગમે ચહુ તેસે. ૨
સપ્ત ધાતમે કથીરકાંસમે, પારસ પરસ ન લાગે;
ત્યો ચારૂ એહી બરન ધાતમે, ગુરૂમણિ પરસ ન પાગે. ૩
કરમ કઠોર વગલ વલભરીયા, સમઝ ન સેખ સારંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ.

ચોસરા. ૩

મંત્ર જંત્ર જેતન્યે ભરમાંહી, મુઠય ચોટય જપ હેણું;
પર તન પ્રાણ પ્રહાર કરનકુ, યોસા કુટ દુઃખ દેણું. ૧
ઓરૂ જેતન્યે વનફળ સબમાંહી, ઇંદ્ર આક ફળ આદુ;
પશુ પંખિ માનવ દાનવમે, પાવત નહીં બીન સ્વાદુ. ૨
ત્યો લંપટ લોભી ખલ નિપજ, જ્ઞાન વિના ઘટ સુન્ય;
ઉતપત ને પરલે તન ભિન્નભિન્ન, ભવમે અરથ બેહુન્ય. ૩
જ્યોં સાહરમે સુન્ય છિપવત, સ્વાંત્ય લેવત નહી બિંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૪

ચોસરા. ૪

તેત્રીસ ક્રોડમે દાંનવ, રાહ કેતુ જીનુ આદુ;
ગ્રાસત ચંદ સુર નિજ જનકુ, જેહીં પરમારથ અનાદુ.
ત્યો ચારૂ એહી ભક્તિ જ્ઞાનમે, વોધ કરત ભવ વેસા;
ભક્તિ ચંદ્રવત નિશદિન શિતલત, જ્ઞાન કસાંણ સુરેસા.૨
વનસ્પતિમે વાંસ એરંડે, ચંદન બાસ ન વેદે;
એહી પરકાર ચંટકને, ગુરૂ ગ્યમ જ્ઞાન ન ભેદે. ૩

જેહી પરકાર વચન જાત્યમે, કટૂક શબ્દ દુઃખ દ્વંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૪

ચોસરા. ૫

જ્યો અવનીપર ઉસરનાં કુપનાં, નિર નાં અચવત કોઇ;
વંક નહિ કછુ ખનનહારકે, અણુ ઇચ્છ ઉપજત સોઇ. ૧
ત્યૌ કિરતાર સ્રષ્ટી ઉપજાવત, બાબજ નહિ બૂરેકી;
વિષ્ટિ ભાવમે ખલક ખેલકી, નહીન કેદ સકુરેકી. ૨
કેધ એક કર્તારકી અદભૂત, બિબાં જાત્ય ન બઢહી;
આદ્ય અંત મધ્ય લખ ચોરાસી, કોઉ નવીન નહી ઘઢહી.
ખૂદ કરતા ગત્ય એહી કરતસે, દેખો ચિદ ચતુરાઇ;
કુલ કુદરત એક બિંદુ બિજમે, કાહા કછુ કહી ન જાઇ. ૪
યાવત હરિ હજરત અવિગત્યકે, જીનુ ઉર નહી આરંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૫

ચોસરા. ૬

ઓરૂ સબ ઘટકે ખાનપાનકી, પોખત પુરૂષ પુરાંનિ;
પવન પસાવત વારી ચુવાવત, જીનુ સુર શશિ હુકમાંનિ.
વિવિધિ ભાત્ય ખટરસ કે મેવા, લેવા મનુષ જનાંને;
રત્યરત્યકે ભિન્ન ભિન્ન ભવમાંહી, સાંઈ સકલ સરાંને. ૨
એહી પરકાર સકલ પ્રતિપાળન, અપના જહાંન જીવનકુ;
સો પ્રભુ પરમ દયાલ કૃપાલને, બૂઝત નહિ દેવનકુ. ૩
તદપી અધમ કોહુ નહી વાજનસે, પતિતજ રહત આનંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૪

ચોસરા. ૭

અતિ હિણતે હિણ સકલ ઉપજમે, અચર ચરાચર માંહી;
નિજ આપનુ ઓરૂ પતિપદકી ગત્ય, જીનકુ ખોજ કછુ નાંહી

પુનિ તિનકે મુખ બચન બેંનકી, ઉપમા કહત સમોઇ;
ખગચરમે જ્યૌ ઉલક વાયસણી, જીનુ ઉચરનવત સોઇ. ૨
કિટમહી જ્યૌ સરપ વિચ્છુકી, આઘડંખ દુર ઘટકી;
ત્યૌ સાકુટ ખલકુ પરસત ગત્ય, હોવત સહિત લંપટકી. ·
સારસાર પરહરી પદ પરસિદ્ધ, અસત અસાર વિવંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૪

ચોસરા. ૮

જળચરમે જંમ જુડ મગરમચ્છ, ગ્રાહાસત જાત્ય વિજાતી;
ત્યૌ ચારૂ ચરપટ જુગ જળમે, સંત અસંત વિઘાતી. ૧
વહન્ય મધ્ય જ્યૌ દ્રુમ ઉપાયત સૌ દુઃખ દે નૈનંનકે;
ત્યૌ સાકુટ ભવમાંહી મુઝાવત, જ્ઞાનનેન હરિજનકે. ૨
ઔરૂ અપક બુદબુદંગગલેહેર મહી, ભમર નાવ ભરમાવે;
ત્યૌ હરિ અપભવ બુદંગતરંગમહી, ખલગતી ભમરકહાવે.
નિરકે ભમર જ્યુનાવ ભમાવત. ખલનિજ ચિત ચળવંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિમંદુ. ૪

ચોરસા. ૯

ઓર સકલ સબ પશુ જોન્યમે, વરૂ રીંછ રજ આદુ;
જહાં તહાં જીવંન ઘેર દુઃખ દેવત, ત્યૌ ઈતચતુર વિખાદુ.
જ્યૌ કંટકમહી અવલ કંટકવત. પકરત સકલ પદરકુ;
ત્યૌ સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, જકર કરત નરનરકુ. ૨
અખિલ આયુધમહિ ભિલન ભાલગત્ય, ગડયા ન નિકસત તનથી;
ત્યૌ સાકુટ વેંધીત હરિજન ઉર, નિકસત નહી ડર મનથી.
પ્રથમ ભક્ત જેહીજીન કુળ, ઉપજત, રહનન દેત નચંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૦

પુનહી સાખ્ય સાકુટ ડરપનકી, જગત વદીત વિદવાંનુ;
રૂષિપતિ નિજ કૃષ્ન સમાગમ, છીપી છીપી કરત ડરાંનુ. ૧
ઇશ્વરતા જીનું જ્ઞાન રાજ્યપદ, સહિતસાજ જેહી ભયેવું;
તિનુ સંઘે રત્ય કરત ગોપીજન, જદપી ડરપ નહિ ગયેવુ. ૨
તદપી ત્રાસ હારજન સાકુટકે, રહત વેર નિસવાસુ;
જ્યૌ કદલી ઢીંગ બદરી વરખવત, કરત છેદ તન જાસુ. ૪
એહી વિધિ કરણી કરનનર ભવસે, કીસ વિધ્ય ભવિત પારંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મલ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૧

યુગન યુગન ઈતિકે ઇત અટવત, ઘટત શબ્દ ખરવતસે;
સહત ત્રાસ અતિ જનમ મરણ તન. તોહુ ન ચલત મ્હાંબતસે. ૧
ઇંથ્ય મહી ખાંગાર ઉપજ જહું, પાત્ર કુલાલ પકવમે;
ટેઢા મુખ કુટલ ફોગટ ઘટ, ત્યૌ નિપજય ખલ ભવમે. ૨
ચિભડ આદ્ય ઓરૂ તુરૈ તુંબમહી, ફળીત કોહુ કદુકાઇ;
ખાંન પાંન તેહી અરથ ન આવત, ત્યૌ સાકુટ સમતાઇ. ૩
જ્યૌ ખોટા ખડવત ખલક મહી, વથા દેહ ધારંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૨

પુષ્પ મહી જહુ વંઝ કુસ્મગત્ય, ઓરૂ જીનુ શિશ ન ધરહી;
એહી વિધકે સાકુટ ખલ લંપટ, સુભ ગતિ અરથ વિતરહી.
ઈંદ્રિ સકલ મહી ઉભયે અસુભ રત્ય, ગુદયે ઉપસ્થ બેરાંનુ;
તિનુ સરભર ખલનરહી નખેદન, અશુભ કાજ અભિરાંનુ. ૨

ઓરૂ જેસે અંગાર જ્વાર મહી, બીનહુ કાજ કણુ સોઇ;
ત્યૌસાકુટ ઉપજણ્ય જુગ જ્વારીત, તલબ બીના તન ઓઇ.
અજિયા કંઠ પયોદર વત વિત, ખલકે એહી ચારંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૩

પુની સાકુટ ખલ નરકી નિમણા, સુનિયો સકલ સુજાંનુ;
પરધન્ય પ્રાણુ હરણુ આધિન જ્યૌ, ચિત્તા ચોર કમાંનુ. ૧
ઓરૂ લોભી લંપટ કીન ઠોરક, સો નિજ કરન ધરેહુ;
જ્યૌ દ્વારનકે સ્વાન હકાલત, ફેરી ફેરી પીછ પરેહુ. ૨
નફટ નકાર સાર બીનુ સબસે, જબસે ભયે ઉતપાંનુ;
છલકાવત હલકા હુરમતકે, અનસત શિર અતબાંનુ. ૩
જેહી બિનુ સત અત બાંનસ બાબજ, પરત સદા ભવ ફંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૪

ફંદ પરત ફેરી ફેરી પણુ ફોગટ, અવિલ ચેબ નહિતાઇ,
તિનકુ શિખ દેવત સંતનકે, જ્ઞાનગેબ સબ જાઈ. ૧
પત્થર પર પદ પ્રહાર કરત નર, ઉલટ લગત નિજ ઘાઇ,
ત્યૌ સાકુટ લંપટ ખલ બોધીત, બિનહુત પ્રવણુ ગમાઇ. ૨
તદપી સંત અતિ આગ્ર કરીત જીનું, દેવત શિખનાહતાઇ
નર સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, જીનુ ગઇ બુધ્ય બેકાઇ. ૩
જેહી નર બુધ્ય બેકાયનકે તન, જ્યમ બીનુ ગત્ય સ્વાનંદુ,
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૫

જો સુરભી ઉર કથીર કીટવત, પિવત રૂદ્ર તજી ખીરૂ,
ત્યૌ સાકુટ અજ્ઞાનકુ અચવત, તજી રત્ય સંત સહીરૂ. ૧

ઔરૂ ખરકુ જ્યૌ સકર ઝેરવત પકીત ખીર મંઝારા,
યૌ સાકુટ લંપટ લોભીનકુ, જ્ઞાન લગત વીખ સારા. ૨
મંદેકુ મોદક સુખ ભોજન, પાવત હોત હેરાંનુ,
ત્યૌ સાકુટ નર જ્ઞાનકી ગતીયાં, સુણતાં ભવિત બેરાંનુ. ૩
અંતઃકરણ ગલીત વિના જીનકે, તીનકે ઘટ રત્ય ફંદુ,
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૬

ઓરૂ પુનિ ખેત જહું જવાસનકે, ઉલટી ચાલ તિનુ સોઇ,
અમિત માસ તજી વખ્યાવંત રત્ય, ગ્રીખમકાલ હરિહોઇ૧
એહી પરકાર નર સાકુટ ગત્ય, ત્રિવેધી તાપ સુખ માંને
વખ્યા કાલવતઅમીતસજંનસુખ, તિનમે ચિત ન ઠાંને.૨
જેહી પરકાર કમળ નીક મીંડક, તજહી બાસ મળખાઇ,
તેહી પરકાર સંતસંગ સાકુટ, વહીત જ્ઞાન અઘ સોઇ. ૩
મધુકર રહીત મંખીવત જેહી નર, લગતજાય દુરગંધુ,
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૭

જ્યૌ ચલની અન્ન સાહાર બહાયત, રાખત ઉર કુસકાઇ,
ત્યૌ લંપટ ખલ સુમત સાહાર તજ, ગ્રહત કુમત કુટલાઇ.
તાંબા કથીર કાંસકી કાઇ, ભખત રાખ જીનું જેહી,
યૌ સાકુટ સંતનકી કીલમીસ, નંઘ કરત હરલેહી. ૨
જેસે સુકર કીચકી માંહી, માંનત સદા આનંદુ,
ત્યૌ સાકુટ લંપટ ખલકી ચિત, રહત મોહીત ભવ ફંદુ.
સકલ બુરાયનકે કલીમળ કુલ, સંચિત યેહી ચારદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૮

અજ ભવ આદ્ય કીટ તનુ નિરમીત, સહિત ગગન ગવનેસુ;
ઇંડજ ઉદ્ભીજ સ્વેદ જરાયન, જેતન્યે ભર ધરવેસુ, ૧
સબ તનુ માંહી ઇંદ્રિ કરતવ તુલ્ય, કહુ ચતુરન સરભરહીં;
રવિસુત દ્વાર પવન સમ સાકુટ, ઓરૂ લંપટ ખલ નરહી. ૨
સાકુટ કોઉને શરન નમે નહિ, નમે તો નિજ ખલતાઈ;
ગરજવાન ગદગદ કંઠે થઇ, જ્યૌ દાખત નિરમાઈ. ૩
મતલબ યાર કપટ કુડ ભરીયા, કેહેર કરન હત હંદુ;
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મલ ભરીયા મત મંદુ. ૪

ચોસરા. ૧૯

ઓર નિગમ નિજ કરમ વહિત ખલ, વિટંડ કુલ કરીયાના;
જગતમહી યશવંત જેહેવા જમ, કાસલ તિર દરીયાના.૧
જો કદપી તે અમલી હોય તો, તાડન કરન તગાજુ;
મહીષિ સુત મારન વત તિનસે, અગલ બગલ થૈયે બાજુ.
ઉપલયે મન ધરીયે અતબારન, અંતર ગત્ય નહિ હેતુ;
જનુની બંધ કહે અહિ સાવજકુ, પણ શાનુ સજન્યેતુ. ૩
એહેવા નર નરકીનુ હરિ પખ, ભવમે નહિ ભારંદુ,
ત્યૌ સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મળ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૨૦

આગળ દહીત ભયા જેહી જુગમે, સુખદઇ નહિ કોઇકેહેના;
જનમ ધરી હરિ હાથે હણીયા, શત્રુ સુર સરવેના. ૧
તબત્યે ગઇ દુબધા દેવનકી, હરિજન સંત સબેની,
એહી પરકાર પીડય સાકુટ ખલ, મેટયે કુણ અબેની. ૨
હરિ યુદ્ધકે નહિ શક્ત સમોવડ, લંપટ લીખ દરીકે,
કીટપર કટકઈ કર આયુધ, સુકરે સુર ધરીકે. ૩

કંચિત માત કાજ વિભૂતિ કે, વિછુવા અરથ સારંદુ,
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ્લ, મલ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

ચોસરા. ૨૧

સકલ પદારથકી છાંડણુસદ, જ્યૌ સુપકે અગ્રેસુ;
પુની પનીયાં ઝાડન જીનકી રજ, ઓરૂ નાકનકે કેસુ. ૧
એહી ચારૂ સમકે સાકુટ ખલ, લોભીનર લંપટહી;
બાઝયા ભીતરકે મત હણુવા, જીનકે ચિત્ત સંપટહી. ૨
સંપટ ચિતતે સમઝ લહે નહિ, આત્મલક્ષ અનુભવની;
તિનુ આધે સુભ કાજ સકલની, ગતીન પેખે લવની. ૩
નરંધ અચેત વેત વિનુ અંતસ, જંતન જાણ્ય જારંદુ,
તે સાકુટ લંપટ લોભી ખલ, મલ ભરીયા મતિ મંદુ. ૪

દોહા.

જેહી જીનકા અવગુણથા જીનમે, તેહી તિનકા દરસાયા;
જ્યૌ દરપણ મૂખ હોય ત્યૌ દરસે, કુવેર કાચ નહી ગયા. ૧

અંગ ૪

હરિજન, નિજનદાસ, ભક્તજન અને સેવકનાં લક્ષણ.

ચોસરા. ૧

હરિજન તે સંતનકુ સેવત, દે તન મન ધન્ય દાંનુ;
ઓર કછુ સંગ્રે નહી રાખત, રહી દેહ અભિમાંનુ. ૧
અબ સૂનીયો નિજ દાસનકે દલ, ગલીત સદા ગુલતાંનું.
આઠે પોહોર અવિલાંન અનિનરત્ય, ગત્યગત્ય અભિરાંનું

ભકત સોઇ ભગવંત સંતસુ, ઉભયે પદ અનુરાગિ;
ભગથીતિત લક્ષ ભલભેદુ, નિશદિન સંત સમાગિ. ૩
સેવક જે સેવનકી રત્યમન, ખટ દરશન સનમેતુ;
તે હરિજન નિજનદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૨

સમચિત સરલ ચરલ કછુનાંહી, ગુરૂપદ સંત ચરનથી;
દ્રઢ નિજ નેમ પ્રેમ પુલકીત તન, એકરસ રહતસુમનથી ૧
નંદત નહિ જુગમાંહી કેહુન કુ, જેહીજીન કુ જમ દાખે,
હરશ ભર્યા હલમલ સબ સાથે, કોહુસે કટુક ન ભાખે. ૨
સકલ પક્ષ સારનકી ગમ ગત્ય, રાખત ઉર ગુપતાઇ;
પણ વચ્ય ઘટ જીનુ કહતન કુનકી, સો નિજ જન અનિનાઇ
ગોપાલન ગોવાળનકી મત્ય, સબ ભેખન રત્ય વેતુ;
તે હરિજન નિજદાસ ભકત જન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા ૩

કીટ પતંગ પ્રાણી પશું પંખી, સકલ જીવન સુખદાઇ
દયાવંત નહીં અંત અનેનકે, વિચરત જન સેવકાઇ. ૧
જહાં ત્હાં પર ઉપરગાર કરનકુ રત્યમન, સ્વારથ અરથ ન આશા
મોક્ષ મુગતફળ સંત સેવનમે, જીનકુ એહી વિસવાસા. ૨
એક ટેક તન ત્યાગ કરન લગ, લેઇ નભવત પણનેમુ;
હરિ ગુરૂ સંત વિના કોઈ કાલે, ઓર નહિ ચિત વેમુ. ૩
રોમરોમ રગ પ્રેમ રસ ભરીયા. નિખશિખ સકલ સમેતુ
તે હરિજન નિજ દાસ ભક્તજન, સેવક શરન રહેતુ. ૪

ચોસરા. ૪

ભજનાનંદ આનંદ અહોનિશ, નિમસ ન ભૂલત નાંસુ,
પર કારજ પર સેવ કરનમે, લેવત નહીં વિસરાંસુ. ૧

જ્યો લોભીનકુ દરવ સરવ વિત, ત્યો સંતન ગુરૂ સેવા,
મરી મટે પણ મનથી ન મૂકે, વિઘન કરે જો દેવા. ૨
એહેવા નર નિરભેના તનકા, હરિકા તનકા ખેપી,
ભવસરમાં દરસે સૌ સરખા, પણ અંતર નિરલેપી. ૩
જળ કમળાવત ન્યાય નિરંતર, ભાસત જક્ત સખેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૫

અતિ હેતારથ કરતારન રથ, જીનકે હરિ હરદામે,
જબ બાજત કરતારનકે રથ, નાથ સદા વશ જામે. ૧
ગ્રભવંતિ જ્યો નર નચિંત નહીં, ઠબક ઠેહ નિચંતા,
ધિરજવંત પાવ ધરણીપર, ધરત ગનીત પતિવ્રતા. ૨
ત્યો હરિજન ગરભીત ઉર ભગવત, ઠબક ઠેહ જુગનંદા,
ડરી ડરી ધરત ચરન ચો ઓર ચિત, જદપી રહત નચંદા.૩
તદપિ ભક્ત જક્તનકી ભિતર, સતમત રહત સચેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૬

પણ હરિજન સંતન કરૂણાસે, રહત વદન હસ્તાઈ,
જીનકે શિર સામ્રથ સાહન તે, કુન સકત પસ્તાઇ. ૧
વેદ પુરાન સાહાસ્ત્ર સંજુક્તા, ભુગતા ભક્તિ રસનકે,
જ્યો અમલીકે અમલ વિના કહી, સંતોષ નહી તનમનકે.૨
ત્યો હરિજનને અમલ ભકિત રસ, યુગન યુગન યશ ગાઇ,
કોટિ ઉપાય કરત નહી વિછરત, કસાણુ કલ્યેજે છાઇ. ૩
અંતઃકરણ ઈંદ્રિ સહિતમ ગુણ, છકીત અમલ કુલ કેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્ત જન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૭

છકીત અમલ તે પુનિત પ્રેમકે, પણ નહી તન મસ્તાઇ,
ઝરીત તરણ અણુનાવત ઝીણા, પરવિણા ગુલતાઇ. ૧
આઠેઇ અંગકુ મેદ કલાવત, અતી જતમત જગસેતી,
ખટરસ આદ્ય સ્વાદ વિનુ વંચ્છિત, કંચિત નહી કિલમેતી.
એહેવાનર ઉજવલ અનભેગત્ય, ભક્તિ વ્રત ઉજવંતુ,
ઓર સકલ નાચનકે નચવા, ભકત નહી વિશયંતુ. ૩
ભક્ત સોઈ ભગવંત પિયારા, કુળ અજવાળ દનેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્ત જન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૮

જ્યો નેંનનમહી અણુની આદ્ય રજ, કછુ નમેલ ખટાઇ,
ત્યો ભગતનકે પ્રેમ નેંનમે, પરપંચ નહિ ન સમાઇ. ૧
ઓરૂ ચિકટ કે મધ્ય મલીન મહી, નભત ન નિર નિવાસુ
યો ભક્તન મહી જુઠ અસત અપ, કઅહુન કરત સમાસુ ૨
નિરમલમાં નિરમલ ભક્તિપદ, કહૂં કીનસે સરભરહી,
પતિવ્રતા પરપુરૂષ રહિત ચિત, સો પાંત સંઘ જ્યો જરહી. ૩
એહી પરકાર પુરૂષ પતિવ્રતા, સાર ધાર જુગ સેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્ત જન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોરસા. ૯

જદપિ કછુ ગફ્લત નહી ચાલત, એહી મારગમે આંની,
જ્યો નાચત નટ અધર વરતપર, ચુકપરે જીવ હાંની. ૧
તદપિ ભક્તિ વ્રત ચઢન દાસનટ, સુરત નુરત ચિતપ્રોઈ,
જીનકી ચુક વિસિયે મન વિલસીત, હાંની જીવન સત ખોઇ.
ભક્તિ અંગ કુળવંત કામની, ભામનીસે નહિ ભાવુ,
નાર નારકે સંઘ પરસપર, મોહ ન ઉપજત કાવુ. ૩

ભક્તિ પરખ ભામનસે ઉદાસીક, સુત ધન્ય ધામ સમેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૦

દામ ચામ કારણ ગુણ ગાવત, નાચત તાંન મેલાઇ;
રંડીબાજ રગતા ભવ ડોલત, સો નહિ ભક્ત કહાઇ. ૧
જેતન્યે ભર ભોગનકી જીનકે, ચાહ્ય નહિ ભુગતનકી;
તો હરિ બિનુ તિનુ કુન ચલાયત, આશ નહિ મુગતંનકી.૨
નિરાધાર આધાર હરિનકે, ઓર કછુ ન સહાઇ;
ગ્રેહેવંતિ ગત્ય નાર પુરૂષ વિના, સુઝત નહી જહુતાઇ. ૩
એકમેક મલતાન મોહનસુ, નહી કિત ભાન રહેતુ,
તે હરિજન નિજ દાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૧

સુરવિર ચકચુર ભક્ત મત, નહિન કાયરકે કાંમુ,
શિર સાટે માટે મુસકલ ગત્ય, બાદલ નહી બદલાંમુ. ૧
હાંસિ ખેલ નહી હરિ ભજવું, સજવુ તો સુધ્ય ચિતનુ,
કોટિ જનમ વિછડેલું કરવું, નાતુ તે ઘર મિતનુ. ૨
તે માટે તિનમે નહી ચાલત, કંચિત કસરપણાનુ,
હરિ અમરિખ પ્રેહેલાદ આદ્યનુ, દેખ્યું સાચ ઘણાનુ. ૩
જાંહાં જાંહાં સાચ તાંહાં હરિ સનમુખ, તિનકે કાજ સરેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૨

સાચ થકી શેશન શિર અવનિ, જીનકે બોજન લાગે,
સાચ થકી સુરકે સનમુખત્યે, દુરિજન કે દલ ભાગે. ૧
સાચ થકી લોહ તપત ન દાઝત છુટત ચોર જબીત્યે;
સાચ થકી સુન્યમે રવિ રાજત, આદ્યહી લગત અબીત્યે.૨

સાચ થકી સુરપતિ પાવ સરસ, બરસાવત રત્ય રત્ય કુ;
સાચ થકી અસમાંન અરસવસ, રહત અધર ઉતપન કુ. ૩
સાચ થકી મંતર વશ દેવા. સેવા કરીત ફલેતુ;
તે હરિજન નિજદાસ ભકતજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા, ૧૩

સાચે સજન પ્રેમપ્રતિ આંનત, માનત પ્રાણુ સમાંનુ;
રાજન થકો રહીત વશ વરતત, દેખીત સાચ દલાંનુ. ૧
સાચ થકી સાહેર સત ભરીયા, જિનકે નિર અઘાદુ;
હરિ હુકમી હદ્યકુ નહિ પેલત, મેહેલત નહી મુરજાદુ. ૨
દેવથકા વશ સાચ સંબંધા, વરતત વચન પતિનકે;
ઓર જીવનકી કુન ગનત ગત્ય, જાયલ જકત જનીકે. ૩
કોટિ અનંત ભકત ભવ ભિતર. સાચે સરવ તરેતુ;
તે હરિજન નિજદાસ ભકતજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૪

જેહી જેહી કાજ કરત સાચનકે, તેહાં તિનમે હરિ રાજી;
જુઠ જુઠ વૈભાગ સબનકે, માયાકાલ સમાજી. ૧
સાચ જુઠકા દોહુ સેરડા, ન્યારા કીયા નિકાસી;
સાચ થકી સતલોક સધાવત, જુઠે જમપુર જાસી. ૨
તબત્યે સાચ સકલ શિર ભુક્ષણુ, હરિજન ઓરૂ ભકતનકે
સેવક સહિત દાસ નિજકે નીધ્ય. ઓરૂ રખે તેહીયનકે. ૩
યદપિ જુઠ સબ કરહી પ્રહારન, સાચે સાચ ગ્રહેતુ;
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૫

જુઠ વગલ જચૌ કથીર કનકમે, સો અરજત નહી જન કુ;
સાચ અમલ હંસન મુખ મુગતા, સોભા દેત સબનકુ. ૧

ત્યૌ મુગતા સાચનકે જનમુખ, જગજીનુ કિરત્ય વદીતુ;
એ ભકતન હરિજનકી હુરમત્ય, કછુ ન કરત અનિતુ. ૨
ઔરૂ હરિજન ભગતનકી ભકિત, જ્યૌ હાલરકી લકરી
ઉંમર ધર કરથી નવ મુકત, જો પકરી સો પકરી. ૩
એહી વીધિ રહેણુ રહન તિન કુ ધન્ય, જેહી જાહેર નરજેતુ,
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૬

અતિ ઉજાગર સાગર સમ દીન, ભિન્ન નહી હરિ સંતનસુ;
સરધા સહિત રહિત દલ દુબધ્યા, રહત સુમન જંનસુ. ૧
કોઇ કલપંત કાલ નહી ઉપજત, અમરીખ સંત સેવનમે,
વેંધ્યેહુ બાણુ હરદે ગાહલ ગત્ય, આંન્યરત્ય નહી સુપનમે.
હલત ચલત ઉઠત બેઠત જીનુ, ગુરૂમૂખ વચન વિચારૂ;
રહે લોલીન મીંન જ્યૌ જળસે, દલસુ નિજ પતિયારૂ. ૩
જ્યૌ જળસે પલ મીંન ન વિછરત, ત્યૌ ચિત હરિ અરપેતુ,
તે હરિજન નિજ દાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૭

હાસવિનોદ મોદ સંતન સુખ, જેહી દુરલભ સુરી નરકુ,
તેહી સુખકે ભુગતાય ભક્તજન, અહોજીનું ભાયગ ઉગરકુ.
ભાયગ ઉગ્ર અનંત તેહુનકે, જીનુ ઘર સંત સેવાઇ,
કરત સદા અજભવ ઇંદ્રાદિક, જીનુ ચરનનકી ચહાઇ. ૨
યેસેહી ચરણુ પ્રતાપ સંતનકે, સેવતજીનું તરનનકુ,
આંન્ય ઉપાય નાહિ ઉધરનકે, એહી વર ભક્ત ભરનકુ. ૩
માત તાત જીનુ ભ્રાત સંતકુલ, નિશ્ચે નરહ્યે કરેતુ,
તે હરિજંન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૮

અસંત સંત વરતાંત લખીત ગત્ય, જેહી જીનુ લક્ષ નેહનકુ
પણ પ્રતિપાદ કરન આંનનકે, સેવત સમ સરવનકુ. ૧
જ્યૌ પાસાણુ કાષ્ટ ધાતન મૃત, થપીત થાપ દેવનકી,
સેવ કરત સકલ મિલિ તિનકી, ગણુત ન ગત્ય દેહનકી. ૨
ત્યૌ ધાતન વત સંતનકે તન, તિલક છાપ થપ દેવા,
હરિજન ભક્ત યુક્ત જેહી જાંણુત, કરત ગણીત ચૌ સેવા. ૩
એહી પરકાર સંત સેવન ગત્ય, જાણ્ય બુઝ સરવેતુ,
તે હરિજન નિજ દાસ ભક્તજય, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૧૯

તબત્યે ભક્ત ભરમ નહી લાવત, હરિગુરૂ ઓરૂ ભેખનમે
જીનકે સબંધ છાપ તિલકનકે, સુરતન તન અવગુણમે. ૧
ભેખ સકલ ભગવંત સમોવડય, ગણુત ભક્ત હરિજનહી,
સો સાચે સેવક નિજ દાસન, જીનુ જપ સંત વચનહી. ૨
જેહી નિરગુણ નિરવેવ નિરંજન, સમદમ સેહેજય સમાધુ,
સો સદ્ચિદ્ર આનંદમયે સિરગુન, દેહ સહિત જીન સાધુ. ૩
સાધ મિલે સંતોષ ભક્તને, હરિસમ હેજ હમેતુ,
તે હરિજન નિજ દાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

ચોસરા. ૨૦

જીનકે ભજન સંત સેવન તન, જ્ઞાન ધ્યાન પુની તિનકે;
તિરથ વરત યોગ તપ સાધન, સંત વિના નહી ભિનકે. ૧
જાદીન સંત મિલે તેહી પળકુ, વરત કરી ઉર ઠાંને,
સંત વિયોગ પરત દુ:ખ પરમોત, મરન સમો મનમાંને. ૨
સંત ભકત સરવજ્ઞ અનુસુત, જયૌ સુત માત ગરભકે;
ખાંનપાંન સંતાપ માતકુ, કછુ ન ગરભ તરપકે. ૩

તેહી વિધિ ગરભ રહત અનુકરમીન, તેહી વિધિ નર અકરેતુ
તે હરિજન નિજનદાસ ભકતજન સેવક શરન સહેતુ. ૧

ચોસરા. ૨૧

ગરભ નચિંત માત એકતાયન, ભકત નચિંત સંતનસુ;
સેવ કરન શકિત તેહી તિનકી, તો કછુ હોય ભકતનસુ. ૧
ભક્તસંત અનવે એકતારત્ય, ન્યારા નહી નિરખાંનુ;
એ નાતુ નરવેદ સુદત્યનુ, જડતવ ચુગન ચુગાંનું. ૨
ભક્ત નિર સલિતા સંતનમે, ગીરીત્યે ઝરત બહેવું;
સો સલિતા મિલગઇ હરિસાગર, ન્યારા કુન રહેયેવુ. ૩
એહી પરકાર જાણ્ય જાણી નર, ભકત સંત ચરન્યેતુ;
તે હરિજન નિજદાસ ભક્તજન, સેવક શરન સહેતુ. ૪

દોહા.

ભક્ત લીન હોય જાય સંતમે, સંત મિલે નિજ ધામુ;
કહેં કુવેર દોનુ દિરઘનપદ, પાવે પરમ વિરામુ. ૧

અંગ ૫.

સાધુ, સંત, યોગિ અને વૈરાગીનાં લક્ષણ.

ચોસરા. ૧

સાધન ચુકત સકલ સંજમની ઇંદ્રિગ્રાહાજ ગ્યમ જાંને;
વિષે વિલાસ હાસ વિલમનકી, વ્રતી ઉલટ ઘર આંને. ૧
સંત સ્વાંતિ સમાગ્યમ જ્ઞાનનકી, માન નહી માયનકે
રૂપરંગ કે સંગ રલીત નહી, જીનુ ચિતવન ચૈતનકે. ૨
યોગિ સો યોગનકી જતમત, જીનકી, ગત્ય મત્ય ઘેહેરી
સુરત સુન્યમે ગગન ગરજકી, સુનતવ ન્યાદન ફેરી. ૩

વૈરાગી વિનુરાગ વદીત પદ, તન ધન્ય ત્યાગ ઉમાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન. વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૨

સુરત સ્વાધ્ય જીનુ નિરંત નિરાલંબ, આલંબન અવિન્યાસી
ગુપ્ત બચન જપતપ તન ભીતર, બાહેર નહીં વરતાસી.
સરલ ગતી ગુણકે રજગુણ તજ,સજીત સબુધ્ય સુમતાઇ;
શિલતાસુચીતસુચિત મનકેમત, જીનુ ક્રત સેહેજ સુભાઇ
યોગ જતનકી મતંન અરૂઢ અત્ય, આસન અટલ સમાધિ;
બ્રહ્મરૂદ્રમણિ મેહેલ ગવન ગત્ય, એહો વીધિ અલખ આરાધિ. ૩
તજીત સકલ તનુઆદ્યતરપસુખ,ભૂખજીનુભવહીતભાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગીજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા ૩

સાધ દશા સંભવન ભવનસે, દાધેત ગ્રથવત્ ભિંના
ઈત અનુકરમ રહિત હોય રહ્યે, સદ, પરમભેવ પરવિંના.
શત્રુ મિત્રુ સમતોલ જેહુનકે મુગતા વેર વરગથી;
આશાપાશા રહિત નિરવાજન, કાજન સુર સરગથી. ૨
એકાએક પેખ નિજ પદકે, મદ મોરસદ રદ ત્યાગી;
ફ્રરક ફંદસે ગરક ઘોર ગત્ય, રહત યોગ અનુરાગી. ૩
છીવત ન ધાતુ પાત વિનતા રસ, ગ્રહીત હાથ મન વાગી
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૪

નિજ તન સાજ સકલ જીનુ હુકમીત,ચુક નહી ચલીત સરેસુ
જમ નેમ જકર જાક જત સાધન, સો બીન બાધ નરેસુ, ૧
ભાગ ત્યાગ નરણીત વિત ઉગરીત, જીનુ કરનન અવિલાંનુ;
તનું રણુતિત જીત ઉરમાં ખટ, કેહાવત સંત સુજાંનુ. ૨

ક્ષિતિ જળ તેજ પાવન સુન્યકે તંત, કરીત ઇંદ્રિ વસ મેદુ;
સાધત યોગ ભવભોગ તજીત તવ, રહત ધ્યાન અચલેદુ. ૩
ઓરૂ અજ ભવ ઇંદ્રાદિકકી રધ્ય, કબહુ ન કરત સરાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિ જન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૫

સાધનકુ શુભ સોધ સબનકી, અધિક નુન્ય જપ જેહી;
એકથી એક વિશેષ વિલોકીને, જપીત સ્થિર થઇ તેહી. ૧
સંત રહત સતસંગ સદોદીત, બોધીત બોધ સુધ્ય કરહી;
જુગત્ય યથારથ જાંણ્ય જંમનુ તમ, ભાવા ભવિત વિતરહી.
યોગ કળા મત સુલટી ઉલટ કર, અજીત જીત ઘટ ઘેરી;
ચંચળ ચપળ ચલીત ચિત થિર કર, ભવિતવ યોગ અનેરી.
નામરૂપ ગુણ દ્રષ્ટ પદન પર, રહત સદન ઇતરાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા ૬

પુનહી સાધતંન સુવસ કમઠવત્, સકુરન કરન સમેદુ;
નેંન વદન રસનાય ઉપસ્તન, સહિત કરન સંકેદુ. ૧
સંત સચેત વેત નિજ લક્ષકે, ચખત નહી ચેષ્ટનકુ;
સાંખ્ય યોગ જડ જીનું ચેતન તર, ગ્રહીત પ્રાજ્ઞ શ્રેષ્ટનકુ. ૨
યોગિ નહી ભોગનકે ભુગતા, જુગતા રહત જતંનસે;
આલોક ઓરૂ પરલોક અસકતજ, વિચરત મહાદ મતંનસે
રાગ નહિ જીનકે ઉર અંતર, ત્યાગ તન ગ્રેહે આગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૭

સમતમ સહન દહન ઉપલે કૃત, નર્ત નિરાલ વ્રત ધરહી,
એકાગ્રહે સ્થિર સ્થંભન સાધન સવ, જપજીનુ અમર અજરહી. ૧

નિગમ પુરાણુ સહાસ્ત્ર ઇતિહાસત, હાર્દ સમઝ સબેહી,
ઓરૂ આત્મ ગ્યમઅહંગઅરૂપમમ, હવીતવ સંત વિદેહી.
કહત વિયોગ યોગ કરનન જીત, ઇશ્વર જીવન મેળાપુ,
અગણિત જનમ યુગનકે વિછરન,મિલિતવ યોગ પ્રતાપુ.૩
નિજ વિપુ સહિત નેહ નહી જીનું ઇત, તિવ્ર ત્યાગ બડભાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા ૮.

સાહા કાલચ ધોવન સાધન ગત્ય, સહેલ નહી સુલભેતુ,
મહા વંકટ સંકિરણુ કરન સર, હરણુ કીંદ્ર કરમેતુ. ૧
સ્વાંત સદન નિજ વદન મહન વિદ, સહત વિઘન શિરઅંતુ,
તડિત તપત નહી જળધી વારીજહું, ત્યો શિતળ સોઇ સંતુ.
બહાર દ્રષ્ટ અવન્ય સર સંધત, લાગત બાંણુ ગગનમે,
એહી વિધ્યકે ઉલટે મગ ઘરમે, યોગિ રહત મગનમે. ૩
મોહ નહી સ્વપનંતર નાર પર, જાગ્રત જોત્ય ન જાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૯

સૂક્ષમ આહાર વારી પુની સૂક્ષમ,સૂક્ષમ સ્વર ઉચરનહી,
એ સાધન સબ આદ્ય કરનપથ, ઓરૂ સૂક્ષમ પસરનહી. ૧
અગમ અથાહ થાહ નહી આવત, જીનકે મુકર સુદનકી;
નેતિ નેતિજીનું નિગમ પોકારત, ત્યો ન લહત સંતનકી. ૨
જીનકે વસન વાસ જંગલ જીત, કસાણુ કાયકે કરખી,
હરખ શોક મદ ક્રોધ કામ ખડ, કરન યોગિ જડ સરખી.૩
ચોદલોક સુખ સુકર વિષ્ટતજ, જીનુંરત્ય પરમ પરાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગીને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૦

અબ જીનું કહત સકલ સાધન સુધ્ય, જેહી મજલસ જપ જેતુ,
ચક્રદેવ અહંમેવ અમોધિત, સો રિત્ય લહત સબેતુ. ૧
પ્રથમ ગણેશ ગામી ઘરકી ગત્ય, ચતુર પત્ર પકંજહી,
રિદ્ધિસિદ્ધિ સહિત બસત ગવરી સુત,જાપ ખટસત ભજહી
જેહી જીનકે સ્થળ મંતર જપ, તેહી તિનકે શિર ધરહી,
ગવરી સુત ગણપતિ ગરવાકુ, તાય સમર પણ કરહી. ૩
પુનહી અંક ચહુ ચતુર પત્રકે,જીનું ઉચરણ સુધ્ય લાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગીને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૧

ખટદલ કમળ સમલ જીનકે જપ, સહેસ્ત્ર ચતુર દ્વે જપહી,
સાવિત્રી સહિત ઉભયે અજ, તિનકુ તેહી અરપણહી. ૧
નાભ સ્થાન દશ દલ પકંજ, સંગ સપાન અપવનાં,
શ્રીવર સહિત યુગલ જહાં રાજત,જેહીં નિજઇષ્ટ વિસવનાં.
ચતુર સહેસ્ત્ર દ્વે જપીત જાપ જહાં,તહાં તિનુ અરપણ કરહી
સ્વાસોસ્વાસ નિવાસ સહન કળ,જેહી તિનમે સ્વર ઘરહી.૩
એહી વિધિ નાભીનવેરકરનજમ, જીનું દમ દમ ગ્યમ જાગી
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા ૧૨

હરદે કમળ દલ દ્વાદસ કહીયે, વાસા શિવ શક્તિનકે;
રસા સહેસ્ત્ર જહાં જપીતજપ, અરપિતજીનું લગતનકે. ૧
કંઠ કમળ જીવ શિવકા વાસા, સોડસ દલ પરમાંણું;
સહેસ્ત્ર એકજહાં જાપજપીત જપ,તહાંતિનુ કરી અરપાંણુ.
ભ્રગુટી કમળ ઉભયે દલકી પલ, અહંગ સહિત અજદેવા
સહેસ્ત્ર જાપ તહાં કરીત સમરપણ, સોહંગ હંસ લખભેવા;

સુન્યકે શિખર સહેસ્ત્ર દલ અંદર, જઇ જુવે જોત્ય ચરાગી
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૩

ઓરૂ અનહદ દશ નાદ નિરંતર જંતરવત જહાં બાજે;
કાળ જાળ ઝંઝાળ ન વ્યાપત, જહાં નિજ જોત્ય બિરાજે.
સહેસ્ત્ર એકતાંહાં ઉઠત પ્રણવ ધુન્ય, જેહી સહભર ઘરસંચે;
બાવન અંક સહિત સ્વર શોધાંત, જીનું સાધન ફળ વંચે ૨
એહી સાધન ફુલ કરત કરાંમલ, કહીત લહીત જમ જેહી.
સુણત સાધ જીનકુ કરન ખપ, અતિરત્ય અંતૃ સનેહી.૩
અજંપા આદ્યજેહી મંત્ર સજીવ જપ, ભજત આંન્ય સમ ત્યાગી;
તે સાધુ નિજ સંતયોગિજન. વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૪

ઓરૂ સૂણીયોજન યોગનકી જગ, મગ મતબલ ચલ ગુપતા;
ખડતલ ખોજ સરોજ સહિતમદલ, કરન અંકસર ચુપતા.
જીનુ આસન નિજ પદ્મ પરાયન, કહુક્રિયેમાણ સૂણાઇ,
ગુદા ઇંદ્રિકે મધ્ય લગાવન, દાહન પાવ પનાઇ. ૨
વાવા ધર દાહન ઝંઘન પર ત્રિકુટિ ધ્યાન ધરીજે,
રેચક પોરક પુની કુંભક કર, સ્વરકે સંઘ વરીજે. ૩
એ આસન નિજ પદ્મ યોગ જીત, વિતજીનું સ્વર સોહાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૫

પુની દાહનપદ કરીત વાય પર, વાવા દાહ ધરીજે,
ઉલટી પીઠય પદ ગ્રહીત આંગુરી કર, સૂધો મેરૂ કરીજે. ૧
આસન સિદ્ધ સમાધ્ય કરન એ, વંકનાળ્ય સુલટાઇ;
વજર કપાટ ખોલ ખુદ ખડકી, સુન્યમે સ્વાસ સમાઇ. ૨

સકલ જાપ દમ પુરીત પ્રણુવ શિર, કરીત તગન ઘરવાસા.
દેહ ઇંદ્રિ ઇતરહીત ગુણાતિત, અભિજીત અરસ નિવાસા. ૩
સુરત નુરત તિનુ સંગ રહાવત, પરમાત્મ પિયુ આગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૬

અભિજીત અરસ શિખર બીચ કહાવત, ભમર ગુંજ ગુફાઇ
ગરજત ઘોરઘન ચલીત દાંમની, અમિત બુંદ જડ છાઇ.
પુષ્પ સહેજ જહાં પરમ તખતપર, પ્રણુવ હંસપતિસાંઇયાં
પ્રાણપુરૂષ જહાં ચમર ઢોળાવત, સોહંગ સહિત સમદઇયાં
ઇંગળા પિંગળા સુરત ઉલટ સ્વર, ત્રિવેણી ઘાટ પટ દેઇ;
ચંદ સુરજ સહિતમ તહાં સંજમ, સૂક્ષ્મણા સંઘ સન્યેઈ.
સમન સમાજ સમેટ સુન્ય ઘર, રહેત યોગિ પળ લાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૭

જબ ઉતકી નહી લહત વિવરતા, સકલ સમાજ સમાતે;
જાઇ મિલ્યે સબ પરમ જોત્ય ઘર, ભોગત સુખ અઘાતે. ૧
સુખ મન આદ્ય સમેત ચંદ રવિ, દ્વારપાળ ૐકારા;
સુરત સહ્યાંની રહત પિયુ સંઘે, કરત અખંડ વિહારા. ૨
ઝડત નાદ ઝનકાર વિવિધિ વિધ્ય, ઘોરત ટબલ ટહંકારા;
તપત રાજ તહાં અલખ નિરંજન કબહુન કાળ પસારા.
જીનકે યોગ કરત સોઇ યોગિ, તિનકી અટલ પિરાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૮

ઓરૂ સૂણીયો નરવેદ ત્યાગ મગ, જગત્યે રહત ઉદાસી;
આશા અવન્ય પાવ નહિ પરસત; વકત વ્યોમકે વાસી. ૧

આત્મદેહ પંખ ગતી ગ્યમકી, સુરત નુરત નેંન નહી;
ક્રુણી વ્રક્ષ સંતોષ સહન ફળ, પાવત સુખ ચહેન નહી.૨
દગ્ધ બીજ વૈરાગ અગન્ય જીનુ, વિશિયાનંન વિતપનકે;
નાતા તોર નિરાસ નિહંગમ, સંગમ નહી સરીયનકે. ૩
સાહેર નિર નાવ વાયસવ્રત, પ્રભુ તજ ધરન ન પાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૧૯

ન્હેં કંચન નિરલેપ નરેસર, વૈરાગનકે વેસુ;
તારણુ તરણુ શરણુ જેહી આવત, કરતારથ ભવ ભેસુ. ૧
જીનકી રહેણ્ય કહેણ્ય સોઇ કરતલ, પરત લહીત ઘટ અંતુ,
ગુરૂકે બચન વિલોક આધારન, ઓર નહિ ચિતવંતુ. ૨
ઉરધ ગતિ પતિ રહત રતિનકે, જીનકે બદન અનેરી,
ગોપીચંદ ભરથ સમસો નર, તિનમે હેરનફેરી. ૩
હેરફેર નહિ ઓરૂ સુખકે તુલ્ય, બરદ અતુલ્ય ન ડોલાગી,
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન. વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા ૨૦

અહો ધન્ય નર ધિરજ સધીર તન, મહા સુભટ સલતાંનુ;
તરક ત્યાગ સગ્રામ મોહનસે, લરત ન ભયે અયાંનુ. ૧
અજભવ એકલ સંઘ સરીખે, કબહુક કામ નચાઇ;
સો કિદ્રપ જીનસે ન ખટાયત, ત્યાગીત તરણુ તુલાઇ.૨
સારધાર વૈરાગ વિખમકે, કોઇક જવરલા એકુ;
ઓર સકલ સબ ત્યાગ કહનકે, અગણિત ભેખ અનેકુ. ૩
કીન બરન વૈરાગ ત્યાગકે, કરન કઠન કરડાગી;
તે સાધુ નિજ સંત યોગિજન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

ચોસરા. ૨૧

અબ જિનુ સંત અતંત વરતકી, શ્રોત કહત સમઝાઇ;
નિજપતિ અંશ ભિન્ન ભવ દરસીત, દહિત ન તત્વ બલાઈ.

અગમ ગતિ સરવજ્ઞ સતંતર, અંતર રહિત સવેતા;
નામ રૂપ ગુણકે થઇ કારણ, સાક્ષિવંત રહેતા. ૨

ભિન્ન નહી ભગવંત જીનંતર, રહીત સરલ સંમપુરા;
આડય અટક નહી ખટક ખલકકી, અનુભવ હાલ હજુરા. ૩

જિનકે બચન અચંત ચિનાવત, અભે કરન ભય ત્યાગી;
તે સાધુ જિનસંત યોગિજંન, વૈરાગી ને વિતરાગી. ૪

દોહા.

કીયેહુ લક્ષ નિજ સંત સભાસન, તજ્ઞ યોગ સાધનકે;
કહે કુવેર સમેર ચતુર મહી, શ્રેષ્ટ સંત પાદનકે. ૧

: ગુરૂ શિષ્ય સંવાદ. :

(ખટ ચક્રભેદ ગોષ્ટિ)

શિષ્ય—ૐ ગુરૂજી કુનતત્વસે નાદ ભયા હે,
કુન તત્વસે કાયા;
કુન તત્વસે બુંદ ભયા હે,
કુન તત્વસે માયા. ૧

ગુરૂ—વ્યોમ તત્વસે નાદ ભયા હે,
મહાનિધિસે માયા;
તેજ તત્વસે બુંદ ભયા હે,
તોય તત્વસે કાયા. ૨

શિષ્ય—ખટચક્ર કાયાકી ભિતર,
કુંન કુંન અસ્થાના;
સોઇ સકલ વિધિ મોઇ બતાવો,
તત્વ વિચારી જ્ઞાના. ૩

ગુરૂ—ખટચક્ર કાયાકી ભિતર,
આપ આપને અસ્થાના;
એક એકત્યે કહી સમજાવું,
સુનબે શિષ્ય સહ્યાના. ૪

શિષ્ય—મૂળચક્ર કોહો કાહાકુ કહીયે,
કુન દેવકા વાસા;
કેતે જાપ અજંપા ઉઠે,
કેતે દલ પરકાશા. ૫

ગુરૂ—મૂલચક્ર હે ગુદા મંડળે,
ગવરી સુતકા બાસા;
ખટસેં જાપ અજંપા ઉઠે,
ચારૂ દલ પરકાશા. ૬

શિષ્ય—મૂળચક્રકી ભલી સૂણાઇ,
સંશે દીયો નસાઇ;
આંન્ય ચક્રકો ભેદ બતાવો,
સામ્રથ હો ગુરૂ રાઇ. ૭

ગુરૂ—આંન્ય ચક્ર હે ઉતપત દ્વારે,
બ્રહ્મા શક્તિ હે જાંહી;
ખટહી સહેસ્ત્ર અજંપા જપહી,
ખટદલ કમળકી માંહી. ૮

શિષ્ય—ઉભયચક્ર અનુસાર અનુપા,
મોપે દીયો પઠાઇ;

નાભી કમળ દળ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી. ૯

ગુરૂ—નાભ સ્થાને દશદલ પંકજ,
વિષ્નુ કરત વિલાસા;
ખટહી સહસ્ર અજંપા જપહી,
આત્મ અંશ ઉલાસા. ૧૦

શિષ્ય—તિન ચક્કી કથા સુનાઇ,
અંતર દિયો નસાઇ;
રૂદે કમલ દલ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી. ૧૧

ગુરૂ—હરદે કમળદલ દ્વાદશ કહીયે,
દેવ નિરંજન જાંહી;
ખટહી સહેસ્ર અજંપા જપહી,
અર્ધ ઉરધ મધ્ય માંહી. ૧૨

શિષ્ય—ચાર ચક્કી સાર સહ્યાંનક,
પ્રાકૃત બુધસે પાઇ;
કંઠ કમળ દલ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી. ૧૩

ગુરૂ—કંઠ કમળ દલ સોડષ પંકજ,
શિવ દેવતા માંહી;
સહેસ્ર એક અજંપા જપહી,
સ્વાસા શબ્દ ઘડાઇ. ૧૪

શિષ્ય—પંચ ચક્કી પ્રત પયાંનક,
વિધવિધસે મને શિખાઇ;
જાંહાં જાંહાં ગુરૂજી ભેદ બતાયા,
તાંહાં તાંહાં સુરત રખાઇ. ૧૫

ભ્રગુ કમળ કેતે દલ પંકજ,
કુન દેવ અસ્થાના;
કેતે જાપ અજંપા ઉઠે,
કુન લોક મહેલાંના. ૧૬

ગુરૂ—ભ્રગુ કમળ દ્વેદલ પંકજ,
સસ્વ દેવ અસ્થાના;
સહેસ્ત્ર એક અજંપા જપહી,
અમર લોક મહેલાના. ૧૭

શિષ્ય—ગગન ચક્ર હે શેશ સખનકો,
કેતે દલ ઉનમાના,
કેતે જાપ અજંપા શક્તિ,
કુન દેવ નિધાના. ૧૮

ગુરૂ—ગગનચક્ર હે શેશ સસમો,
સેહેસ્ત્ર દલ ઉનમાના;
તે તે જાપ અજંપા શક્તિ,
જોત સ્વરૂપ ભગવાના. ૧૯

શિષ્ય—સસચક્ર કો સકલ સભેદા,
મોપે દીયો લખાઇ;
કહેં કુવેર સતગુરૂ પ્રતાપે,
ઝળમળ જોત્ય દેખાઇ. ૨૦

શિષ્ય—પિંડપડયે જોતી કયાંહાં જાવે,
અનહદકા કયાંહાં વાસા;
શ્વાસોશ્વાસ પવનકી દોરી,
અંતે કયાંહાં સમાસા. ૨૧

ગુરૂ—અનહદકી માંહી જોત્ય સમાવે,
નાદ સુન્યમે બાસા;

શ્વાસોશ્વાસ અંત અવિકાશા,
તિનુ અવિગત્ય વાશા. ૨૨

શિષ્ય—અવિગત્યકી ગત્ય મોઇ બતાવો,
તામે સુરત રખાવું;
દૂર નિકટકે મધ્ય મેદાના,
કેસા રૂપ લખાવું. ૨૩

ગુરૂ—અવિગત્ય અગમ અગોચર,
રૂપરંગ નહિ રેખા;
દુરનિકટકે મધ્ય ચરાચર,
ખાલીભર નહિ રેખા. ૨૪

શિષ્ય—મન મેરા ક્રિયા ક્રમ લાગ્યા,
સુરતિ ધ્યેપદ રંગી;
રૂપરંગ રેખા બિના અવિગત્ય,
કોહો કયમ હોવે સંગી. ૨૫

ગુરૂ—મનકા મહેરમ ચંત વિચારો,
સુરતિ ઘર અણલંગી;
સહેજ સુન્યમે રહો સમાઇ,
એહી વિધિ અવિગત સંગી. ૨૬

શિષ્ય—અવિગત્ય નામ કાહાકો કહીયે,
મોકુ કહો સમઝાઇ;
કોઇ કહત માયાકુ અવિગત,
સબ ઘટ રહી સમાઇ. ૨૭

ગુરૂ—માયા અવિગત જબલગ કહીયે,
આત્મ તત્વન ન જાંન્યા;
દિનકી ખબેર નહી ગુડવાકુ,
તેજ તારાકા ઠાંન્યા. ૨૮

શિષ્ય—દ્વૈમન છાંડી નિજમન રાખો,
એસા લક્ષ લખાવો;
જાપદ રંગિ હામ ફરે નહિ,
તેસી સમઝ પખાવો. ૨૯.

ગુરૂ—પંચુતત્વ તત્વમે મેલો,
મન મેલો ચૈતનમે;
છતે પિંડ સાંખ્યકુ વહેંચો,
ના આવો ફેર ઓદરમે. ૩૦

શિષ્ય—પંચુતત્વ તત્વમે મેલું,
મન ચૈતન લહે લાવું;
કહે કુવેર સતગુરૂ પરતાપે,
હંસે હંસ મેલાવું. ૩૧

દોહા.

હંસેહંસ મેલાયકે, અરસપરસ એકરૂપ;
શ્રીમત્ કુવેર શિર સામ્રથ, નિજપતિ પરમ અનુપ. ૧

ચેતવાણી

મન તું સમઝને મેરા, છોડી જક્તકા ભેડા.
ચૂપે ચેત નવેરા, કરલે સંતશુ નેડા;
દાસન દાસહી કેરા, સતગુરૂ ચરણુ ચિત હેડા;. ૧
સંશે શોક પાવક નીર, ચંચળ ચપળકુ કર સ્થિર;
ઘટમે ખોજ કરલે ભાઇ, બાહેર કયો રહ્યો ભરમાઇ. ૨
ખટસે એકવીસ હજાર, દ્વાદશ દ્વાર દરશે બહાર;
શ્વાસા શબ્દસે છૂટે, કે કાયા કંચનકી ફૂટે. ૩

સાધન સાધ લે અનુસાર, ત્રિકુટિ તંતુ તિન વિચાર;
મુળ ચક્ર દ્વારા બંધ, સુધા કરી મેરૂ ડંડ. ૪
જપલે જાપ અજંપા, સુન્યહી શિખર ઘરમે જાપા;
ચંદા સૂરકા ઘર ફેર, ઉલટ અગમ ઘરકુ હેર. ૫
કરલે વાસ બેહદમે, માયા કાળ રહે હદમે;
અનહદ નાદ ધૂનિ, બાજત ગગનમે સૂનિ. ૬
ઝળમળ જોતિ બીન બાતી, જાંહાં નહિ દિન ને રાતી;
તાંહી તેજકા વાસા, રવિ શશિ કોટ પરકાસા. ૭
જાંહાં નહિ વરણ નાંના વેષ, જોતાં સાંખ્ય યોગે શેષ;
તેહી રૂપહે તેરા, સતગુરૂ શબ્દસે હેરા. ૮
ઉનમૂનિ સુરત સમાની, જાંહાં નહી મનને વાણી;
તાંહાં નહી જીવ શિવનો દ્વૈત, માયા ત્રણ ગુણથી તિત. ૯
આપો આપ રહે ઉલાસ, જહેનો સકલમે પરકાસ;
ચંદા સૂર રહે બ્રહ્માંડ, ભાસે કિરણ બહુ ભંડ. ૧૦
એવો આત્મા અનુપ, ના આવે બ્રહ્મ માયા કુપ;
સિંધુ નિર રહે અસ્થિર, સદા સંઘ રહે સમીર. ૧૧
વાયુ યોગ ડોલે બહાર, લહેરી અનંત અપાર;
એવો બ્રહ્મમે સંસાર, જાણે સંત કોઇ સાર. ૧૨
વસ્તુ રૂપ વિલસ્યો આપ, સદા સ્થિર નહી ઉથાપ;
ચેતન ચેતને સરવંગ, અચળ આત્મા અભંગ. ૧૩
બહુ વિધિ વિસ્તર્યો વિલાસ, સ્વામી સકલ સર્વે વાસ;
રોમ રોમમાં બ્રહ્માંડ, સપ્ત દિપને નવ ખંડ. ૧૪
ધરીયાં રૂપ નરને નાર, લીલા અનંત અપાર;
જમ બટ બિજનો વિસ્તાર, એવો કારમો સંસાર. ૧૫
સ્વે ઘનશ્યામ સુંદર સોઇ, નહિ આવે ન જાવે કોઇ;
કોઇ જમ આકાશ આભ્રણ શક્ત, રહે નભ નિરમળ આશક્ત

ભાસ્યું જક્ત એહેવું વ્યક્ત, આપે અકરતા અવ્યક્ત;
નિરગુણ રૂપ નિરાકાર, તમ નહિ વ્યોમને વિકાર. ૧૭

જમ જળમે બુંદગા હોય, એહેવું વિશ્વ કરતા માંય;
સ્વામી સસ્વરૂપે સોય, ગુરૂગમ વીના ન લહે કોઇ. ૧૮

હલમલ હરિ રહે હજુર, ઉભે આપ દેખે દુર;
ચૈતન ચરાચર પરમાણ, ઉણો અણુ નહી નિરવાણ. ૧૯

સાખી.

પુરણ બ્રહ્મ પુરી રહ્યો, અજર અમર અવિન્યાસ;
ઘટ મઠ પટમે રમી રહ્યો, જમ ફેરૂ આકાસ. ૧

ધેને ધાતા જાંહાં નહિ, સ્વે પરમાત્મ રાય;
બાવનથી રહે બાહેરો, અલખ લખ્યો નવ જાય. ૨

કૃષ્ન સ્વામી કરૂણા કરી, કુવેર ઉપર અતિ રીઝ;
ઉદે ભયો અનુભવ તરૂ, લક્ષગુરૂ નિજ બીજ. ૩

જીવન મૂક્ત થઈ જકતમે, કરે જ્ઞાન પરકાશ;
સો છાયા સંસારમે, આતુર જીવ નિવાસ. ૪

જશ જાહેર જુગ વાસના, કીર્તિ પુષ્પ અઘાદ;
અર્થ સમજે તરૂ ફળ મત, ગતિ ઘટ લહત સવાદ. ૫

રત્ન અમૂલ્ય ચિંતામણિ, અગમ બોધકો અરથ,
કહે કુવેર જન જે લહે, અનુભવ પ્રગટે તરત. ૬

: ઉપવીત વિધિ. :–

સબ ઘટ વ્યાપક બ્રહ્મહે, બ્રાહ્મણકુ અધિકાર;
જો નહિ જાણે જક્તમાં, સો નર પશુ ગુમાર. ૧

એક તારકે છન્નવ કીયે, એસે મિલાયે તીન તીન;
ફેરી ચાલીસ ચીત ચેતકે, ગ્રહો લક્ષ પરવીંન. ૨

તે બ્રાહ્મણ નિશ્ચય હવા, સાંખ્ય યોગ વિચાર;
નહિ તો ગાફલ જાયગા, કહેં કુવેર પોકાર. ૩
બાવન આંગુલ શ્વાસહી, મહાવાયક દ્વાદશ જાણ;
ચાર વેદ વાણી ચતુર, પ્રાણ દશ પરમાણ. ૪
નવ વ્યાકરણ પંચ માત્રિકા, કીયે છન્નવ એકતાર;
બાહેર ભિતર સમઝકે, ભયે બ્રાહ્મણ ભવપાર. ૫
પુરૂષ પ્રકૃતિ ગુણ તિનું, સૂક્ષ્મ દેહ તનુ કીન;
પંચ માત્રા અંતઃકરણ, મિલિત ભયે નવ ચીન. ૬
ફેરી ત્રિયે ભાગ મિલાયકે, દશ ઈંદ્રિ પંચભૂત;
ઇંગળા પિંગળા દશ દેવતા, ભયે સ્થૂલ મજબૂત. ૭
એસે સતાવીસ તત્વકો, દેહ દરશ તનુ માંન;
તાકુ શઠ જાણે નહિ, કહા ભયો પઢિ પુરાન. ૮
કુંભક પોરક રેચક, મિલિત ભયે ત્રિયે સાર;
તાપર ગ્રંથી વૃત્તિ દીયે, ભયે યજ્ઞો અનુસાર. ૯
એસે જાણે સો બ્રાહ્મણ, તજી ભવ આળપંપાળ;
કુમધેન સબ વામકે, ગ્રહી ગુરૂગમ વિશાળ. ૧૦
વ્યાસ સુપત નારદાદિક, વાલ્મીક વશિષ્ટ;
વિશ્વામિત્ર પારાસુર, સબ શિર ભયે બળિષ્ટ. ૧૧
બ્રહ્મા કબિર શંકરધર, એ સબ પુરૂષ તત્વવેત;
કમળનાભ બ્રહ્મા ભયે, કબિર કરવીર તેત. ૧૨
વરણ શંકર શંકર, રખવદેવ ક્ષત્રિબાળ;
ઇન આદ્યે સર્વ સોદર, ભવિતવ પરમ વિશાળ. ૧૩
જન્મે જબ સોદર, સંસ્કાર ભયે જબ દ્વિજ;
વેદ વિચાર વિપ્ર ભયે, બ્રહ્મલક્ષ બ્રાહ્મણ નિજ. ૧૪
સદ્દગુરૂ કૃપા જીનકુ ભઈ, તિનું પાયા એહી ભેદ;
શાસ્ત્ર પઠન નહિ જાણત, નેતિ કહત જીનુ વેદ. ૫૧

વેદ વિગત જુગતિ કરી, ભયે ભરમ ભંભેર;
સદ્દગુરૂ ખોજ પાયે બીના, બ્રહ્મ લક્ષ નહોત નવેર. ૧૬
તાતે તુમકુ કહતહુ, ગ્રહો ગુરૂગમ તત સાર;
કહે કુવેર પદ પાયકે, ભયે બ્રાહ્મણ બ્રહ્મચાર. ૧૭

: તબક :

ચૌદ તબક સદ્દચિદ્દ પર, ઓરૂ આનંદ શિર ઈશ;
પુનહી ચતુરદશ ઉરધ્વ, મધ્ય મહેલ ધણી ધિશ. ૧
સકલ અંશ સરજન સદ, પરમ પુરાતન પેઢ;
વૃત્તિ ખટ વિતપન કરી, જિને સરજ્યા જુગ ઝેઢ. ૨
જુગ ઉતપન કરનન ગતી, ભાખે વિવિધિ વિલાસ;
જંગમ સ્થિર અચરાચર, કારણ કર્મ પ્રકાશ. ૩
કારણ વૃત્તિ ખટ વિશ્વની, કર્મ ઇંદ્રિદશ કામ;
પંચ તત્વ ગુણ ઘણુ મયે, વિગતવ કિયે વિરામ. ૪
લક્ષ ચતુર તનુ ખાણકી, ચારખાણ ચકવેવ;
આણુ આદ્યે અજ ઇશ્વર, પંચિકરણ વર્ણેવ. ૫
અધિક નૂન્ય ઉત ઇત કરી, ગુણ ઘણ તત્વ મેલાન;
કિયે સકલ મહોધમ હુતે, નિજપતિ પરમ ઠેકાન. ૬
મહોધમ જેહી નિજ પતિ ઘર, ધરસે અગમ પરાય;
ન્યાય સહિત નિજ નર્ણવુ, માહાદ મોક્ષ ગતિ તાય. ૭
જેતને ઇંડ ઓલંગકે, વાજીત સામ્રથ સોય;
ઉપલે તબક સહિત જીનું, ઘુઢ ગતિ ગમ કહુ મોય. ૮
એહી વિધિસે ભિન્ન ભિન્ન સબે, અઠ્ઠાવીસ ઇંડકટાક્ષ;
ઉપજે જીનુ અનુકરમીત, અનુભવ અગમ વિભાક્ષ. ૯

અષ્ટ અંગિશક્તિ લોક (૧) શેષ લોક (૨) સારપી લોક (૩) સમાધિ લોક (૪) જમીયેત લોક (૫) મારધવ લોક (૬) સંભ લોક (૭) પાતાળ લોક (૮) રસાતલ લોક (૯) તલ લોક (૧૦) તલાતલ લોક (૧૧) નીતલ લોક (૧૨) વીતલ લોક (૧૩) આતલ લોક (૧૪) એ પૃથ્વિના પિંડમે હોય તે. અવ્યાકૃત શક્તિ લોક (૧૫) વિષ્નુ લોક (૧૬) સત લોક (૧૭) તપ લોક (૧૮) જન લોક (૧૯) મહર લોક (૨૦) તારા લોક (૨૧) દેવ લોક (૨૨) ગાંધર્વ લોક (૨૩) કીન્દ્ર લોક (૨૪) ભૂર લોક (૨૫) ચંદ્ર લોક (૨૬) સુર લોક (૨૭) અ્રત લોક (૨૮) નિરંજન અને નાભિ નારાયણુ બિચે અ્રતને આતલ લોક. મહીમંડ ઇંડને વિષે નિરંજનને નાભિ નારાયણુ કરતા. અનુક્ત ઇંડને વિષે પરિબ્રહ્મને અવ્યક્ત પુરૂષ કર્તા. અખિલ ઇંડને વિષે અલેખ પુરૂષને અજર પુરૂષ ઇષ્ટદેવ. અવિછિન્ન ઇંડને વિષે અજર પુરૂષ ને અમર પુરૂષ ઇષ્ટ દેવ, અલેપમ ઇંડને વિષે અકલ પુરૂષને અમિત પુરૂષ ઈષ્ટ દેવ. સુક્તિ ઇંડને વિષે સંમ્ર પુરૂષને સહિર પુરૂષ ઇષ્ટ દેવ. ક્રાંતિ ઇંડને વિષે ક્રણીક્ત પુરૂષને કારણુ પુરૂષ ઇષ્ટદેવ. અરૂઢ સૂન્યને વિષે પ્રકાશ બ્રહ્મ એકીલોજ છે. અખિલ સૂન્યને વિષે પણુ સ્વેપ્રકાશ બ્રહ્મ એકીલોજ છે. શા માટે જે અરૂઢ સૂન્ય ને અલીલ સૂન્યને વિષે તો પ્રકાશ બ્રહ્મને સ્વેપ્રકાશ બ્રહ્મ વ્યાપક રહ્યો છે, તેણે કરીને બીજા પુરૂષથી સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન નથી થતી.

—: રેકતા. :—

પઢ પઢ કે પંડિત ભયે ગુણવાંનવે,
છૂટે નહિ લવ લેશ માયાકો ધ્યાંનવે;
જુગતે બોલે જોર જુક્ત સમઝાયવે,
કહે સત્ કુવેર સબે મન માયવે. ૧

તમ તમ વાધે માંન અહંપદ આપવે,
કરે જીવની લહાર પુન્યને પાપવે;
ગયે ચોરાસી મહાંય સબે અણુ દીઠવે,
કહે સત્ કુવેર આગુ પંડિતવે. ૨

જબહી છૂટે ઘાટ ઠાઠ વેરાયવે;
સાચી કહો પંડિત જીવ કહાં જાયવે;
તાદીનકો વિસરામ જીવકો સોયવે,
કહે સત્ કુવેર બતાવે મોયવે. ૩

સાચા પંડિત સો બતાવે આધવે,
કરમ ધરમકી દોય નહી ઉપાધ્યવે;
તબ જાણુ પંડિત સબે ગુણવાંનવે,
કહે સત્ કુવેર સાચો નિજ જ્ઞાંનવે. ૪

જબ પાવે નિજ જ્ઞાન ધ્યાન સદાયવે,
સુરત નુરત દોય સુન્ય સમાયવે;
રહે ગગનમે ગેબ ચેબ નહી કેહનો,
કહે સત્ કુવેર પાવે ઘર છેહનો. ૫

જાકુ કહીયે છેહ નેહ કરે તેહનો,
રાજ રહે અખંડ સકલમે જેહનો;
તા ચરનનમે ચાહ ચંતમેં ઇચ્છવે,
કહે સત્ કુવેર ગુરૂકુ પ્રીછવે. ૬

સાચા સતગુરૂ સોય બતાવે સતવે,
હું તું મારૂ તાણય રહે નહી મતવે;
ઉપજે આતમ જ્ઞાન ધ્યાનકી સાંનવે,
કહે સત્ કુવેર સરૂપા વાંનવે. ૭

હવે ત્યાગ વૈરાગ જક્તાકી સંગવે,
આસા અંગ ઉમંગ હવે સબ ભંગવે;
હરિ ચરનન અનુરાગ સમાગ્યમ સંતનો,
કહે સત્ કુવેર મર્મ મૂળ તંતનો. ૮

મૂળ તંતકો મરમ કરમ નહી જહાંયવે,
અણલંગી અવિનાશ રહે તે તહાંયવે;
જ્યોકો જ્યો સદાય આવે નહી જાયવે,
કહે સત્ કુવેર રહ્યો સોહાયવે. ૯

રહ્યો સકલ સોહાય સનાતન આદ્યવે,
દરશો ઘટ મઠ મહાંય ગુરૂ પરસાદવે;
બાવન અક્ષર બહાર અનાદી રહે અખે,
કહે સત્ કુવેર પંડિત તે શું લખે. ૧૦

કયા જાંનુ પંડિત દ્વૈત ન જાયવે,
કરમ ધરમકી મહાંય રહ્યો લપટાયવે;
છૂટયાકી ગ્યમ નહાંય જીવકી જાંણયવે,
કહે સત્ કુવેર મીટે નહી તાંણયવે. ૧૧

તાંણે સાચુ તંત અંતહી જાયવે,
તે સાથે શું જંત રહ્યો લોલાયવે;
આતમ રહ્યો અપેખ દેહકી મહાંયવે,
કહે સત્ કુવેર કહો તે કાંયવે. ૧૨

કહા કહો મતીમંદ અંધ નિરંધવે,
પરકરતિ કે પાસ પડયો શું ફંદવે;

લક્ષું નહિ ગુરૂ જ્ઞાન તત્વ વિચારવે,
કહે સત્ કુવેર કથ્યો સંસારવે. ૧૩

સંસેતી સંસાર હવો અહંકારવે,
તાતે કહીયે જીવ સકલ વિસ્તારવે,
આગે ઇશ્વર અંશ વંશ આકારવે,
કહે સત્ કુવેર ફર્યો જુગ ચારવે. ૧૪

ચાર યુગકી મહાંય ભમે સબ લોયવે,
મોક્ષ મુગતકો દ્વાર પાવે નહી કોયવે;
તાકે ઇશ અનુપ મુખી પંડિતવે,
કહે સત્ કુવેર બંધ્યો કરમીષ્ટવે. ૧૫

બંધ્યા જીવ કરમીષ્ટ શ્રષ્ટ કે મોટવે,
ધારણુ પોખે ધીર કરમકી ઓટવે;
અંતે ડૂબે સરવ્યજ્ઞ ગંજીઠવે,
કહે સત્ કુવેર પાપી પંડિતવે. ૧૬

પાપે હવો પંડિત દ્વૈત ગુણુ ગાયવે,
ફોગટ ફળને કાજ જક્ત ભરમાયવે;
અધમ કીયો હે કામ દામકે કાજવે,
કહે સત્ કુવેર બોલત નહી લાજવે. ૧૭

નેક ચલાવ્યો લાજ સહેજ સમઝવે,
ઉચરો અમૃત વાંણ્ય તજી પરમોધવે;
આશા રહીત અતિત કથ્યો બ્રહ્મ જ્ઞાંનવે,
કહે સત્ કુવેર મૂકિત મન માંનવે. ૧૮

મૂકી મંનકો માંન વાંન ભગવાંનવે,
આંન્ય ન દુતીયો કોય આપકો ધ્યાંનવે;
કરમ ધરમને જીવ આવે નહી દ્રષ્ટવે,
કહેસતકુ વેર રહો ઉતકષ્ટવે. ૧૯

ઉતકૃષ્ટ અહંમેવ દેવકુ સેવવે,
નિરાકારકો નેંમ અહોનીશ ટેવવે;
પ્રેમતણો કર પુષ્પ ચિત્તકા ચંદના,
કહે સત્ કુવેર આતમકુ વંદના. ૨૦

આતમ સહુનો જાંણ્ય અજાયો એકવે,
પ્રકૃતિની પાર આપ અલેખવે;
સંજમ શ્વાસોશ્વાસ કરે પરવેસવે,
કહે સત્ કુવેર નહી આવેશવે. ૨૧

આતમ નહી આવેશ વેશકો લેશવે,
સંગે નવ રંજાય અસંગી સેવવે;
પંચતત્વકી મહાંય પસાર્યો ખેલવે,
કહે સત્ કુવેર સુન્યમે મહેલવે. ૨૨

સુન્ય શિખર ઘર મહાંય અવિગત આપ અનુપવે.
ઘે ધાતા પદ નહાંય રંગને રૂપવે;
રૂપ રંગ વિના રેખ સોહાગી સાંઇવે,
કહે સત્ કુવેર ઘર અગમતે, નિગમ કુ ગ્યમ નહાંયવે. ૨૩

નિગમ ચાર વિચારી વ્યાસે કરે પુરાંનવે,
કીયા શિવકા જીવ તબહી ભયે ઝુરાંનવે;
તામે ભૂલ્યા લોક ગતી નાં પાયવે,
કહે સત્ કુવેર ચોરસી જાયવે. ૨૪

ચોરાસી ચોખાંણ્ય આવે નહી અંતવે,
ઉત્તમ મધ્યમ આપ ધરે બહુ તંતવે;
કર્તાકી ગ્યમ નહાંય આંન્ય અવતારવે.
કહે સત કુવેર સાર આસારવે. ૨૫

સાર અસાર લગાર જાણે તે માનવી,
સૌ નદીયોની મહાંય શ્રેષ્ટ તે જાંનવી;

સૌ તરવરની મહાંય ચંદન બાવના,
કહે સત્ કુવેર સમઝ ગુણ ગાવના. ૨૬

જો સમઝુ તો સમઝ મનુષા દેહવે,
મૂકી દેને મંદ માયકે નેહવે;
કરલે સાચી પ્રીત સંતની સંગવે,
કહે સત્ કુવેર સદા રહે રંગવે. ૨૭

રંગે રીઝે રામ બેસ નહી દાંમવે,
આઠે પહોર આનંદ આરાધે નાંમવે;
નાંમે સંઘાતે નેહ નિરંતર લાયવે,
કહે સત્ કુવેર પરમપદ પાયવે. ૨૮

પરમ પદારથ પાર અખંડીત આદ્યવે,
જાંહાં નહી ચારૂ વેદ વાંણી વિક્ષાતવે;
અકલ અરૂપી આપ અવે અવિનાશવે,
કહે સત્ કુવેર રહ્યો પ્રકાશવે. ૨૯

તાકી જ્યોત અનંત સબે ઘટ જાંણયવે,
કોઇ નિરખે નિરખનહાર ત્રિકુટિ ધ્યાંનવે:
તબ પાવે દેદાર છૂટે પુન્ય પાપવે.
કહે સત્ કુવેર પ્રગટે આપવે. ૩૦

અનભે પ્રગટે આપ છૂટે સરવ કર્મવે,
સ્વરૂપાનંદ અબંધ ભયો નર બ્રહ્મવે;
જપે ન અજંપા જાપ સાધે નહી સ્વરૂપવે.
કહે સત કુવેર ભયો નિજ રૂપવે. ૩૧

નિજાનંદ નિજરૂપ રહે નિરધારવે,
લહુ ન તાકો અંત વારનાં પારવે;
ધાર અખંડા સોય બરખે નુરવે,
કહે સત્ કુવેર ભર્યો ભરપુરવે. ૩૨

ભર્યો બ્રહ્મ ભરપુર સતંતર શ્યામવે,
તામે ઘાટ અનંત ધર્યાં બહુ નામવે;
સકલ વિશ્વનો આપ રહે કિરતારવે,
કહે સત્ કુવેર પરાની પારવે. ૩૩

પરાપારની પાર અકરતા ઇશવે,
અક્ષર નહી ૐકાર બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશવે;
જહાં નહી ચંદાસુર અનહદ નાદવે,
કહે સત્ કુવેર લહે કોઇ સાધવે. ૩૪

જાંહાં નહી ઝળમળ જ્યોત સમીપ શીવવે,
ખર અક્ષરની આદ્ય લખે નહી જીવવે;
રહ્યો અમાપિ આપ અનાંમી નાંમવે,
કહે સત્ કુવેર સોઇ નિજ ધાંમવે. ૩૫

(રાગઃ- ફેર)

નિજાનંદ નિજ ધામ સધામ, સદા લગે રહ્યો સોહાયકે;
તાકો આણુભર અંસ, રચી હે શ્રષ્ટિ આયકે. ૧
આગ્યે તત્વ આકાશ, તાયતે પવન પ્રકાશા;
ભયો પવન તે અગ્ન, તેજ તે નીર નિવાસા. ૨
નિરતે ઉપની અવન્ય, અવન્ય પર જક્ત વિલાસા;
પ્રથમ પ્રગટે તિન દેવ, બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેસા. ૩
તાકે અંસા અંસ, ભયા હે સુર તેત્રીસા;
દાનવ માનવ દેવ, પીયાલે નાગ નિવાસા. ૪
ગરવર તરવર દોય, પપીલ વિહંગ ઉપાસા;
તાકી વરણા વરણ, ઉલટ ફેરી કહુ પરકાશા. ૫
રહે ન સંશે શેષ, જ્ઞાન તે તત્વ તપાસી;
જેકી જાકી જાત, કહુ મેં વિધવિધ રાસી. ૬

માંનવ ચારૂ બરણ, અહીકુળ પંચ ચતુરધા;
પરવત કુળ અષ્ટાંગ, દાંનવ જાતી દોઉ રંધા. ૭
તરવર ભાર અઢાર, પપીલકો પાર નાં આવે,
ત્રિતીયો જાત વિહંગ, એક અવનીકે દાવે. ૮
દુજા રહે આકાશ, ભ્રષ્ટ કે સેહેજ ન ચહાવે;
તામેથે ખગ એક, ઉદર ભરનેકુ આવે. ૯
પરસ પ્રથવી પાંણ્ય, યુગલ તન દોનુ થાવે;
તાબીચ જો જંત, અણુની આઘ સોહાવે. ૧૦
તાત ઘડી તતખેવ, મૃતિયુ તાંહી પાવે;
તાતે સુરત આકાશ, કઠણુ તે પેટ ભરાવે. ૧૧
બીના પરોજંન કાંમ, શ્રષ્ટપર ફેર ન આવે;
અનલહી આદમ હંસ, દોયકે નામ કહાવે. ૧૨
અપકે યોનિ જંત, લક્ષ કહીયે બાવીસા;
લહીયે કીટ પતંગ, લક્ષ દશો એકીશા. ૧૩
અષ્ટાદશ.........લક્ષ, ... તરવર.........જંત;
તેર.........લક્ષ, ... માંનવનો......અંત. ૧૪
આંન્ય જીવ અનંત, કહેતાં પાર ન પાવુ;
સંક્ષેપે સિધાંત, સુધાપે કહી સમઝાવુ. ૧૫
પ્રથવિ કોટ પંચાસ, પંચાસ વાયુ કરી જાણું;
અદ્વૈત એક આકાશ, તેજ તામે પરમાણું. ૧૬
અબ મેં બરનુ તોય, સમુદ્ર સાત કહાવે;
પંચતત્વકો પાર સાર, ગુરૂ ગ્યમતે પાવે. ૧૭
એહી વિધિ વિસ્તાર, ચતુર દશ સમે બ્રહ્માંડા;
જાવે જુગ અનંત, ચંદ સુર જોત અખંડા. ૧૮
ઘડે વિરંચી ઘાટ, સતોગુણ પાલનહારા;
ચાર પહાર દિન મહાંય. ઉપાવે જુગહી સારા. ૧૯

સુક્ષમ સ્થૂલ અનંત, તમોગુણ કરત સંઘારા;
જ્યૌકા જ્યૌ સંસાર, ઉપાવે વારંવારા. ૨૦
ઇંદ્ર ખટ અષ્ટાંગ, વિરંચિ દિન ઉનમાંના;
કરે રજોગુણ સેન, સકલ સબ સુન્ય સમાંના. ૨૧
જેતે દીન પરમાંણ, રહેણ એથી નિરધારા;
તબ હોવે પરભાત, વિરંચિ હાટ પસારા. ૨૨
એસે દિન ને રાત, વીસદશ જાવે જબહી;
તબ જાણો એક માસ, પુરણ તે થાવે તબહી. ૨૩
એસે દ્વાદશ માસ. વર્ષહી એક કહાવે;
જાવે વર્ષ સતાંગ બ્રહ્માકો અંસ રહાવે. ૨૪
વિધિ સહેસ્ર ચલી જાય, વિષ્નુકી ઘટી કહ્યાંની;
તાતે તત્વહી એક, અવન્ય જળમાંહી વિલાંની. ૨૫
જાય વિષ્નુ ખટપંચ, રંચ એક રૂદ્ર કહાવે;
નિર પ્રથવી દોય, પાવકમે જાય સમાવે. ૨૬
દ્વાદશ રૂદ્ર વિલાય, ઈશ્વરકી નિમસ કહાવે;
નિમસ ઘડી પરમાંણ, વરસ સત ઇશ સહાવે. ૨૭
ઇશ્વર જાય હજાર, શક્તિ શણધાર સજીજે;
તત્વ ચતુર ઉર નહાંય. સુન્યમે શકત રહીજે; ૨૮
શકિત સહેસ્ર ચલી જાય, કલપ એક પુરણ થાઈ;
પંચતત્વ અરૂપ, રૂપ નાં કછુ સહાઇ. ૨૯
યાંહાં લ્યૌ સૌ સંસાર, સાર ગુણ રસનો લેવા;
પરિબ્રહ્મ તાકે, પારવાર નાં પાર અભેવા. ૩૦
બ્રહ્મ સનાતન નાથ, અનાદીન આદ્યનાં કોઇ;
તાકે અંગ અઘાદ, બરણ શકુ નહી મોઇ. ૩૧
અકથ કથા અવિકાશ અનાશ, અવે કીસ વિધિ લાવું;
દુતિ અક્ષણ નહી શેષ. તાહીકી કથા સુણાવું. ૩૨

સભર સનાત ન જાત, અજાત ન રહીત અનાદીનાં;
લેખ ન શેખ ન વેશ નાંતાય, સહાત નહી કછુ બીનાં. ૩૩
માપ અમાપ ન થાય ઉથાપ,
ન વ્યય સમાપ રહ્યો સુન્યમાંહી;
લક્ષ અલક્ષનાં પક્ષ અપક્ષ, ન રાગ ન દ્વેષ ન જાંહી. ૩૪

નિરાકાર નિરધાર વારન, પર સમાર ન આવે સંતો;
જ્યૌ જ્યૌ ચિતવુ ચંત, ત્યૌ ત્યૌ રહેત અચંતો. ૩૫

નિગમ કહે નિરવાંણ્ય જાંણ્ય, નવ પહોચે જાંહી;
તંતુ રહિત અતંત સમાંન, સતંતર સાંઇ. ૩૬

ભર્યો બ્રહ્મજળપુર નિરંતરનુર, નીવાકો નાવે અંતા;
દેખતહી સબ જાત, મોહ માયા ઓરૂ ચંતા. ૩૭

ડૂબે તા જળમાંહી, પ્રથવી સહીત પપીલા;
દાનવ માનવ નાગ નવ, સેતી સબ કીલા. ૩૮

ગરવર તરવર દોય, આંન્ય વિહંગમ સારા;
ડૂબે ચંદાસુર નિરમે, નવ લખ તારા ૩૯

તામે સુર તેત્રીસ, બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેસા;
સુરતિ સહિત શક્ત, ડૂબે બ્રહ્માંડ એકીસા. ૪૦

પંચતત્વ પર તોય, ડૂબે સબ અમર આકાસા;
તાતે નિર અઘાદ, ભર્યો હે સભર ધરાસા. ૪૧

તાજળકે સબ સંત, અનંત ભયે હે મચ્છા;
લહેરી સત્ કુવેર, અનુભવ અગમ પરછા. ૪૨

—: છપ્પા :—

છપ્પા. ૧

ૐ નમો નિરવાંણય જાંણય, તે સોહમ્ સમારા;
વિમલ વેશ વરજીત તિત, તે રહીત વિકારા. ૧
સ્વે ધેધા નહિ દ્વંદ, અખંડિત અવે અવિકાસા,
ઓસો ઉભયે અલખ, સલખ સમહંગ હમાસા. ૨
ઓહંગ સોહંગ દોલંગ, પાંગુત્યે ધર પાંગરવા;
તે આગ્યેનો અરથ, ગ્રંથ તે નહી ધે ધરવા. ૩
નહિ ધે ધરવા ગ્રંથ, વ્રંત જહાં સ્રંત સમાવા;
પહોચે નહિ દ્રષ્ટાંત, સર્વ તે વ્યક્ત વિભાવા. ૪

છપ્પા. ૨

તાદિનકી કહુ સોય, કોય જાદિન નહી હુતા;
હું નહી તું નહી તેહ દેહ, નહિ સુરીનર શ્રોતા. ૧
શબ્દ નહિ સપ્રશ રૂપ, રસ નાંહી ગંધ;
નહિ નહિ કોઈ નિરવાંણય, હુતા તબ અંધાધુંધ. ૨
બિનુ કારણુ અનુકરમ, કરમ ન્હેઃ કરમ સદા સહી;
પેચ પુરાંણો પ્રાય તાય, પરસન પ્રિછંન નહી. ૩
નહી પરસન પ્રિછંન, વિનતિ કહો કહેને કહી;
કહે કોઇ સત્ કુવેર, તહા દીન કહો કયંમ લહી. ૪

છપ્પા. ૩

એ સંશે સુધ હોય, સુણતાં જા ઘટ જીવ ગતી;
લહે ન અંસ અનાધ, મહાદ થાપે નહી લઘુમતી. ૧
જે અનુકરમે જક્ત વ્યક્ત, તે ભયો વિલાસા;
તાકી વરતે વ્રત સુરત, નહિ સુધ્ય પરકાસા. ૨

તબ જ્ઞાંનીતા જીવ શિવ, વરજીત તાતે લખે;
નહિતર અંશ અલેખ વેશ, નહી વરકણુતા પખે. ૩
તા પખે વરકરણ નાંહી જહાં, અનુભવ આત્મ લહે;
તાતે સત્ કુવેર છૂટે સંશે, ચેસી કહે. ૪

છપ્પા. ૪

અવિભુગતા અવિનાશ, ઉપાશક મેં તા અંશ;
જોતાં જક્ત વિવેક શેષ, તે તેહેનો વંશ. ૧
શબ્દાતિત સદાય, કાળ તાકો પ્રતિબોધ;
ચૈતનતા તિનુ ભાસ, પ્રકાશીત કીયે વિનોધ. ૨
નિધ ઝલકણ ચિદ્દ ભાસ, ચિત ચલકયો ચિતમંન,
ચિત ચલકયો ચિતવંન મંન, ઝલકે હોય તંન. ૩
હોય તંન મંનને ચલે મન, ભુગતે તંનના મદા;
સાક્ષિવંત સાંમ્રથકો કુવેર, પાય કીમુ આપદા. ૪

છપ્પા. ૫

કહુ સાંમ્રથની સહાય, જાય સંશે સુણતાં અત;
તહે જાંણે હોય તેહ, વિના જાંણે વરતા ગત. ૧
છે તહારૂ તંમ આપ, અનાદિક આદ્યે જેહેવું,
અધિક નુન્ય હોય ઘાટ, નાટ તેહેવું ને તેહેવું. ૨
તાકી સબ ઘટ ચલક, સકલ પ્રતિ સુર દસોદસ,
કરે નિરંતર સેવ. ભેવમે રખે રચોરસ. ૩
રખે રચો રસ દેવ, ભેવમે સુર સરાવે;
કહે સત્ કુવેર કહુ, સેવા વિધિ હાવે. ૪

છપ્પા. ૬

દેવ સકલ સેવા કરે, આપ આપને સ્થાંન;
તાકી જુક્ત બતાવહુ, સુનહો સંત સુજાંન. ૧

એકતો મુખ મંજન કરે, દુજા કરે સકુરાંન;
ત્રિતિયો તો લંગસ રહે, ચોથા રહે ગુદાંન. ૨

આંન્ય દેવ ઝાડુ કરે, પિચંન શક્તિ શિર;
ચાર વેદ ચોકા કરે, નિરંજન ભરહી નિર. ૩

નિરંજન ભરહી નિર,ધિર પંડિત મંન લાગત કેહેરા;
મહાનધિ કરે પોવના, પાવન હાર કુવેરા. ૪

છીપ્પા. ૭

ચેસો ભોજન પાયકે; તન મન ભયો સકુર;
નિજ આત્મ ચૈતનસે, પ્રગટયો અનુભવ સુર. ૧

દ્રષ્ટ ઉરધ ભઇ તરતરી, અટકી નાહ આવેશ;
વિશ્વ ભાવ વેધીવટી, વરકત ભઈ વિદેશ. ૨

નિજાનંદ કૈવલ પદ, અથ અલૌકિક ધાંમ;
તહાં જઇ ભઇ એકતાયહી. ચૈતંન વતિ વિરાંમ. ૩

ચૈતંન વતિ વિરાંમ, પાંમી નિજ ઠાંમ ઠરી સ્થિર,
ફેરી અવિલોક હુ ઉરધ, કુવેર તાંહાં રહી ચરાચર. ૪

છીપ્પા. ૮

દરશ્યો સકલ વિલાસ, વાસ તહાં કરી પિયાંના,
યાંહાં વાંહાં હોય મલતાંન, જ્ઞાંન ઘુઢ ભયે સદ્યાંના. ૧

દેખાવન તંન દ્વૈત સરલ, અદ્વૈત આત્મ સુત;
તહાંથે ઉમંગી વાંણ્ય જાંણ્ય, મમ અનુભવ અદ્ભુત. ૨

સ્વયં ઉચ્ચારે શબ્દ લબ્ધ, તનમે હોય દરસે;
લક્ષ ભેદુ કોઇ સંત તંત, પુરવેશ્વર પરસે. ૩

પુરવેશ્વર પરસાય થાય, તતક્ષેણુ તેહી તદવત;
અવિગત કહે કુવેર, ભેર સ્રવનું જેહી સતવિત. ૪

છપ્પા. ૯

મહામંગળ ગિરવાણ્ય જાંણ્ય, જુગમે કોઇ વેતા;
જીનકી દ્રષ્ટ અમોઘ યોગ, કૈવલમયે એકતા. ૧
તે પરખે પડનાલ્ય ભાલ, જેહેને નિજ ઘરની;
દે.ધાતાર્થી અલગ સલગ, ગતિયાં સરભરની. ૨
સો પુરૂષા પરમેશ શેષ, સુનકાદીક દુરલભ;
આ અનુભવનો અરથ, વ્રત તેહેને સવ સુરલભ, ૩
સુરલભ અનુભવ અરથ, ગ્રંથ કોઇ કોઇ ઘટ ગંજે,
મંદમતિ ભવ ભૂર કુવેર, સૂણતાં નવ રંજે. ૪

છપ્પા. ૧૦

જે વાંણી નિરવાંણ્ય જાંણ્ય, પદ નિજ સંતનનું;
ઓરલી વાંણ્ય અનંત, રિઝાવન મન જંતનનુ. ૧
ખટ સહાસ્ત્ર લઇ આદ્ય, કરમકાંડી બહુ કવતા;
દેઇ ઉપમા અહલાદ વાદ, વિવિધ મત ચવતા. ૨
વિશિયેમે કવી કાવ્ય લાવ્ય, ઝડ ઝંમક મેલાવે;
સ્થાપે ફળ અસ્તુત્ય યુક્ત, જુગને મંન ભાવે. ૩
ભયે યુકત જુગને મન, વિશે ભોગ ગુણ જ્ઞાંન;
નિરાલંબ નિરવયે પદ, કુવેર નકો ધરે કાંન. ૪

છપ્પા. ૧૧

તે માટે અગંમ ઉભયે, ડાખવીયા પક્ષ,
હાવે કહુ નિજબોધ, મુખ્ય શ્રોતાનો લક્ષ. ૧
સૂણતાં મે હોય સ્વાંત્ય, કાંત્ય કૈવલની દરસે;
પૂરવેનું પદ આપ, સાફ વિલસ્યું જે ધરસે. ૨
તેહેનો નરણ્યે થાય, જાય જંતુ બુધ્ય જોતે;
પુરણ પરમાનંદ પ્રગટ, હોય આપ ઉદ્યોતે. ૩

પ્રગટે આપ ઉદ્યોત જોત્ય, કૈવલમયે મિલકે;
જીવ ઈશ્વર લ્યો દ્વૈત, કુવેર જોઇ ચિત્ત નવ ચળકે. ૪

છપ્પા.. ૧૨

કૈવલ અંસ સફૂર, દુરત્યે દુર પરાપર;
ઘટ ઘટ પ્રત્યે નિવાસ, વાસ વિત સકલ ચરાચર. ૧
તે અંતે મધ્ય આધ, સ્વાધ્ધ સનાતન સોઇ;
સ્થાવર જંગમ જાત્ય, ચલીતે ઇનત્યે સબકોઇ, ૨
જહાં જંમ જેહેવી જુકત. મુક્તા તહાં તેહેવો મહાલે;
પ્રાય અલખનો અલખ, ખલક થઇ ખેલે ખ્યાલે. ૩
ખેલે ખ્યાલે અલખ, અંસ અવિનાશ કહાવે;
નિરાલંબ નિરલેપ, લેપ હોઇ કુવેર કસાવે. ૪

છપ્પા. ૧૩

કસણી કસે કરાલ, બાલ માયા હિત હોઈ;
દ્વૈતારમણ વિલાસ, વિલાસીક ભયે સકોઇ. ૧
નિજ આપુ અહંમેવ, તેહીં ગયે ભુલાઇ;
નરતો તુરત સંભાલ આલ. તજ ભવ હેત કાઇ. ૨
તો દરસે હોય જંમ ગંમ, ગત્ય જ્ઞાન ઘને ઘંન;
આપા હુતા જો લિંન, ભિન્ન ભવિતવ અનવયેતંન. ૩
અનવે કૈવલ અંશ એકો હમ્, અદ્વૈત અવિચલં;
વિપુ રહિત તે સ્વયં કુવેર, દુર્તીમલ હર નિરમલં. ૪

છપ્પા. ૧૪

છેહેલી સમઝણ એહવેહ, વિગત્યે નહિ ગ્રાહાવા
છે ચૈતંન ચિદ્દ ચોજ મોજ, મંન બુધ્યનો ઠહાવા. ૧
સર્ઝ્યું છે જે સત્વ, તત્વ મુલગે જઇ મલતાં;
ઉગરે નહીં અનુકરમ, મરમ ધાતા ધે ગલતાં. ૨

પિછે રહુ તે પરખ નરખ, શું છે સરવાલે;
સો પદનું સાક્ષાત્, સુરત જો છવે નિરાલે. ૩
છવે નિરાલે સુરત, તુરત દુરદ્વંદ વિલાઇ;
સદા સદોદિત તોય, અંસ નિજ કુવેર રહાઇ. ૪

છપ્પા. ૧૫

એ નિશ્ચે નિરધાર, આપનપાનુ અંત સરવે;
જે જેસી જા સંત, અંત ચેણે લખ પુરવે. ૧
બિજા છે બહુ પક્ષ, લક્ષ ચેણે નિસ્તરવા;
પણ સતગુરૂને હાથ બાથ, બુધ્યસે નહિ ભરવા. ૨
સતગુરૂ ચેતન મહાદ આધ, સવને શિર સ્વાંમી;
ઉધર્યે કોટય અનંત, જંત સતગુરૂને પાંમી. ૩
સતગુરૂ પાંમી જંત. કંથ કરૂણામયે જેહી પદ;
તહાં જઈ જાંમ્યા મચલ, અચલ અવિન્યાસ કુવેર સદ. ૪

છપ્પા. ૧૬

માટે સતગુરૂ સેવભેવ, આપે બડ બુધ્યનો
ઉઘડે અગમ કપાટ, ઠાઠ દરસે સવ સુધ્યનો ૧
એકુ ન વસ્ત અજાંણુ, જાંણપણુ પ્રગટે ઉરમે;
ભેદી તત્વ વિભોગ, ચોગ જઈ કરે અંકુરમે. ૨
છે એહેવો મહિમાય, પ્રાય સતગુરૂનો આદ્યે;
બ્રહ્મા વિષ્નુ મહાવેશ, શેષ વરતે ગુરૂનાદે. ૩
વરતે સતગુરૂ નાદ, સ્વાધ જિન ઇશ અવતારા,
આધ અંત મધ્ય મોક્ષ, કુવેર ગુરૂ કેહત અપારા. ૩

છપ્પા. ૧૭

હંમભી પણુ ગુરૂ કીન, ચિન જગતકા હેતુ;
પરા પુરવેનો ધરમ કરમ, શિર સતગુરૂ સેતુ. ૧

આંન્યહી ધરમ અનેક એકુ નહિ ગુરૂધર્મ તોલે;
તેતી સુરફલ પાય ગાય; ગુરૂ યશ હરિ બોલે. ૨

એતના છે ફેરફાર કરમ, ઓરૂ ગુરૂ પર ધરમ
કરમી બચન કલેશ, વચન ગુરૂ દહતહી ભરમ. ૩

દહતહી ભરમ બચન, ધન્ય ધન્ય સો ગુરૂ શરનાં;
જનહૃદયે અવનિજ કુવેર, બોવા બીજ સધરનાં. ૪

છપ્પા. १८

ઉગ્યે અનુભવ વ્રક્ષ તાંહાં, માહા દક્ષ નિરાલા;
સાખ્યા સકલ ફેલાવ, ભાવ યશ કિરત સિશાલા. ૧

ત્યાગ ભક્તિ વિજ્ઞાંન, પત્ર ફલ ફૂલ બિરાજીત;
છાંયા શિલ સંતોષ, મોક્ષ જન બેઠત ઉત ઇત. ૨

અહોનિશ કરત વિલાસ, દાસ દલકુ ધરી ધ્રડકે;
શબ્દ અમોઘહી શાક, સંત પાવત અતિ સ્રડકે. ૩

સ્રડકેહી પાવત સંત શાક, ભુખ ભાગત ભવોભયં,
ત્રપત આત્મ અવિકાશ, અનાશ અગાહ કુવેર સ્વયં. ૪

છપ્પા. १९

હાવે કહુ ઉતપંન સૂનો, મમ તન અંદેશા;
હંમ હે પુરૂષ અનાદ્ય, ઉપાધિત્યે વરજીત વેશા. ૧

કોટિ કલપ પરજંત, અંત નહી વ્યાપત માયા;
હાડ માંસ નહી રૂદ્ર ઉદ્ર, હંમહી નહી આયા. ૨

ઉપન્યે આપોઆપ, વ્યાપ મોઇ સકલ સહિરા;
અવિગત્ય અંગ હંમાર, બિંદુકે નહિ શરીરા. ૩

બિંદુકે નહી શરીર ધીર, ધ્રઢ પુરૂષ પુરાંના;
રૂપ અરૂપી ખેલ કુવેર, અકેલ નિધાંના. ૪

છપ્પા. ૨૦

પ્રથમ અચાંનક સોય, મોચ બાલક તન ભયેઉ;
વનખંડી કે મધ્ય, સદમાતાકુ પયેઉ. ૧
સુત આપનેકુ લેઇ, પિયેર જાતી એક માઇ;
લાગી પ્યાસ અપાર તાંહાં, એક આઇ તલાઇ. ૨
સૂત છોડયો જલદૂર પિવન, નિર ચાલી મઇયા;
જબ ઉનકી ભઇ પુઠય, બાલક નાહેર લઇ ગઇયા. ૩
લેઇ ગયે નાહેર બાલ, વાલ માતા શિર તોરે;
રોવત ચલી નિહોર, કુવેર દરશ્યા તેહી ઠોરે. ૪

છપ્પા. ૨૧

દેખત કીયા વિલોક, કહે આ બાલક કીનકા;
સેહેજ મિલ્યો સંયોગ, યોગ મહીં બિજકે દીનકા. ૧
કયે મેરે સુત સાટ, માટ દિનો કિરતારા;
યેસો ધરી મનમોદ, બોધ ઉર કરે બિચારા. ૨
હમબોલે કયો બેર, લગાવત ધરમકી માતા;
લેઇજા તોઇ મોઇ ઘેર, જગતમે કરૂ વિક્ષાતા. ૩
કરૂ વિક્ષાત જગત વિગત્ય, વિધ્યવિધ્ય કે જ્ઞાંના;
કહે કુવેર જુગમાંહી કછુ, નહી રખુ અયાંના. ૪

છપ્પા. ૨૨

બોહોરૂ કિયો હમ બેંન, યેંન અવિગત ગત ધરકે;
હુતે અકેલે રાંન જ્ઞાંન, ઘર અજર અમરકે. ૧
હે માતા જેહી મરમ કહુ, સુણ સુરત ધરીનકે;
પૂરવેકે તપ તોય કીન, અતિકષ્ટ કરીનકે. ૨
દિપ પાલકી માંહી, તાંહી તુમ હુતે જદનકે;
સહ્નારટ સહેર સુવાસ, તાસ તન બ્રહ્મ સદનકે. ૩

કરીત યોગ તજી ભોગ, શોક નહી ધરતાહી મનમે,
તન્ન થઇ તદરૂપ કુવેર, દોઉ ગયે ચુવનમે. ૪

છપ્પા. ૨૩

નરનાંમે હરદેવ, સોમંતા માત સહ્યાંની;
ગુંજારન વનમાંહી. તાંહી બેઠે તપ ઠાંની. ૧
હમ હુતે તેહી બેર, શેર આવત નિજ ઘરસે;
પઠયેહુ નિજપતિ જવંન, ગવન કીયે અરસ અધરસે. ૨
બિનજનની તન પાક, વાક વેતરહી અલખકી;
ઓર સકલ સબ દેહ, માતુ તન ગ્રભ ખલકકી. ૩
સહિત આચારજ સમેત,વેત જેહી સાહાસ્ત્ર નિગમકે;
જનુનિ ઉદ્રકે જનમ કુવેર, અનુભવ ન અગમકે. ૪

છપ્પા. ૨૪

જાત્યે સકલ જાંહાંન, ગ્નાંન, નિજ કિરતારન બિન;
આદ્ય થકી અબનંત કંથ, તેહી રહે અકલ ઇન. ૧
તબત્યે દિયે હુકમ આવન, હંમકુ ભવ તબહી.
ન્યાય સહિત નિજ લક્ષ, કહેણ્ય કર્તાકો સબહી. ૨
દીપ પંચ ઓલંગ આયે, હમ પાલકી દીપા;
તિનકી સરવ સુજાંણુ લેહીં, મમ સહિત સમિપા. ૩
આસન કિયેહુ બાગ, લાગ એકાંત જમાઇ;
કમલ શેઠકી જાગ ભાગ, કીનુ કુવેર જનાઈ. ૪

છપ્પા. ૨૫

એક દિન કરનકુ સહેલ, ગયે ગુંજારન વનહી;
હુતે તાંહી નરનાર વિપ્રગ્રહે તજે જો જનહી. ૧
ઉઠી તુરત તેહી વાર, હમનકુ કીયે સનમાંનુ;
ધરીત ભેઠ ફલ ફૂલ, દીન હોય તજી ગમાંનુ. ૨

દેખી અનિન અસ્તુત, ત્યૌ તે હમ ભયે આનંદુ;
ક્રિપા સિંધુ કહી દોય, કીન ભવ કરો પારંદુ. ૩
તબત્યે કરી કટાક્ષ પાક્ષ, તિનકે તપ રચે;
માગ્ય માગ્ય કિયો મોય, કુવેર દેખીતજન સાચે. ૪

છપ્પા ૨૬

તદીપ લીયે તિનુ માગ્ય ભાગ્ય, તુમ મિલે હમનકે;
કરો સ્વામી કલ્યાણુ, ત્રાસ તંન મિટે જનમકે. ૧
ચિત ચંચલ તેહી વખત; હુતા હમકુ જીત જાવન;
સમટી સકલ સમાજ, દીપ જંબુ ઇત આવન. ૨
તુમહી પણ તેહી દીપ જાવો હમસે આગુજન;
એહી તન તજી અવતાર, લેહુ ઘર ક્ષત્રિનકે તન, ૩
સમરગડ સરતુલ્ય. તુલ્ય નહિ કિનુ રજતાઇત;
કરન બ્યાહ તિનુ તાય, કુવેર દલીપત જાઇત. ૪

છપ્પા. ૨૭

ફેર દિયે તિનુ માગ જાગ, નહિ ઉતે દિયનકી;
સકલ ક્ષત્રિકી જોય, વંઝ કયા રહી ધિયનકી. ૧
તો તુમેરે તરકાંન, ગેહકી ગ્રહુ લુગાઈ;
તબ કોપ્યે તિનુ તાય, સાહ દલીનપત સાઈ. ૨
કરી કલકાઇન કટક લેઇ, દલ ચઢચો સમરપર;
ઘેર લીયો ગડ સકલ, વિકલ નરનાર જપિત હર. ૩
કીયે જંગ જુધ જોર, સોર ભવ ભયે હલાહલ,
જીત્યે તબ પતસાઈ કુવેર, દલ હુતે અતલિબલ. ૪

છપ્પા. ૨૮

જબ લીને શિર કાટ, સમરપતકે પત સાઇત;
તિનસે કરી બેહાય, જાઇકુ સનમુખ લાઇત. ૧

ફેર દિયો શિર તુરત, સાહકી સુતા ન ન્યાલીત;
દેખો એહી અકડાઇ મૂવે શિર, કરી ન મેલાઇત. ૨

તિન કુલકી જેહી વૈસ વિખર ગઇ, હોય જનિતજીત;
તિનકી સાખ્ય નિહાલ ભાલ, ભવ કરીત જાઇ હિત. ૩

તહાં તુમહી વિપુધાર રહો, જેહી નગર સારસત,
તબ હમ આવહુ તહાંય કુવેર, તુમ કહીત અકલગત. ૪

છપ્પા. ૨૯

દેહુ અચાંનક દરસ બાલતન, ધરીત આઇત વન;
એહી વિધકે વરદાંન દેઇ, હમ કિયે તાંહી જન. ૧

તેહી આયે એહી દીપ લિપ, વિનુ રહે માયનકે;
હમ કિના જેહી જહાંય તહાંય, તન કીયે જાયનકે. ૨

તે તુમ વિપ્રણી સોચ મોય, વરદાંન દેવનહી;
દીપપાલકી માંહી તુમે તપ, કિયો જીવનહી. ૩

જેહી તુમસે હમ કિન, મિલુ વનખંડ મોજારીત;
તેહી તુમ હમ મિલે આજ, કુવેર જુવો કાજ વિચારીત.

છપ્પા. ૩૦

કહે હુત્યે કલ્યાંણુ વાંણુચ, વદીતવ આરનમે,
તેહી તુમ રહીકે નાંહી જાંણુ, કે ગઇ સુપનમે. ૧

તબ બોલી તેહી માત બાત. કયૌ લહુ અગમકી,
પરેન હમકો સુઝ ઓર, અવતારન ગમકી. ૨

તુમ તો પુરૂષ પરમ મરમ, માલમ ઉત ઇતકી,
મેંતો અલપજેવ ગતી, કયો પરે તેહીતકી. ૩

અબ તુમ દીયો જો કોલ, કાજ તેહી કરોકરાંમલ,
મિલ્યે તુમે મહરાજ કુવેર, હાજર હસ્તાંમલ. ૪

છપ્પા. ૩૧

અબ બાકી કીનુ કોય, રહી શરનન જાવનકી;
ભઇ અચાંનક ભેઠ પુરૂષ, તુમ પતિ પાવનકી. ૧
અહો ધન્ય તુમ મોય, પુન્ય પૂરવનકે પાઈત;
સરમ કરે વિનુ સહેલ, સેજમે હવો મેલાઇત. ૨
ભલે લેઇ ગયે બાલ નાહેર, તુમસટે મેરેકુ;
એકકી કુન ચલાય, વારૂ સુત શિર અનેકુ. ૪
તદીપ તહોય કયાંહાં પાય, તમનસે પુરૂષ હમનકુ;
તેહી મિલ્યે મોહી આજ, કુવેર વાહી એહી તનકુ. ૪

છપ્પા. ૩૨

પરમ પુનિત એહી તન, કિયે કર્તા કરૂણેશર;
પાહે પાહે તુમ શરણુ, રખેવુ પરમ પરમેશ્વર. ૧
કયા બરનુ મુખ એક આવત, મોઇ બિન બરનન;
ક્ષત્રિકુલ કરડેશ તન બિન, બને ન કરનન. ૨
તબ જેહી તેહી પરકાર ઉધાર, કરો તો કરો હર;
જયો કોઇ ઓટ રહાય, વિહંગમ પંગુ વિના પર. ૩
તિનકો કરે નિવાહ, સાહ કોઇ સરન પરનકે;
ત્યો મેરે મન પંગુ કુવેર, તુમ સેવ કરનકે. ૪

છપ્પા. ૩૩

તો તુમસે કહુ કહાય હાય, ન બની તુમ સરખી;
લહુ વિવેક નરેખ સકુ, ઉપલ્યે તુમ નરખી. ૧
એતની કહી ગદ કંઠ થઈ, મમ ચરન ગ્રહેવુ;
તબ કીની હમ સાત માત, મુજ ધરમ કહેવુ. ૨
તુમ પાલક સુત મોઇ ગોય, ગ્યમ રખો આવનકી;
જબતે સકલ વિભૂત સહિત, તુજકે કહુ મનકી.

એહી વિધિ કરી કરાર, સાર તમત્યે હમ ભાખે;
જેહી મમ બાલક બચન, સુની માત વિલાખે. ૪

છપ્પા. ૩૪

હમ કીના પ્રેડ રાખ ચાક, ચિત હવે ન ચકીત;
સુની અગમકી બાત માત, મન કરીત ન વકીત. ૧
માતા કહે અકેલ બેલ કયો, રખો ન સ્વાંમી;
કરન કાજ ઇતિહાસ પાસ, કયો અંતરજાંમી. ૨
હમ કીના તેહી માત બાત, સુનલે એક મેરી;
રખુ કલા મોઇ સાથ સોલ, કર્તાપત પેરી. ૩
તેહીતે રહુ સફુર નુર, ભર ફરક સદાભવ;
જાહર કરીત જહુર કુવેર, નહી રોકી શકે તવ. ૪

છપ્પા. ૩૫

તે વિભૂતિ પરતાપ તાપ, કોઉ તપે નહી તન;
કરન સાહે કરતાર શિર, સરજન સામ્રથ ઘન. ૧
વિચરૂ વિશ્રમિ નચિત્ મિત, મોઇ કહે સુનાઇત;
તબત્યે નહિ અકેલ બેલ, એતને અનુરાઇત. ૨
સોલકલા સંપુર માત, મેં પુરૂષ પરમહી;
કહી આજ તુજ કાજ, મોઇ ગત્ય દેન મરમહી. ૩
કહુ કલા કર નાંમ વિભુ, ભર પ્રભુતાઈ;
સુમતા ધરીત મુન્યેહ કુવેર, ચિત રખિત રોકાઇ ૪

છપ્પા. ૩૬

અબ ઉચરત મોઇ વાંણ્ય, આગુ જેહી કહી વિભુતકી,
સબ વિધિપરે પહેચાણુ,જાંણ્ય જીમે સકલ સહુતકી.૧
પ્રથમ કહુ નિજ પરમ, મરમ કરતારનકે કુલ;
જિનકે સકલ સબેહ તેહ, ગતી ગનીત ગયે ભૂલ. ૨

બરની ગયે સમ બ્રાત, દુલા કોઉ કીનેન નરણીત;
નિગમ કહી નિરવાંણય જાંણય, તેયેરહી અવરણીત. ૩
નેત કહેણયકી નેટ ઠેઠ, નહી કરી ખરાખર;
લહે ન શાસ્ત્ર પુરાંણુ કુવેર, ગમ રહી નેતિ પર. ૪

છપ્પા. ૩૭

પીછે અજ અહંમેવ ભેવ, ભલકીયે ભવાટીક;
વેતા સહિત આચારજ તેહી પણુ પચે ભૂનાંટીક. ૧
રહે જેહી અજમાલ અરસ, અજર પુરૂષ પરમપર;
તેનુ કરન જુગ જાંણય કુવેર, પદ ધરે પોમીપર. ૨
દ્વિતીયે કહુ અનભેવ દેવ, કરતારનકે નિજ;
જિનકે કીયે સબેવ અખિલકે અંશ અમીત બિજ. ૩
તિનકે કરન નવેર અંશ, ઓરૂ કર્તા કારન પદ;
ઘટકે વ્યોમવત્ અંશ કુવેર, નિજ કર્તા સુન્ય મહદ. ૪

છપ્પા. ૩૮

કર્તા સબંધ વિભૂત હુત, ત્યો કિયે નિરાકરણુ,
તુમસે છપી ન કાંય, તેહી તુમ લહીત પરાક્રણુ. ૧
ત્રિતિયે ધિરજ વિભૂત, જુથકે જુથ મલી જબ;
ખટદરશાન લેઈ આઘ વાઘ, કરીતવ રીતે સબ. ૨
વિભુ ચતુર્થી સોય, સહણુ શક્તિ સમુદાયક;
કોહુસે કદુક ન ભાખ્ય રાખ્ય, જિનકે જિનું લાયક. ૩
પંચમી જીત સભા વિભૂતિનસે, કોહુસે હારન હોઈ;
છઠે અભેભવ સેતી ડરપકી, કુવેર ગનીત નહી કોઇ.૪

છપ્પા ૩૯

વિભૂ સમપી યોગ કલા, જતમત ૐકાર અનાદી;
વૃટિ સમેટ નેટ કરી નિજમે, ધરીતવ અલગ ઉપાદી. ૧

અતિ આક્રાંત શકત વિભૂતનકી. કહુજીનું કલા જનાઈ;
માંડી શકે નહિ કોઉ ભવકી ભર, અનુભવ કીનહુ તાઈ. ૨
સકલ સિદ્ધાંત અંતકે ઉરહીત, નિરવિત કીયે નકલાહી;
કરીત ફના પેમાલ પોમી ધર, નિજપત રખે એકલાહી. ૩
સોનિજ પતિ પરાયન પરમિત, ઈત અવન નહિ જનકે;
અટલ અનાદ્ય આદ્ય અવધિ વિન અખીલ કુવેર સમ તીનકે. ૪

છપ્પા. ૪૦

ષષ્ટ ચતુર્થી શક્ત વિભૂ, નરવેદ નિરાકરણ;
શિવ સુનકાદિક આદ્ય, પરંતહુ ત્યાગ મહારણ. ૧
તેહી લાયે હુ હમ ધરણ, કરન જિનું પરમ પસારન;
પ્રથમ કિયે અંગિકાર પુરૂપ, ભવકે જેહી કારન. ૨
સપ્ત ચતુર્થી સરલ વિભૂ, પરકાશ પરમવિત:
દ્વાદશમી મહાદિરઘ વિભૂ, વિભક્તિ કરન ઇત. ૩
ત્રિયો દશમી પ્રારબ્ધ વિભૂ, રથ્ય સિદ્ધકી દાયક;
ચતુર્દશી નિરલેપ કુવેર, ભવ ફરક રહાયક. ૪

છપ્પા. ૪૧

પંચદશી વિભૂવેત સિદ્ધાંત. સબેત સમારન;
વિવિધિ ભાત્ય વિગતંગ, અંગ જિનકે જેહી કારન. ૧
કરીત કરાંમલ ખોજ પ્રોજ, નિજ કરતા શરન સિદ્ધ;
જિનતે સરીત હરેખ વેખ, વિનુવેખ અમિત રિદ્ધ. ૨
વિભૂ અષ્ટ ઉભયેવ દેવ, સમ સેવ સરાવન;
નિર્મિત નિરાજણ લક્ષ, પક્ષ પરમિત જુગ પાવવ. ૩
વિભૂ સોલ સેવ રત કરત, લેઇ ધરીત પોમી પદ;
નિજકી નિધા નિહોર પોર, પતિ કેહી કુવેર સદ. ૪

છપ્પા. ૪૨

આપની સરજીત સ્રષ્ટ અંસ, શિખ દેન પઠયે પત;
ભૂલ ગયે મૂજ સરજ સ્રષ્ટકુ, કરન કારન ગત. ૧
તદીપ આય તન ધાર, સારસદ કેહેન સકલકુ;
અસલ અજોનિ પુરૂષ, પરખ દેઇ તોરે નકલકુ. ૨
નિજગમ કરી નવેર હેર, ઇત ફેર દેખાઇત;
કુંકર પારસ પોર પરમ વિત, વરધ વેતાઇત. ૩
ન્યાય મુકર કરલાય તાય, તુમ જુવો વિલોકિત;
દેખપરે દ્રિવ્ય દ્રષ્ટ કુવેર, નિજ ઈષ્ટ અલોકિત, ૪

છપ્પા. ૪૩

સૂનિ મમ બાલક બચન, માત અચરજ ભઇ જબહી;
ડરપત લીયો ઉઠાય, સહાય કીની હમ તબહી. ૧
અબ જન ડરપે માત બાત, સૂનલે એક મેરી;
આ હકીગત ઉર રાખ્ય કહો, મત કોઇકુ ફેરી. ૨
તબ પલટુ તનવેશ, સુરત હમ સુત તેરેકી,
દેના નહી એહ ભેદ, મુરત અવિગત્ય મેરેકી. ૩
અવિગત્ય મેરી મૂરત, હુરત કીની સુત ઉનસી;
કરકે કોલ કલાલ કુવેર, રહી ગઇ મુખ મુનસી. ૪

છપ્પા. ૪૪

લેઇ ગઇ અપને ઘેર જબી, ભઇ ધરમકી જનની
સુતભાવે અતિનેહ કહી, નહિ કોહુસે મનની. ૧
દિન દિન પ્રેમ અધિક નેહ, બિછરત નહી મનમે;
ભૂલ ગઇ વાધ્યાંન ગ્નાંન, કિનો જે વનમે. ૨
ઉરમાયા લપટાય કાય, અંતઃકરણ અંજી;
ભાવના જેસો ભાવ સાવ, થઇ સુત સુરંજી, ૩

સુત સુરંજી સાવ ચહાવ, ચિતમે નહી ઓરૂ;
ચેસે ભઇ અચેત કુવેર, બોલે નહિ બહોરૂ. ४

છપ્પા. ४५

પણ અંતર અવિકાશ, અનુભવ અખંડ વિલોકુ;
ગુપ્ત રહુ ઘનઘોર ઓર, નહી ચિનત મોકુ. १
ઉપર સર્વસે સોય, ભિતરસે રહુ ભરપુરા;
ઇંડ પિંડ બ્રહ્માંડ સુત્ર, મમ હાલ હજુરા. २
વર્ષ પંચદ્વે સોય, સકલ વિધિ ચેતન ભયેઉ;
હુતા પુરાતન જ્ઞાંન, જહાંનમે પ્રગટ કહેઉ. ३
જહાં હાંન માંન, સતગુરૂ શિર ધારી;
કાષ્ન સ્વામી જીન નાંમ, કુવેર કહે જ્યો બલિહારી. ४

છપ્પા. ४६

જુગજીવન જે વસ્ત અસ્ત, નહી ઉદે સહાવે;
નિરાધાર ન્હે કામ હામ, હદ્યકી નહિ આવે. १
સોપદ ત્રિભોવન તાજ સાજ. અજ શિવ સુનકાદિક
પ્રકરતિ પુરૂષ પર લક્ષ દક્ષ, દિવ્ય આદ્ય અનાદીક. २
તે કર્તા નિજ અકલ સકલ,જન કાજ કરનકુ;
નચેતિ નચેતિ કહે નિર્ગુણ, સિર્ગુણ સતગુરૂ ધરે તનકુ. ३
ધરે સતગુરૂ તન સગુણ અગુણ, અવનિ જપ્રી બિજ હરના
સસ્વરૂપ સ્વે અચ્યુત કુવેર, ગ્રહે સોઈ ગુરૂ શરનાં. ४

છપ્પા ४७

અન્ય સકલ સબ સંત, અનંત ધરી ચિત ચરનુ;
નિજવેતા વિદ જેહ દેહ, તિનકો અઘ હરનુ. १
આગ્યે જ્યો ગુરૂદેવ ભેવ, કિરતિ યશ ગાયે;
તેસેહી સબ સંત અનંત, જીને પદ પાયે. २

કરી સ્તુતિ તાય લાય, ઉર અનુભવ અગમે;
મહંમાયાનું ઝાલ આલ, વરજીત રહે જગમે. ૩
રહે જુગમે વરજીત તિત, કેવલપદ પેખતા;
તે માટે ગુરૂ સંત કંથ, કુવેર એક મેકતા. ૪

છપ્પા. ૪૮

હાવે કહુ ભલ ભેદ ભવાટી, ભવ ઉતપનકી;
જીવ ઇશ્વરકી સ્રષ્ટ પ્રષ્ટ, પ્રસિદ્ધ સમઝણયકી. ૧
છુટે સકલ અંદેશ વેશ, વિગતે કરી ગાવુ;
વિવિધિ ભાત્ય મધ્ય વિશ્વ, વારને પાર લખાવુ. ૨
સિર્ગુણ નિર્ગુણ પંથ કંથ, કેવલ નિજ તિનકે;
બરનુ ત્રધા પ્રકાર સહાર, જહાં લયો જિન જિનકે. ૩
જહાં લયો જિન જિન સાર યાર, હોય કે સબ સૂનહી;
બિનયારી એહી અરથ, કુવેર નહિ પાવત કુનહી. ૪

છપ્પા. ૪૯

પ્રથમ સિર્ગુણકી કહુ, નિર્ગુણ તાપર હોય;
તાકે પર પરમાત્મા, તેહી પણ અંસ સકોય. ૧
અંસ વસાવન ઇચ્છ, કર્તા કૃત ઇંડહી ઉરઝો;
કોઇ કાલે કલપાંત, ઇંડ સેવાઇ સૂરઝો. ૨
તાકા કહુ મેં બાલ કાલ મહાકારણ માયા;
સપ્ત દીપ નવ ખંડ, ઇંડકી માંહી ઉપાયા. ૩
યેસે ઇંડ અનેક લેખ, ગણતાં નવ આવે;
અગણિત અનંત અપાર કુવેર, સુન્યમાંહી રહાવે. ૪

છપ્પા. ૫૦

ઇંડ ઇંડ પ્રતક્ષ એક એક, શક્ત રહાવે;
ગુણ ઘટ થઈ ઘેહેઘટ, મઠ અનેક ઉપાવે. ૧

મઠ મઠ પરત્યે દેવ, ભેવ તે ભિન્ન લહાવે;
શિવ આત્મ અનુસાર, પિયુ ઉનમાંને ગાવે. ૨
કહી દિન એહી વિધિ સ્રષ્ટ, પુષ્ટ તે રહી ઉપાઇ;
શિવ શક્તિનું જ્ઞાંન ધ્યાંન, નિજ રહ્યે હેરાઇ. ૩
રહે હેરાઇ ધ્યાંન જ્ઞાંન, ગત્ય ઉપજ સબેની;
કહે સત્ કુવેર કહુ, મેં કથા અબેની. ૪

છપ્પા.. ૫૧

બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશ શેષ, અનેક ગયેઉ;
તાર પીછે તિન લોક, જીવ શિવ જ્ઞાંન ભયેઉ. ૧
જીવ ધાવે શિવ સોય, શિવગત્ય સાંય સેવાવે;
બિન કરીયા બિન સરમ, બિનુ સરલ સહાવે. ૨
એહી વિધિ જુગ અનંત, અંત નવ આવે ચેતે;
બિન કરીયા કિરતાર, કરતકે પાયે કેતે. ૩
કેતે પાયે ધરી ધરી, દેહ નર પ્રાંણી;
કહે સત્ કુવેર વિના કર્મ, નાંમ પેહેચાંણી. ૪

છપ્પા. ૫૨

ત્યાર પીછે ભવ મહાંય, ભયે હે બ્રહ્મા ચતુર મુખ;
આદ્ય નિરંજન દેવ ભેવત્યે, દીયો નિગમ લખ. ૧
નિગમ ચાર વિસ્તાર, ચાર તે ખાંણ્ય ઉપાઈ;
કરમ ધરમ પુન્ય પાપ, ચતુર મુખ દીયો ઉચારી. ૨
પુન્ય તણે પરતાપ પાપની, હોવે નાસ્તિ;
ધરમે પાવે દ્રવ્ય ઉત્તમ કર્મ, હરિપદ આસ્તિ. ૩
હરિપદ આસ્તિ હોય, એહી વિધિ કર્મ કરીને;
કહેં કુવેર કર્મ અધિક, ઘુચવણી કરી ફરીને. ૪

છપ્પા. ૫૩

ચાર વેદ પેહેચાંનકે, વ્યાસે કરે પુરાંન;
તાતે જીવ જાડો ભયો, ત્યો મન હવો કુરાંન. ૧
બુદ્ધિ બલસે ગોઠવી, કર્યા શિવના જીવ;
સૂક્ષ્મ વેદ જાંણ્યા વિના, તબ લગી લહ્યા ન પિવ. ૨
વેદ વિગત્ય જુગતિ કરી, ભયે ભ્રમ ભંભેર;
પરિઉત્તરકુ કો નહિ, કથ્યો આપ અહંમેર. ૩
કથ્યો આપ અહંમેવ, દેવ નવ જાણ્યા કરતા;
કહે સત્ કુવેર વ્યાસને, ઉપજી બલતા. ૪

છપ્પા. ૫૪

તબ ઇશ્વરને તાસ, વ્યાસકી પિડયા ચીની;
કરવાને ઉપદેશ નારદકુ, આજ્ઞા દીની. ૧
આયે નારદ તહાંય જાંહી, વ્યાસનકે આસન;
દિનો આદરમાંન જ્ઞાંન, જાંણી હરિદાસન. ૨
બોલે નારદ એહ છેહ, કહો કયાંહાંસે આયે;
પિંડ પડયે કયાંહાં જાવો, અંત મન કયાંહાં ઠરાયે. ૩
કયાંહાં ઠરાયે અંત સંત, નારદ એહી બુઝા;
કહે સત્ કુવેર વ્યાસકુ, કાંઇ નવ સુઝા. ૪

છપ્પા. ૫૫

ભયે વ્યાસ ઢાંગ મૂઢ, ગુઢ નારદકે બેંન;
દિયો નહિ ઉત્તર ઠોર, આપનો નહી ચીંન. ૧
તબ નારદ નરભેવ, છેવ તે જાંણ્યો કરમ,
તત્વ જ્ઞાંનકો ધ્યાંન, તાકો નહી જાંનત મરમ. ૨
જબ સંતન કિરપાલ, જાળ વ્યાસનકી તોરી,
કર્મ કાંડકે ખંડ ભંડ, સબ નાંખે ફોરી. ૩

નાંખે ફોરી ભંડકાંડ, જે નિગમત્યે કીના;
કહે સત્ કુવેર નારદે, આત્મ લક્ષ દીના. ૪

છપ્પા. ૫૬

લહ્યો આત્મ અનુસાર, પાર પરકરતી પાયો;
સુધ્ય બતાઇ સાંન જ્ઞાંન, જે ઘરત્યે આયો. ૧
છૂટયો પાસ પુરાંણુ ધ્યાંન, ધરી ચિન્યા આપા;
સઘલે દરશા શિવ જીવ, જે આગ્યે સંતાપા. ૨
જ્ઞાન ગોલી ઘોલકે, પઇ વૈદ ભયે હરિ સંત;
કરમ ધરમ પાલી ચરી, ભોજન દિયો ભાગવંત. ૩
કીયો ભોજન ભાગવંત, અંત તે આવ્યો જોતે;
કહે સત્ કુવેર ભૂલ્યો, જુગ રહ્યો જે પોથે. ૪

છપ્પા. ૫૭

પડીયા જીવ જંજાલ, પાલ તે કરમ ધરમકી;
દિનિ વૈકુંઠ આશ ત્રાસ, તે કીની જંમકી. ૧
તાતે સહુ સંસાર, સકલ સબ લાગ્યા કરમે,
પાપે પાવે નરક, સરગત્યે પાવે ધરમે. ૨
આત્મ અરક ઉધ્યોત, ઉજેસ ન કીન્યે જાંન્યા;
મહાનિધિના નાટ ઠાઠ, તે સત કરી માંન્યા. ૩
મહાનિધિ મહરાજ કાજ, તે ચૌદ ભોવનત્યે;
ચૈતનસે ચૈતન કુવેર, વન જેસે ઘનત્યે; ૪

છપ્પા. ૫૮

ઝેહેણી થઇ જુગ માંહી, કાંઇ નવ આવે સરતે;
અંતર કરી આવેસ, ભમાવે તિરથને વરતે. ૧
થઇને રૂપ સભાવ, જહાં જહાં રહી પરકરતી;
હલણુ ચલણુ પરવેણુ, નેંનમે ચેહેની વરતી. ૨

ઉતમ મધ્યમ માંહી તાંહી, તે રહી અઘાઇ,
મધ્યમ માંહી મલિન, કીન ઉત્તમ સુચિતાઇ. ૩
કીન ઉત્તમ સુચિતાઇ રાઈ, કે સરગ પમાડે;
કહે કુવેર જ્યૌ બાલ, ઉછાલી માત રમાડે. ૪

છપ્પા. ૫૯

હેતનમે હે તાસ બાસ, તે રહી ઘટોઘટ;
ધઇ ધઈ ભેટે અંગ, ઉમંગે કરી ચટોચટ. ૧
સ્વાંમી તાંહાં સેવક, પખતે રાખે સહીને;
ઈશ્વર તાંહાં ઇચ્છાય, ચરણુ તે પકડે ધઇને. ૨
જોગી તાંહાં જોગાંણુય, આંણુય તે મેટે નાંહી;
સંાત થઇને શિષ, ઈશાની રહેવે માંહી. ૩
રહે ઇશાની મહાંય જહાં, જેહેવી તહાં તેહેવી,
કહે સત કુવેર રૂપ, અનંતે દેવી. ૪

છપ્પા. ૬૦

શંકર તહાં ઉમયાય, વિરંચિ ઘેહેર સાવંત્રી;
વિષ્નુસુ ઘરબાર સંાતિ, તહાં લક્ષમી મંત્રી. ૧
ગૌલોકમે જે હોય પતિ, તેહેની થઇ પતની;
આંન્ય દેવ કુણુ માત્ર સાત્ર, નહી આપના વતની. ૨
ગગન ઘટા થઇ વિજ રિઝ, પોતાને વરસી;
ક્ષિતિ પાવક જલ પવન, સુન્યમે સાંમા દરસી. ૩
દરસી સાંમા સુન્ય ધુન્ય, થઇ પોત્યે ગરજી;
કહે સત્ કુવેર સકે, કુણુ ચેહેને બરજી. ૪

છપ્પા. ૬૧

એ માયાનો સંગ ભંગ, કુણુ કરવા શુરા;
દાંનવ માંનવ નાગ, દેવ સબ કિના ચુરા. ૧

જોગીને જંગમ ગમ નહિ, ચેહેને જીત્યાની;
જતિ સતિ સંન્યાસ નાસ, નવ થાય નિદ્યાની. ૨

અતિ અપર બલ ચેહ છેહ, નવ કાઢે કોઈ;
ચૌદલોક કરમાંય ચાવે, તે મુખમે બોઇ. ૩

ચાવે મુખમે બોઇ, રોઇ રોઇ સરવે મરીયા;
કહે સત્ કુવેર, જોરાવર ચેસી તરીયા. ૪

છીપ્પા. ૬૨

ભઈ નટી નિરવાંણ્ય, જાંણ્ય તે આત અપરબલ,
નહિ બાજીગર કોય સાંમ્રથ, જીત્યે ચેહેનું બલ. ૧

અજપદ ને કૈલાસ વાસ, પર વૈકુંઠ ગૌલોક;
ભલી નચાવે નાચ, તાસનું સંમ્ર એકી લોક. ૨

જયો બાલીનાં બાલ, આલતે કરી રમાડે;
તેહેનું કરે લગન જગન, તે કરી જમાડે. ૩

કરી જમાડે જગન મગન, મન વર્થા ગમત્ય,
કહે સત્ કુવેર જક્ત, માયાની રમત્ય. ૪

છીપ્પા. ૬૩

માંડયો ચોપટ ચોક, સોખ તે પંચતત્વકો;
ભિન્ન ભિન્ન આકાશ, બાસ ચોપડ કે ખાંકો. ૧

નાંખ્યા હાથ પસાર, પાસા તે દશ અવતારા;
કવિ પંડિત સુરદેવ સકલ, સબ સો ઘટ સારા. ૨

જુવો માયાના ખેલ, બેલ નહિ સંગે સાંમા;
હારે જીતે આપ, દાવતે પોતે રાંમા. ૩

પોતે રાંમા દાવ ભાવ, સુ ખેલે સોખે;
કહે સત્ કુવેર ફેરી ફરી, પાસા નાંખે. ૪

છપ્પા. ૬૪

દશ અવતારી દેહ વેશ, ધરી જે જે આવે;
ચૈતન વરજીત રીત, કરી સરવ સમાવે. ૧
કંદલી કંદવત રાંમ, કાંમતયે કહુ સમઝાઇ;
ગાંજાફુલી વિલાય, પેઠ તમનો તમ ભાઈ. ૨
સાખ્યા દશ અવતાર, રાંમ તાકી જડ જોહી;
જે જે ઉપજે ઘાટનાથ, માયા સંગ લેહી. ૩
લેઇ માયા સંગ નાથ, અઘટ ધરી ઘાટ આયુધ;
સંતનકે સુખદાય કુવેર, રિપુસુ કરી જુધ. ૪

છપ્પા. ૬૫

બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશ, શેષની કરતા માયા;
સપ્તદીપ નવખંડ, બ્રહ્માંડ એકીસે છાયા. ૧
પસર્યા પ્યાલે પાવ દાવ, તે કમલપતિસે;
તાતે પર પરકાશ કહુ, મેં અગમ ગતિસે. ૨
નેંન વદન વિકરાળ, ભાલ તે સકલ ચરાચર;
દ્રષ્ટ પદારથ ઘાટ માટ, તહાં રહી ભરાભર. ૩
રહી સકલ ભરપુર દૂર, લ્યો જક્ત ચોફેરા;
આતમસે અવિકાસ, ઉપાસન હોત કુવેરા. ૪

છપ્પા. ૬૬

એ માયા દઇ વાત, ઘાત કરી વહાયો ભઉને;
આપે થઇને ઇશ ધિશ, પુંજાવે સઉને. ૧
કરે પુંજા જનપાટ, હાટ તે માંડી સરવ;
મંદિર મુરતિ ધરણુ, ચરણુ મહેલાવે દ્રવ્ય. ૨
જહાં જમ જેહેવી સમઝ, રસુજ તે જાણ્ય શાક્તકો;
ઉપજાવે અહંમેવ ભેવ, તે ચતુર મુક્તકો. ૩

ચતુર મુક્તકો ભેવ, દેવ થઈ દરશી પોત્યે;
કહે સત્ કુવેર પાર, નહી યેહેને જોત્યે. ૪

છપ્પા. ૬૭

શબ્દ વિષે સંસ્કાર, પાર ૐકારની આધે;
અવિગત્ય સરખી આપ, વ્યાપ થઇ સંસ્કૃત સાધે. ૧

અકળ કળી નવ જાય, કાંય તે સુક્ષમ સ્થૂલ;
અરધ ઉરધને મધ્ય, વિધ્ય નહિ ડાલ ન મૂલ. ૨

જપતપ સાધન સોય, સકલ ઇન આગલ ચાલા;
સુમ સષોપતિ જાગ્ર, વ્યાગ્ર થઇ ડસતી બાલા. ૩

ડસીયો બાલા સકલ સબ, વિકલ કીયો બેહાલા;
કહે કુવેર સરવ કોય, ફેરવે યેહેની માલા. ૪

છપ્પા. ૬૮

જુગતિ જોગ અષ્ટાંગ, સ્વાંગ તે ધર્યો શરીરેહે,
નવનિધિ નિરવાંણ્ય, તાય પર કુલીત અમી રેહે. ૧

તા તંનકે કહુ તત્વ, સત્વકે સકલ કથીને;
મન બુધ ચિત અહંકાર, ચાર જે હોઈ સતીને. ૨

સિદ્ધિ ખટ દશ પંચ, સંચ તા ઉપર દોઇ;
તા બિચ રહે અનુરાગ, તત્વ ચોવીસમો જોઈ. ૩

એહી તત્વ ચોવીસ, ઈશ અંતઃકરણ ધારૂ;
ઉત્પતને લયે દોય, કુવેર કર્તા ક્રત ચારૂ. ૪

છપ્પા. ૬૯

કહુ ચારૂનાં કાંમ, ધાંમ ધરતાનું ધારણ;
જેથી જે ઉપગાર, કારનું વરણા વરણ. ૧

ચિતવનથી મન હોય, "મનસે" મહીમત "ફેરે;
બુધ્યકી સબ ઘટ બનિત, કનીત અહંકારની ઓરે. ૨

એ માયાનાં ચિંન, ઇનવત દીસત નાંહી;
પચીસમી પ્રકૃત વ્રત, તે મહાનિધમાંહી. ૩
વરતે મહાનિધમાંહી, કાંઇ કારન કંચિત થહી;
કહે સત્ કુવેર અધિક, તે અધિકં જહા મહી. ૪

છપ્પા. ૭૦

સિરગુણ નિરગુણ દોય, પક્ષ પોતાને સરવા;
ગુણત્યે કરી વિસ્તાર, ઠાર નિરગુણત્યે ઠરવા. ૧
જ્યો કબરાનો તાર, ઉલટ કરી ઉદ્ર સમાવે;
યો માયા સંસાર, ઉપાઈ માંહી વિલાવે. ૨
મહોટી કરતા માય કાય, તે ક્યાંહાં લગી ભાંખુ;
સહુમે વસવાવીશ, ઈશ કોઇમે નહી ખાંકુ. ૩
નહી ખાંકુ કોઈ શિપ, ઇશ એ સઉની પ્રિત્ય;
કહે સત્ કુવેર આતમ,લક્ષ તાતે વરજીત. ૪

છપ્પા. ૭૧

આતમ તત્વ અનુપ અરૂપી રૂપન જાંહી;
એસી શક્ત અનેક, ભેખ ધરે તા પલમાંહી. ૧
ઘટે નહી અણુ એક, ભેખ જો સમ ધરાવે,
વધે નહિ વૈરાટ ઘાટ, જો માંહી સમાવે. ૨
સહેજ સભાવે સાંઇ, કાંઇ નહી આંમના અવિગત્ય,
સદા સરવદા અચલ મચલ, મન રહ્યો જથામત. ૩
રહ્યો જથામત જમ, કયમ નહી કંચિત કાલે;
કહ્યા માત્ર કુવેર, બેર બેર તાહી નિહાલે. ૪

છપ્પા. ૭૨

માયા ઇશ્વર દોય, કોય મત જાંણો ભાઇ;
ચેહેની પ્રકૃત કૃત, તે કરન ઉપાઇ. ૧

ચૈતન કૈવલ અંસ, વંસ હોય વિવિધિ વિલાસો;
તન તન પરત્યે ભિન્ન, લિન્ન થઇ ચિન પરકાસો. ૨

જ્યૌ અપરમ પર અંસ, હંસ હલમલ ભવ ભરમે;
જિનત્યે શોભિત સંચ રંચ, નહી વંચ વિચરમે. ૩

એહી વિધિ કરત કલોલ, બોલ બિનુ બોલ અચરચર,
આણુની આદ્ય બ્રહ્માંડ, પિંડમે કુવેર સભરભર. ૪

છપ્પા. ૭૩

પણ નહિ અદ્વૈત એક વેખ, ધર પરત્યે, વિલખ વિત;
જેહી જિનકે અનુકરમ સહિત, રહેવાસ કરીત જિત. ૧

સમત્યો સરલ સમોહ, મોહ ધર પચિત પદારથ;
મહોદ્યમ કરીત મનોજ, સોજ સજ અનિ અનારથ. ૨

તબત્યે આપનુ આપ, દાપ નહિ રહ્યું સમલતે;
ગુણ ઈંદ્રિકે સંઘ, ભૂલ્ય ગત્ય ભઇ વિભલતે. ૩

વિભલિત ભઇ વિવરત, કરતમે નરત રહાયત;
વિસરે નિજ ગ્યમ કુવેર, સિંઘ જ્યૌ અજા સરાયત. ૪

છપ્પા. ૭૪

હવિત તત્વ તદરૂપ, અંસ અજ આપ ગમાતે;
પછે લહે કુણ તાત, જાત વિનુ તંત અજાતે. ૧

જ્યૌ ચક્ષુ સુરવંસ, અંસ તબ નરખે સુરનકુ;
રસના વરૂણ વિભાગ, જાગ તેહી ભરખે નુરનકુ. ૨

નાશા ઈંદ્રિ ભોમ્ય, વ્યોમ કારણ કરનનકે,
સૂને શબ્દ ગ્રહે ગંધ, છંદ નિગમાદી બરનનકે. ૩

મારૂતકે ઇત ચરમ ધરમ, જિનુ પરસ પરિત ક્રત,
જિનકી હુતી અજાત જાત, જિનુ કુવેર કરિત વ્રત. ૪

છપ્પા. ૭૫

અવનિ તેજ નભ તોય, પંચમુ પવન પસારા;
તિનુ અંસ ઇત તંત હવિત, જેહી જિનુ એકતારા.
જિનકે જેહી વૈભાગ લાગ, તાંહાં કરીત નિહોરા;
વિન વૈભાગી વસ્ત, દસ્ત નહી લગે કઠોરા. ૨
તો આ જગકે જંત તંત, તન હુવે સબેહી;
તિનકે લખે જો લેખ, શેખ પદ નહીન તબેહી. ૩
જબત્યે એહીજન સકલ. અકલ અવિન્યાસ સબનકે;
નિગમ નેતિ કહી માટ, કુવેર ધર આધ તબનકે. ૪

છપ્પા. ૭૬

તિનકે લક્ષ નિરૂપ કરન, નહિ પોચ અનિતસે;
અવનિ અમર એકતાય, થાય કયૌ ન્યાય બનીતસે. ૧
જબત્યે અંસ સજાત, તાતકો ભેદી શકે ભલ;
તેહી તનસે તદરૂપ રૂપ, હત હવિત એકલમલ. ૨
તબ તેહી તનકે નેંન નિરખ, જેહી લક્ષ નિરૂપન,
કરહી સજાત સમોહ, મોહ ધર મીલત જિનુ તન. ૩
જબત્યે આપને આપ, સાફકી સુરત છવે સદ,
હિરે હિર મેલાય પાય, કયૌ ત્યૌ કુવેર પરમપદ. ૪

છપ્પા. ૭૭

એહી પરકારન યાર પાય, નિજ અંસ પતિ તબ;
ઈતકે તજીત પદાર વારકે અનિત સકલ સબ. ૧
જેહી પદારથ પરમેશ વેશ, વદિતવ અંતઃક્રણ,
ચતુર મિલિ ચિતવંત, તંત કે કરીત વિવિધિ વ્રણ. ૨
જબથે આગુ કરન ઇંદ્રિ, ગુણ તત્વ તનનકે,
તબતે લખે શું લેખ, વેખ કે ઇષ્ટ જનનકે. ૩

તેહી કે તેહી અંતસ, આગુ ભયે નિજ અંસનકે,
વિગતવ કરન વિભાગ, કુવેર પદ લગ વૈસનકે. ૪

છપ્પા. ૭૮

કરનન તિનુ નિરૂપ, સરૂપા કારણકી કલ;
ભાગ ત્યાગ ભલ ભેદ, દેખાવન ઉભયે અમલમલ. ૧
એહી સબ અંતઃકરણ, બરન ઇતકે કૃત વેતિ;
અકલ અવે અનુકરમ રહી, વિતકી જીનુ નેતિ. ૨
અંતઃકરણ નેતિ કર, ઉલટીત અનિત પસારા;
અતિ અથાહ થાહ વિનુ, જિનકે દેખીત અપરમપારા. ૩
યાવિધિ નિગમ નિરાક્રણ, કરીત થકે થપ જિનકી,
તે નાં સકે નિજ પોચ કુવેર, અકલીત આત તનકી. ૪

છપ્પા. ૭૯

અંતઃકરણને વેદ ભેદ, ભવકે અનુકરમીત;
મન બુધ ચિત અહંકાર, નિગમ ઉચરે જિનુ મરમીત
ચિતકે લેઈ ચિતવન, મન વિકલપકુ ગ્રહીતવ,
બુધ ઘડત જેહી ઘાટ, નાટકે ઠાઠ લખીત જવ. ૨
કરીત તોલ અહંકાર, વજનકો વદિત સમારા;
એ ચહુકો ચહુ ભેદ, વેદ લેઇ કરી ઉચારા. ૩
નહિતરતો નિજ નિગમ, અગમકી લહીત નહી કિત;
કુવેર સષોપતિ મહાંય, વેદે કયો કથીત નહી તિત. ૪

છપ્પા. ૮૦

જાંહાં લગ અંતઃકરણ, પોચકી પ્રણીત નિગમ ગમ;
યાંહાં લ્યો ઇંદ્રિ અનંગ, ભંગ તત હવિત સુગમ ગમ. ૧
એ સબ તત્વ ટટોર કરન, નિગમાદિક સ્વર ધર;
રચે રસિકતા મહાંય, આંહાંય કે આંહીત સભરભર. ૨

વેતન વંચે વેદ અનિતકુ, ગાનત પરમતત;
તો કુન કહહીત ભેદ લાય, તિત કોહી ઇત તત. ૩
તબત્યે સકલ જહાંન જ્ઞાંન, વિનુ કરતા કારનકે;
તો કુન રહે માંહાંન કુવેર ઈતભવ તારનકે. ૪

છપ્પા. ૮૧

જેતી ભર જુગ જાંણ્ય, વાંણ્ય નિગમાદીક કેરી;
ઓરૂ ખટશાસ્ત્ર પુરાંણ, કુરાંન કતેબ મેં ટેરી. ૧
જબ દોઉ દિનકી કહેણ્ય, લહેણ્ય નહી નિજકર્તાકી;
ઉચરે અનંત અપાર, સાર સ્વારથ વરતાકી. ૨
કોહુ નહિ કલ્યાંણ, કરન જીવનકે જાહલ,
અરથિ સકલ આચારજ, મતે કિતકે કિત વાહલ. ૩
જાતે સકલ ભવ વિકલ. હવે વિનુ વિત વિલમાયે,
તબ હોવે કયૌ સ્વાંત, કુવેર કારણ વિનુ પાયે. ૪

છપ્પા ૮૨

જયૌ સસુ વિછરે માત, પાત દુઃખ પરમ વિયોગુ,
જદપિ તપત તિનુ જાત, માતકો મિલે સંયોગુ. ૧
જ્યાંહાં લગી જનનિ વિછોય, સસુ જયૌ ફરહી ઉતઈત;
ત્યો ભટકત જુગજંત, અંત તિરથ વ્રત જિતતિત. ૨
તબત્યે ખાલી ખલક, અલખ અવિન્યાસ ચિને બિન;
તિનકે લખીતવ ન્યાવ, કહીત તમકુ કરીકે ભિન. ૩
અબતુમ કરો વિચાર, સાર અસારનકે જિનુ;
ઇનમે નિજ કિરતાર, કુવેર પાયે કોહો કોઉ કિનુ. ૪

છપ્પા. ૮૩

અંધિ દુનિ અચેત વેત, વિનુ વિશ્વ સકલભર;
કોહુ ન ભયે સચેત, હેત આપને કરતા કર. ૧

નિજ અનુભવ નહિ, હંગ એહી મેં અંસ કારન કિત;
આપની દેખ સજાત, તાતકી કરીત નહિ મિત. ૨

તનતનસે કરે પ્રિત્ય, રિત્ય ઉપલે સરભરકી;
દેખીત અધિક વિભુત્ય, તુતકે જુથ જબરકી. ૩

તિનસે ધરીત મનોજ, સોજ દેખી દલ દરજે;
નિશ્ચે કરીને નેટ કુવેર, ઇનુને સબ સરજે. ૪

છપ્પા, ૮૪

પણ જિને રચીયે ખલક, પલકમેં સુધ્ય સંકલ્પસે;
તેહી ન લહે કિરતાર કિને, જીનું ગતી અલપસે. ૧

અલપજ્ઞે ઈશ અનિત, ગનિત તિનકુ આપને પત;
સંધિ શકે નહિ તરણ તોહોય, કિનકે શરનન જત. ૨

નિજકે નહિ કિનુ નેંન, બેંન પરકે પતિયાયન;
કહી જેહી વેદ પુરાંણ કુરાંનનકી કતીયાયંન. ૩

વિધિકે તેહી વચન તનકે, કહીત કલ નચિક;
તિનકે સુતહી સબંધ, છટકે સુનકાદિક. ૪

છપ્પા. ૮૫

રહે શંભુ ભવ ભ્રાત, તાતકે વચન વિલોકીત;
હિરણ ગ્રભ સંયોગ, ભોગકે ભયે સલોકિત. ૧

તિનુ ચલી પડનાલ જાલ, જુથ ભોવન ચતુર્દશ;
કોઉન ભયે ભવ ભિન, ચિન નિજ વચને વિધિવશ ૨

તદપિ પરમ ગુરૂ આદ્ય, સનાતનકે જેહી સ્વાધિન;
પચે નહિ પરપંચ રંચ, નહિ રચે પરાધિન. ૩

પણ કરતા નિજ પરન, શરન તનકે ચિત પ્રોઇત;
અરસપરસ એકતાય, કુવેર કંચિત ન વિછોઇત. ૪

છપ્પા. ૮૬

જદપિ રહિત ભવ ફરક, ગરક જીવ દેખી ચરાચર;
તિનુ લેઇ જોડાય, દેત પદ પરમ પરાપર. ૧
તો ગુરૂ પરમ દયાલ, બાલ જ્યૌ માત નિહારન;
તિનસે અધિક વિશાલ, કાલકી જાલ નિવારન. ૨
તબ જિનુ કલ્યાંણ કરન, એહીકે એહી કાલન;
તો તુમ પરમ પુરેસ, પોમિપર લેહુ નિહાલન. ૩
તિનસે કરીત મેલાપ, બાપ આયે તુમ શરનન;
તન મન સેતિ જેત, કુવેર ધન્ય કરી સમરપન. ૪

છપ્પા. ૮૭

અનિન થઇ અનુવિત, જિત ઉરમી ખટ રાગીત;
હવિતવ પરમ પુનિત, પ્રિત્ય તિનકે પદ પાગીત. ૧
તબ કરહી ગુરૂ પરમ, મેહેર મહરાજ રાજવર;
આપનો કરી કર સાહાય, પોચાવત તાઇ અજર ઘર. ૨
અજર અમર ઘર મહાંય, વસે જહાં નિજ કિરતારા;
જેહી ખુદ ખાવન પરમ, કિન જિનુ સકલ પસારા. ૩
નેતિ નેતિ પદ સદન, કદિ ન જહાં કાલ કરપહી;
સદ છેવટ સરજન, કુવેર, શિર સરવ નરપહી. ૪

છપ્પા. ૮૮

તેહી પતિપદ કૈવલ કુલ, કલ રચન જિનુ કર;
તિનકે અંસ જાંહાન, જ્ઞાંન વિનુ ફરત અચરચર. ૧
અતિ અપરંમપર જેહ, ઘેહ જિનુ કલીત ન કોઉ ઇત;
પિછે ન પર ઉપરિત તિત, તિનસે પત કોઉ કિત. ૨
સર્વ સિધ્ધાંત સમેટ, નેટનું જેહી નિરાકરણ;
તે ન શકે કોઉ મેટ ઠેઠનું, થપિત અચલ અરણ. ૩

જેહી નિશ્ચે નિરલેપ, ખેપ કરી ખોજીત સદપદ;
અડંગ ડગે નહિ કાલ, કુવેર જ્યૌ ત્યૌ કદમો કદ. ૪

છપ્પા. ૮૯

તેહી પરમગુરૂ લક્ષ લાય, ઇત કહે કરણુ જિનુ;
આગુ કિયે જેહી અનિન, આય ઉરમી તજકે તિનુ. ૧
તેહી લક્ષમે દક્ષ આદ્ય. સ્વાધ્ય કરતા કરૂણેશર;
તિનસે કરી મેલાપ, થાપ થપિતવ સસ્થિર ઘર. ૨
એહી વિધ્યકે ગુરૂ પરમ, દાન નિજ દેહી અભેકર;
દેવ સહિત ભવ મહાંય, તાયકે કોહો કુણ સરભર. ૩
એહી સમકે સમ એહ, દેહ ધર નહિ ઈન શકિત;
અજભવ પુંપરધાન આદ્ય, નહિ સ્વાધ્ય કુવેર હિત ૪

છપ્પા. ૯૦

તદપિ પરમગુરૂ જ્ઞાન, અખંડિત હે ચક્રવરતિ;
ફ્રોડે ચૌદેઇ તબક, ઝબક ઝડ કરીત આકરતિ ૧
કહેજે ફ્રોડન તબક નિમક, તિનુ કહુ સમઝાઇત;
તિનકે દેવ સબેવ, સેવ ફલ અફલ દેખાઇત. ૨
જાગ્રત જન નહિ જહાંય, તહાંય કોઉ કાલ ડેહેકાઇત;
નિજકર્તા બિચ આડય, જાડય જેહી જેહી અંતરાઇત. ૩
તેહી સબ તોડી જડાક, પાક મગ કરીત પરાયન;
રખેન લબદ નમેસ, કુવેર પરપંચ પલાયન. ૪

છપ્પા. ૯૧

એહી સબ વદે વચન, પરમ ગુરૂ જેહી જન વહાલક;
ખુદકે લેઇ હુકમ આયે, ગ્યમ જ્ઞાન ગુનાયક. ૧
તેહી લખ દિયે સુનાય, લાય પરવાનગી પતકી;
અબ જેહી જન જુગ જેત, વેત હોય વચન કિંમતકી. ૨

તેહી પરમગુરૂ સાથ, પ્રિત્ય જન કરો ખરાખર;
તિનુ પહોચાવત પાર, સકરતા સામ્રથકે ઘર. ૩
અહો ધન્યજિનુ ભાયગ, આહી તન ભયે પારાંગત;
ગુરૂ પરમ પરતાપ કુવેર, તિનુ પાઇ અકલગત. ૪

છપ્પા. ૯૨

ગુરૂ બિના જંત અનંત, અદલ હોઇ ચલે કલપભર;
સકૃત સરજનહાર તહોય, નહિ મિલે મનોહર. ૧
ભુક્તામાન જેહી કરમ, કરતકો પાર ન પાઇત;
અદલ કરે જો જદીપ, કદીપકા ઘુના પુરાઈત. ૨
તો તિનકો નહિ અંત, સંત કરી જુવો વિચારન;
દિયે વિનુ જિન દાગ, વેર કહો કુન નિવારન. ૩
એક પતિકે અંસ વંસ, જેહી વિશ્વ ચરાચર,
આણુની આદ્ય બ્રાહ્માંડ, કુવેર અજભવની ધરાધર. ૪

છપ્પા. ૯૩

તિનમે તિન તબીત, વિશેષ સાંમાંન્ય પરમ પુનિ;
જિમે અંસ સાંમાંન્ય, અન્યોઅન્ય હોત તિમે ખુનિ. ૧
સરખે શિર સમદાય, તાયમે કુન સહે કિનુ;
તબત્યે રહે અનાદ્ય, વાદ વેર વરગ જિનુ. ૨
તે કયો મિટે કદાય, તાયકો જંગ ઝડાઝડ;
ચુગન ચુગન કહી કાલ, વિતયો જાય લડાલડ. ૩
એહી વિધિકે અનુકરમ, મરમ જીનુ જીવો નિહાલીન;
તો કયું હવે નવેડ કુવેર, કોઉ જીવ જંજાલીન. ૪

છપ્પા. ૯૪

છૂટ શકે નહિ વેર, ઉલટ પુલટાઇતમે કિત;
ચાલે સરડ સહેર, ઘેરકેઘેર રહે ઇત...... ૧

તબીત જંત કોઉ દીન, પાય કયૌ નિજ કિરતારન;
આદ્ય અંત વિનુ તંત, કંથ કરૂણા જેહી કારન. ૨
અરૂપ રૂપ થકી ભિન, ચિન બિનુ ચકીત અલોકીત;
તેહી આપને કિરતાર, પારનહિ વિનુ વિલોકીત. ૩
જીવ શકે કિમુ જાય, દાયકે દાવ વલે વિન;
એહી પરકારન જંત તંત, બહુ ધરીત કુવેર ભિન. ૪

છપ્પા. ૯૫

યૌ જગ જીવ જડાક, તાક તન ધરીત દાવ કજ;
હોવેન અદલ હસાબ, જવાપ વિનુ દિયે ન રજતજ. ૧
તેહી અદલકો ફદલ કરન, ગુરૂ પરમ વિશેષણ;
પછે મગ્યે નહિ જીવ દાય, ગુરૂ દેખી વિશેષણ. ૨
માટે પરમગુરૂ શરણ, જાયતો તુરત નિવારેહુ;
કૈવલપદ પરસાય તાય, કરીતવ ભવ પારેહુ. ૩
અચલ કરે અનભેવ, દેવુકે દેન મિટાઇત;
નિજપદ પાય અખેવ, કુવેર ફેરી આયત નહિ ઇત. ૪

છપ્પા. ૯૬

સુકૃતમણિ વિજ્ઞાન દીપ, જિનુ હરદે પ્રકાશીત;
અવિરલ અગ અંધેર દેખ, તિનુ જાય પલાઈત. ૧
અનુભવ જિમે અપુર, ચુરચુર કરીત લહે લખ;
ધુઢ ગ્યમ ગતિ અનંત ચંત, વિત ચવે કુવેર મુખ. ૨

—: સાખીયો. :—

સુદ્ધિકો સમઝે નહિ, કથે બહારલુ જ્ઞાન;
અલતો ચઢે નાં અંગને, કુવેર તક્કને પાંન. ૧

સુરિનર મુનિજન દેવતા, બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશ;
કહે કુવેર ગૌલોક લ્યૌ, જેઠી; તક્કુ આવેશ. ૨

ખટ નવને દસ અષ્ટ લ્યૌ, ચારૂ વેદ ચરાસ;
વ્યાસ વલોવણુ છાસનું, પિવત જક્ત ઉપાસ. ૩

દ્રષ્ટ પદારથ જાંહાં લગે, સુરત પદારથ સોય;
મન બુદ્ધ ચિત આલોચલ્યું નિજ કારન નહિ કોય. ૪

નિજ કારન કૈવલ કુલ, જિનકે અંસ જાંહાંન;
પોખંતાં તે પરહરી પ્રાંણ જીવન પયે પાંન. ૫

સ્થાવર જંગમ જલથલ, આણુ આધે બ્રહ્માંડ;
પુરણુ પ્રેરક વિશ્વનો કારણુ કંદ અખંડ. ૬

તરૂપાતી અરણુવ ઉદા, ઉમડત અંગ અનંત;
તમનો તમ સાહેર સદા, ઘટત નહિ તરૂતંત. ૭

તેસેહી નિજપતિ ઇચ્છીતે, ઉદભવ અંસ સકલ;
તરૂ અરણુવ સમ અવિહિન્ન તમનોતમ કૈવલ. ૮

સરખુ પોખે સરવમાં, જ્યૌ ભોજનમે ભાંણુ;
બ્રહ્માકીટ પતંગ લ્યૌ, કહે કુવેરા પ્રાંણુ. ૯

એકહી તંત અનંતનુ, પોક્ષણુ સંચ સચેત;
સમસાસા સઉ સ્વાસની, કહે કુવેર સૂણુવેત. ૧૦

સમ દ્રષ્ટે સનસુખ સદા, નેનાં આગે નાથ;
કહે કુવેર સતગુરૂ વિના, હોય નહિ સાક્ષાત. ૧૧

સજન મહેર અકલમે, તામે સકલ નિવાસ;
ખબર વિના ખોળી મળે, મિન મરત જળ પ્યાસ. ૧૨

જ્ઞાન મિનકા મચ્છકો, સંગ કરે જો કોય;
કહે કુવેરા તો મિલે, પેર પિવનકી તોય. ૧૩

જ્ઞાંન મિન યાંહાં સતગુરૂ. જો કોઇ શરણે જાય;
કહેં કુવેર કળ દેતહી, જીવ પરમપદ પાય. ૧૪

ચેતન સેવા સંતકી, જડ જળને પાસાંણ;
ચેતો પ્રોક્ષ ઉપાસના, યાતો પ્રતક્ષ પ્રમાંણ. ૧૫

સાંઇયાં સેતી સાહાવત, સકલ તંત તનુ તાસ;
કહેં કુવેર ગુરૂ વિના, હોય નહિ પરકાસ, ૧૬

ગુરૂગમ અગમ અઘાદ હે, જાંણુ શકે નહિ કોય;
કહેં કુવેર ગુરૂહી લહે, કે ગુરૂ મિલિયા હોય. ૧૭

રામચંદ્ર વસિષ્ટકુ, કર્તા પણ ગુરૂ કિન;
ચૌદલોક ભાગે ઘડે, ગુરૂ આગે આધિન. ૧૮

કહો વસિષ્ટે કયા દિયા, કર્તાકો ઉપદેશ;
એ અંદેશા સરવને, સૂણો કહુ સંદેશ. ૧૯

પિતા બુંદ શિર ગરભકી, જો ન લહે જન કોય;
કે રાજા કે રંકહી, ખરા અજાંણ્યા દોય. ૨૦

યેસે કેવલ બુંદકે, જીવ ઇશ્વર અવતાર;
કહેં કુવેર સતગુરૂ વિના, કોઈ લહે નહિ પાર. ૨૧

જીવ ઇશ્વર તો યાંહાં લગે, જ્યો રાજાને રંક;
કહેં કુવેર કેવલ પખે, ઓછુ અદકુ નાં ટંક. ૨૨

કેવલતાની મહદ્દતા, ભંગકાલ હોય ભોમ્ય;
કહેં કુવેર દ્રષ્ટાંત એ, વારપાર નહિ વ્યોમ્ય. ૨૩

સુરત નુરત આંની થકી, બુદ્ધ શકે નહિ બોલ;
કહે કુવેર કઢાઇએ, નહિ પરમાણુ પોલ. ૨૪

નિગમ નેતિ કચૌ ના કહે, તત્વભેદ નહિ ત્યાગ;
કહે કુવેર તત્વાતિત, તહાં સી બોલા જાગ. ૨૦

ચારૂવેદ ચારૂ લગે, સુરત નુરત બુદ્ધવાંણુ;
કહે કુવેર તે શું લહે, પુરણુ પદ નિરવાંણુ. ૨૬

એ સ્થલ આસે અટપટો, લટે પટે નહિ પાર;
કહે કુવેર જ્યૌ ત્યૌ કરી, સતગુરૂ હાથ વિચાર. ૨૭

સમઝાની સમસા સમી, અણુસમઝે અંધેર;
તેલી બેહેલ થકી મરે, દો ડગલાંકે ફેર. ૨૮

સમઝણુ બહુ પરકારની, ઈષ્ટ ભેદ પરતિત;
કહે કુવેર કૈવલ અરે, વાંણી સકલ મનરિત. ૨૯

મન ઉપાશિક મનવડે, ઉપજ ખપજનો લેખ;
કહે કુવેર અલવે રહ્યો. અવિગત્ય આપ અલેખ. ૩૦

જાંહાં નહિ જોવા ઝાલવા, શકેનાં શબ્દ સહાંન;
કહે કુવેર કળ વિશ્વમે, આપે અલગ ખેલાંન. ૩૧

કળ ભેદી કાયમવત, મતા રહિત જે જન;
કહે કુવેર અલગા રહે, તાંહાં સુપી તન મન. ૩૨

જાકાથા તાકુ દિયા, લીયા દીયાતા સોય;
કુવેરા અબ સાહા ભયા, વંદત હે નર લોય. ૩૩

મોકુ ઇસમે કયા લગ્યા, જિનકા જિનકુ દિધ;
બકસો તો બરધી મલી, અનુભવ આતમ રિધ. ૩૪

તાતે તુમકુ કહતહુ, કયા વંદો મંમ લોય;
હમ જેસી તુમહી કરો, તો તુમ હમ જેસે હોય. ૩૫

તાકી જુક્ત બતાવહુ, સુણો સંત સચેત;
ભિન્ન ભિન્ન ભેદે કરી, જડ ચૈતન સમેત. ૩૬

પ્રથમ જડ વંદન કરૂ. પંચ તત્વને દેહ;
લઘુ દિરઘને આશરે, તામે નહિ સંદેહ. ૩૭

જેથી ઉતપત જેહેની, તે તેહેને આધાર;
અલગુ કો કેથી નહિ, અલગ સલંગ એકતાર. ૩૮

ભૂચર ભોમીપર રહે, અધર ચલે નહિ કોય;
ખેચર ક્ષિતિ આસરે, સૂક્ષમ અવનિ તોય. ૩૯

અવનિ ભાગ અવનિ વિષે, જળ જળને આધાર;
પવન પવનને આસરે, સુન્ય તેજ યેમ ધાર. ૪૦

પંચુકિ એકતા કહુ, જેહી જિનુ જનિત સબંધ;
પેર પયોધર પોક્ષણ, સ્થૂલ સુક્ષમની સંધ. ૪૧

ક્ષુધા એકતા અવન્યકી, ભોજનસે રૂચી હોય;
સુરતી એકતા તેજકી, દ્વાર દ્રિગનતે જોય. ૪૨

શ્વાસા એકતા પવનકી, અજંપા તે અહરાય;
પ્યાસા એકતા નિરકી, દ્વારે સુન્ય સરાય. ૪૩

પંચુકી ઇલમ કહી, મિલમકી મલતાંન;
છઠ્ઠો આપનપો મહી, કોઇ ચિને સંત રહયાંન. ૪૪

છઠ્ઠાકી એકતાયકો, જાણુછું અનુરાગ;
કહેં કુવેર કહેવાય નહિ, તે રાખ્યો ગુરૂ ભાગ. ૪૫

આગ્યે યેસી કહી હુતી, જુક્ત બતાઇ મોય;
તો સમઝો એહી વિધિ, આપા મિટે તો ઓય. ૪૬

આપા મેટે તો આપ હે, સો આપા કછુ ઓર;
ગયે સુન્ય કે સત્વ જ્યૌ, રહ્યો સુન્ય જે ઠોર. ૪૭

ચેસા આપા ચેંનકી, ભાષા બ્રહ્મ સમાંન;
કહે કુવેર ચહાયસો, સ્વયમ રૂપ ભગવાંન. ૪૮

દેનેકા કછુ હે નાહ, લેનેકા કછુ નહાંય;
અરપન તો તોહે કિયા, પણ ગુરૂ બિના સમઝણ નહાંય ૪૯

કેવલવેતા ગુરૂ મિલે, તો લક્ષ બતાય;
કહે કુવેર કારજ છતે, જીવ પરમપદ પાય. ૫૦

નિર્ગુણકી દશા વાંનગી, ધરી આયે ગુણ વેશ;
ફેરી નિર્ગુણ હોય વાં ગયે, આપ આપને સબ દેશ.

જા ઘરસે હમ આઈયા, તા ઘર અગમ અપાર;
ગુણ તિનુ સુરલોક લ્યૌ, ઓરલ્યા દશ અવતાર ૫૨

જુગ દેખન હમ આઇયા, કહેન અગમકી સાંન;
બોહોત ભાત હોઇ પચ ગયે, કોહુ ધરત નહી કાંન. ૫૩

હમ જાંનુ જુગ મેં ઠગુ, મમ ઠગિયા જુગજીત;
કુવેરા કાહેર ભયા, દેખી ઉલટી રીત. ૫૪

અકથ કથા મત ગત્ય અતી, અનલે કિયા ઉજાસ;
કહે કુવેર સતગુરૂ વિના, હોય નહિ પરકાસ. ૫૫

ભાષા મેરી બ્રહ્મવિદ, સામ્રથ વિત કિરતાર;
કાયા કારણ શકતનું, હમ તિનુકે પાર. ૫૬

સુરત હમેરી સુન્યમે, ફોડી ઇંડ કટાક્ષ;
ચલી ગઇ બેહદ પર, ભેદી બ્રહ્મ વિલાસ. ૫૭

અગમ અગોચર જાંહાં ગમનહિ તાઘર કિયા પિયાંન;
શ્રીમત કુવેર વા દેશકે, ચિને સંત સહયાંન. ૫૮

—: માસ. :—

જુવો કયૌતક કરમની કહેણી,
વ્યાસે વિગત કરી બહુ જેણી. ૧
કર્યાં પુરાણ અષ્ટાદશ નિધ,
પાસે પોઢવા જક્ત પ્રસિદ્ધ. ૨
ખટ શાસ્તર ખેરના ખીલા,
પાસે બાંધવા જક્ત વસીલા. ૩
થયા પારધી આહીર પંડિત,
લેઇ હરવા ફરે જક્ત વિત. ૪
બાંધ્યું જક્ત સકલ લેઈ જાળે,
છૂટી નવ શકે કોઇ કાળે. ૫
વારે વારે વેદાંતનાં વેણ,
પોખી જીવ કર્યાં પરવેણ. ૬
વાજ્યું વિશ્વ વેદાંતની વાતે,
સંતનું કહ્યું માને નહી તાતે. ૭
દીઠે મારગ સૌકોઇ ચાલે,
અણ દીઠે હાંમ ન ઘાલે. ૮
આદ્ય અંતે યેમનું યેમ,
ચાલ્યું આવે છે તેમનું તેમ. ૯
કોઇ વાળી ભાજ્યું નહી વાંસે,
પડે કાળ માયાની ફાંસે. ૧૦
ઉપજે ને ખપે બહુવાર,
તાતે વરધિ પામે સંસાર. ૧૧

માટે મરવું અવતરવું તહેનું,
સંત ચરણ શરણ મન જહેનું. ૧૨

સંત પ્રગટ પરમ દયાળ,
સહુ જીવ તણા પ્રતિપાળ. ૧૩

જહેને અંતર જ્ઞાનની આંખ,
કાટી કોટી કરમની પાંખ. ૧૪

પોખે આત્મ જ્ઞાન અપાર,
પરમારથ કારણ સાર. ૧૫

સહુ આપ બરાબર દેખે.
પડનાલીકા આત્મ લેખે. ૧૬

કરે ઉતમ કરમ અપાર,
સંત કરૂણા બિના નહી નિસ્તાર. ૧૭

સંત કરૂણાની સાખ્ય બતાવું,
સંશે રહિત સહુને સૂણાવું. ૧૮

સંત નારદ વ્યાસને મળીયા,
દાઝ ભાગીને સંશય ટળીયા. ૧૯

અષ્ટાવક્ર જનક સમજાવ્યા,
રૂષિ સહેસ્ત્ર ઇઠયાસી છોડાવ્યા. ૨૦

સુખદેવ પરિક્ષિત સિંધુ,
દિન સપ્તમાં કલ્યાણ કીધું. ૨૧

સંત સાહેર રામાનંદા,
યુગ ચારકે કાટયા ફંદા. ૨૨

તાકે સેવક દાસ કબીરા,
ધન્ય સંત શિરોમણિ ધિરા. ૨૩

કર્યો વાણી તણો વિસ્તાર,
જીવ અગણિત કોટી ઓધાર. ૨૪

બ્રહ્માનંદ અખાજીને ભેટયા,
જીવ શિવના સંશે મેટયા. ૨૫

પોખ્યું અદ્વૈત જ્ઞાન અપાર,
સૂણતાંમાં હવો નિસ્તાર. ૨૬

એવી સાખ્ય અનંત અપાર,
કહેતાં રસનાયે પામુ નહિ પાર. ૨૭

કીટી પરવતની પાર વહેતાં,
સંત મહિમા શકુ નહિ કહેતાં. ૨૮

બિંદુ ધુમર સાહેર જેતી,
ભોમી તરણ રેણુકા તેતી. ૨૯

તેનો ગણતાં ન આવે અંત,
મહિમા બરણી શકુ નહિ સંત. ૩૦

સંત સકલ શિરોમણિ સાર,
શ્રીમત્ કુવેર હરિ અવતાર. ૩૧

—: ચરકીડા પદ. :—

પદ-૧ (રાગ—સારંગ દેશી.)

સુણ સાહેલી ચરકીડો તેરોરે, રૂણ ઝુણ બોલે;
કાંતે સ્થિર થઇ, શું કરવાને કાજે ઘેર ઘેર ડોલે. ટેક—

મેરૂડંડ મોભ સ્થિર થાંભલીયો,
નાભિ કમળ ચક્ર દશ દામણીયો,
વિના વસ્તુ વેઝણુ બ્રહ્મમાયે ઘડીયો. સુણ સાહેલી. ૧

સ્વાસા ચૈતન કેરી મધ્ય માળ ફરે,
નાશા તોરણીયાં બીચ નરત કરે,
ઝીણાં કરણુ ચમરખાં શબ્દ ગ્રહે. સુણ સાહેલી. ૨

તંતુ તરવેણી માંહી ત્રાક ફરે,
પુણી પ્રેમતણી લેઇ પરશ કરે,
ટાળી દ્વૈત તણો એકતાર કરે. સુણ સાહેલી. ૩

મન કરલ કટી કરમે કરને,
તૂટે તાર નહિ સુરતા ધરને,
ગુરૂ જ્ઞાન ઉજન સુતર ફરને. સુણ સાહેલી. ૪

તમે સંભારજો નરને નારી,
એ ચરકા તણી સમઝણુ સારી,
સત્ કુવેર જાણે કોઈ કંત વારી. સુણ સાહેલી. ૫

પદ ૨.

પચરંગી ચરકાવે,
જાણે કોઇ કાંતે કાંતન હારા. ટેક—
મેરૂડંડ મધ્ય મોભ બિરાજે,
સ્થિર થાંભલીયો સારા;
હસ્ત ચરણ કેરી આંગલીયો,
પાંખડીયો પરમાણાવે. પચરંગી, ૧

ચૈતન ચંત ફરે મધ્યમાલા,
નાશા તોરણીયાની સારા;
તંતુ ત્રાક ફરે ત્રવેણી,
નિકશે સુરત ધારાવે. પચરંગી. ૨

કરણ ચમરખાં ગ્રેહે ઘુરારા,
ઉનમૂનિ મતા બિચારા;
પુણી પાંણ્ય મટી પદ પરશે,
સુરત નુરત એકતારાવે. પચરંગી. ૩

મેરા ચંત લગ્યા ચરકામે,
કાંતુ સાંજ સવેરા;
કહે કુવેર એ મરમ ચરકાકા,
જાણે જાણુન હારાવે. પચરંગી. ૪

—: હિંડોળા પદ :—

પદ. ૧

હરિ ઝુલત હિંદોરે મનને,
મનને મનને મનને હરિ. ટેક.—

આપ અરૂપી રૂપ ધરી વિચરત,
વિવિધિ ભાત ધરી તનને. હરિ. ૧

સ્થાવર જંગમ કીટ પતંગલ્યૌ,
અંતઃકણુ આનંદને;
સ્થિર સ્થાવર જંગમ જાતી તરતા.
ફરત સકલ આધનને હરિ. ૨

તેત્રિસક્રોડ દેવ શશી સુરજ,
રહેત બાસ મધ્ય સુન્યને;
વૈભવ કાજ ફરતહી લોલ વસ,
ધાવત ચાહત આંન્યને. હરિ. ૩

બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ્વર ઇશ્વર,
પાયે અચલ આસનને;
કબહુક કાજ કરનકુ ધરણપર,
આવ જન વચનને. હરિ ૪

સુક્ષ્મ સ્થૂલ કારણુ મહાકારણ,
ચતુર મહાલ સિંઘાસનને;
પરણુવ હીચ ગગન મધ્ય બોદયે,
સુરતકી દોરી ખેચંનને. હરિ. ૫

સગુણ હિંદોલે બેઠત નિર્ગુણ ઘંન,
ચલ નહિ સુધ્ય ચેતનને;
આવન જાવન દીસત તનકે સંઘ,
ઇંદુ અપકે જ્યૌ સબંધને. હરિ. ૬

સમલીત બ્રહ્મનાં રૂપગુણ લ્યૌ,
પોહોચે બુધ્ય બરનને;
કહે કુવેર નામ રૂપ ગુણ પર,
લગત ન લેખ અબંધને. હરિ. ૭

—: ચુંદડી પદ :—

પદ. ૧

સુણીયો આદ્યકા અંડાણ, જાકી રમત માંહી મંડાણ;
કીના ખેત બ્રહ્મકી માંહી, કરખી વણજ લીનો સાંહી. ૧

બોયે બીજ શક્તિ બેન, નિકસે ત્રીગુણ ડાલી તીન:
લાગી રૂદ્ર કલિયાં અમૂલ, બ્રહ્મારજો ફૂલે ફૂલ. ૨

બઢે ઇંડ વિષ્નુ રૂપ નિખશિખ સત્વ સરૂપ:
તપીયો બ્રહ્મ અગ્નિ સૂર, ફાટ્યા ઇંડ ઝાલકા નૂર. ૩

ચરકા જ્ઞાંનકા કીના, તત્વ રૂપકુ લીના;
તાકા કાંતીયા હે સૂત, પંચુતાર તત્વ અનુપ. ૪

પાની પવનકા તાંના, ક્ષિતિ અગન્યકા બાંના;
કિના રાછ નિગમ ચાર, વણકર આપહી વણનાર. ૫

લીના મન બિબાં હાથ, છાપત ત્રિભોવન નાથ;
પાડી ભાત સુર તેતીસ, ઝેણી વેલ્ય પાંચ પચીસ. ૬

રંગ્યો રંગ પુરણ કામ, ધરીયો ચુંદડીકો નામ;
તાકા કહુ મેં વિસ્તાર; ઢાંકયો સકલહી સંસાર, ૭
એસી ચુંદડી અદ્દભુત, ઓઢે વાંઝ કેરો પુત;
સત્ કુવેરકો નિજ ધનિ, ચુંદડી નહી એ બ્રહ્મજ્ઞાન. ૮
ગુરૂગમ ખોજ ઘટમે લાઇ, અવિગત અગમ ચુંદડી ગાઈ.૯

—: વસંત પદ :—

પદ. ૧ (રાગ–વસંત)

આદ્ય વસંત અધ્યાત્મ અવિગત,
જ્ઞાંન ગવન દ્રાષ્ટ ખેલો;
અદ્વૈત બ્રહ્મ અખંડ અખાડે,
વાડે મલીને મેલો. આદ્ય. ૧

સુનક સુનકાદીક સનક સનંદન,
વંદન વેદને ભેલ્યો;
અમરીખ પ્રહેલાદ ભભિક્ષણ,
તિક્ષણ કવિ જે દેવલો. આદ્ય. ૨

રામાનંદ નિમાનુજ માધવ,
પુરૂષ પુરાતન ચિન્યો;
જન વિજ્ઞાન કબીર કરડો મત,
અદ્દભૂત દેશ છકેલો. આદ્ય. ૩

જતિ હનુમાન ધ્યાન ધરે ગોરખ,
સમ ઇંદ્રિને સંકેલો;
શિવ બ્રહ્મા નારદ કપિલ દત્ત,
વિષ્નુ સહેસ્ત્ર મૂખેલો. આદ્ય. ૪

અષ્ટાવક્ર જનક, બ્રહ્માનંદ,
અગ્ર કીલ નાભેલો;
જન રોહીદાસ અનંત કુવારી,
પિપા દરંકા સીનો. આદ્ય. ૫

સખી સવરી સંગ હલમલ મિરાં,
કરમાંને કર મેલો;
મહેતા સહિત સખી સુધ્ય પ્રેમે,
જાપર રામ રીઝે લો. આદ્ય. ૬

ઉદ્ધવ માધવ ઓધવ અકરૂરા,
તત્વવેતા લહા ટીલો;
વ્યાલમીક રામાક્ત તુલસી,
વ્યાસે એકાદશ કીનો. આદ્ય. ૭

સંત સકલ મિલી વેલ વેલાસી,
અનુભવ કેશર ફૂલ્યો;
જ્ઞાન બટ બડે રંગ બેરંગો;
નિર નિરંજન ભેલ્યો. આદ્ય. ૮

ભરી પિચકારી આદ્ય ઓહંકાર,
દાવ સોહંકાર દીનો,
સનમુખ ચોટ કરી સુધ્ય ચૈતન,
બ્રહ્મ રંગ ભીનો, આદ્ય. ૯

કવિ પંડિત સુરદેવ સકલ લાયે.
ગવન ગુલાલ અબીલ્યો;
મન ક્રમ વચન ભરી ભરી મૂઠી,
નાખે નિરખે નિશાનો. આદ્ય. ૧૦

શબ્દાતિત સકલ નીરે સમશા.
મહાદ પુરૂષ મન મેલો;

દિ.પદ ધરણીધર અવિન્યાસી,
ધાતા સંત સફીલો. આધ. ૧૧

માતો રંગ મચાયો માંધો,
સાધુ સુખ સમઝીલો;
કહે કુવેર ઝીલે કરૂણાકર.
ઠાકર ચાકર ભેલો. આધ. ૧૨

—: હોળી પદ :—

પદ. ૧ (રાગ-ઘુમેર)

અખંડ બ્રહ્મ હોરી ખેલીયે હો,
હોમેર પ્યારે ખેલીયે સ્વાસો સ્વાસ;
અખંડ બ્રહ્મ હોરી ખેલીયે હો,........ટેક.

રૂપ રંગ રેખા બીના મુરતિ,
સુરત નુરત સોહાગ બલજો;
અવિગત અકલ અવે અવિન્યાસી;
જાકો હે સકલ પરકાશ. અખંડ. ૧

સંત અનંત મિલે અનુરાગિ,
સંગિ શેષ માહેશ બલજો;
કોટિ ત્રિસ,ત્રિયો સુર વૈષ્નવ,
વિરંચી કરત વિલાસ. અખંડ. ૨

વરણ અષ્ટાદશ એક ભઇહે,
સતગુરૂ શબ્દ સમાસ બલ જો;
જુદા કોઈ રહેનન પાવે,
આત્મા તત્વ વિચાર. અખંડ. ૩

સેહેજાનંદ આનંદ ઘર મિલકે,
નિરગુણ શબ્દ વિભાસ બલજો;
નિગમ ચાર વાજાં વિધિ બાજે,
ચંદા સુર જોત પરકાશ. અખંડ. ૪

બાર અઢાર પુષ્પકે રંગા,
સાત સાહેરકો નિરબલજો;
વ્યોમ તત્વકી તો કરી પિચકારી,
દિની હે ઓહંગ કેરે હાથ. અખંડ. ૫

બિન કર સુરતા તાકકે મારી,
સસ્વ સ્વરૂપકી મહાંય બલ જો;
કહેં કુવેર ભિંજયો હરિ સારો,
પ્યારો લગત હી સાંઇ. અખંડ. ૬

પદ. ૨

ચૈતન બ્રહ્મ સંગે ખેલીયે હો,
હોમેરે પ્યારે ખેલીયે ફાગ વસંત;
ચૈતન બ્રહ્મ સંગે ખેલીયે હો;.........ટેક.

સ્થાવર જંગમ વિશ્વ ચરાચર,
અનુસુત એકરસ તાર બલજો;
એસે પ્રભુ સતગુરૂ એક છિનમે,
મેલાવે નિશ્ચે નિરધાર. ચૈતન. ૧

પ્રથવી તેજ પવન નભ પાણી,
પંચતત્વ ગુણ વિત બલ જો;
પાંચ પચીશ પ્રકૃતિ ઇંદ્રિ દશ,
અંતસક્રણ સહિત. ચૈતન. ૨

જુઠ પરપંચ પતંગ કીયો રંગ,
અબિલ અસ્ત અહંકાર બલજો;

કુમ અનેક કુમ કુમ કેશર,
જ્ઞાન પિચકારી ભરી ડાર. ચૈતન. ૩

ધિરજવંત ધરી મન ધરણુ,
લ્યો અનુભવની ઓટ બલજો;
ધૂમર ગુલાલની ભરી ભરી મૂઠી,
કર અવિન્યાસી સુચોટ. ચૈતન. ૪

ખૂટે અખિલ પતંગ ગુલાલન,
તબ ઉરમી ભૈ સ્વાંત બલજો;
હાર જીત ભઇ હરિ સાથે,
આંણુતાં અહંકૃતિ અંત. ચૈતન. ૫

તબ રીઝે રઘુનાથ રસીક વર,
ગોઠ પરમ પદ દિન બલજો;
કહે કુવેર કરૂણામયે કેવલ,
રહેત સંત આધિન. ચૈતન. ૬

—: ગરબી પદ :—

પદ. ૧ (રાગ-ગરબી)

છે દુઃખ મોટુરે સરવેને માથે મરવું,
અનેક ઉપાયેરે પ્રાણી નહિ ઉગરવું. ૧

દેવને દાનવરે માનવ માયા માણી,
મરણુ ન મૂકેરે કૂણુ રાજા કૂણુ રાણી. ૨

સ્થાવર જંગમરે જંતુ તંતુ જહેને,
સુરપતિ અજલગીરે કાળ ન મૂકે કેહેને. ૩

શો નથી લેતોરે પ્રાણી મંદ અભાગી,
શું નિદ્રામાંરે ઘોરૂંછું જો જાગી. ૪

જંમ ઝપેટારે સરવેની ઉપર સરખા,
ઘડી નવ ભૂલેરે પલક પલક લે પરખા. ૫
તે ડર જાણીરે પ્રાણી ચાલો હુકમે,
નવ શકે મારીરે સતગુરૂ કેરા પખમે. ૬
છે ઠેકાણું રે એ ઉગરવા કેરૂ,
સૌ સુખ સાતાં રે દુઃખ ન આવે રે, ૭
સકલ શિરોમણીરે સંત તણી છે સેવા,
અજરજ ઇચ્છેરે જેહેના ચરણની લેવા. ૮
દેવને દુરલભરે તે સુરલભ છે સંતાંને,
નાથ અરૂપીરે રૂપ ધરીનેજ્ઞાંને. ૯
શિવ સુનકાદીકરે નારદ સારદ ગાવે,
જહેનો મહિમારે અગમ અગોચર કહાવે. ૧૦
વેદ પોકારેરે નેતી નહી ગમ અમને,
તે પદ કહુછુંરે પ્રગટ કરીને તમને. ૧૧
સકલ તત્વનુંરે તારણ એ લ્યો જાણી,
શ્રીમત્ કુવેરનીરે સત્ પરમાણો વાણી. ૧૨

પદ. ૨

કયાં મન કલપોરે જલપો જીવ ચોરાસી,
શીદ પડોછોરે ફોગટ માયા ફાંસી. ૧
હરિ ચિંતામણીરે મૂકી કછ કયાં ધાયો,
કરમે દિપકરે કૂપ પડો કયાં ભાયો. ૨
આ સબ એહેવુંરે જહેવી ઝાકળ વરખ્યા,
તહેને જોઇનેરે શું મૂરખ મન હરખ્યા. ૩
જુઠા સુખનેરે પાપ કરો કયાં લહારી,
નથી કાંઇ છાંનુરે પ્રગટ કહુ પોકારી. ૪

સેહેજ સુપનમેરે, માલ મળ્યો તે કાચુ,
ધઇને લેતાંરે દાંત પડયા તે સાચુ. ૫
છાંનુ છપનુંરે કરમ અઘટતુ પ્રાણી
નથી કાંઇ તહેનીરે હરિને વાત અજાણી. ૬
જે જે કરશોરે નરનારી જુગના તે,
તે સબ લખસેરે કરમ ધરમને ખાતે. ૭
માટે કહુછુંરે જોઈ વિચારી ચાલો,
પરપંચ મૂકોરે સિધો મારગ ઝાલો. ૮
એ શિખામણરે જો નહિ માનો મહારી,
ખત્યા ખાસોરે અંતે સૌ નરનારી. ૯
કાગળ જોશોરે ત્યારે આંખ ઉઘડશે,
જોર નહિ ચાલેરે જમ જંજીરે જડશે. ૧૦
જોઇને રહેશોરે માતા પિતા સૂતદારા,
ખોટા થાશેરે પ્રાણી હવાલ તહારા. ૧૧
છે દુઃખ એહેવું રે આગળ સૌને ભાઇ,
જો સુખ ઇચ્છોરે પ્રિછો ગુરૂને જાઇ. ૧૨
પર ઉપકારીરે સંત દયાનિધિ જેહ,
સાચી કહેશેરે નહિ રાખે સંદેહ. ૧૩
માન મૂકીનેરે સરવે તાહારા મનનુ,
કાચુ જાણીરે તનની આધે ધનનું. ૧૪
સતગુરૂ સેવોરે આંણી અંગ ઉલાસા,
મમતા મૂકીરે થઇ દાસનકે દાસા. ૧૫
હરિ પદ મળશેરે ટળશે ફેરા ફરવું,
નહિ પડે તહારેરે મરવુંને અવતરવું. ૧૬
થઈ રહે સુખીયોરે સતગુરૂ ઉરમાં ધારી,
સત્ કુવેર કહેરે જમ જાશે જખમારી. ૧૭

પદ. ૩

જાતા પોતાનીરે જાણી હ્યોને ભાઇ,
અવસર આવ્યોરે મનુષા દેહ સુખદાઇ. ૧
સૂરિનર સરખારે આશા કરેછે જહેની,
અજ ઉમીયા પતિરે શક્તિ શરાયના એહેની. ૨
તે તન દુરલભરે પ્રાણી તુજને પાયો,
નિરગુણ સિરગુણ રે જે કારણ થઇ આવ્યો. ૩
ત્રિયોદશ દ્વારેરે દ્વારે દ્વારે દેવા,
જહેને જેહેવી રે તહેને તેહેવી સેવા. ૪
પચ્છમ દ્વારે રે ગવરી સુતકા વાસા,
મળને ઝાડીરે દ્વાર કરત ખુલાસા. ૫
પૂરવ દ્વારે રે શિવ શક્તિકા ભેડા,
ત્રિજ અમુત અપરે દોનું કરત નવેડા. ૬
ત્રિતીય દ્વારેરે દેવ નિરંજન વાસા,
જાપ અજંપારે વિષ્નુ અંશ અભ્યાસા. ૭
દ્વાર ચતુરમેરે માંહી બ્રહ્મનો ઠાઠ,
સ્વાસા સકલકોરે ઉપજાવે બહુ ઘાટ. ૮
દ્વાર પંચમેરે જીવતણો અધિકાર,
વાણી અરૂપીરે રૂપ ધરીને ઉચ્ચારે. ૯
છઠ્ઠે અનલ અપરે દ્વારે દેવ બિરાજે,
શબ્દ સકલનીરે સમઝણ સંશે ભાજે. ૧૦
દ્વાર સપ્તમેરે ગંધ સકલ વિધિ પ્યારા,
દેવ બિરાજેરે ભોગિ અશ્વનિકુંવારા. ૧૧
નૈન શશી સુરરે રૂપ સકલકો ન્યાલે,
સ્થાવર જંગમને, વધ જોબનને બાલે. ૧૨
નવમે દ્વારેરે સૂણે શબ્દ ભણકારા.
દેવ બિરાજેરે દશે દિશા દીગપાલા. ૧૩

દશમે વસમીરે વાટ લહે કોઇ યોગી,
દેવ બિરાજેરે મહાવિષ્નુ જાંહાં ભોગી. ૧૪
દ્વાર એકાદસરે મહા નિધિ શક્તિ બિરાજે,
ઝળમળ ઝલકેરે અનહદ બાજાં બાજે. ૧૫
સપ્ત પંચમેરે દ્વારે દિન દયાળ,
દેવ સકલનોરે શકિત સહિત પ્રતિપાળ. ૧૬
ખટ સપ્તમેરે દ્વારે બ્રહ્મ વિલાસા,
જે જંન ખોળેરે તે ત્યાં સ્વે પ્રકાસા. ૧૭
પંતત્વમેરે પ્રગટ ખેલે પોત્યે,
જાત જડે નહિરે જીવની જુક્તા જોતે. ૧૮
જકત ભુલાવ્યુંરે વિક્તિ કરીને વ્યાસે,
લાગ્યા કર્મેરે ફળ પામ્યાની આસે. ૧૯
ધાતા પોતેરે દ્વિપદ સુરતિ રંગી,
પણ નવ જાણ્યોરે આત્મા આપ અભંગી. ૨૦
પુરણ અષ્ટાદસરે ખટપટમાંહી ખોવાયો,
જીવ ઉનમાંનેરે આત્મા નવ ઓળખાયો. ૨૧
કરમ ધરમથીરે ન્યારો રહીત હમેસી,
વિરલા ચિનેરે હોય હમારા દેશી. ૨૨
હરિ પોતામેરે પોતે હરિમે રાજે,
અંતર નહિરે થઇ સતંતર છાજે. ૨૩
અદ્વૈત આપરે વ્યાપક સઘળે સાંઈ,
ઘટ મઠ પટમેરે રહયો છે જલથલ માંઈ. ૨૪
આદ્ય સનાતનરે જમનો જમ સદાય,
સદા સરવદારે નહી આવે ને જાય. ૨૫
છે પદ એવુંરે જાણી લ્યોને જીવો,
સત્ કુવેર કહેરે પ્રગટ કરીને દીવો. ૨૬

ખ્યાલ પદ.

પદ. ૧ (રાગ—ફેર)

સંતોભાઇ સમઝણુકા ઘર દૂર,
સમઝણુકા ઘર દૂર
સંતોભાઇ સમઝણુકા ઘર દૂર......ટેક.

ચારૂવેદને લોક ચતુરદશ,
કુરમ કરત મનસૂર;
જોગી જંગમ સંન્યાસી સેવડા,
દેહી દમત ચકચૂર. સંતો. ૧

પોથી પઢ પઢ પંડિત ભૂલે,
કાજી ભૂલેરે કુરાન;
દ્વાદશ પંથને પાંખડ છંનુ,
ખટપટમેરે ધૂર. સંતો. ૨

ચૌદ વિદ્યા ગુણ ચતુર શિરોમણિ,
શોદા કરત મેહેબુર;
લાભ કમાવે લખેશરી કહાવે,
છપન્ન ઉપર તુર, સંતો. ૩

યોગ અષ્ટાંગ વિધિ સાધન સાધત,
નાડી ચંદા સુર;
ગગન મંડળકી સૂણી ગરજના,
ખટચક્ર વેધી પુર. સંતો. ૪

અષ્ટ પ્રકાર સિદ્ધિ પ્રગટ જાકુ,
નવ નિધિ હાલ હજુર;
જીવત સમાધ્ય લેવે સબ દેખત,
નિકસે સો યોજંન પુર. સંતો ૫

ચલત ઠરાવે અચલ ચલાવે,
પંથ ચલે નદી પુર;
ગગન મંડળમે જેસે વિહંગમ,
જઇ લગે ચંદાસુર. સંતો. ૬

પુરાણ અષ્ટાદશ વ્યાસે વિગત કરી,
વિવેક વ્યાકરણ અતિશુદ્ધ;
શિવકા જીવ બાંધ્યા કરી કર્મે,
જક્ત દેવાયો સબ ભુર. સંતો. ૭

જનક પિતા સબ જુગકે રાજા,
વસ્તુ વિચારી મનપુર;
સેહેસ્ત્ર ઇઠયાસિ ઉપદેશકુ રોકે,
સમઝ વિના બંધુર, સંતો. ૮

પરદુઃખ ભંજન રાજા છત્રપતિ,
જાકે પિતા પતિ સુર;
અંતકાલ વાયસ વિધિ પાયે,
અધિક રાખન તનતુર. સંતો. ૯

કુથણી કથ કથ સબ જુગ ખાયે,
રહેણી વિના મૂવે ઝુર;
અકલ અભેવ આત્મ અણલંગી.
ચિની શકયા નહિ કોઇ ઉર. સંતો. ૧૦

સેહેજ સમઝ પ્રગટી ઘટ ભિતર,
સતગુરૂ મિલે ભરપુર;
કહે કુવેર દોજગ નહિ ભસ્ત,
સમઝ રહો ચકચૂર. સંતો. ૧૧

પદ, ૨

કેવલ નામસે નેહ,
મેરે એક કેવલ નાથ સુનેહ;
કેવલ નામ સેનેહ,...... ....ટેક.

આઠે પોહોર ઉમંગ અંગે,
સરધા સહિત હમેશ;
મેરે એક કેવલ નામસે નેહ,......મેરે. ૧

શિવ વિરંચી શારદા,
ગુણ ગાવત સુર સુરેશ;
સેહેસ્ત્ર ઇઠયાસી અનંત કોટી,
કેહત ધરણી ધરેશ. મેરે. ૨

જેસે પ્રીત પપૈયા પ્રેરક
સ્વાંતિક છિપ સનેહ;
માસ ખટ મેઘ નીર ખારો
કરત નહી પરવેશ. મેરે. ૩

પતિવ્રતા જમ પિયુકી સંગે,
તન મન સહિત વરેસ;
ત્રણ લોક ત્રણાવત દેખે,
સ્વામીકો સુખ સરેસ. મેરે. ૪

રામદાસ દાસનકે દાસા.
તા ચરનનકી એસ;
કહે કુવેર અધિકારી હોય કે,
અખંડ ધ્યાન ધરેસ. મેરે. ૫

પદ. ૩

ગુરૂ ચરણુ મે રાચ મનરે તું,
ગુરૂ ચરણુમે રાચ;
ગુરૂ ચરણુમે રાચ મંનરે તું ટેક.

સકલ સમરધિ શિર પારસમણિ,
લોહ કંચન પરસાત;
પરસતે ચિંતામણિ પાયો,
ઓર કથીર સબ કાચ. મંનરેતુ. ૧

શિવ સુનકાદીક સનક સનંદન.
જપત સ્વાસો સ્વાસ;
સોઇ સ્વરૂપ પ્રહેલાદ પંતગા,
સ્થંભમે કીયો હે વાસ. મંનરેતું ૨

સોહી સ્વરૂપકુ રટત કબીરા,
લગત નહીં માયા પાસ;
કહેં કુવેર સોહી સ્વરૂપ નિરંજન,
અંજન શક્તિ વિલાસ. મંનરેતું. ૩

—: ધુન્ય પદ :—

પદ. ૧ (રાગ.-ધુન્ય.)

અષ્ટ પોહોર મન રટણુ રટો,
જપ કેવલ કેવલ કહીયે હો.........ટેક.

બીનુ પ્રેહેતન બીનુ પ્યાસ વીના નર,
મોક્ષ પરમ પદ પૈયે હો. અષ્ટ. ૧

સુનકાદીક નારદ બ્રહ્માદિક,
નિગમ નયેતિ યશ ગૈયે હો:
અરૂઢ યોગ ખોજે શિવ સારન,
અથાહ થાહ નહિ પૈયે હો. અષ્ટ—૨

અષ્ટાદશ ખટ નવ નરણે ઇત,
વિવિધિ ભાત્ય વિસ્તૈયે હો:
એહી મિલી સકલ વિકલ તિત વિનતી,
અધિક ભરમ ભવ ભેયેહો. અષ્ટ—૩

અષ્ટાવક્ર કપિલ હસ્તાંમલ.
દત સત જતમત ગ્રહીયે હો;
ચારૂ લક્ષ દક્ષ દિવ્ય અનુભવ,
બ્રહ્મભેદ ભર પૈયે હો. અષ્ટ—૪

સર્વ સિદ્ધાંત સાર સરલલ પદ,
ચૈતન વ્યાપ લખીયે હો;
તાતે આંન્ય કછુ ગતિ આગમ,
વાગમ વિરલા પૈયે હો. અષ્ટ—૫

અતિ ઉત્કૃષ્ટ પરમ ખૂદ ખાવન,
સદ્‌ગુરૂસે શુદ્ધ લહીયે હો;
સત્ કુવેર સદોદિત સોહી પદ,
કેવલ આદ્ય સદૈયે હો. અષ્ટ—૬

—: મેવાડા પદ :—

પદ ૧ (રાગ-મેવાડો)

મહાપદ કેરૂંરે વરણુવ શું કરૂંરે,
જાંહાં નવ પહોંચે મનને વળી વાંણ્ય;
શાંને સમજાવ્યાં જનકને સુખદેવનેરે,
પુન્ય રૂપી જનમ નહી નિરવાણ્ય. મહા. ૧
શિવે સમજાવ્યાંરે ઉમીયા એકાંતસુરે,
કહ્યું પદ નિરાલંબ નિરધાર;
સમજી સમાયાંરે સસ્વ સ્વરૂપમાંરે,
દ્વૈત ટળ્યું ઉમીયાતણું અનુસાર. મહા. ૨
અખો અખે પદનેરે અહોનિશ ઇચ્છતારે,
ઉર વિષે વેહે વૈરાગ ચકચૂર;
કાશીપુરીમાં પુરણ પોતે થયારે,
મલ્યા ગુરૂ બ્રહ્માનંદ ભરપૂર. મહા. ૩
તે પદ જાંણેરે સંશે સૌ ટલેરે,
મટી જાય આપાપરની તાણ્ય;
સબઘટ ભાસેરે પુરણ પરમાત્મારે,
કીટ બ્રહ્મા આદ્યે એક પરમાણ્ય. મહા. ૪
સુતા સિંધુનીરે સમુદરમાં ભલીરે,
લેવાને અરણવ કેરો અંત;
પણ નવ આવીરે તે તો પાછી ફલીરે,
ઉનમૂનિ સહિત ગલી ગયું તન. મહા. ૫
ભંડ ભોમીનાંરે જમ પવેન ભર્યાંરે,
આણુ ઈચ્છો સેહેજે થાય સલોક;
કુવેર કબીરારે ભંડ અદકુ ગણેરે,
બોલે એતો ચૈતન વાયુ ચોગ. મહા. ૬

—: સારંગ પદ :—

પદ. ૧ (રાગ–સારંગદેશી)

સતગુરૂ મલતાં, જીવ દશા સંશેની ગ્રંથી છૂટે;
હોય આત્મ ઉદ્યોત, છોટપણાનું સાધન સરવે ખૂટે. ટેક–

કર્મ શુભ અશુભ નહિ કરત રતા,
લાગી લક્ષ અલક્ષમે અરૂઢ મતા,
ગુણાતિત અતિત વત ગનન ગતા. સતગુરૂ. ૧

કોઇ પ્રાલબ્ધિને જમ પારસ મળે,
તેહેની વણુજ વેદના સરવ ટળે,
તમ તત્વ દરશીથી કૃત બળે. સતગુરૂ. ૨

હોય વરખાકાલ નભ ગગન ઘટા,
રૂતુ શિતકાળ સબ જાય ફટા,
મૂલ કારણ પ્રિછાય નહી રટણ રટા. સતગુરૂ. ૩

જુવો નિજ તપથી તપ પ્રગટ રવિ,
મહા અજ્ઞ અરૂપ દિન રૂપ હવિ,
કહે કુવેર કેવલ એમ અનુભવિ. સતગુરૂ. ૪

—: હેલારી પદ :—

પદ. ૧ (રાગ–હેલારી)

સંતોભાઇરે અલખ નિરંજન આદ્યહે,
અંજનમે ઓળખાઇ:

ગુરૂગમ દ્રષ્ટિયે જે જુવે,
આપો આપ ઓળખાઇ. ટેક—

સંતો ભાઇરે શબ્દ પરાની પાર છે,
બોલે અક્ષર માંહી;
ક્ષર અક્ષરની બહાર છે,
સ્વે ચૈતન ઘન સાંહી. સંતો. ૧
સંતો ભાઇરે નિગમ ચાર વિગત્યે કરી.
બ્રહ્માકુ સમઝાયા;
નિર્ગુણ કર્તા ન્યારા રહ્યા,
મર્મ કોહુ નાં પાયા. સંતો, ૨
સંતો ભાઇરે અવિગત આપ અરૂપથી,
ધર્યે રૂપ અપારા;
તાકે અંસા અસંકા,
ઉપજે સંસારા. સંતો. ૩
સંતો ભાઇરે જક્તતે આપ અવ્યક્ત હે,
રહો સકલ સોહાઇ;
કહે કુવેર સોઇ નિરખવા,
જ્યમ ગુરૂએ બતાઈ. સંતો. ૪

—: કદડા પદ :—

પદ. ૧ (રાગ-કદડોનીચાલ)
અકલ અભેવ આત્મ અણલંગિ,
સ્થૂલકે સંગ ભયો બહુ રંગિ;
અકલ અભેવ આત્મ અણલંગ,.........ટેક—
નભવત નિરમલ સદાય નિરાલો,
જીવ શિવ બ્રહ્મ ભયો તરભંગી;
સાંખ્યકો સાર ગીતા કોજુ હારદ,
પંચ તત્વ સંગ ખેલત આનંદી. અકલ. ૧

અચલ અડોલ ડોલ અતિ દિસત,
જેસે ચંદર જલકે સંગા;
બાહેર કિલાહાર ઝુલત પ્રતિબિંબા,
ઇંદુ રહત આકાશ અસંગી. અકલ. ૨
દિપક જોત જેસે મઠ મંદિર,
ભયે ઉજેસા તબ તિમ્ર નાસંગી;
હરખ શોક વ્યાપે નહિ વાઘરકુ,
શત્રુ મિત્રુ સમતોલ ઉમંગી. અકલ. ૩
આદ્ય એક અવે અવિન્યાસી,
દ્વંદ સકલ તે રહેત અસંગી;
કહેં કુવેર છૂટી કુલ કરીઆ,
ફુલ લાગ્યા તબ પુષ્પ ખરંગી. અકલ. ૪

પદ–૨

મનરે સમઝ રહો ઘર અપના,
સંસાર સાર એસે કર જાનો;
નિદ્રાવત જેસે સુખ સપના,
મનરે સમજ રહો ઘર અપના. ટેક—
જાત્ય બરન કુલ કેહેને મેટાઇ,
છાડદે સબ મનકી કલપના;
પંચ પરોજન સો સબ ત્યાગી,
આશા ત્રષ્ના સકલ જલપના. મનરે. ૧
ચાર લોકને વરન ચતુરદશ,
તાકા સુખ સબ લગત અલપના;
કહેં કુવેર ફેર મત ફરહી,
ઘટમાંહી જાપ અજંપા જપના. મનરે. ૨

:— ગરબી પદ :—

પદ. ૧ (રાગ-ગરબી)

અવસર રૂડા મેં નહી કુડા,
પુરા જુગમે જોગ જગે;
સુધ્ય જ્ઞાંન અવિલાંન ધ્યાં ન મન,
સાંખ્ય ભાંખ્ય તે કાળ ભગે—ટેક

અંધાધુંધ દ્વંદ જુગ સારા,
પ્યારા નહિ કોઈ પ્રેમ પખે;
વિરલા સમઝે સોઇ,
સબ ઘટ આત્મ એક લખે. :અવસર. ૧

અનભે જાગી ત્રીયે ગુણ ત્યાગી,
રોમ રોમ રગ રગ રગે:
અમર વરષા પાયા પરચા,
એકાદશ સકલ સગે. અવસર. ૨
વાચા બોલે દલ નવ ડોલે,
અંતર બોલે ભ્રાંત્ય ભગે;
સુમતા મારી સુરત પસારી,
કર્તા નિહારી નેન છગે. અવસર. ૩

ભયા પ્રકાશા શુદ્ધ ઉજાસા,
અવિગત્ય વાસા અલખ લખે;
સત કુવેરા ભયા નમેરા,
ફેરે નફેરા જંન અખે. અવસર. ૪

—: મંગલા આરતિ :—

મંગલા આરતિ કરત મોદિત મન,
ઉર અંતર આનંદ ભરી. ટેક.—

તનકી આરતિ તત્વ પંચુમુખ,
ઇંદ્રિ એકાદશ બાતી કરી;
તુપ પ્રકર્તિ ભિજાઈ બતિયાં,
બ્રહ્મ અગ્નિસે જયોત જરી. મંગલા. ૧

ચિતવન ચંદન ચૈતન અરચન,
અનુભવ શંખ લીયો સમરી;
અઘુઘુ શબ્દ અગમ અગોચર,
સદ્ગુરૂ કહત પોકાર કરી. મંગલા. ૨

અગ્ર બતિ વૈરાગ વિશેષન,
પ્રેમ પુષ્પ ધર્યો હાર હરિ;
જ્ઞાન ઘડિયાલી ગિરાજન કારન,
લોક ચતુર્દશ ખબર પરિ. મંગલા. ૩

લક્ષ નિરાજન નિરખત નિશદિન,
પતિ સનાતન ભાવ ભરી;
કહે કુવેર એસે હરિકુ,
તન મન સહિત રહો સમરી. મંગલા. ૪

—: સંધ્યા આરતિ :—

પહેલી આરતિ પ્રેમ હુલાસા,
સુરિનર મુનિજન કરત વિલાસા;
આરતિ કરત નિગમ હરિદાસા,
હરિ હરિ અગમ અગોચર અવિગત વાસા. ટેક ૧
દુસરી આરતિ દિરઘ મૂરતકી,
વૈષ્નવ કોટિ અનંત સુરતકી. આરતિ. ૨
તિસરી આરતિ ત્રમક તોરી,
ફરસુરામ આઇ કર જોરી. આરતિ. ૩
ચોથી આરતિ સકલ ચરાચર,
જલમલ જયોત જલકંત પરાપર. આરતિ. ૪
પંચમિ આરતિ પરગટ પરસિદ્ધ,
નિરમલ રૂપ નિરંતર દરશીત. આરતિ. ૫
સતયુગ ત્રહેતા દ્વાપર કલયુગ,
નિર્ગુણ રૂપ ધર્યો હરિ સિર્ગુણ. આરતિ. ૬
યુગયુગમાં હરિ ધરત શરીરા,
શ્રીમત્ કુવેર સંતોનેસુખ શિરા. આરતિ. ૭

—: ભોજન સમયની ધુન્ય :—

કરમ ભરમ જાકુ નહિ ભેદત,
અક્ષર બાવન નહિ લખે;
ગુણાતિત અતિત અમાપક,
સાક્ષિવંત સતંત પખે.
જપહો જન હંસા કેવલ,
જાપ જેહી પદ અજર અખે —ટેક. ૧

જાથે હોત સકલ સબ ઉતપન,
જિનુ ચૈતન અંકુર વીખે;
સો અંકુર ધર અવગિત પતિ,
ભુગતત ભોગ અનંત મુખે. જપહો. ૨
જેસે સુન્ય સરલ ઘટ મઠ,
પટ વટ નહિ વ્યાધ્ય ઉપાધ્ય પખે;
તેસેહી કેવલ અંશ અરોકીત,
વ્યાપિક વિશ્વ વિષેનાં ધખે. જપ હો. ૩
સૂક્ષમ સ્થૂલ કારણુ મહાકારણુ,
પરમકારણુ પદ પરમ લખે;
તાપર કૈવલ ધામ સનાતન,
કોઈક જવરલા જાણી શખે જપહો. ૪
અજહદ્ જહદાજહદ્ લક્ષણુ લખ,
પક્ષ નહી તહાં કહાં સુરત રખે;
સોતો સર્વ વર્જીત તિત ઉતઇત,
ચૈતન દ્રષ્ટ જીનું ઓલખે. જપહો. ૫
અકળ સ્વરૂપ અખંડીત અનુસુત,
પરસ પરે ગુરૂ લક્ષ પખે;
અદ્વૈત આપ અમાપ માપ હોઇ,
ભાસહી વિશ્વ વિલાસ વિખે. જપહો. ૬
આદ્ય અંત મધ્ય પુરસ પુરંજન,
અંજન રહિત નાં ભવીત ભખે;
અદ્ભૂત વસ્ત સદોદિત સદપદ,
તા અનુભવ રસ સંત ચખે. જપહો. ૭
વારપાર બિનુ સહીત સમલ પદ,
વિમળ વિલોકન રોક દખે;
સુધ્ય સમરસ રસ ઠસ દસુ દસા સજા
કુવેર સોચે તાંણી સોડ સખે. જપહો, ૮

—: જ્ઞાન સમ્પ્રદાય વિધિ :—

માસમાસ એક મેલા થાવે,
સબ હરિજન દરશનકુ આવે
કરી સભા તબ જ્ઞાંન કચારી,
સનમુખ ચિત રાખો નરનારી. ૧

તેહી મધ્યે હમ બેઠે જાઇ,
ગરજન લાગે સિંઘ ગિરાઈ;
સૂનો હરિજન જંબુ દીપનકે,
દ્રઢ ભક્તિ સાચે તનમનકે. ૨

ચોદ તબક દિવ્ય દેવ ચેતાવે,
બહોરૂ હમ અવનિપર આયે;
દીપ સપ્ત અવનિકા સોઇ,
સબકુ બોધ બતાયો મોઇ. ૩

પંથ પક્ષ મત સબ સુનવાયે,
જ્ઞાન રેહેસ ગતિ વિવિધિ લખાયે;
સો હકીગત તુમકુ કહી દિનુ,
દીપ સપ્ત દેવલોક સહિતુ. ૪

અબ સૂનિયો જંબુકે જનહી,
મમ સનમુખ ધરી સુરત સમનહી;
તેસેહી તુમકુ દેહુ બતાઇ,
પંથ પક્ષ મત સકલ શિખાઇ. ૫

સાવધાન થાવો જન ઓરૂ સંતુ,
કહુ જેહી બોધ લખાય નચંતુ;

સંપ્રદાય ધુનિ ધાંમ સમેતુ,
મઢી અખાડ દેખાડહુ તેતુ. ૬

તિલક છાપ કહુ ભેખકી ભાખી,
જબ દેખો ઉરકી નિજ આંખી;
ચામ ચક્ષુ દેખન મત ઓરૂ,
પકર રહે કરતવ સબ ઠોરૂ. ૭

જ્ઞાંન લક્ષ કોહુ નહિ વિચારા,
સબ બરને ઉપલેહી વહેવારા;
બાર પંથ ઓરૂ બાવન દ્વારૂ,
એ સબ ધરે દેહી આકારૂ, ૮

રામાનંદ નિમાનુજ જેહી,
વિષ્નુશાંમ માધવાચાર તેહી;
દેહીકે નાંમ સંપ્રદાય ચારી,
કોહુ ન કહી નિજ તત્વ વિચારી. ૯

તેસેહી પંથ ઓરૂ બાવન દ્વારૂ,
સોભી પણ કહે દેહી નાંમ આકારૂ;
દેહતો સબકી ગઇ વિલાઇ,
નાંમ સહ્યો સબ જુગમે છાઇ. ૧૦

નરે નાંમ કયો કરી સરે કાજુ,
બિનુ પરગટ નિજ દેહ સમાજુ;
તો તેહી પંથે કયો નિસ્તરહી,
નાંમી બિન કારજ કુન કરહી, ૧૧

વલી કોઈ હમકુ કહે વિચારી,
દેહીતો નહી રહે અમર તુમારી;
તબ તુમરે પણ પંથહી યેસે,
આગળ કે થઇ ગયે તિન જેસે. ૧૨

તે માટે હમ કહત પોકારી,
મેરા પંથ અગમ અવિકારી;
કહુ પંથનકા નાંમ સૂનાઇ,
નાંમ નાંમી જેહી અખંડ સદાઇ. ૧૩

કાયમ પંથ હમારા કહાઇ,
કાયમ કર્તા સદા રહાઈ;
નાંમ રૂપ અવિચલ મમપંથા,
સદા મોક્ષપદ કેવલ કંથા. ૧૪

ઉપજે ખપે નબિનસે ધાંમુ,
સોપદ મમ પંથનકે નાંમુ;
જ્ઞાંન સંપ્રદાય ઓરૂ મમ કેરી,
જિનસે મિલે સબ ચેરાચરી. ૧૫

તબ બાઢે પંથનકી પરજા,
જ્ઞાંન સંપ્રદાય જબી હમ બરજા;
અચલ સદા સોઇ જ્ઞાંન રહાવે,
કોટિ કલપ જબ યુગ વિતિ જાવે. ૧૬

સંપ્રદાય મમ એહી દ્રઢાઇ,
સદા સદોદિત આવે ન જાઈ;
મઢિ ગગન ધ્રુનિ નિર્ગુણ સારા,
કરમ કાંડ જરે કાષ્ટ અપારા. ૧૭

દેખો એહી મમ મઢિ ઓરૂ ધ્રુનિ,
સદા વિદેહી તપે ઉનમૂનિ;
મઢિ અવિચલ બિનસે નહિ સુન્યા,
ધ્રુનિ નિર્ગુણ ચૈતન પદ પુન્યા. ૧૮

તે માટે અવિચલ મઢિ ધ્રુનિયાં,
જ્ઞાંન ચક્ષુ જોઇ સારહી કઢીયાં,

મૂક્તદ્વાર હમેશ હે સાઇ,
બડે બડે મહાજન ગયે તાંહાં હોઇ ૧૯

જીવ સકલ સંશે બંધ્ર પાશા,
સબ કોઇ ચાહત મુક્તકી આશા,
મૂક્તદ્વારા તાતે હમ કીના,
સો દ્વારા કુનહુ નહી ચિન્યા. ૨૦

સબ કોઇતો લહે મૂકતહી ચારૂ,
સો સબ બંધન અંગ આકારૂ;
હમ કિના જેહી મુક્તહી દ્વારા,
સો મૂક્તતે ચૈતન કિરતારા. ૨૧

ચાર મૂક્તકે દાતા જેહીં,
સો ચૈતન કરતા હોયે તેહી:
યેસા દ્વારહી મૂક્ત હમારા,
સૂનો સબ સંત હરિજન સારા. ૨૨

તિલક ભેખકી અબ સમજાવુ,
સંશે રહેન ન પાવે કાવુ:
તિલક ભાલ ભવતનકુ વેદે,
અણી અગ્રે કાલજ કર્મ છેદે. ૨૩

ત્રધા ત્રિવેણી લેલાટહી જોતી,
એ ઉપલે આકાર ઉદ્યોતી;
અબ કહી દેવુ ભિતર ભલ ભેદુ,
તિલક ભાલ સમઝણુ ગત વેદુ. ૨૪

ચંદ્ર સુર હોય ત્રિવેણી સબંધા,
જબ પ્રકતિ સ્વાંત પાયે ધંધા;
નેંન નાશિકા ત્રિયે તંત સારા,
તબ સુલઝે નિજ લક્ષ બિચારા. ૨૫

સોહી ત્રિયે તન મિલિ તિલકહી ભાલુ,
ત્રિકુટ મધ્ય કિયો ત્રધાં વિશાલુ:
અણિ અગ્ર સોઇ આણુ નિકાશી,
સરી બિચ સો નિજ સુરત વિલાસી. ૨૬

ભિતર તિલક જ્ઞાંન કહી ગતિયાં,
સો નમુનો શિર ધરે જત માતયાં;
સૂનો મમ સંત સજનહી સમેતુ,
તિલક જ્ઞાંન અરથ કિયો સંકેતુ. ૨૭

ઓર સબ ભેખકે દ્વાદશ પંથા,
સંપ્રદાય તિન સબ શિર કંથા:
દ્વાર બાવન તિનકે પુનિ ઓરૂ,
નાંમ રૂપ ઉપલી ગત ઠોરૂ. ૨૮

તેતેહી પંથ દ્વાર પન મેરા,
સંપ્રદાય એકએકપે અનેરા:
તિનુ સબ લક્ષ બતાવહુ તંતુ,
સુરત ધરી સૂનો જન મમ સંતુ. ૨૯

દ્વાદશ આંગુલ સ્વાસ સો પંથા,
ઓસો હંગ સપ્રદાય કંથા:
દ્વાર કહુ બાવન અબ મેરે,
ભયે દ્વાદશ પંથનેક ચેરે. ૩૦

દ્વાદશ આંગુલ પંથ સો સ્વાસા,
બાવન અક્ષર દ્વાર વિકાસા:
સ્વાસા મઠ મધ્ય શબ્દ દેદારા,
અક્ષર બાવન દ્વાર નિસારા. ૩૧

શબ્દ રમણુ બાવન નિજ દ્વારા,
સો બાવન અક્ષર વિસ્તારા;

અહી આવન દ્વારા મમ કેરા,
જિન સમઝે સુલઝે ઉલઝેરા. ૩૨

સંપ્રદાય કહે પંથ સબેહી,
જિનુ જાંણે જન હોય વિદેહી:
ધાંમ ખેત્ર સાખ્યા કહુ અબહી,
સૂણો મમ સંત હરિજન સબેહી. ૩૩

ધાંમ કહે કેવલ નિજ સોઈ,
બ્રહ્મખેત્ર ઉપજે સબ કોઇ;
લોક ચતુર્દશ પિંડ બ્રહ્માંડા,
સપ્ત દીપ ભિન્ન ભિન્ન મહી ખંડા. ૩૪

સ્થાવર જંગમ વિશ્વ વિલાસા,
બ્રહ્મથકી સબ ભયે પરકાસા;
ગુણ તિનું શક્તિ ઓરૂ જયોતિ,
એ સબ બ્રહ્મત્યે ભયે ઉદ્યોતિ. ૩૫

જીવ સકલ તન ઉતપન જાતે,
બ્રહ્મ ખેત્ર હમ કીના તાતે;
સાખ્યા સદ્ ચિદ્ આનંદ મેરી,
બઢી બહુ પેજ ગગન લિયો ઘેરી. ૩૬

અચંત અખાડા અવિગત ગાદી,
તાંહાં બેઠે નિજ પુરૂષ અનાદિ:
કહે કુવેર સૂનો મમ સંતુ,
જિનકે નહીહે આધને અંતુ. ૩૭

સારધાર ધન્ય સેવક સભાગી,
કહે કુવેર રહે ચરન મમ લાગી.

સંત હરિજન પ્રણિપત વિધિ

દંડવતકી કહુ અબ રિતિ,
હરિજન સંત મિલનકી નિતિ:
સત્ કેવલ સાહેબ કહેના જનકુ,
સત્ સાંપ્રથ ઝિલના સંતનકુ. ૧

ઓરૂ હરિજન હરિજનકા મિલના,
સો કહુ બચન સજન કે આધિના:
સત્ કૈવલ પરમાત્મ કહેના,
એક એકપે હલી મલી રંગભિન્ના. ૨

સંત સંત મિલનકી બાંનિ,
સોભી પન કહી દેવું નિધાંની;
અહો જય કૈવલ હંસા કરહી,
સનમુખ હોઇ અન્યોઅન્ય ઉચરહી. ૩

નાદ ગોત્ર મમ કહીયે જેહી,
નાદે હોય જન નાદે દેહી;
દ્વે પરકાર નાદ સોઇ બરનુ,
સૂનો હરિજન સાધુ ધરી કરનુ. ૪

પ્રથમ નાદસે બિંદુ હોઇ,
બિંદુસે ઉપજે સબ કોઈ;
લક્ષ ચોરાસી જીવાજંતુ,
બિંદુત્યે પ્રગટે સબ તંતુ. ૫

સો બિંદુ નાદે હોય સબહી,
નાદ ગોત્ર હમ કીના તબહી;
ઓર નાદ ગુરૂ મુખકી દિક્ષા,
લેઇ ઉપદેશ પંથ ભયે પક્ષા. ૬

ખટ દરશન ઓરૂ દ્વાદશ ભેખુ,
બંધે મત એક એકપે વિશેખુ;
સો સરવે ગુરૂ નાદે દેહી ભઇયા,
નાદ ગોત્ર હમ યાત્યે કહીયા. ૭

અબકે કહત ઉપાસના બરની,
રહે સકલ ગત્ય નારી નરની;
ગુરૂકે બોધ બચન ચિત ધરના,
લક્ષ આરાધન અહોનિશ કરના. ૮

ભોર ભયે પ્રગટે જબ ભાનુ,
સાવધાન થવું કરી સ્નાનુ;
આસન દ્રઢ કરી સમદમ દેહા,
વિશ્વ વિલાસ હાસ તજી નેહા. ૯

સુરત નુરત કરકે એકતારા,
હૃદયે ધ્યાન કૈવલ કિરતારા;
ગુરૂ લક્ષ જાપ મંત્ર તેહી જપના,
ઇંદ્રિ ભોગ સબ સુખ તજી સ્વપ્ના. ૧૦

સ્થૂલ સૂક્ષ્મ કારણ તન જેહી,
મહાકારણ પર પરમ વિદેહી;
પરમ વિદેહી સોહી નિજ આપ રૂપા,
સો નિશ્ચે કરી તત્વ અનુપા. ૧૧

જડ તન તજી લક્ષ વિવિધિ વિભાગા,
ચૈતન લક્ષ ચિતવન અનુરાગા.
મકરતાર દોરી દમ સ્વાસા,
તા મધ્યે કૈવલ હંસ નિવાસ. ૧૨

સો હંસા આપનુ નિજ આપુ,
દરસ પરે એહી ધ્યાન પ્રતાપુ;
જબ દરસે હંસા એહી ધ્યાનુ,
તબ અનુભવ ઉર હોય અવિલાંનુ. ૧૩

જબ અનુભવ ઉર પ્રગટે કર્તા,
ઇંડ પિંડ ફોડી જાય સુરતા;
જઇ કૈવલ પદકુ નિજ પરસે,
દિવ્ય દ્રષ્ટ આંહાં વાંહાં સબ દરસે. ૧૪

એહી પરકાર ધ્યાન નિત્ય કરના,
મૂક્તરૂપ હોય વિશ્વ વિચરના;
આસન સમ ખટઘડી તિન નેમુ,
ચંચળ ચિત મન વશ કરી દેમુ, ૧૫

દ્વે સેહેસ્ત્ર સત સાઠહી જાપુ,
ઘડી ખટકે હોય સ્વાસ સમાપુ;
સુણો મમ સંત ઉપાસન મર્મું,
અહોનિશ કરો એહીતજી ઓર ભર્મું. ૧૬

અગમ ઉપાસ સો કહી સંતનકુ,
સુગમ ઉપાસ કહુ હરિજનકુ;
કરી સ્નાંન ભાંન જબ ઉદહી,
મન મંજન અંતર કરી સુધહી. ૧૭

આસન દ્રઢ એકાંત જમાઇ,
ગુરૂ ચરનન પ્રથમ લેહેલાઇ;
બહોરૂ કહે ગુરૂ જેહી નિજ જાપુ,
સો જપીએ તજી તન મન આપુ. ૧૮

યુગલ ઘડી જતમત સત રહેના,
સુરત નુરત ઉનમૂનિ ચિત દેના;
જાપ સમસે વીસ જપાઈ,
યુગલ ઘડી તબ પુરણ થાઇ. ૧૯

એહી પરકાર ધ્યાંન નિત્ય ધરહી,
તબ હરિજન નરનાર ઉધરહી;
ઓરૂ તિનસે પુની સુક્ષ્મ ટેકુ,
લઘુ હરિજન કહુ ધ્યાંન ધરેકુ ૨૦

સહેજ સભાવ ચહાવ ગુરૂ ચરનાં,
કેવલ કેવલ જાપ ઉચરનાં;
કરી સ્નાંન ધ્યાંન ઉર ગુરૂકા
સહેજ દશા સાધન હરૂભરૂકા. ૨૧

ઉઠત બેઠત હરતાં ફરતાં,
સંતનકી સેવા રહીયે કરતાં;
સહેજ ઉપાસન સૂક્ષ્મ જનકી,
સોહી પણ પાવત ગતિ સરજનકી. ૨૨

કામ ક્રોધ મોહ તજી અહંકારા,
હરખ શોક અભિમાંન વિકારા.
શિલવંત લક્ષે નિશદિનહી,
સો સાચે હમેરે હરિજનહી. ૨૩

ત્રધા પ્રકાર ઉપાસના બરની,
સંત સહિત ઓરૂ જન નારી નરની;
રહેસ કહુ હરિજન સંતનકી,
જેહી રહેસે ગતી હોય અગમકી. ૨૪

જુઠ પ્રપંચ ચોરી ઓર હેરી;
હરિજન સો ઉન રહે ન નેરી;
જીવદશા વરતત જુગરિતિ,
અલગ રહે તિનસે તજી પ્રિતિ. ૨૫

સાકુટ સંગ ન કરહી મેળાપુ,
જિન સંગે બઢે શોક સંતાપુ;
જીવકી શિખ હરદે નવ ધરહી,
આપને બોધ ઓરનકુ કરહી. ૨૬

બુરી ભલી કે નિકટ ન રહીયે,
હરિજન સંગ સદા નિર વહીયે;
સાધન ખેત્ર ધાંમનકી,
કહી ઉપાસ સંત હરિજનકી. ૨૭

અહોનિશ રહે એહી જન જતમતહી,
તબ પાવે કૈવલપદ ગતહી;
કહે કુવેર સૂને જન સંતુ,
એહી મમ બોધ;રહો ચિતવંતુ. ૨૮

—: સ્તુતિ. :—

સસ્વયંગ સદ્‌પદંગ, સર્વ મોક્ષદાયકં;
અદ્વૈતંગ અનુસુતંગ, ભવવિતંગ ઇશ્વરે. ૧

તત્વવેતાય તદ્‌પદંગ, સાસ્રથાય સાક્ષિઅંગ;
મંગળાય મહાદ્‌ગતંગ, અહંનમામિ પ્રાણુપતે. ૨

દેવાધિયંગ ચૈતનંગ; યદ્‌લોકંગ સહિતયં;
વ્યાપિતંગ વિશ્વયંગ, અકલેદંગ અનુરણે, ૩

નભગતંગ અનુભવે, ન વારપાર અંતયંગ;
સરવજ્ઞે સ્વછંદનંગ, જય જયેતિ શ્રીકુવેર કૈવલં ૪

कैवल्यवेत्ता पूज्यपाद परमगुरु.

श्रीमत् करुणासागर महाराज-कृत:

ભજન સાગર સમાપ્ત:

ज्ञान सम्प्रदायस्य पूज्यपाद द्वितीयाचार्य.

श्री नरवेंद्रसागर गुरु श्री करुणासागर महाराज कृत

ભજન સાગર.

મંગલાચરણ (રાગ–છપૈય છંદ)

ૐ વંદુ ગુરૂ ચરણ શરણ, સામ્રથ કિરતારન;
જિનુ માંનત જુગ ઈશ ધીશ, દસુ શિર સરદારન. ૧
સકલ દેવનકે દેવ ભેવ, વિત વરજીત વિલોકહુ.
સર્વાતિત સર્વજ્ઞ અંગ, અનુભવ અવિલોકહુ, ૨
પ્રથમ અંગ ચર ચેંન ચેંન, ધરે વિપુ વિલાસીક;
કરત નિવાસ જન સંત સુખદ, નિજભોવન સુધાયક. ૩
દિવ્ય તનુ ઘન શ્યામ, બદનપર ચંદ્ર બિરાજીત;
દ્રિઘન કમળ દધિ મહાંય, કૃપાનિધિ સુરત નિધારીત. ૪
ચરણ ચિંનબરનેહુ સંતસહુ, સૂણો સજન જન;
મંગળ કરન વિઘન હરન, ધરત ધ્યાન પાવન કરન. ૫
કરૂણાનિધિ ભગવાન કરૂણા કરી, જગપર ઘાડી
દ્વૈત મદન મોદ અંસ રખી, ફેડી સબ ઝાડી. ૬
શ્રીમત્ કુવેર શરણ પ્રણામ, કરૂં કર જોરી;
નારણદાસ સ્તુતિ કરૂણાકર, મતિ મમ ભોરી. ૭

(દોહા)

મંદમતિ મમ જાણકે, બસો હ્રદામાં આય;
ઇચ્છા અંતર ઉપની, ગાવા ગુણ મહિમાય. ૧

મૂંગે યોં ઇચ્છા કરી, મેં ટેરૂ ચૌદેઇ લોક,
પંગુ મનોરથ યોં કરે, ચઢુ મેરૂએ ફેક. ૨

[illegible]

[illegible]

[illegible]

સજાણકુ શી વિનતિ, સર્વજ્ઞ સાક્ષાત્;
નારણદાસ નિમિત માત્ર, આરોપણ વચનાત્.　３

શ્રીમત્ કુવેર કરૂણા કરી, તબ કરૂ અક્ષરકી છાંણ્ય;
જ્યૌ ગ્રાંધર્વ બાજા વિષે, બજાવે તેસી વાંણ્ય.　૪

—: પ્રભાત પદ :—

પદ ૧ (રાગ-પ્રભાત)

જાગીયે કૃપાલ કુવેર, પ્રગટ ભાણ ભયેવુ.　ટેક—

રવિ પ્રકાશ ભાસ દેખ, ઉડઘન અલપયેવું;
પુરકી આદ્ય અખિલ લોક, ખલક ખલવલ સયેવુ. જા. ૧

ઐાર સકલ બન વિહંગ, જાગ્રત ઉમંગ ગયેવુ;
નિશિ ચરન નિરખન કે નૈન, ઉલકકે ઉલઝયેવુ. જા. ૨

સંત સજન દ્વાર ત્વાર, જન દરશ ઠાડયેવુ;
નારણદાસ અનિન આશ, ચરન ચિત્ત ચયેવુ. જા. ૩

પદ ૨

પરહરિયે નાથ નિંદ, ભોર ભયે ભવનાં.　ટેક—
કેવલ નિજ અંશ કુવેર, કરૂણાસિંધુ સહુનાં. પ. ૧

તિમ્રકે પ્રકાશ નાશ, ભાસ દેખી રબનાં;
પ્રફુલિત રૂતુમાંહી કરત, ગવન શિતલ પવનાં. પ. ૨

કરમ યોગિ સજન લગે, નીતિકે નેમ નવનાં;
ઓર ભોગિ ભોગ તજે, તનુ ત્રિયા વૈભવનાં. પ. ૩

અંતરયામિ લહત સકલ, ટેરતહુ મમ તવનાં;
નારણદાસ કરત આશ, દરશનકી સદવનાં.　પ. ૪

પદ ૩

ઉઠીયે અનુભવાનંદ, ફંદ ફરકે હંસા. ટેક—
કલીમળ હરનન કુવેર, કૈવલ નિજ અંસા. ઉઠીયે. ૧

અતિ ઉજાગર આગર સાગર, જાગ્રત પરમ હંસા;
અવિગતા મત અરૂઢ અકલ, સકલ પરચે રંસા. ઉઠીયે ૨

દિવ્ય જ્ઞાન ગતિ અમાન, માન પ્રદગ કંસા;
જગ જીવ મૂકતાયન પાવન, કરન હરણુ સંસા. ઉઠીયે. ૩

આયેહો કર્તા કુલ દેખનકુ, આપ ઉપાયેકી વંસા;
નારણુદાસ કરત આશ, મૂખ જોવનકી વંસા. ઉઠીયે. ૪

પદ ૪

ત્યાગીયે કતાર ધિન, ઘારન ભયો દીંના. ટેક—
સજનકી સહાય કરન કુવેર, પ્રાણુપતિ પ્રવિના. ત્યા. ૧

વિશ્વહાસ વિધિ વિલાસ, કરન લાયે જીંના;
ઓસભરી રૂતુ પવન ચિન, પલટ ભયેહુ ભિંના. ત્યા. ૨

દંત ધાવન કરન ખાવન, ઠાડેહુ લેઇ વારીનાં;
ઉષ્ણુ ઉદક કરીકે સેવક, હેરત બેર સ્વામીનાં. ત્યા. ૩

વેગે જગો મમનાથ સાથ, સકલ હોત છીંના;
નારણુદાસકે સ્વાસ પ્રાણુ, દરશનકી દધીંના. ત્યા. ૪

—: મંગળ પદ. :—

પદ. ૧ (રાગ–મંગળ)

શ્રીગુરૂ પ્રગટે આપ, સુગમ નર દેહ ધરી;
જન અનેકકી સુરત ચરણુમે જઇ વરી. ૧

વરી નિજ સુરત ચરણુ, મુરત્ય મન ભાવતી;
સ્વરૂપ શોભાકો ન અંત, સંત પામે ગતી. ૨

સંત સજનના સમોહ, આનંદ નિત્ય થાય છે;
નિગમ વદે યશ જેહ, ગુણિજન ગાયછે. ૩

ગાય ગાંધ્રવ શારદ શેષ, દેશ ઉનમાંનહી;
ન પાવે સો બુધ્યકી બાથ, અનુભવ જાંહાં નહી. ૪

જ્ઞાન મુરત્ય ગુરૂકો રૂપ, સ્વરૂપ દેખાવન;
લહેના પ્રકૃતિ જીવ, હોય કયૌ પાવન. ૪

તે માટયે ધર્યો હે સ્વરૂપ, શોભાજન કારણે;
મતિ અંતઃકરણ અવિલાન, ધારે ધ્યાન ધારણે. ૬

નિજ રૂપકો અખંડ, અલૌકિક દેશમે;
આપ અંશ પરોજન કાજ, આયે વિપુ વેશમે. ૭

વેશ સુઘડ સરવજ્ઞ, તજ્ઞ તદવત રહે;
એવા પરમગુરૂ શ્રીકુવેર, યાંહાં વાંહાં સત રહે. ૮

વાંહાં રહી ગ્રહે જન બાંય, તાંહાં પઠવાવહી;
નારણદાસ ગ્રહીએ ચરણ, રહી ગુણ ગાવહી. ૯

પદ. ૨

એ મુરતિ મંગળ કરન, ધ્યાન હરદે ધરો;
નવરંગી નવલ કિશોર, ઓર સબ પરહરો. ૧

ઘન શ્યામ સ્વરૂપકો સાર, પાર નિકશે નહી.
ગતિ અગમ અગોચર અર્થ, કોય બિકસે નહી. ૨

બરણું વિપુકો વિલાસ, વિભુતિ તનકી;
દેહ સોડસ ચિંન સંજુક્ત, સુરત વરી જનકી. ૩

વરી સુરત નિજ ચરણુ, શરણુ અઘ જાય છે;
નિત્ય આનંદ અંશ કલોલ, અહોનિશ થાય છે. ૪

દેખી આનંદ અંસ સમોહ, મોહ વરતિ પરહરી;
એવા નિરમળ જનને કાજ, કૃપાદ્રષ્ટિ કરી. ૫

કરૂણાના દાતા જેહ, નેહ ઉપજાવહી;
હુલાસ ધરીને જે હંસ, શરણુપે આવહી. ૬

શરણુ આવ્યા જે અંસ, કરી સુધ્ય ભાવહી;
સઉ સજન સમોહનો સાથ, ધામ પઠવાવહી. ૭

પઠવાયે અંસ અનેક, હજુરી નર જે રહ્યા;
બીન હજુરી જીવ, કાળવશ થઈ વહ્યા. ૮

અંધા લહે કયૌ અરક, સુરત નહીં ઉનકી;
પરમગુરૂકો પ્રગટ, ગતિ નહી તનકી. ૯

અલખ અજ અદ્વૈત, દ્વૈત વિપુ તે કરી;
શ્રીમત્ કુવેર જન કાજ, આયે નર તનુ ધરી. ૧૦

દાસ નારણુના જે પ્રાણુ, આધારી આપછો;
બંદી છોડ ગરીબ નવાજ, અદ્યાપિ થાપછો. ૧૧

પદ. ૩

આદ્ય સક્ત સ્વરાજ, કરૂણેશ કેવલ;
લહે કર્તા વિશેષણુ જેહ, પતિ એકલમલ ૧

આદ્ય જક્તાની જે ઉતપન, સોહી વિલસી રહ્યું;
ભિંનાભિંન વર્તે વેહેવાર, વિપુવત થઇ રહ્યું. ૨

સક્ત સજીવન અંશ, પ્રેર્યા જડ તત્વમે;
સમલિત કીયા ઉનસંગ, રંગિત ભયે તત્વમે. ૩

સ્વરાજ કરે નિજ આપ, થાપ નહી કોઇનો;
ઉપજાવે વતાવે અધાપ, મત સત સોઇનો. ૪

જેહેની આંણ્ય ફરે ચો ઓર, ચતુરદશ લોકમે;
એથી બીજો નહી બળવંત, વર્તે એના થોકમે. ૫
તે માટયે કહીયે સ્વરાજ, ઉપજાવી હરે;
મદ મુદન એનુંછે બ્રદ, ચઢયો મદ એ હરે. ૬
કરૂણેશ કરૂણાના ઇશ, આપી સરવ દેવને;
વર્તાવે રહી નિજ આપ, ભિન્ન ભવ ભેવમે. ૭
શશી સૂર વાયુને અનલ, પ્રજન પ્રથવિ કહી;
રજો તમો સાત્વિક ને શકત, નિરંજન તે સહી. ૮
અહંકાર અચંત સ્વકાશ, ઇંદ્ર દિગપાલહી;
અસ્વનિકુવાર સમેત, વર્તે કરૂણા લહી. ૯
આંન્ય દેવ અવર જેહી હોય, તેહી વરતાવહી;
તે માટે કરૂણાના ઇશ, સબે કરવાવહી; ૧૦
કેવલ વળવિનું વસ્ત, ઉદે અસ્ત જાંહાં નહી;
તે બાવન બૂદ મહરાજ, કાજ કરે તે સહી. ૧૧
એ પંચ વિશેષણ કર્તા, બિના નહી કોઇને;
અદ્વૈત એક અખંડ, સકરતા સોઇને. ૧૨
એવા માલિક જે મહેરબાન, મોજ મજબુત કરી;
અંશ પરોજન કાજ, કર્તાયે તે આદરી, ૧૩
તન તખત મહેલકી સેલ, કરન અંશકુ કીયા;
સહુ રિધ્ય ભરીતે આંહાંય, દયા કરીને દીયા. ૧૪
બહુ મોજ દીયે મહરાજ, કાજ જન કરનેકુ:
તે લહયા નહી નિજતાત, થાપ પતિ અપનેકુ. ૧૫
પઠયે અંશ ઇત આપ, પાય વિપુ વશ ભયે;
નિજ તાત વસે જેહી ધામ, હામ હંસ નવ ગયે ૧૬
હંસ ગયે નાં સ્વધામ, અટક ઇતહી રહયે.
મોઈ તે અધિક પ્રિયે જાણ, કે ભવ ભરમત રહયે ૧૭

ફ્સે નિગમ ખટ શાસ્તર, પુરાણુ પર પ્રિતહી;
કુણુ મમ કુણુ કિરતાર, લહી નહી રિત્યહી ૧૮
પંથ ચલે ન તેહી રિત્ય, પ્રિત પતિપે નહી;
ઉપજાવ્યાનો શો અરથ, વરથ પતિને કહી. ૧૯

તબ ભાવને ખચીત, ઉમેદ ઉપજાવહી;
મમ બિનુ મેરા અંસ, તે કુણુ ચેતાવહી. ૨૦

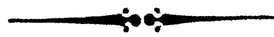
ફ્ના કરૂ તેહી ફંદ, ફસ્યા અંશ જાહીમે;
મહા મિંગલ મત મહાંય, વસુ જાઇ તાહીમે. ૨૧

ધર્યું નિજ દિવ્ય સ્વરૂપ, ચિંન સંજુકતહી;
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ આદ્ય, કરન જન મૂક્તાહી. ૨૨

અલખ અજ અદ્વૈત, દ્વૈત વિપુ તે કરી;
પરમગુરૂ શ્રી કુવેર, પધારે તનુ ધરી. ૨૩

જ્ઞાન ખડક લેઇ હાથ, હતન સબ મતકીયે;
અંસ ચેતાવી અનેક, શરણુપે કરલીયે. ૨૪

ધન્ય ધરણુ જન સંત, ધન્ય એ દેદારકો;
ધન્ય નારણદાસ જન, શરણુ અવતારકો. ૨૫

—: સકતપતિ પદ. :—

સકતપતિ સબકે સરજનહારા,
ખેલી અખિલ ખલકસે ન્યારા;
સકતપતિ સબકે સરજનહારા...........ટેક.

મહાસૂન્યકી મધ્ય સૂન્ય સિંહાસન,
આસન અચલ જમાઇ;
તેહી તખતપર આપ બિરાજે
શોભાકી શી રૂશનાઇ. સકત ૧

કેતેઇ કલ્પ મુદત મૂનિ સૂન્યમે,
અહં અનેવ અપનાઈ;
અહં અનવે અનુભવ ભવ ભવીતવ,
સુધ્ય સંકલ્પ જેસે પાઇ. સક્ત ૨
અંશ અખિલ સરજીત સંકલ્પસે,
જડ તનુ તત્વ સમેતા;
સો સંકલિપ નિજ આદ્ય ધર,
જીનુ ઇચ્છ ભવિત સખેતા. સક્ત ૩
રજતજ ઇંડ કટાક્ષ કરતમે,
સંચ સચેતન અંશુ;
તેહી સબ અંશ પતિકી પરજા,
ઇનમેનાં ઇશકી આંકશુ. સક્ત ૪
પંચ વિશેષણ ભૂક્ષણ જાકુ,
સોપતિ પરથ સોહાવે;
આદ્ય સક્ત સ્વરાજ કરૂણેશ,
કૈવલ સોઇ કહાવે. સક્ત ૫
ઇશ અકલ કલ કલીત ન કોહુ,
મોહીત ભયે જડ દરસી;
અંશ અકલ નીજ આપે લહે બિનુ,
ભટકી મૂવે ભવ પરસી. સક્ત ૬
અંશ હેરાન હકીગત દેખી,
વેશ લીયો ખૂદ આપે;
પરમગુરૂ દિક્ષા દેઈ જનકુ,
અચલ કરી પદ સ્થાપે. સક્ત ૭
શ્રીમત્ કુવેર ધન્ય પ્રગટ પોમીપર,
કદમ કીયે અઘ નાસે;
નારણદાસ શરણ ગ્રહે જન,
સક્તપતિ ઉર આસે. સક્ત ૮

પદ. ૨

સક્રુતપતિ અંશ પરમગુરૂ આયે,
દેખો અગમ ગતિ સુનવાયે;
સક્રુતપતિ અંશ પરમગુરૂ આયે........ટેક

નિજ અનુભવ ભવ ભવીત જનાવત,
જહાંસે જે નિપજાયે;
સબકી આદ્ય સકરતા સરજન,
અંશ અનંત ઉપજાયે. સક્રુત. ૧

પરમવિશેષ વિશેષ સામાન્યહી,
અંશ ત્રિવંશ ઉપાયે;
સામાન્યકુ સર્વ અગ્યહી છાજન,
આપનપુ પતિ વિસરાયે. સક્રુત. ૨

અંશ વિશેષ નિગમાદિક આદ્યે;
આચારજ ગતિ ગાયે;
અક્રુત બ્રહ્મ સગુણ કર્તા ક્રુત,
તહાં જનિ જન વિલમાયે. સક્રુત. ૩

સિરગુણ સ્રષ્ટ સકલ તનુ વતજે,
તિનુ સબ ભાંડ નિપાયે;
નિરગુણ નભવત સભર સનાતન,
દોઇ પદ જડ સમતાયે. સક્રુત. ૪

નિરગુણ નભ સિરગુણ સબ બાજાં,
સબ જ્ઞાની ગમતાયે;
વાજંત્રિકી કોઇ નવ જાણે,
નેતિ નિગમ કરી ગાયે. સક્રુત ૫

નિગમ વિશેષ અંશ સબજનકો,
અનુભવ ભવિત જનાયે;

નિજપતિ પરમ સકરતા સરજન,
સો ગતિ ગ્યમ વિસરાયે. સકૃત ૬

તેહી માટે નિજ પરમગુરૂકુ,
ખૂદપતિ આપ પઠાયે;
જીવ સામાન્ય વિશેષઅંશ જે,
તિનકો ભરમ મિટાયે; સકૃત. ૭

ભરમ મેટાઇ કીયે ભવપારા,
આપનપુ પતિ પરસાયે;
કૈવલ ધામ સધામ સોહાવત.
તાંહાં સબ અંશ બસાયે સકૃત. ૮

શ્રીમત્ કુવેર પરમ પોમીપર.
પરસે નિજ પદ પાયે;
નારણદાસ પતિતકુ પાવન,
કરન આપ ઇત આયે. સકૃત. ૯

પદ. ૩

પરમગુરૂ શરણુ સદા સુખકારી,
સો સ્વરૂપકી જયૌ બલિહારી;
પરમગુરૂ શરણુ સદા સુખકારી,.........ટેક,

નૌતમ સજલ શ્યામ છબી જોઈ,
મોહી સુરત હમારી;
ઓર નહીજાુગમે સમ કોઇ,
યેસી અકલ ગત્ય ન્યારી. પરમ. ૧

નિગમ નિરૂપ સરૂપ સરાયે,
તાપર નેતિ પોકારે;
સો નેતિ નિરાક્રણુ કરનેકુ,
પરમગુરૂ દેહી ધારી. પરમ. ૨

જન સુખકાજ સાજ સબ સજીયા,
ષોડસ ચિન સવારી;
ચિનિ ચિન લીન જન વરતિ,
સુરત ભઈ એકતારી. પરમ ૩
અંકુશ અમર કુલીશ કમળ જવ,
ધ્વજા ધેનુપદ ધારી;
શંખ ચક્ર સ્વસ્તિક જંબુફળ,
કલસ સુધા સમ વારી. પરમ. ૪
અર્ધ ચંદ્ર ખટકુન મિન અંગે,
ધર્યે નિજ આપ મોરારી;
બિંદુ ઉરધ રેખા અષ્ટકુણ ત્રિયેકુણ,
ઇંદ્રધનુષ કર ધારી. પરમ. ૫
એહી સબ ચિન ધર્યે નિજ તનમે,
જન હિત મંગકારી;
મંગળ મૂરત્ય મનોજલ જાવન,
શોભા અપરમ પારી, પરમ. ૬
યેસા શરણ છોડી જગ જનહી.
જાવે જનમ સબ હારી;
પ્રગટ પ્રભુ નિરખિ જન હરખો,
પરખો વચન વિચારી. પરમ. ૭
બચન અઘાદ વાદ સબ વેધી,
સોધિ સુગમ ગ્યમ સારી;
બિનુ પ્રેહેતન જન પાર પઠાયે,
શરણ આયે નરનારી. પરમ. ૮
ચકરવર્તિ ગુરૂ પરમ વિશેષ જે,
શ્રીમત્ કુવેર વિપુ ધારી;
નારણદાસ આશ ચિત ચરણે,
પદ રજકે અધિકારી. પરમ. ૯

પદ. ૪

નિજગુરૂ જ્ઞાન વિપુ ઘર આયે,
માહા મિગલ મત સબહી ઉઠાયે;
નિજગુરૂ જ્ઞાન વિપુ ઘર આયે,........ટેક.

દ્વૈતપણું ઉપજાવત હરતા.
સો કરતા નહી ગાયે;
આંન્ય અપરપદ પસિદ્ધ કરીને,
તામે આ જકત ભૂલાયે. નિજ. ૧

પુરાંણ પોકારત વિપુવત ગતિકુ,
મતીમત તત્વ સરાયે;
તત્વાતિત તત્વ નહિ કબહુ,
અવધ્યકાળ પરલાયે. નિજ. ૨

ખટ દરશાન સબ પુરાંણ પક્ષમે,
સંપ્રદાય સોઇ બતાયે,
ઉન આસે અકતથી ઇતપદ,
વિત નહી જડ સમતાયે. નિજ. ૩

ધામ ચતુરમે ધાવત સબહી,
કરતા સબને ઠરાયે;
બિન દીઠે વિલમે તાંહાં વરતિ.
આકૃતિ દેખ ઘર આયે, નિજ. ૪

ન્યાય નીતિ ઇત વદીત જકત કત,
મિમાંસા મન વશ તાયે;
પાતાંજલિ પિંડ પ્રાણકુ સાધે,
ઇત સિદ્ધ સાધ સરાયે. નિજ. ૫

વિશેષિ વિશિયે ઉતઇતકો,
સુર સબ અંતરાયે;
ઉતઈત વિત વરજીત તજી વિલમે,
કિલમીસ કરમ કરમાયે. નિજ. ૬

વદિત વેદાંત અંત અવિલોકી,
અજવૃતિપદ પદ જો પસાયે;
જકત નહિ મૃગત્રષ્ણા જેવું,
હુવા નહિ હોયે ન ઠરાયે. નિજ. ૭

સાંખ્ય તત્વકો ત્યાગ કરીને,
અલગ આતમ કરવાયે;
સો આતમ એકતા બ્રહ્મ અસમી,
અકૃત પદ ન કૃતાયે. નિજ. ૮

શાસ્ત્ર સિદ્ધાન્ત સબનકો એહી મત,
સત કરી સબને ગાયે;
અખિલા બ્રહ્મકે સૃષ્ટિકો કરતા,
સોપતિ કિને ન બતાયે. ૯

મતલબ ખૂદકુ ખલક રચેકી,
અરથ એકુ ન પુરાયે;
ઉતપન અંશ કીયા તબ અબલ્યો,
કરતા શરણુ નહી જાયે. નિજ. ૧૦

બિન કરતા ક્યો કરી હવે સૃષ્ટિ,
વિષ્ટિ સમષ્ટિ કહાયે;
વિષ્ટિ કીનસે સમષ્ટિકો કરતા,
જ્ઞાનિ જ્ઞાન સમઝાયે. નિજ. ૧૧

જ્ઞાન ગેબ ચેબ લગે તુમ પદકુ,
અસમિ અરથ પતાયે;
સો અસ્મિ અલ્પજ્ઞેકુ ન આવે,
મિથ્યા જનમ ગમાયે. નિજ. ૧૨

આદ્ય સકત સ્વરાજ કરૂણેશ,
કેવલ પરમ પરાયે;
પરમ અંશ શ્રીકુવેર પરમગુરૂ,
ખૂદ ખાવન પઠવાયે. નિજ. ૧૩

મોક્ષકે દાતા જ્ઞાતા સબકે,
જે હોય જ્ઞાન બતાયે;
નારણદાસ આસ પદ રજકી,
ચિત ચરનનમે લોભાયે. નિજ. ૧૪

પદ. ૫

પરમગુરૂ શરણે આવો નરનારી,
નહિતો જાવો જનમ સબહારી;
પરમગુરૂ શરણે આવો નરનારી,.........ટેક.

રત્ન પદારથ ચિંતામણિ નર,
દેહી પાયો તું સારી;
ઓર વિપુવશ કાલ માયાકે,
તાતે ગ્રહો એહી પારી. પરમ. ૧

ઈચ્છીત સુર મનુષતન જેહી,
તેહી દેહ તેં ધારી;
લોક ચતુરદશમે અતિ દુરલભ,
સુરલભ સબ સુખકારી. પરમ. ૨

ધર્મ અર્થ કામને મોક્ષ પદારથ,
સ્વારથ લ્યોને વીચારી;
પરમાથ એક પરમગુરૂ બીના,
સબ અનરથમે ખુવારી. પરમ. ૩

મિન પતંગ મધુકર કોરમ,
કુંજરકી વિષયારી.
એકએક વશ પડી મૂવે સકલ સબ,
જ્ઞાન વિના ગત્ય હારી. પરમ. ૪

એહી પંચવશ પરત જેહી નર,
ઉનકી કયા રખવારી;
તાતે તલબ તજી ભજો ભાવો,
દાવો દાઝન કારી. પરમ. ૫

શરણાકુ અશરણુ કરનારા,
વિષે અપરબલ ભારી;
તામે વિલમી વિદેશ વિરામે,
ઉનકી સમઝ દેઉ સારી. પરમ. ૬

શેષ અંશ અહિમણીકુ લેઈ,
આયે અવન્યકી પારી;
ઈચ્છીત અલપ આહાર કરનેકુ.
દેઈ મૂખસે મણિડારી. પરમ. ૭

શેષ ધામ બિન સુખ નહિ અહિકુ,
વિદેશ વિપત્ય ભઇ ભારી;
શુભાશુભ કર્મ ભૂગત ભોમીપર,
દિરઘ લઘુ તન વારી. પરમ. ૮

નિજ કરતા અંશ અહિ આંહાં આયે,
એહી મમ જાણ સવારી;
ભવ ભોમીપર જહાં તહાં વિચરત,
અનંગ અશકનાં આહારી. પરમ. ૯

અશક તજી ભજો ભાવ કરીને,
ભવ ભરમો બહુવારી,
આ અવસર તે બોહોર નવ આવે,
નરદેહી લ્યાને સુધારી. પરમ. ૧૦

સબ સુખદાયક લાયક સ્વામી,
શ્રીમત્ કુવેર વિપુ ધારી;
નારણદાસ આસ પદ રજકી,
ચરણ કમળ બલિહારી. પરમ. ૧૧

પદ. ૬

પરમગુરૂ સેવો મહા બડભાગી,
જાકી સુરત ચરણમે લાગી;
પરમગુરૂ સેવો મહા બડભાગી,...........ટેક.

કલ્પવૃક્ષ કામધેનું ચિંતામણિ,
તા સુખકી કયા સમાગી,
તાતે અતિત અપરબલ ફલજે,
આશા પરમપદ પાગી. પરમ. ૧

જ્યો નટડી નટ ખેલ કરનકુ,
સકલ સભા અનુરાગિ;
એક દોર દલ લાગી રહ્યો નિજ,
ડગેનાં મન પલ પાગિ. પરમ. ૨

વરત બંધ મન કેદ કબજમે,
જીતતિત ફરેનાં પાગિ;
અખિલ ખલકમે વરતિ વિમલવત,
વેહેવંત સબ ત્યાગિ. પરમ. ૩

અતિ ઉદાસ આસ ચરનનકી,
મનન મોહ ગ્રહે વાગી,
સ્વાંતિવંત અતંત અગોચર,
ગોચર ગુરૂ ગ્યમ જાગી. પરમ. ૪

નિજ ગુરૂ મહેર કેહેર નહી કબહુ,
લહે જન સુખ જો સોહાગી;
હરખવંત હમેસ દેશમે,
વરતે વેશમે રાગી. પરમ. ૫

અજ અદ્વૈત અલખ ગુરૂ આપે,
શ્રીમત્ કુવેર ધ્વજ વાગી,
નારણદાસ ગાહેલ ગત્ય વરતત,
ઉમંગ અશાક ભય ભાગી. પરમ. ૬

પદ. ૭

હરિજન સંત શરણ સુખમાંને,
મિથ્યા જક્ત વહેવાર વિભાંને;
હરિજન સંત શરણ સુખમાંને,........ટેક.

માત પિતા સુત ભ્રાત ભામની,
કામ ધામ ધન ધારે;
યોગ યગન જપ તપ વ્રત તિરથ,
સંત ચરણપર વારે. હરિ. ૧

ખટદરશન સનમાન શ્રદ્ધાસુ,
પ્રિત સહિત પધરાવે;
આનંદ ઉછવ હરખવંત હોઇ,
કોઈ સંત તુલ્ય ન સરાવે. હરિ. ૨

ચંદન સમ નહિ વનસ્પતિમે,
સૂરધેનુ સમ નહી ગાઇ;
પારસ સમ પાસાણ ન આવે,
સંત સમ કુન સરાઇ. હરિ. ૩

ખટ રસમે રસ તુપ કહાવે,
ઉન સમ રસ નહિ એકુ;
જાસુ મીલે તાસુ સ્વાદ ઉપાવે,
શોભે આપ શોભાવે અનેકુ. હરિ. ૪

સત સંગત્ય વિના મનુષ તનુજે,
વનપશુ વત ગતિ હોય;
ભોજન ભય નિદ્રા મૈથુન મનોરથ,
વ્રતત સકલ સમ કોઇ. હરિ. ૫

મનુષ શ્રેષ્ટ સબત્યે સુખ જેહી,
તેહી કહુ સમઝ સુનાઇ;
સતસંગત્યમે મહાસુખ પાવે,
આપનપુ પતિપદ પાઇ. હરિ. ૬

તેહી સુખકે દાતા ગુરૂ પોત્યે,
શ્રીમત્ કુવેર સત સોઈ;
દાસનારણુ આશ પદ રજકી,
ચરણુ કમળ ચિત પ્રોઈ. હરિ. ૭

પદ. ૮

સાકુટ શઠ જુઠામે જીવ રાચા,
માને નહિ ગુરૂ બચન જે સાચા;
સાકુટ શઠ જુઠામે જીવ રાચા,..........ટેક.

નિષ્ફળપદ ફળદાયક માને,
જાણે બડા મેં જ્ઞાંની;
ઉનમદ મદ વશ થઇને વરતત,
જતમત ગત્ય નવ જાંની. સાકુટ. ૧

ગુરૂ સ્વાધિન સ્વરૂપાનંદ સુખકી,
ઇચ્છા નહી જેહી જનકુ;
પતિપદ ચાહાય નહિ ચિતમે,
વ્રથા વેત વિલમનકુ. સાકુટ. ૨

જાંહાં વિલમે વશ વૃત્તિ વિપુ ધરહી,
કરહી તે તનુમે પ્રવેશા;
ગ્રભ સંકટ સાકુટ દુઃખ ભુગતત,
વિચરત વિકટ વિદેશા; સાકુટ. ૩

જાંહાં જાયે તાંહાં માત પિતા સુત,
હોઇ હાંમ હરાવે;
હિમત હારી પ્યારી કાંમ ન લાગે,
નહી નિજ ઠામ ઠરાવે. સાકુટ. ૪

અપત્ય ઉછાહ ખેલવણાં ખેલે,
સરમ અતિ સુખ નાંહી;
દુષ્ટ દગ્ધ નુઘરા નર ઓપીત,
શોભિત નહી સુખ જાંહી. સાકુટ. ૫

મનુતનસે દિસત સબ સરખા,
સ્વાન સુકર સુખમાંણે;
અદબ આબરૂ અંતરગત્યમે,
લેશ નહી જીવ જાંણે. સાકુટ. ૬

જનમ અંત સુધી સરવાલે,
હાથ નહી એક કોડી;
ઉમર સારી યેમ ગમાઇ
અનરથમે મૂવો દોડી. સાકુટ. ૭

માતપિતા ગ્રભ સંકટવેઠયું,
બોજ ધર્યો કર્મ કરીને;
ઇનુ અનુગ્રે છૂટે નહી કબહુ,
કોટિ જનમ ધરે ફરીને. સાકુટ. ૮

સુધ્ય શિક્ષા સતગુરૂ દેવે જબ,
તબ તાંહાં ચિત ન લાવે;
અશાક અરથ સાધનમે પુરા,
જનમ અમૂલ્ય ગમાવે. સાકુટ. ૯

જમતમ કરી શ્રીકુવેર શરણમે,
આઇ પરો જીવ સબહી;
નારણદાસ આશ ચરનનકી,
અરથ સરે સબ તબહી. સાકુટ. ૧૦

—:: ઢાળફેર પદ. ::—

પદ. ૧ (રાગ–ઢાળફેર)

શ્રીગુરૂનું રૂપ ધરી આવીયારે, કેવલ કિરતારા;
નિજજ્ઞાન અખંડને લાવીયારે, કેવલ કિરતારા. ૧
સરવે ચિન ધર્યાં અંગમેરે કેવલ કિરતારા;
એથી સંતસજન રહે છે રંગમેરે, કેવલ કિરતારા. ૨
કહા વિનવુ વિભૂતિ જોરરે, કેવલ કિરતારા;
અનુભવ સૂર પ્રગટયો ભોરરે, કેવલ કિરતારા. ૩
નેતિ નિગમ કહે નિરધારરે, કેવલ કિરતારા;
સરવાતિત છે નિજ દેદારરે, કેવલ કિરતારા. ૪
નામરૂપ ગુણથી હરિ વેગળારે, કેવલ કિરતારા;
છે પરમગુરૂ પતિ એકલારે, કેવલ કિરતારા. ૫
જેણે ઉતપન કર્યા નિજ અંશરે, કેવલ કિરતારા;
તેને તારવાની અંતર આકંક્ષરે, કેવલ કિરતારા. ૬
દાસ નારણના સ્વામી સારરે, કેવલ કિરતારા;
શ્રીમત્ કુવેર પ્રગટ અવતારરે, કેવલ કિરતારા. ૭

પદ. ૨

એવા પરમ ચતુર સુજાણરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા...ટેક.
થયો દશ માંડયો દિન મહાંયરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા,
આગ્યે રૂજનીમે ઘણું ભટકાયરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૧
મનુતન દિવસ લહે સારરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા,
ચહુ ખાણય રૂજની તન ધારરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૨

ભરતખંડ નરદેહ સુભ સારરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા,
તેમાં સુર માગે અવતારરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૩

તે પામ્યો છું પ્રાણીતન આજરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
તેહેમાં કરી લેને સઘળાં કાજરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા; ૪

જા સંત શરણે સુખ આપશેરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા.
તહારા જનમનાં બંધન કાપશેરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૫

એથી મળશે પ્રગટ ગુરૂરાયરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
તારા પૂરવેના પતિ પરસાયરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૬

શ્રીમત્ કુવેર શરણ સુખ સારરે પ્રભુને નવ જાણ્યા.
નારણદાસ ચરણ બલિહારરે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૭

પદ ૩

કોઇ સંતજન બડભાગીરે, એ પદના ભોગી,
જહેની સુરતા ગગનાતિત લાગીરે, એ પદના ભોગ. ૧

પંચ તનુના તત્વને સોધીરે, એ પદના ભોગિ,
સાંખ્ય યોગે તે મન પરમોધેરે, એ પદના ભોગિ. ૨

બહુ કર્મના શ્રમને વાંમેરે, એ પદના ભોગિ,
ગુરૂ શરણે માહાસુખ પાંમેરે, એ પદના ભોગિ. ૩

અલમસ્ત દિવાના દરવેશરે, એ પદના ભોગિ,
જહેમાં સરવાતિત છે વેશરે, એ પદના ભોગ. ૪

નિજપતિ પખ સાચ સેવાઇરે, એ પદના ભોગિ,
ભિન્ન વરતિ ભવની જગમાંઇરે, એ પદના ભોગિ. ૫

એકરસ ગુરૂપે જે હજુરરે એ પદના ભોગિ,
જેહેના શબ્દમાં ઝળકે નૂરરે, એ પદના ભોગિ. ૬

નારણદાસના સ્વામીનું સુખ ભારીરે એ પદના ભોગિ,
શ્રીમત્ કુવેર શરણુપર વારીરે, એ પદના ભોગિ. ૭

પદ ૪

જય જક્તગુરૂ જુગદીશરે, મહિમા મહાભારી,
અજ ભવ શ્રીપતિના ઇશરે, મહિમા મહાભારી. ૧

અવતાર દશૂના દાતારરે, મહિમા મહાભારી,
તેમને દેખાડો નિજ દેદારરે, મહિમા મહાભારી. ૨

સુર મનુ ગુણી ગાંધ્રવ દેવરે, મહિમા મહાભારી,
શેષ શારદ નારદ કરે સેવરે, મહિમા મહાભારી. ૩

નિજ અધ્ધર તખતપર ધામરે, મહિમા મહાભારી,
તાંહાં આપે કીયો વિસરામરે, મહિમા મહાભારી. ૪

સરવ દેખ યાંહાંતાંહાં બિરાજેરે, મહિમા મહાભારી,
આવી અકળકળા કળી લાજેરે, મહિમા મહાભારી, ૫

ઇચ્છા ઉપની તે અંશને તારવારે, મહિમા મહાભારી,
દેહ કર્મના દોષ નિવારવારે, મહિમા મહાભારી. ૬

હરિયે લીધો છે નર વિપુવેશરે, મહિમા મહાભારી,
વિરલા ચિને સકલ નરેશરે, મહિમા મહાભારી. ૭

ઘનશ્યામ સુંદિર વર શોભેરે, મહિમા મહાભારી,
સરવ જનનાં મન તાંહાં લોભેરે, મહિમા મહાભારી. ૮

ચંદ્ર વદન અધૂર રંગ ચોલરે, મહિમા મહાભારી,
શોભે નાશિકા ત્રિવેણી કપોલરે, મહિમા મહાભારી. ૯

મન હરણ મંદિર સાર શોભિતુરે; મહિમા મહાભારી,
ભાલ તિલક કેશરનું ઓપતુરે. મહિમા મહાભારી. ૧૦

જાંમા જરકશીને કશબી કોરરે મહિમા મહાભારી,
પટકે રંગ ચટકીનો જોરરે મહિમા મહાભારી. ૧૧

ધોતી હિરની હારને અંગેરે, મહિમા મહાભારી;
નવ છંદા બિરાજે નવરંગરે, મહિમા મહાભારી. ૧૨

હિમ બસન અનેક ફૂલતોરો, મહિમા મહાભારી,
કુશ્મહાર જોડય સોનાદોરો, મહિમા મહાભારી. ૧૩

કર પોંચી ગજરાને વેઢ રાજરે, મહિમા મહાભારી,
છબી નૌતમ જોઇને કામ લાજેરે, મહિમા મહાભારી. ૧૪

એવા અખંડ સોહાગી વાલો જોયારે, મહિમા મહાભારી,
મોટા મૂનિવર ચરણે મોહયારે, મહિમા મહાભારી. ૧૫

શ્રીમત્ કુવેરની શોભા અપારરે, મહિમા મહાભારી.
નારણદાસ પ્રાગ્નવાનને દેદારરે, મહિમા મહાભારી. ૧૬

—: વસંત પદ. :—

પદ. ૧ (રાગ–વસંત)

વસંત રૂતુ માહા મોટી કહીયે,
જાણે જન વિરલા કોઇ;
અચિંતનું ચિંતવન જે જનને,
સંત લહે સુખ સોઇ. વસંત. ૧

પ્રથમ આદ્ય અજસુત સુનકાદીક,
અચિંતમે ચિત પ્રોઇ;
મહામસ્ત અલમસ્ત દિવાંના,
યશ ફેલ્યો રંગ ઓઈ. વસંત. ૨

રખવસુત સુખ નવ યોગેશ્વર,
દત અજગર એ દોઇ;
તદાકાર તદવત થઇ વરતે,
મદ મોરસદ રદ નોઇ. વસંત. ૩

દત અજગર અંગિરા આદ્યે,
અહંવાદ મત ખોઇ;
અદ્વૈતમે અનવે એકતારન,
ભવિત ભાવ મલ ધોઈ. વસંત. ૪

એહી મતકે જેહી સંત શિરોમણી,
બિનુ વરતિ ભવ ભોઇ;
તેહી સંત સરજનકે સંગિ,
અવચે વસંત રત્ય જોઇ. વસંત. ૫

વસંત ખેલ રચ્યો રચનામે,
સફીલ યુગલ મત દોઇ;
ઇતકે આશે તિત પતિપર,
જીત લેવું વિત મોઇ. વસંત. ૬

આકંક્ષ ઇંદ્રિકી પિચકારી,
ત્રિગુણ વરગ રંગ તોઈ;
જ્ઞાન ભકિત વૈરાગ ભભકરંગ,
દ્વૈત વિત લીયે દોઇ. વસંત. ૭

ગંભિર માટ ભર્યો ગ્યમ સહિતમ,
ખેલ ઉમંગ અંશ મોઇ;
ખેલત ખૂટ પડયે ઇતકે સબ,
પરસે યુગલ યુગલ મિટ દોઇ. વસંત. ૮

કરતાકાર અંશ ભર્યો જબ,
હરખ પરમપતિ હોઈ;
શરણાંગત લિયે સ્નેહ ધરીને,
ગતિદાતા ગુરૂ ઓઈ, વસંત ૯

સંત સકલ શિરોમણિ ગુરૂ,
શ્રીમત્ કુવેર સત સોઇ;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
ચરણ કમળ ચિત પ્રોઇ. વસંત. ૧૦

પદ. ૨

રત્ય વસંત હોળી ખેલવાતણી,
પ્રિત સંતસજનને અતિ ઘણી; ટેક.
બન્યો ખેલ બહુવિધિ ભાત્યનો,
ઉપન્યો રંગ ભિન સજાતનો;
સફીલ સ્વામી સેવકની,
મોટી મોજ એ મહાદ વિવેકની. રત્ય. ૧

સ્વામી સર્વાતિત બિરાજત,
ઇત અંસ ઘટઘટ રાજત;
દ્વૈત મોજ કારણ બનાવીયો,
ઉત ઈતકા ભાવ શોભાવીયો. રત્ય. ૨

કરૂણાકેશર પ્રભુ ત્રપનો,
પોક્ષણ પતંગ એ દ્રપનો;
વિભક્તિ જ્ઞાન ગુલાલએ,
અતિ શોભે શોભાવે બાલએ. રત્ય. ૩

ગતિ પેચભરી પિચકારીમે,
છૂટયે સેઢય અનંત પસારીમે;
રંગ રેલ્ય થઇ રસ રૂપરે,
ઉપમા નવ થાય અનુપરે. રીત્ય. ૪

ઉમંગ અખિલ બનાવમે,
ચરચા પારંગ રંગ દાવમે;
ભિંજયો ભવ ભવાદિ ભાત્યરે,
અવિલંબન જાત્ય અજાતરે. રીત્ય, ૫

ખેલ રચી ખાંતિલે શોભાવીયો,
ભાત્ય વિવિધિ રંગ રચાવીયો;
આપી મોજ મહરાજે મહેરશું,
અંશ મહાલે કરૂણા લહેરશું. રત્ય. ૬

પતિપાસની મોજ એ જાણીને,
લેજયો અંશ મનોરથ માણીને;
ભાગ્ય હશે તેહી જન જાણશે,
સનમુખ થઇ સુખ માણશે. રત્ય. ૭

લીધી અંશે પિચકારી પ્રેમની,
એકતા વરતિ નિજ નામની;
ફગવા મોક્ષ મોજહી આપીને,
અંશ મૂક્ત કર્યા બંધ કાપીને. રત્ય. ૮

સ્વામી કુવેર કરૂણાવંતહી,
પ્રગટે જગમે ભગવંતહી;
શરણાંગત નારણદાસહી,
કીયો ચરણ કમળમે વાસહી. રત્ય. ૯

પદ. ૩

શોભે વસંત રૂતુ રળિયામણી,
ખિલ્યો અનુભવ કેશરની નિરવાણી......ટેક.

અંશ અંશીને ઉપજાવતા,
ત્રિવિધિ વિભાક્ત બનાવતા;
અંશ ભિંન કર્યા સુખ ભાવતા. શોભે. ૧

તનુરણ થયું મન ધારણ,
જડરૂપ ભયા જગ કારણ;
તેને કુણ કરે નિવારણ. શોભે. ૨

હુતા અંશ અલૌકિક દેશના,
વિપુવત થયા વિદેશના;
તજી વતતન વિરામ્યા વિદેશના. શોભે. ૩

ભૂલ્યા અગમ ગતિ નિજ લક્ષને,
ગ્રહી તેનો અસ્મિના પક્ષને;
કરે વર્જીત કુણ દેઈ દક્ષને. શોભે. ૪

આવણ ગયું નિજ અંશનું,
ઉપન્યું મૂળ જ્ઞાન જે વંશનું;
સ્વરૂપાનંદ સુખ તે અંશનું. શોભે. ૫

બન્યો રંગ જે બાધો ઉડાવીયો,
હાસ આવી હિંમત ગમાવીયો;
થયો વર્જીત વેશ શોભાવીયો. શોભે, ૬

શોભા જોઇ રસીક વર રિઝીયા,
ગોઠ માહાપર્મ પદ દિજીયા;
આયે શરણાગત લિજીયા. શોભે. ૭

સ્વામી કુવેર સુખ અતિ ઘણું,
દાસનારણ એક મૂખે શું ભણું;
સંતસજન તાંહાં મળવાતણું. શોભે. ૮

પદ. ૪

ચાલો સંત વસંત વધાવીએ,
સુધ્ય સામગ્રિ સરવ લાવીએ. ....ટેક.

આંબામોર ટોડ તુળસી તણા,
પેઢ ઘઉ જવના લાવો ઘણા;
કુળશ કંચનનામાં નહી મણા. ચાલો. ૧

બિચે શ્રીફળ લેઇ સોવરાવીયે,
ફલમાલ પછોડી ભરાવીયે;
તોંહાંતો અબિલ ગુલાલ ઉડાવીયે. ચાલો. ૨

સહુ સામગ્રિ લેઈ હાથમાં,
સંત ટોળી ચાલો સહુ સાથમાં;
પ્રભુ પ્રસન્ન છે પ્રેમ બાથમાં. ચાલો. ૩

પ્રેમીને સદા પ્રભુ પાસ છે,
જેનો ચરણ કમળમાં વાસ છે;
તેને સદા વસંત વિલાસ છે. ચાલો. ૪

સ્વામી કુવેર શરણનું જે સુખડુ,
હરખ વાધ્યો હૈયે જોતાં મુખડુ;
દાસનારણ દુઃખ નહી ઢુંકડુ, ચાલો. ૫

પદ. ૫

શ્રી ગુરૂના તે ચરણ ઉપાસીયે,
ભવદુઃખ થકી દૂર નાસીયે...............ટેક.

ગતિ અગમ ગુરૂની અપાર છે,
નેતી નિગમ કહે નિરધાર છે;
ભજસે ધન્ય તેને સાર છે. શ્રી ગુરૂ. ૧

કળા અકળ કળી કોય જાણસે,
મહા મુક્ત થઇ સુખ માણસે;
તે ભવભારને શીદ તાણસે. શ્રી ગુરૂ. ૨

ઘનશ્યામ સુરત છબી જોઇને,
રહ્યું મન મારૂં તાંહાં મોહીને;
કહ્યું જાય નહી સુખ કોઇને. શ્રી ગુરૂ. ૩

શોભા લલિત લક્ષ લાધે નહિ,
મન વાણી તાંહાં બાધે કરી;
દાસ અનિન જે સાધે સહી. શ્રી ગુરૂ. ૪

સ્વામી કુવેર શરણ સુખદાયક,
સંતકુલ તિલક લાયક;
દાસ નારણના પ્રતિપાલક. શ્રી ગુરૂ. ૫

પદ ૬

સંત સેવા કરો સુધ્ય ભાવસુ,
ધરો પ્રિત્ય પુરવના દાવસુ...............ટેક.

તન મન ધન અરપણ કીજીયે,
સુધા બચન અમિરસ પિજીયે;
સતસંગ સાર સુખ લીજીયે. સંત. ૧

સંત પારસ ચંદન બાવના,
કરે પ્રસ મિટે ભવ ભાવના;
તેહેને શિર નહી જમ દાવના. સંત. ૨

સંત ભમર કીટ કરે ખગહી,
નિજ મોક્ષ તણો ગ્રહે મગહી;
ડાઘ નહી કસો તેને જગહી. સંત. ૩

સતસંગ પ્રતાપ જે જાણસે,
શરણાંગત વૃત્તિ તે આણસે;
માહા મૂક્ત થઇ સુખ માણસે. સંત. ૪

પ્રતાપ મોટો છે સંતનો,
ફરી જાય અવેવ જંતનો;
તે તો જીવ હોયે ભગવંતનો. સંત. ૫

ગુરૂ કહે સેવા સંતની કરો,
સંત કહે ગુરૂ ચરણે વરો;
ગુરૂ સંતનકો મતો ખરો. સંત. ૬

શ્રીમત્ કુવેર પ્રતાપથી,
સંતની કરૂણા અમાપથી;
દાસનારણ છૂટે અદાપથી. સંત. ૭

પદ. ૭

વસંત રૂતુ જે જાણશે,
કશ્ચો મત નહી તે તાણશે. ટેક.

વચેવત જીવ જક્તાકાર છે,
વિપુ અનરથનો આધાર છે;
સમજે તે તહેની પાર છે, વસંત. ૧

વચે વર્જીત આત્મ રૂપનો,
જેહેને લક્ષ લાધ્યો એ સ્વરૂપનો;
સરવજ્ઞ મતો એ અરૂપનો, વસંત. ૨

અખિલ અસત ઉડાવીયે,
ઘુંમર ગુલાલ ગુમાવીયે;
કેશર સરે અરચાવીયે, વસંત. ૩

ઉડાવ્યો પ્રપંચ પતંગને,
તેણે રંગ વાધે નિજ અંગને;
તજે દેહ ભાવ ઉમંગને, વસંત. ૪

પ્રેમની પિચકારી હાથમાં,
સંત સખા લહે સુભ સાથમાં;
અરસ પરપ થાવો નિજ નાથમાં, વસંત. ૫

હરિ સરખો થઈ હરિને મળે,
ઇતનો કર્મ તે સરવે પળે;
જન્મ કર્મ દોપ સરવે ટળે, વસંત. ૬

વચે સ્વાન્તિ તણું સુખ સાર છે,
અવચે કરે તે અવતાર છે;
શરણ તેહેના થકી જન પાર છે, વસંત. ૭

સત્ કુવેર ગુરૂ માહરા,
દાસનારણ ઝૂઝે ઝાહેરા;
ડર ભાગ્યા અંતર બાહેરા, વસંત. ૮

—: કક્કો. :—

(રાગ—દોહા.)

પ્રથમ વંદુ ગુરૂ પદરજ, ભજવા કૈવલ પતિ ઇસ;
અક્ષર બત્રિસ વર્ણવુ, સમઝણય વસવા વીસ. ૧

અક્ષર. ૧ (રાગ—ચોપાઇ.)

કકકા કરો ગુરૂ ચરણ નિવાસા,
જગ વહેવાર છોડી સબ આસા;
એહી જગ જાણો સુપનકી બાજી,
તાકુ દેખ ભયો કયો રાજી. ૧

અંતકાળ કોહુ કામ ન આવે,
રવિસુત જબ દોરી આવે;
છિન્ન છિન્ન ઘડી ઘડી ઘટતહે ભાઈ,
મૂઢ મતી કાહા દેહ ગમાઇ. ૨

ગુરૂ બીન ભોવન ચતુરદશ જાવે,
ભુગતત ફલ પીછે ભવકુ આવે;
તાતે કહત સબ સંત સમાસા,
કકકા કરો ગુરૂ ચરણુ નિવાસા. ૩

અક્ષર. ૨

ખખખા ખેપ કર્યે ગુરૂ પાવો,
જદપી મિલત ગુરૂ તબ નિજ ઠાવો;
ભૂમંડળ એક રવિનાં અનેકા,
ભેખ અનંત પ્રગટ ગુરૂ એકા. ૧

મરાલ મિલન ચાહત સબ કોઇ,
ગમન રમન રત ખગસુ હોઇ;
ઈસ વીધિ મીલતહી હંસ દેદારા,
પુરન કાંમ મન રમન પસારા ૨

સેવત ભેખ મિલત નિજ સંતા,
ભવદુઃખ ભંજન સુખકે નહી અંતા;
વિશિયાનંદ રત્ય પ્રીત્ય નસાવો.
ખખખા ખેપ કર્યે ગુરૂ પાવો. ૩

અક્ષર ૩

ગગ્ગા ગડયો સકલ સંસારા,
જઇ અટકયો ભવજલ બીનુપારા;

તામાંહી વિમલ ભયંકર ભારી,
આપ બલે તરી શકે કયો વારી. ૧

સતગુરૂ નાવ પ્રગટ જેહી પાવે,
બોજ સહિત મેહેતન બીનુ જાવે;
ગુરૂ કેવલ ચૈતન હે સ્વરૂપા,
સંત સહાયક ધર્યેહુ સ્વરૂપા. ૨

દિનકર ઉદયે અલુક નહી સૂઝે.
પ્રગટ પ્રભુકો અબુઝન ન બુઝે;
દ્રીગન રોગ દેખે દોષ અપારા,
ગગ્ગા ગડચો સકલ સંસારા. ૩

અક્ષર. ૪

ઘઘ્ઘા ઘણા બસત અરી ઘરમાં,
કામ ક્રોધ મદ મચ્છર કરમાં;
ત્રષ્ના દહન કરત નિસવાસુર,
અનંગ પ્રબલ કરત અતી આતુર. ૧

એહી સમઝ રહત નિશદિનકો,
સમઝ નાં જાનહો તજીયાકો;
તજહુ અસુભ સુભકો કર સંગા,
ગુરૂ ચરનન રત્ય જગત્યે ઉતંગા, ૨

પુલકીત અંગ મ્રદુલ સુભ બેંનાં,
પ્રગટ સ્વરૂપ ગુરૂ જન સુખયેંનાં;
ગ્રહત મૂકત સજી ગુરૂપદ ઘરમાં,
ઘઘ્ઘા ઘણા બસત અરી ધરમાં. ૩

અક્ષર. ૫

નન્ના નાદની નરત નિશાંની,
સુરત અંકુર રહત ઉનમાંની;
નીરતત નેહ નાદસુ લાવો,
સ્થુલ સૂક્ષ્મ કારણ વેરાવો. ૧

મહાકાણકુ લ્યો નિજ સોધી,
તાપર પરમ બુધ્યકુ રોધી;
પરમકારણ પદ સોઇ સદ સાચા,
અંશ સંધિત ઘટ ઘટહી સવાચા. ૨

હાલ હજુર હરદમ હલમલહી,
લહે નકો ગુરૂબીન ક્રતા અંશ કલહી;
ઘટ પ્રત્યે પ્રસિદ્ધ અજબ ગતી જાંની.
નન્ના નાદની નરત નિશાંની. ૩

અક્ષર. ૬

ચચ્ચા ચૈતન દેવ ઉપાસો,
અખંડ હી વનમાં કરવો વાસો;
અખંડ ભોગ્ય તાંહાં અખંડ વિહારી,
અખંડ ખેલ અદ્ભૂત સમારી. ૧

અખંડ રાસ લીલા જેહી ગાવે,
બોહરૂ ભવસંકટ નહી આવે;
અનંતરૂપ ધરી ખેલ બનાયા,
સક્રત અંસ નિજ હંસ બસાયા. ૨

તન સંધિત ભયે તદવત રૂપા,
શરન ગ્રહો ગુરૂ પરમ અનુપા;

પરમગુરૂ નિજ લક્ષ પ્રકાસો,
ચચ્ચા ચેતન દેવ ઉપાસો, ૩

અક્ષર. ૭

છછ્છા છો પ્રભુ અકલ અનાદુ,
તુમ ગતી જ્ઞાનકો કરત નવાદુ;
સ્રષ્ટ રચી જબત્યે અબલગહી,
ફસે ઈત ફંદ નિગમ ચહુ વગહી. ૧

વગ વિભક્તિ વિગત્ય કરી દાખુ,
સમઝત શ્રોત અગમ ગતી ભાખુ;
નિગમ નિરૂપ કરે જેહી વચને,
પ્રકૃતિ પુરૂષ બ્રહ્મ દ્રઢ કીયે સચને. ૨

બ્રહ્મ અકરતા કૃત દ્વૈતાઈ,
પ્રકૃતિ પુરૂષ ઉત્પન્ન કીનું કાઇ;
તેહી કરતાકી ખોજ ખલકમે,
પ્રગટ પરમગુરૂ એહી કલપમે.

રજતજ ઇંડ કટાક્ષ અબાદુ,
છછ્છા છો પ્રભુ અકલ અનાદુ. ૩

અક્ષર. ૮

જજ્જા જુગલચરન ચિત ધરના,
પરમગુરૂ પાદુ કમલ અઘહરના;
ચરન કમલ રજકો મહિમાય,
શારદ શેષ ફની પારન પાયે. ૧

અજ ઉમયાપતિ શ્રીપતિ દેવા,
સુર સુરપાત વંદે પદ સેવા;

લઘુ બુદ્ધિ જીવ લહત લઘુ પદકુ,
આંન્યદેવ સેવત તન મનકુ. ૨

ગુરૂપદ અમોઘ મુકત જન ગ્રહહી,
અર્થાઅર્થી જીવ પામર ન લહહી;
ગુરૂ ધ્યાન ઉરમે દ્રઢ કરના,
જજ્જા જુગલ ચરન ચિત ધરના. ૩

અક્ષર. ૯

ઝઝ્ઝા જાહેર કહત પોકારી,
મનુતન વેશ ધર્યો હે મોરારી;
નગર સારસ સુભ સ્થાન અનુપા,
અકલ સ્વરૂપ હોઇ રહે અબુધતા. ૧

જ્ઞાનાનંદ કંદ જગકે કરતા,
જનકે કઠીન કલીમલ અઘ હરતા;
આખલાનંદ ખીલે જન કારન,
અધમ જીવ ભવ સિંધુ ઉતારન. ૨

અનેક જીવ ભવત્યે કીયે પારા,
ધન્ય કેવલ મનુજ અવતારા;
અહો જન શરન ગ્રહો નરનારી,
ઝઝ્ઝા જાહેર કહત પોકારી. ૩

અક્ષર. ૧૦

નન્ના નિરભે ગુરૂ પદ દેખ્યા,
ઓર સકલ પરપંચહી પેખ્યા;
ગુરૂ કેવલ કરૂણામયે કરતા,
ગ્રહેહુ શરણુ અગણિત અઘ હરતા. ૧

અસંખ્ય જીવ જીનું પાર પઠાયે.
સુનેહુ સજ સજસ અસ ધરી આયે;
બીનુ અસ રસ કાહુ નહી પયેઉ,
જીવા જહાંન સદપદ બીનુ ગયેઉ. ૨

પાવઇ પ્રિત્ય કીસ વિધ્ય જાંને,
ત્રિયા પુરૂષ એકુ નહી ભાંને;
પાઇ અરસ પુરૂષ એક પેખ્યા,
નન્ના નિરખે ગુરૂ પદ દેખ્યા. ૩

અક્ષર. ૧૧

ટ્ટા ટેક ઉનકી ગ્રહી લીની,
પતિવ્રતા નાર પિયુસે રંગભીની;
પિયાહે વા મંદ અભાગી,
પતિવ્રતા પિયુસે અનુરાગી. ૧

સંત સજન ત્રિયા પિયા ગુરૂ દેવા,
મન મનોરથ તજી સજે પદ સેવા;
અનિન આસ રત્ય પ્રિત્ય ગુરૂ ચરનાં,
નિશદિન બદન અશરન શરનાં. ૨

અનલહી ઇંડ છોડે રહી ગગનાં,
સુલઝત ઇંડ બાલ જાઇ મીલે સદનાં;
શ્રીમત્ કુવેર સુખસાગર ચીની,
ટ્ટા ટેક ઉનકી ગ્રહી લીની. ૩

અક્ષર. ૧૨

ઠઠ્ઠા ઠરો નિજ ચરન નિવાસી,
મત ભરમો તિરથાદીક કાસી;

એહી સબ ભરમ ભૂલે મત ફરહો,
ઉદે રવિ રૂજની દ્રીગન મીચ કરહો. ૧

અજા કંઠ પયોધર પયે નાંહી,
બિનહુ શરન સતગુરૂ સુખ કાંહી;
નભ સબ માંહી સતંતર વ્યાપિ,
બનત ચેંન સુખ પ્રગટ અમાપિ. ૨

મહા અગ્નિ વ્યાપક નિજ પેખો,
તાઇ સુખ કછુ લેશ ન દેખો;
દ્રષ્ટાંત યુગલકે કરહો સમાસી,
ઠહ્રા ઠરો નિજ ચરન નિવાસી. ૩

અક્ષર. ૧૩

ડહ્રા ડાહણી બહુ ઘર માંહી,
સુમતિ સુચિત વિત સબ ઘર ખાંહી;
ત્રાહ્ય ત્રાહ્ય ઉનસે ડર ભાગા,
રવિસુત ચેરા શિરપર જાગા. ૧

તા કારણ ફીરૂ દેશ વિદેશા,
ઉબારન હારનકો પુરૂસ નરેશા;
ધામ ચતુર પેખ્યા વિધવિધસે,
નિગમ શાસ્ત્ર ઇતિહાસ સબનસે. ૨

ખટ દરશાન સબ પંથહી સોધે,
તામે નહિ કોઇ મનકુ પ્રમોધે;
ચાહન વિત હરન સબ તાંહી,
ડહ્રા ડાહણી બહુ ઘર માંહી. ૩

અક્ષર. ૧૪

ઢઢ્ઢા ઢાહી કર્મ કોટ કીયે મેદાંના,
સદ્ગુરૂ શબ્દકા પાયા પરમાંના;
સંત દોતિયા દીયેહુ પઠાઇ,
મમ અંસ ભવ માંહી મહા દુઃખ પાઇ. ૧

કર્મહી કાંડી ભાંડ ભયે નિગમ,
તામે રચે પચે નહી કછુ ગતિ અગમ;
અદ્વૈતાનંદ દ્વૈત વિપુ ધારી,
ઉદભવ કીયે અંસ લીયે ઉબારી. ૨

ચંદ્ર વદન પર શબ્દ બિરાજે,
શ્રીમત્ કુવેર વીપુ મન મથ લાજે;
શબ્દ ટંકશાલ બચન નીરખાંના,
ઢઢ્ઢા ઢાહી કર્મ કોટ કીયે મેદાંના. ૩

અક્ષર. ૧૫

રેણા રણ છૂટયો ચોરાસી,
નિજાનંદ ગુરૂ મિલ્યે અવિન્યાસી;
પાયે આનંદ કંદ ફંદ સબ તોડયા,
અનુભવાનંદ ગુરૂસે ચિત જોડયા. ૧

જનમમરણ સંશે ભયે ભાગા,
ચરન કમલ પ્રગટે અનુરાગા;
ગુરૂ સમ ઓર નહી કોહુ દાતા,
જનકુ મોક્ષ દેત સાક્ષાતા. ૨

ગુરૂ કામધેન કલ્પતરૂ ચિંતામણિ,
બુદ્ધિ ઉચિષ્ટ મોઇ ગ્યમ ગાથા ભણી;

સ્વામી શરણુ આયો બ્રદ તુમ જાસી,
રેણુા રણુ છૂટયો ચોરાસી. ૩

અક્ષર. ૧૬

તત્તા ત્રિલોકનકે પ્રભુ નાથા,
અરૂપ અવ્યક્ત સો ભયે સાક્ષાતા;
નિજપતિ ભોવન જગત મગ ભૂલ્યે,
તનો અસમી અસરસ માંહી ઝુલ્યે. ૧

તેહી મગ પ્રસિદ્ધ કીયેહુ જગમાંહી,
પઠયે પુરાતન પતિ જીવ તાંહી;
તેહી કારણુ કરતા પાઉ ધારે,
ભયેહુ શરણુ સબ તાઇકુ ઉબારે ૨

ખિલહી કમલ રવિ ઉદયે પ્રકાશા,
કમોદની વિમુખ ભઇ ન અવિકાશા;
વિમુખી વિરોધ પુલકીત સંત સાથા,
તત્તા ત્રિલોકનકે પ્રભુ નાથા. ૩

અક્ષર. ૧૭

થથ્થા થાહ સબહી અથાહ ગુરૂ દેવા,
અજભવ શ્રીપતિ વંદે પદ સેવા;
સુનકાદીક નારદ મૂનિ વ્યાસ,
યોગેશ્વર દતાત્રિ ફની કરે ગુરૂ આસ. ૪

રામકૃષ્ણુ અવતાર ઇસ પુરન,
તજી અહંમેવ નિશદિન ગુરૂ વંદન;
દેવ સકલ ચરન અનુરાગિ,
નિજાનંદ પદ પાય બડભાગી. ૨

મનમુખી મહિમા ગુરૂકી નવ જાંને,
વેદ વિટંડ ડંભ શાસ્ત્રહી માંને;
જન્મ ગમાયો પાયો નહિ સુધ્ય લેવા,
થથ્થા થાહ સબહી અથાહ ગુરૂ દેવા. ૩

અક્ષર. ૧૮

દદ્દા દુર્લભ ત્રિયે દેવ સકલકુ,
લિલા વીપુ વેશ ધર્યે જીન જીનકુ;
યોગ અષ્ટાંગ સિદ્ધિ નવનિધિ સાધે,
પઢે નિગમ ખટશાસ્ત્ર આરાધે. ૧

ગ્રહસ્ત પ્રસવાંન બ્રહ્મચરજ સંન્યાસી,
આંન્ય ભેખ એનંત ધર્યે બહુરાસી;
તજી ગ્રેહે ગવન રમન વનમાંહી,
સ્નાન સલિતા તજી અનેક ફલ ખાંહી. ૨

એહી વિધિ કષ્ટ કરતહી અપારા,
બિનુ જાગ્રત સુપ્ને ન દેદારા;
સો પ્રભુ મિલ્યે મોઉ સેહેજ સેવનકુ,
દદ્દા દુર્લભ ત્રિયે દેવ સકલકુ. ૩

અક્ષર. ૧૯

ધધ્ધા ધન્ય ધન્ય ગુરૂ સ્વામી,
પ્રાણનાથ પ્રભુ અંતરજામી;
અખિલ ધામ પતિ અતિ ગતિવંતુ,
દેવાધિદેવ પ્રભુ સંત કે મહંતુ. ૧

સરલ સુભાવ ચહાવ ચીત માંહી,
ઉદયે અંસ કીયે જીનુ લેઈ જાવું તાંહી;

ભૂલેહુ ભાવન સદ સદન ન પાવા,
નિજપતિ આપ કોઇકુ નહિ ઠાવા. ૨

તેહી ઠાવા ઠસે રસ ગુરૂ બોધે,
અનુભવ અખંડ વિલોકન રોધે;
જ્ઞાન ભકિત વૈરાગ રહે જામી,
ધધ્ધા ધન્ય ધન્ય ગુરૂ સ્વામી. ૩

અક્ષર. ૨૦

નન્ના નયેતિ કરી નિગમ પોકારે,
ત્રધા પ્રકારહી શબ્દ ઉચ્ચારે;
વર્ણાશ્રમ ધર્મ કર્મ કાંડ કહેઉ,
વિધિ વચન વાયક ઉર લહેઉ. ૧

ત્રિયે ગુન દેવ સનમાંના,
અજ ઉપાસન એહી બખાંના;
તત્વ મસ્યાદિ પદ સદ જોઇ,
સર્વાત્મા આતમ બ્રહ્મ સોઇ. ૨

એક અનંત અનંત મિલિ એકા,
જ્ઞાનકાંડ એહ વિધિ વિવેકા;
નિજપદ સતશબ્દ ઉનત્યે ન્યારે,
નન્ના નયેતિ કરી નિગમે પોકારે. ૩

અક્ષર. ૨૧

પપ્પા પ્રગટ પ્રભુ ગુરૂરાયા,
નિગમ નેતિ ગ્યમ નહિ કરી ગાયા;
મનુતન ધરી સો વિચરે જનસંગા;
વિવિધિ વિલાસ હાસ નેહતે સંગા. ૧

અનુભવ અગમ સુગમ સુખ જનકુ,
અનંત બોધ સંશે નહિ મનકુ;
અરૂણઉદયે અંધકાર નવ રહહી,
ગુરૂ સુર દુતિયો તિમર અઘ નસહી. ૨

નેત્ર વિના સુર સુખ નહિ આપે,
ભક્તિ અસક રસે નહિ ધાપે;
પુરન ભાયગ શરન એહી પાયા,
પપ્પા પ્રગટ પ્રભુ ગુરૂ રાયા. ૩

અક્ષર. ૨૨

ફફ્ફા ફૂલ ફૂલ્યો નહી જબહી,
વૃક્ષ સનેહ રખે પુની તબહી;
બજબ ફૂલે ત દેત છિટકાઈ,
ઉનમદ ફૂલ્યો ગુરૂપાસ ન સહાઇ. ૧

અનિન કલીકલ સમઝે કોઇ,
મહંત મનોરથ હરે ગ્યમ કોઇ;
વણિક દ્રવ્ય વિપુ કોરમ સંકોચન,
અનિન આસ પદરજ ખટગુણ મોચન, ૨

આપોપુ અરપણ ગુરૂ ચરણયે,
તો નિજ આપુ દેખાડે નરણયે;
સો આપા દેખે ફીરી તબહી,
ફફ્ફા ફૂલ ફૂલ્યો નહિ જબહી. ૩

અક્ષર. ૨૩

બબ્બા બેર બેર જ્યૌ બલિહારી,
પરમ કૃપાલ કુવેર પરવારી;

મંગલ કરન હરન અઘ જગકે,
નિયંતા નિરાકરણ પતિપદ સદકે. ૧

અહો જય અકલ સકલ સુખકારી,
કરહો કૃપા પ્રભુ શરન તુમારી;
યાહા જગ દેખી ત્રાસ મન પાયો,
ત્રાહ ચહુદસ અનલ જરાયો. ૨

સૂનિયો અરજ પ્રભુ અનિન અપત્યકી,
મેટો ત્રાસ ફાંસી યા જગતકી;
હરહો કઠીન કલીમલ મનધારી,
બબ્બા બેર બેર જયૈ બલિહારી. ૩

અક્ષર ૨૪

ભભ્ભા ભકિત શ્રેષ્ટ સબહીત્યે,
અખંડાનંદ પ્રભુ વશ હોય જીનત્યે;
તાતે ચહો જો હરિ રિઝાવન,
પદવંદન સેવા અતિ પાવન, ૧

ભક્તિ લાભ હોય સત સંગસુ,
સ્રવણુ મનન નિજ લક્ષ ગુરૂસુ;
શબ્દ સુધારસ પાન જે કરહી,
અન અયાસ ભવસિંધુ તરહી. ૨

ભકિત હેત સતસંગહી કીજે,
પ્રેમ સહિત પ્રભુ જન પર રીઝે;
ભક્તિ લક્ષ જાંહાં પક્ષ નહિ પ્રીતે,
ભભ્ભા ભકિત શ્રેષ્ટ સબહીત્યે. ૩

અક્ષર. ૨૫

મમ્મા મનોરથ પુરણ યાતે,
શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ શિર મમ જાતે;
મહેરબાન જબહી ગુરૂ ભયેઉ,
ભવ બંધન સંકટ સબ ગયેઉ. ૧

જકત બંધસે મૂક્તાહી કીના,
ધન્ય ધન્ય મોઇ ભાયગ સદીના,
ધન્ય યાહા સમયે સકલ મનુ તનકુ,
તન મન અરપિ શરન રહે જીનકુ. ૨

દિન સપરમો સુખ સબહીકા,
છુદ્ર ભોગ સબ લાગત ફીકા;
ભજનાનંદ સુખ ચરન પ્રતાપે,
મમ્મા મનોરથ પુરણ યાતે. ૩

અક્ષર. ૨૬

યચ્યા અલોકિક અકથ કહાંની,
કરેહુ કૃપા ગુરૂ તબ મોઇ જાંની;
બચન વિજ્ઞાંન બાંની નિરબાંના,
બાંન બંધ કીયે ફલા મકાંના. ૧

અષ્ટાદશ ખટ ચતુરહી બંધન,
એ સબ પ્રકૃતિ પુરૂસપર રંજન;
દુતિયો ભાસ નાસ વિધિ વચના,
શ્રીસુખ બચન કહયે દ્રઢ સચના. ૨

એ સબ બચન વિલોકયા મનસુ,
સતગુરૂ શબ્દ ભિંન હે તનસુ;

સર્વાતિત સતગુરૂકી બાંની,
ચચ્યા અલોકિક અકથ કહયાંની. ૩

અક્ષર. ૨૭

રેરા રંગી રસિક અતિ પ્યારે,
સોહાગી ખેલ બનાયે સારે;
ખેલ વિવિધિ વિધ્ય સહુ વગવગસુ,
લક્ષ ચોરાસી ભિન ભયે તનસુ. ૧

ભયેહુ ભિંન જબી તબકે અબસુ,
ભુલ્યેહુ ભાવન નિજપતિ ગતિ અંસુ;
તબહી કાયમ કરૂણાકર પેખ્યા,
શરનન આયે તબ અબ નહિ દેખ્યા; ૨

તબ નિજપતિ કીયેહુ વિચારા,
ધરી મનુતન અંસ કરૂ ભવપારા;
કૃપાસિંધુ નિજ કુવેર સધારે,
રેરા રંગી રસિક અતિ પ્યારે. ૩

અક્ષર. ૨૮

લલ્લા લક્ષવંત સો અલક્ષ પ્રભુ ભયેઉ,
દિવ્ય તનુ તેજ અરૂણુ લજવયેઉ;
અનંત અનંગ છબી જબી વિપુ ધારે.
કરહુ બરનન કેહી વિધિ બુદ્ધિ હારે. ૧

દ્રીગન દરસે રવિકો નિજરૂપા,
પ્રેરત અંસ આંખ્ય ભયેહુ સચેતા;
તિમ મોઇ દ્રીગન અરૂણુ આપ રૂપા,
કરૂણાઅંશ દેહો ગાઉ યશાહી અનુપા. ૨

કુકન ગહન ઘાહા ત્રિયે વિધિ બાજા,
ગ્રહત ખેલી જબ નિકસે અવાજા;
સકલ જીવ જડ ચેતન થયેઉ,
લલ્લા લક્ષવત સો અલક્ષ પ્રભુ ભયેઉ. ૯

અક્ષર. ૨૯

વવ્વા વેશ લાયે મહા સુઘડ સોહાગી,
શરણુ ખલક સબ ભઈ અનુરાગી;
મહા મંગલ મનોરથ પુરે મનકે,
ભયેહુ કતાર્થ કૃત સંતજનકે. ૧

ખટ રિપુ ગુન ત્રીયે તાપ ત્રિવેધી,
સૃષ્ટિ સકલ જીવ લીયે તિનુ વેધી;
સોહી રિપુ ડર સૂનિ શબ્દહી ભાગે,
નિજ કરતા અંશ આતમ જાગે. ૨

વરસે ઘન ઉગે બીજ અવન્ય અંકુરા,
પ્રસે પ્રભુ પ્રગટ આત્મ સફુરા;
જેહ જીનું જીવન મિલત ઉગે જાગી,
વવ્વા વેશ લાયે મહા સુઘડ સોહાગી. ૩

અક્ષર. ૩૦

સસ્સા સિરગુણુ નિરગુણુ દોઇ પક્ષા,
તાતે વરજીત સતગુરૂકી દિક્ષા;
શ્રષ્ટિ સિરગુણુ તનુવત સબ બાજા,
નિરગુણુ નભવત હોત અવાજા. ૧

નભ વાજુ જડ જુગલ સદાઇ,
ખેલી ખ્યાલ ચૈતન કરતાઇ;

સોઇ ખેલી ખુદ માલિક સાંઈ,
સિરગુણ નિરગુણ જડ ચેતન કરાંઇ. ૨

સોઈ ગમ ગતિ જુગમે નાં કોહુ પાયે,
નિજ કરતા કુલ આપ પઠાયે;
કુવેર કરૂણા કરી લાયે નીજ લક્ષ,
સસ્સા સિરગુણ નિરગુણ દોઇ પક્ષ. ૩

મક્ષર. ૩૧

ષબ્બા ખોજી શબ્દ શરણ જેહી આયે,
દેઇ નિજ લક્ષ અલખમે પઠાયે;
વિવિધિ વિગત્ય ગતી અચલ સહાઇ,
શરણ સુખ મુખ મોપે બરન્યો ન જાઇ. ૧

ભખત મિસરી મૂગો ભયેહુ આનંદુ,
દુસરો ન જાને કોહુ મનમાં વીસંદુ;
ચરણકમલ સુખ લહે કોઈ સંતા,
ગતી જીનું ઉગ્ર સબંધ કીયે તંતા. ૨

ભયેહુ સબંધ સતગુરૂકી સાથા,
પાયેહુ મોક્ષપદ સદ સાક્ષાતા;
ગુરૂ પરસાદ પરમગત્ય પાયે,
ષબ્બા ખોજી શબ્દ શરણ જેહી આયે. ૩

અક્ષર. ૩૨

શશ્શા સંપુરણ કળા ગુરૂ સ્વામી,
વિભૂતિ વિશેષ જીનું કહ્યે બહુનામી;
સોઇ જુગદિશ ધીસ પતિ સબકે,
બ્રહ્માંડ અનંત ઉતપન જીનું પલકે. ૧

તેહી કરતા કાયમ કુલ આદુ,
ધરી મનુતન જન કરહી સંવાદુ;
કૃતવહી પંથ યાહા જુગમાંહી,
ઘેર લીયે સબ ભયે ઉરઆંહી. ૨

તેહી મગ બંધન સબ જીવ ભયેઉ,
કરી ટહંકાર શબદ સુનવયેઉ;
સુન્યેહુ શબદ સત ભયેહુ વિરામી,
શશ્શા સંપુરણ કળા ગુરૂ સ્વામી. ૩

અક્ષર. ૩૩

હેહા હસ્તાંમલ કીજે હરિકી સાથા,
સકલ નાથનકે એહી નિજ નાથા;
નાથ ચતુરદશ તબક ચરાચર,
સોઈ નિજ નાથ રહે હે પરાપર. ૧

તેહી નિજ ખોજ ખલકકી માંહી,
લાયે કુવેર કરૂણાનિધ સાંઇ;
અનેક શરણ લીયે જીવ પ્રતિપાલ,
શ્રીમત્ કુવેર જય પરમ કૃપાલ. ૨

ધન્ય ધન્ય જગતગુરૂ જગદિશુ,
ભટ પંડિત જ્ઞાનિ ભયે શિશુ;
ભયેહુ શિષ શરણાંગત તાતા,
હેહા હસ્તામલ કીજે હરિકી સાથા. ૩

સવંત અઢાર પુનિ શાલ નવાંણુ,
માસ ભાદ્રપદ તિથિ સપ્તમિ બખાંણુ;
રવિવાર રસ અક્ષર બરણ્યા,
શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ પરમકી શરણા. ૧

દોહા.

ઇતિ સંપુરણ અક્ષર ભયે, સમસ્ત બોધ ગતીરાય;
ગુરૂ ઉપાસન લક્ષ મત, ત્યાગ ભક્તિ દરશાય. ૧
તેહી દરશાવન સતગુરૂ, શ્રીમત્ કુવેર સતનામ;
નારણદાસ નિરભે ભયે, કરી ચરણ વિશ્રામ. ૨

—: ગુરૂ મહિમા. :—

પ્રથમ પરમગુરૂને નમુ, દીયે કર્તા સબંધી જ્ઞાન;
આપનપુ પતિ જાણકે, તજે જક્ત અભિમાન. ૧
જગ બંધન અતિ જનકુ, તન મન કીયે બેહાલ;
મહા વિકટ કળીકાળમાં, પ્રગટે દીન દયાલ. ૨
અનંત બ્રહ્માંડકી વિભુવીત, પ્રગટ ચીન સંજુક્ત;
ધન્ય પરમગુરૂ પોમીપર, અંસ કરનકુ મુક્ત. ૩

(છંદઃ-મોતી દામ)

પતિ પદ પરમગુરૂ એકમેક.
સમઝે જે સંત એ મોટો વિવેક. ૪
અકળ કળા ન કળે કોઇ જંત,
એવી ગતી પરમગુરૂની અનંત. ૫
અનંત બ્રહ્માંડાધીસ કહાવે,
તેનો લક્ષ પરમગુરૂ યાંહાં લાવે. ૬
સરવાતિત સરવેશ્વર સ્વાંમી,
તેનો લક્ષ દેવાને કોક કદાંમી. ૭
નિગમ નયેતિ કહે નિરધાર,
સામાન્ય જીવન જાણે સંસાર. ૮

રચ્યો જેણે જક્ત સકલ પસાર,
જોયે જમ તમ દેત તાંહાં આહાર. ૯
એવા સુખ દાયક લાયક સ્વામી,
તહેને ન ભજાવે ભરી કોઇ હામી. ૧૦
હિંમત વિના જો હામી ભરી જે,
શરણે આવે તહેને તે શું પદ દીજે. ૧૧
એવા ગુરૂ ઠગ ઠગે સહુ લોક,
પતિપદ સાચુ લહ્યા વિના ફોક, ૧૨
પતિપદ પરમગુરૂ એક જાંણે,
ભવેલાં પદારથ સહુ વખાંણે. ૧૩
ભવેલાં ને જે કોઈ કહે ભગવંત,
એવા ગુરૂ બાદલ સંત અનંત. ૧૪
પરમગુરૂ નિજ પતિના વેતા,
ભુલાયા જીવ કીયા તે સચેતા. ૧૫
પતિપદ દરશાવે દિવ્ય નેંન,
દેખાડે સરવ અંસાંનુ ચેંન. ૧૬
કરે અંસ પોતાને ઘેર નિવાસ,
એવો ગુરૂ જ્ઞાન ગતિનો પ્રકાસ. ૧૭
એવા ગતિયાર ગુરૂને જે પૂજે,
તેના ઘટ માંહી ગતી બહુ સુજે. ૧૮
અનુભવાનંદ આનંદનો કંદ,
સંશે ભ્રભ સંકટ ટાળે ફંદ. ૧૯
ગુરૂ હમાહુ છાંયા ક્રિપા પસારે,
કર્તા શરણે સુખ દે દુઃખ નિવારે. ૨૦
એવા ગુરૂ જાણી કર્યો વિસવાસ,
મોટા મૂનિ ચરણુ કરે છે નિવાસ. ૨૧

અજભવ શ્રીપતિ સુર સમેત,
લહે સુખ સુનકાદિક થઈ વેત. ૨૨

શંકર દત્ત કપિલહી વ્યાસ,
મહિમા કરે નારદ ગુરૂ પ્રકાસ. ૨૩

સારદ શેષ વખાંણે વેદ,
ગુરૂ વચનારથનો અતિ ભેદ. ૨૪

માંને જગ ઈશ દશુ અવતાર,
રહે નિજ ગુરૂ તણે આધાર. ૨૫

પામ્યા ઇશતા ગુરૂ ક્રિયા જો પાઇ,
બીનુ કિરપા જગ જીવ સરાઇ. ૨૬

ગુરૂ સામ્રથ સબે સુખદાતા,
આવે શરણે તેને કરે ગતીમાતા. ૨૭

પીયે રસ પુરણ અંસ છેકતુ,
રહે હજુરી અંસ થઇ બડવેતુ. ૨૮

પોખે વિત પરમગુરૂ હેત આંણી,
મેલાવે પતિ પદ દે નિરવાંણી. ૨૯

ગુરૂ પદ પ્રૌઢ પ્રચંડ પ્રતક્ષ,
પાંમે નિજ કેવલ મોક્ષ કે દક્ષ. ૩૦

ગતી ચકવે અનુભવ અનાદુ,
લઘુ જીવકો જાણે વાદ વિવાદુ. ૩૧

ગુરૂપદ મોટું અમોઘ અમુલ્ય,
આવે નહી કોઇ ગુરૂ સમતુલ્ય. ૩૨

વૈશ્નવ કોટિ અનંત અનેક,
તેને શિર શોભે ગુરૂ પદ એક. ૩૩

ગુરૂ ગુરૂ જહાં તહાં સૌ કોઇ કહે છે,
ચાર પ્રકારે ગુરૂ પદ રહે છે. ૩૪

મોક્ષ ગુરૂ પદ મોક્ષ બતાવે,
પદારથમે જીવકુ વિલમાવે. ૩૫

ગુરૂપદ દેવ બતાવે પ્રતક્ષ,
દરશાવી દેહમાં આપે તેહી દક્ષ. ૩૬

સતગુરૂ સત્ બતાવે જે અંશ;
નરણે કરી જુવે કર્તાકો વંશ. ૩૭

તેહી અંસ આપનપુ તબ જાંણે,
જબી સતગુરૂ તેહી પરમાંણે. ૩૮

જેનો અંસ તાંહી મેળાપ કરાવે,
અંસી પદમાં એકતા કરવાવે. ૩૯

અંસી પદ કેવલ એકસ મેવા,
આચે તેનો લક્ષ પરમગુરૂ દેવા. ૪૦

પરમગુરૂ પરમ પતિ કે પ્યારા,
મિલે ગ્રભ સંકટથી કરે ન્યારા. ૪૧

એવા ગુરૂ આનંદ મહા સુખકારી,
પર ઉપગાર કરન દેહ ધારી. ૪૨

દિવ્યરૂપ સુંદીર શોભા રશાળ,
ઘનશ્યામ મુરત મહા વિશાળ. ૪૩

પદપકંજ અલી અંસ શોભે,
લેતાં મુકરંદ મનો જહી થોભે. ૪૪

અસંખ્ય અંસ કરે જહાં નિવાસ,
શરણે આવે જે તેનો થાય સમાસ. ૪૫

ફરી ગ્રભ સંકટ તે નવ પાંમે,
સાચે દલે આવે મહા દુઃખ વાંમે. ૪૬

એવો પદ પંકજનો પરતાપ,
મિલે પતિપદ લહે નિજ આપ. ૪૭

એવા સુખમાં જન ઝીલે અપારૂ,
અહોધન્ય જન જે પાંમે દેદારૂ. ૪૮
એવા જન ભાયગવાન ભવેતુ,
ભયે ભવમાં જેહી ભક્તિકે ખેતુ. ૪૯
ગુરૂ ઘન જ્ઞાંન સિંચે જળધારા,
પાકે પ્રભુતા વિધિ ગતિ અપારા. ૫૦
તેહી પ્રભુતા પદ પ્રૌઢ તે પદમી,
કર્તાકાર થઈ લહે સુખ કદમી. ૫૧
તેહી સુખના જે દાતા ગુરૂ પોતે,
ટળે જે અસુજ ગુરૂ મુખ જોતે. ૫૨
અરૂણ ઉદે અંધકુ નવ સુઝે,
બિનુ અંસ ભકિત પતિ નવ બુઝે; ૫૩
ભજાવે ગુરૂ તે પતિપદ વાચે,
લેવા તેહી લક્ષ રહો મન સાચે. ૫૪
સાચો સંબંધ સદા સુખકારી,
તન મન ધન ગુરૂપર વારી. ૫૫
મિથ્યાપદ દેતાં મહાપદ પાવે,
થઇ શરણે રહે ભકિત કે દાવે. ૫૬
ગુરૂ તુમ વિના નહિ કોઈ મહારૂ,
લગ્યું કાળ માયા તણું બહુ લહારૂ. ૫૭
તેથી દુ;ખ પાસ્યો અઘાદ અપારૂ,
કુણ કરે સહાય નહિ કોઇ મહારૂ. ૫૮
કામ ક્રોધ લોભ મહાબડ ભૂપ,
ઈંદ્રિ ગુણ અંતસ શત્રુ જનુપ. ૫૯
એહી સબ શત્રુ વેધે તન મારૂ,
કરે છે બેહાલ નહિં સુખ સારૂ. ૬૦

ત્રાહે ત્રાહે પોકારૂછું પતિકુ,
સૂણો ધણી અરજ એ દુઃખ સતિકુ, ૬૧
હોય પતિવ્રતા તો પતિને લાજ,
વિટંડીને સુખ ન મળે સમાજ. ૬૨
એવા ગુરૂ ચરણ તણો ઉપાશી,
સુખે પદ પાંમે કર્તા અવિનાશી. ૬૩
ગુરૂ તે કર્તામાં નહિ ભિન્ન ભાવ,
નિશ્ચે નિજ જન તણો એહી દાવ. ૬૪
પ્રીતે પિવે પાવ ગુરૂના પખાળી,
તેનું હરદે શુદ્ધ થાય અજવાળી. ૬૫
તિરથ અનેક તણું ફળ આવે,
પ્રસાદી પ્રીત કરીને જે પાવે. ૬૬
પુંજે પ્રીત કરી ગુરૂજીના પાય,
ચતુદર્શ દેવ પુજા ફળ થાય. ૬૭
ગુરૂ સેવા માંનસી શુદ્ધ કરીજે,
વિધિ સંજુકતહી ધ્યાન ધરીજે. ૬૭
જેનો શુદ્ધ ગુરૂ વિષેછે ભાવ,
તેને શિર જમ તણો નહિ દાવ. ૬૯
યથા યુક્ત સૂઝે કરે ગુરૂ સેવા,
કર્તા શરણે જઇ લહે સુખ મેવા. ૭૦
ભજન કરે ગુરૂનું ચિત લાઇ,
ઇચ્છામન વંછિત તે ફળ પાઇ, ૭૧
વચન ગુરૂકો કબુ નવ લોપે.
તેનો મહિમા જગમાં બહુ ઓપે. ૭૨
વિરોધી વચન બોલે ગુરૂ આગે,
હુઅનાત પાપ આવી સબ પાગે. ૭૩

લોપે મુરજાદ ગુરૂની જે શિશ,
તેને શિર સ્વામી નહી અનઇશ. ૭૪
એને કોઈ દુઃખ દે મહાભારી,
છોડાવે તેને કુણુ દયા દલ ધારી. ૭૫
કરે ગુરૂ નિંદા સૂણે દેઇ કાંન,
નિચ પદવી પાય દે ન કોઈ માંન. ૭૬
ગુરૂ સંગથી વિછડે જન જેહ,
ગયે ધરાબોળ આવે નહિ છેહ. ૭૭
ફરે ન ઘરો ભૂકંપે કપધારી,
લગે ભાર શેષ સહન અપારી. ૭૮
તેનું મુખ દીઠે લગે બહુ દોષ,
હરિગુરૂ સંત કરે તિનું રોષ. ૭૯
મહાકૂપ કરી દેવ જમ ત્રાસ,
છોડાવે તેને કુણુ થાય નિરાસ. ૮૦
તેની સાખ્ય સંમત જુવો પુરાંણે,
પૂછો સતશાસ્ત્ર નિગમ નરાંણે. ૮૧
વદે વસુધામાં ભયે જન જેતા,
ગુરૂ બિના મોક્ષ નહી કહે વેતા. ૮૨
તનમન ધન જે શિશ સમરપે,
પોતા તરફ રાખે ન સૌ સુખ અરપે, ૮૩
એવો અધિકાર ધરે જન જેહી,
પાંમે પદ કૈવલ મોક્ષ સદેહી. ૮૪
એવા પ્રતાપિ જે ગુરૂ ગતિવંતા,
તેને તજી જીવ લહે નહિ અંતા. ૮૫
પાંમ્યો મુનપા દેહ માંધો મહા અમૂલ્ય,
કુણુ કુમત્ય આવી તુજ ભૂલ્ય. ૮૬

ફરી દાવ આવો કબુ નહિ આવે,
ચૂકે ગુરૂથી જમપુરહી જાવે. ૮૭

જઇ જમપુર કરે તહાં વાસ,
સહે મહાસંકટ ગ્રભ નિવાસ. ૮૮

કહુ કેટલી તુજ મુરખ પ્રાણી,
જાને શરણે ગુરૂ શું હેત આંણી. ૮૯

તન મન ધન સમરપીને રહેવું,
ગુરૂ કશોટિ દે તે સરવે સહેવું. ૯૦

સહિ કશોટિ સુખ પાંમ્યા અપારૂ,
અહો જન ધન્ય એવા અધિકારૂ. ૯૧

તેનો યશ જહાં તહાં સૌ કોઇ ગાસે,
જેને હરદે ગુરૂ કરે જો પ્રકાસે. ૯૨

ગુરૂ સેવામાં ચૂકે ચૂક પડાવે,
તેને ઠોર ઠેકાણે કુણ ઠરાવે. ૯૩

ભમે ભવમાં ભમતો ભૂરભાવે,
સુખે નહિ પાંમે ખખે કાળ દાવે. ૯૪

જેને માથે કાળ તણો ભય ભારી,
તેને ગુરૂભકિત લગે નહિ પ્યારી. ૯૫

એને ગુરૂ કેમ કરે પ્રતિપાળ,
દયાળુ ઘણા પણ દે મુખ કાળ. ૯૬

ગુરૂ પાસે બેસે નહિ સ્થિર થાઇ,
વ્રતિ વિલમે જહાં અનાહુત પાઈ. ૯૭

અનરથ અરથ કમાયો કુટિલ,
ખોયો મનુષા દેહ માંઘો મહાસુશિલ. ૯૮

સાકુટકુ કેટલી કહુ શિક્ષા,
ગયો અધોગત બિનગુરૂ દિક્ષા. ૯૯

તદપિ ગુરૂ મહા પરમ દયાળુ,
લઇ શરણે સુખદેવ રસાળુ. ૧૦૦

એવા દયાળુ ગુરૂના ગુણ ગાતાં,
રહી જગમાં લહેજે સુખ માતાં. ૧૦૧

રિદ્ધિ સિદ્ધિ સુખ સંપત ન માગુ
ઇચ્છા પદ રજ ચરણ ચિત લાગુ. ૧૦૨

માગુ શુભ સેવા ભકિત પદ સાચુ,
એવો અધિકાર આવે એવું જાચુ. ૧૦૩

દિન બંધુ બંદી છોડ કહાવો,
મોઇ ગરિબ લગે તબ દાવો. ૧૦૪

એવા ગુરૂ જાંણી આવ્યોછું શરણ,
મિટો મહાદુઃખ જન્મ ને મરણ. ૧૦૫

મોઇ શિર શત્રુ અનેક ભેડહે,
વેધે તન જે કામ બાણ ગડેહે. ૧૦૬

તેમાં ચેંન કેમ પડે દુઃખ ભારી,
સ્વામિ શરણે લ્યો ગ્રહી બાંય મારી. ૧૦૭

તુમ સામ્રથ હરો દુઃખ મારૂ,
દાતા દિન બંધુ એ બ્રદ તમારૂ. ૧૦૮

છાયાકલ્પ વૃક્ષમે જે નર આવે,
ઇચ્છા મન વંછિત તે ફળ પાવે, ૧૦૯

પારસ પરસ રહે લોહ જાતી,
કહે કુણ પરસ નાંમ વિજાતી. ૧૧૦

દોહી કામ દુર્ગા ભુખ નવ ભાગી,
લજે નાંમ કાંમ કરે પદ પાગી. ૧૧૧

ચિંતામણિ ગ્રહી ઈચ્છાફળ આપે,
રહે ન દાલિદ્ર દુઃખ સર્વ કોપે. ૧૧૨

એથી અધિક પરમગુરૂ આપે,
મળ્યા જેને તેને ન દુઃખ અધાપે. ૧૧૩
પાંમે દુખ દાસ બટો બહુ બેસે,
ગ્રહી બાંય બ્રદ પાળો ગુરૂ યેસે. ૧૧૪
જોસો અપરાધ મારા મન ધારી,
છૂટુ ન કબુ કર્મ દોષ અપારી, ૧૧૫
ખુની ખુનકા ગુના દેતાં ન પાર,
કરો બક્ષિસ ગુરૂ શરણુ તુમાર. ૧૧૬
લજે શરણો જો ઉગારો ન મોઇ,
અપત્ય અનિન દાસ ગુરૂ તોઈ. ૧૧૭
કરૂછુ સ્તુતિ મૂંગો મૂખ વાચે,
આઇ ગુરૂ શરણુ પડયો દલ સાચે. ૧૧૮
દેખુ ન તુમ સમ ઓર ન કોઇ,
નાવ વાયસ વાત મમ જોઇ. ૧૧૯
ઠોર ઠરન અવર ન આશ,
જાવુ જહાં તહાં બંધન કે પાશ. ૧૨૦
પાશ છોડાવો સામ્રથ સ્વામિ,
શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂકુ નમામિ. ૧૨૧
નમામિ જગતગુરૂ જગ ઇશ,
લહે મહિમા તેના ગુરૂ ધીશ. ૧૨૨
શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ ચક્રવર્તિ,
જ્ઞાન અમલ જુવે કોઇ નર્તિ. ૧૨૩
અમલ મોટો જે પામે અધિકારી,
તેની પ્રભુતા સબકુ લાગે પ્યારી. ૧૨૪
ગુરૂ શિર છત્ર બિરાજે જેને,
દમે કેમ કાળ માયા જગ તેને. ૧૨૫

પિડે ન પિત્રુ યક્ષ દાનવ દેવ,
સાચો પરમગુરૂ સાથે અહંમેવ. ૧૨૬
રાજા રંક ભૂત પિસાચ સમેત,
નવ ગ્રહ આધ પનોતિ સહેત. ૧૨૭
ગુરૂ રિઝમાં સુખ સંપત્ત સર્વ,
વિમુખિ વિરોધી પાંમે ટળે ગર્વ. ૧૨૮
જેનું મદ સુદન નાંમ કહાવે,
ચઢયો મદ એકુ ન ગુરૂ રહાવે. ૧૨૯
ગુરૂ સામ્રથ શ્રીમત્ કુવેર,
નારણદાસ લહ્યો એ નવેર. ૧૩૦
જોયું નરણે કરી આ જુગ માંહી,
ગુરૂ બિના સત પદારથ નાંહી. ૧૩૧
એવું સત્ય જાણુ માણે સુખ માતુ,
ગમે ન તેને વિશયાનંદ નાતુ. ૧૩૨
સાચો સબંધ ગુરૂ શુદ્ધ જોડે,
કરે જ આડચ તેનું મન મોડે. ૧૩૩
એવો સુરવિર ડગે કેમ દેખી,
શ્રીમત્ કુવેર શરણુ લીયો પેખી. ૧૩૪
ડરે કેમ કેશરી બાલ કરાળ,
ભગે જુથ કુંજર મહા વિકરાળ. ૧૩૫
પોખે પરતાપ ગુરૂ જેહી વિત,
રહે નઘરો જગમાં નિર વિત. ૧૩૬
ધરે શણગાર કંન્યા જે કુંવારી,
શોભા સુખ નહિ બિનુ ભરથારી. ૧૩૭
ક્રિયા ઉદે અંસ પતિ તેહી જાંણો,
મિલે તેહી લક્ષ ગુરૂ પરમાંણો. ૧૩૮

ગુરૂ તે કર્તામાં નહિ ફેરફારી,
શ્રીમત કુવેરકી જ્યો બલિહારી. ૧૩૯

નારણદાસ ચરણચિત લાગુ,
ઇચ્છા પદ રજ ભકિત પદ માગુ. ૧૪૦

(દોહા)

મહેર કરી મોઈ દીજીયે, સેવા સમરણ ધ્યાંન,
યશ ગાવા અનુભવ ગતી, કરૂપતિપરમ અવિલાંન. ૧૪૧

પરમગુરૂકે શરણકી, મહિમા અપરમપાર,
શારદ શેષ ન કહી શકે, કે શો રહે ઇતબાર. ૧૪૨

વારપાર જાકો નહિ, ગુણગતિ દધિ સમતોલ:
ચિડિયા ચંચ ભરી રહી, સાગર સમ તમ છોલ. ૧૪૩

દધિ સમ તમ ગુરૂગતિ, મમ મતિ અલ્પ અજાંણ,
મહાપતિતકુ પાવન કરો, શ્રીગુરૂ પરમ સજાંણ. ૧૪૪

સજાંણ શરણ આવી પરે, નારણદાસ અતિદીન:
પ્રૌઢ પરમગુરૂ જાણકે, ગ્રહી શરણ રહયે લોલીન. ૧૪૫

અખિલાનંદ સુખ શરણકે, માંણે તેહી સંતસજન:
નારણદાસ શરણાંગત, રહે દ્રઢ દેઇ તનમન. ૧૪૬

ગુરૂ મહિમા સુખસે પઢે, પ્રાતઃ સમે કરે પાટ;
અનંત જનમ અઘ સંશયકુ, સબકો ઘાલે ઘાટ. ૧૪૭

મનન કરે મધ્યાનસે, અરથ વિચારે જેહ:
તિનકુ કૈવલ મોક્ષકો, યામે નહિ સંદેહ. ૧૪૮

સંધ્યા સમયે એહી પાઠકો, સૂણે સૂણાવે જે અરથ:
ઉપાશી હોય ગુરૂતણો, પાંમે અનુભવ ગ્રથ. ૧૪૯

અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ સબે, સુખ સબ સાજ:
ગુરૂ ઉપાશનમાં સબે, પાંમે અનુભવ રાજ. ૧૫૦

તેહી દાતા ગુરૂ પરમહી, શ્રીમત્ કુવેર સત્ નાંમ
નારણદાસ નિરભય ભયે, કરી ચરણ વિશ્રાંમ. ૧૫૧

થાળ.

(૧)

આજ દીન સપરમો રે, ઉગ્યો કંચન ભાનુ;
મનના જે મનોરથ રે, જેનું શિરપર બાનુ. ૧

ચેહેવા આનંદરૂપી રે, હારવરને કાજે;
નિજ ભોવન સમર્યાં રે, ક્યારે પ્રભુ બિરાજે. ૨

મંડપ મન ગમતા રે, મોતીડે ચોક પુર્યા;
ચિત્ર હીમ અરગનાં રે, અતિ ઝલકે નુરા. ૩

કલશ કાચ બિલોરી રે, ઝાડવાંની ઝુમ મચી;
ઝમરખ ધર્યાં ઝુમતાં રે, બાંધ્યાં તેની શોભા સચી; ૪

કેલ સ્થંભ સ્થંભાવીયા રે, લતાઓ લલીત લહેકે;
ચંપો ચમેલી ચેવડો રે, ગુલાબ મોગરડો મહેકે. ૫

તોરણ ત્રિભાત્યનાં રે, આસો આંબા શ્રીફલનાં;
છડા કેશર કંકુના રે, ચંદરવા શોભે સ્થલનાં. ૬

રત્ન જડિત સિંઘાસન રે, મંડપ બિચ શોભે;
શોભા અધિક અનોપમ રે, દેખી મૂનિ મન લોભે. ૭

સહુ અંશ ઈચ્છા કરે રે, ક્યારે પ્રભુ પધરાવો;
નિજરૂપને નિરખીરે. લેઇયે મનનો લહાવો; ૮

સહુ સાજ સજીને રે, સખી તેડવા મોકલી;
મહરાજ પધાર્યા રે, સંઘે સંતની મંડલી. ૯

ચંદ્ર ઉડઘન બિચ રે, શોભા એથી સરસ બની;
બહુ વિધિનાં વાજંત્રરે, બાજે તેની ગગને ધૂની. ૧૦

એવા અખિલ ભોવન પતિ રે, મુજ રંક પર ત્રુઠયા;
આ સંસારના સનેહી રે, તે સરવે રૂઠયા. ૧૧
એક તમ વિના મહારે રે, અવર ન જોઇએ કસો;
સ્વામી સદાના સબંધી રે, સુખ સાગર ઉલસો. ૧૨
હંસ ચાલ્ય ચતુર વર રે, ચાકડી ચરણ્યે ખટકે;
શોભા બદન વિલોકીને રે, મોહ્યું મન હરિ લટકે. ૧૩
ઘનશ્યામ મૂરત છબી રે, સુંદીરતા સારી;
ચંદ્રવદન વહાલાનું રે, નિરખી સુરતા હારી. ૧૪
લોચન અણિયાંલાં રે, વિશાલતા શી વર્ણવું;
ભાલ ભ્રગુટી તિલક સોઇયે રે, નાશાપર નર્ણવું. ૧૫
દશન કુંદકલી સમ રે, અધુરપર લાલી ઘણી;
મૃદુ ચિબુક મનોહર રે, શોભા મંદ હાસ્ય ઘણી. ૧૬
કંબુ કંઠ હૃદે સ્થલ રે, લલીત ઉદર રેખા;
ચરન પંકજ અંકિતમયે રે, અષ્ટાદશ અંગ દેખા. ૧૭
શણગાર શોભિતા રે, વિધવિધના વાગા;
સહુ લોક મલીને રે, જોવા હરિને લાગ્યા. ૧૮
ખડુકીને અટારી રે, શેરીયે તો ભીડ ઘણી;
પુષ્પ થાલ ભરીને રે, પુંજે ચેવી પ્રિત્ય બણી. ૧૯
કરૂણાદ્રષ્ટિ પસારતા રે, ભોવન મહારે આવ્યા;
ભરી થાલ સામગ્રી રે, વાલાજીને વધાવ્યા. ૨૦
ચરણ્યે શિર નામી રે, ભેઠી હુતો ઉલટસે;
હરખી હરિ આવ્યા રે, બેઠા સિંઘાસન સે. ૨૧
પરહરી પોશાગને રે, ચોકીમે હરિ આવ્યા;
કંચન બાજટપર રે, પ્રભુજીને પધરાવ્યા. ૨૨
ત્રાંબાકુંડીમે તાજાં રે, ભર્યાં નિર ઉષ્ણ કરી;
સંત સેવક મલીને રે, પખાલે અંગ હરી. ૨૩

ચરણોદિક લીધાં રે, પીધાં મેં તો પ્રિત્ય કરી;
અંગ વસ્ત્ર સુચીત કરી રે, લુછાવર કીધો ફરી. ૨૪
પહેર્યાં પિળાં પિતાંબર રે, દોશાલાની શોભા બણી;
ચાકડીયે ચંપક કલી રે, ઘુઘરડીની ઘોર ઘણી. ૨૫
રત્ન જડીત બાજટ પર રે, બનાતી બિછાંણાં ધર્યાં;
પટ પડદા ચંદરવા રે, મલાજાને કાજે કર્યાં. ૨૬
બહુનામી બિરાજ્યા રે, ભઈ સંતની પંગતિ;
એ સમાનાં દરશન રે, કરે તેની તરત ગતિ. ૨૭
અરચા અગ્ર ચંદનની રે, તિલક ભાલ કેશરનું;
ગજરા કર રાજે રે, હાર હરિ બેસરનું. ૨૮
ધર્યાં કલશ કંચનના રે, પવાલાં પ્રિત્યે કરી;
ગાળ્યાં નિર ગંગોદિક રે, યુગલ પાસ મૂકયા ભરી. ૨૯
થાલ સોવણ કેરો રે, કટોરા કનક તણા;
વિધવિધનાં બંજન રે, સામગ્રિમે નાંહી મણા ૩૦
કંસાર ને રોટલી રે, બુરા ખાંડ લેજો હરિ;
ઘ્રત તાજાં તાવેલાં રે, મેલ્યાં ઘી કટોરા ભરી. ૩૧
લાપસીને લાડુ રે, ભાત મૂકયો કેશરીયો;
કલી લાડુ સેવૈયા રે, મોતીચૂરનો ધરીયો. ૩૨
શિરો પુરી કચોરી રે, માલપૂવા ને મોડાવલી;
સાતપડા સુતરફેણી રે, ઘારી મેં તો ઘ્રત તલી. ૩૩
ખાજલીને ખાટાં વડાં રે, પુરણ પોલી સાકરની;
દૂધપાક દહીધરાં રે, વેઢમી મારા કરની. ૩૪
બરફી ને જલેબી રે, ગુંદરપાક ને સુખડી;
કર્યો ભાત કમોદનો રે, ભેલ્યાં ઘી ખાંડ સુઠડી. ૩૫
પડસુલીની સેવો રે, પસાવી મેં ઘ્રત ધરી;
દોયલી સાકરને રે, વાટી લાવું લેજો હરી. ૩૬

પુડા ખાટાં માંખણ વડાં રે, ઘેબર મ્હારે ઘેર કર્યાં;
હલવો ને કોપર પાક રે, પેડા ને પતાસાં ધર્યાં. ૩૭
સેવ ગાંઠીયા રેવડી રે, મૂકુ સાકરીયા ચણા;
વરિયાલી દાંણા રે, સાલમ પાકમે નમણા. ૩૮
પોલી પંચકણીની રે, ખાખરી ખાંત્ય ઘણી;
જેહેની રૂચી માગજો રે, પિરસવાની પ્રીત્ય બણી ૩૯
મગદલ મન ભાવતાં રે, કુલર તો કાચી કરી;
ખિચડી શાંમ ભોગી રે, કાચી ચઢી જોજો હરી. ૪૦
ગલ કેરી આંબા રસ રે, રોટલી હાંસિયા ઘઉની;
પાકાં કેળાં સોનેરી રે, સધાર્યાં કટોરી સઉની. ૪૧
જુકતે અનુસ સમાર્યાં રે, રાંણય ફ્રેલી રાતલડી,
પડસુલીની રોટલી રે, જમોને પુરી પ્રીતલડી. ૪૨
મેથી દાલમે લેજો રે, લીંબુની ખટાઈ હરી;
તલ્યો પાપડ પાજ્યો રે, રેવડી જો ભાવે તો ફ્રરી. ૪૩
પ્રભુ ભાવતી ભાજી રે, તાંદલદાની તરત તલી;
કુબીની કમાસી રે, છાંટચું મહી મીઠું વલી. ૪૪
મૂલ કંદ મોગરીયો રે; કાચી સમારીને ધરી;
સુધ્ય ભાવે સવાંની રે, ભાજી મેં તો ત્રત કરી. ૪૫
ડોડકાં ભીંડાં ડોડી રે, તલ્યાં તુરીયાં ત્રતનાં;
ચોલાફલી વાલોળો રે; ગવારફલી છે રત્યનાં ૪૬
તલ્યું શાક વંતાકનું રે, કંકોડાં કારેલાં સહી;
સમડી શાક સારૂ રે, રાઇ ભેલી નાંખુ મહી. ૪૭
ભજીયાં ગલકાનાં રે, કર્યાં કોળાનાં ભાવતાં;
જેની ઇચ્છા માગજો રે, વાર ન લાગે લાવતાં. ૪૮
પાપડીને પેપેરો રે, પ્રવલ કાચલી મેં તલી;
દોઇ જાતનાં સુરણ રે, ઘીમાં તળ્યાં છે વલી, ૪૯

ચણા વાલ છુંગાર્યા રે, રાંણુય રાઇતાં નહીનાં;
બહુ ખાંત્યે છોલ્યાં છે રે, ચંપા ફનસ મહીનાં ૫૦
પસાવી ભ્રભરી દાલ રે, કઢી કરી છુંક દેઈ;
તક્ર તાજાં ધુંગારેલાં રે, ભાવે તો માગી લો તેઈ. ૫૧
તિખટ ત્રટ વાટયાં રે, ધાંણા જીરૂ મિરચ મહી;
કોથર્માંને કાલાં મરી રે. સબરસ ભેલ્યો સહી, ૫૨
બિજો આંન્ય આચાર છે રે, મોરંબા મન ગમતા;
આદા બિલિનાં અથાંણાં રે, ભાવે તે હરિ જમતા. ૫૩
બોર કેરાં કરમદાં રે આથેલ હવેજ સ્રચીયુ;
લીંબુ કેરી સધારિ રે, રાઇ સ્રસીયે ાસચીયુ. ૫૪
ગરમાલો ગુંદાનો રે, આચાર એવો છે હાર;
મેથીયાં મન ભાવતાં રે, ભાવે તો માગીલ્યો ફરી. ૫૫
અવનવો આચાર છે રે, કુંવર કાચાં ચીભડલાં;
રાઇ સ્રસીયે રચાઇને રે, કર્યાં મન રીઝડલાં. ૫૬
જહેની રૂચી માગજો રે, સ્વસ્ત થઈ શ્રીમત જમો;
મુજ રંકની મનોહર રે, લેતાં હરિ દલમે ગમો. ૫૭
કૃપાસિંધુ કુવેર સ્વામી રે, જમીને ઉઠયા ઝટસુ;
પ્રીત્યે કરી પ્રસાદી રે, મુજને આપી પટસુ. ૫૮
મૂકયા કનક કટોરા રે, મંજન કર્યું મહારાજે;
હરિ હાથ હજુરીયે રે, લુંછાવર કરો રાજે. ૫૯
ઉઠયા આનંદ કારી રે, પગે પાવડી પહેરીને;
પિતાંબર પલટયાં રે, હીરની ધોતી ધરીને. ૬૦
બેઠયા નિજ સિંઘાસન રે, તકીયે ટેક દેઇ;
પંખા ઝરકશી ઝુમે રે, હવા હરિ શિતલ લેઇ. ૬૧
સ્વસ્ત સભા જમાઈ રે, સંત સજન તણી;
આધ્ય અંત આશ્રિત રે, મધ્યે પ્રીત બણી. ૬૨

પ્રીત્ય પુરણ પાલી રે, ન્યાલ્યા નરણાં ભરી;
મનના જે મનોરથ રે, પુર્યા પ્રેમે કરી. ૬૩
દાઢમ મીઠાં લિંબુ રે, રકેબી લીલી દાક્ષની;
અંજીર ફલ સેતુર રે, જામફલ કમરખની. ૬૪
ભરી થાળ સધારીને રે, નારંગી શ્રીફળ સહી;
પ્રીત્યે પ્રભુને આરોગાવી રે, વહેચ્યાં તે સભાકી મહી. ૬૫
મુખવાસ મોહનને રે, કાજે લાવું લક્ષ ભરી;
સેવંત્રાં સોપારી રે, ચુરી તેની ઝીણી કરી. ૬૬
જાયફળને જાવંત્રી રે, તમાલપત્ર તાજાં લીધાં;
તજ લવીંગ એલચી રે, તે સર્વ ભેલાં કીધાં. ૬૭
પાકાં પાન ગંગેરી રે, કાથો ચૂનો ભેલી કરી;
આદ્ય સુગંધ સામગ્રિ રે, પાનમે પહેલી ધરી. ૬૮
બિડુ પાંચ પાંનનુ રે, વાળ્યું મેં વિવેક સહી;
પ્રિત્યે ગઇ હવિ પાસે રે, આપ્યુ લીધું મુખ મહી. ૬૯
તંબોલની લોલી રે, શોભે લાલના મુખપે;
હસ્ત વદન હરિનું રે, જોતાં પ્રગટે સુખપે. ૭૦
સુખ સેજ સમારી રે, રજાઇ રજ બુટની;
શોભા અધિક અનોપમ રે, આંણી છે ચારે ખુંટની. ૭૧
કુશ્મ સેજ બિછાઇ રે, છપ્પર જરકસી વાગા;
અરગ અગ્ર ચંદના રે, કસ્તુરીના બેહેક લાગા. ૭૨
ગરકાવ ફૂલનમે રે, તોરણ હાર તોરા ઘણા;
પંખા કુશ્મકલીના રે, ઢળે ચેહેમાં નહી મણા. ૭૩
પદ રજ અધિકારી રે, સંત સજન મલ્યા;
નિજ ચરણ પલોટી રે, સેવક સરવ પલ્યા. ૭૪
પોઢથા સુખ સજ્યામાં રે, શ્રીમત્ કુવેર ધણી;
સ્વામી દાસ નારણના રે, મલ્યા તેને મોજ ઘણી. ૭૫

થાળ. ૨

પ્રગટયો કંચન ભાંનુ આજ, પધાર્યા મોરારી રે;
હું તો લરી લાગુ પાય ચરનકી જયૌ બલિહારી રે. ૧
મ્હારા ભાગ્ય તણો નહી પાર, હરિ ઘેર આવ્યા રે;
મેં તો કંચન થાલ ભરીને, મોતીડે વધાવ્યા રે. ૨
પાયે લાગી યુગલ કર જોડી, મોડી માંન સરવે રે;
મદ સુદન નાથનું બ્રદ, ગમે ગુણ ગરવે રે; ૩
કીધાં ઉષ્ન ગંગોદીક નીર, હરીને કાજે રે;
સ્નાન કરે કરૂણાકર, શ્રીમહરાજ રે. ૪
ધોઇ ચરણ ચરણોદીક લીધાં, પીધાં મેં તે પ્રીતે રે;
પહેરાવું પીલાં પિતાંબર, પ્રભુને નિત્યે રે. ૫
ચાકડીયે ચઢીને આસન બેઠા, બહુ નાંમી રે;
જુમનાં જલ ઝારી ભરીને, મેલી હરિ સાંમી રે. ૬
આડચ અગ્ર ચંદનની ચરચી, તિલક કેશરનું રે;
ગજરા કર હાર હરિને, ધર્યો બેસરનું રે. ૭
થાળ ઠીક સુંદિર ભરી લાવું, હરિની આગે રે;
જહેની રૂચી જોઇએ તે ત્યાર, હરિમૂખ માગે રે. ૮
સુખડી શિરો સુતરફેણી, સેવૈયા સેવા રે;
મગદલ મોતીચુર લાડુ, ગુંદરપાક મેવા રે. ૯
બરફી જલેબી ખાજલી ઘારી, ગેબર લેજો રે;
હલવો ને કોપરપાક પેડા, ભાવે તે કહેજો રે. ૧૦
ગલકેરી ગુલકંદ પાક, પતાસાં ને પુડા રે;
દૂધપાક પુરી પડસુલી, માલપુવા રૂડા રે. ૧૧
વડાં વેઢમી મોળાભાત, કેશરીયા કચોરી રે,
કંસારને રોટલી ખાંડ, ઘીની છે કટોરી રે. ૧૨

વ્રત કર્યો કમોદનો ભાત, કઢ્યાં દૂધ રાખ્યાં રે;
શિખંડ કર્યો છે સારો, મિઠાં મહીં દાખ્યાં રે. ૧૩

વડી વાલોળને વંતાક, કારેલાં સમાર્યં રે;
ભાવતાં ભજીયાં ગલકાનાં, મુધ્ય સધાર્યાં રે. ૧૪

પાપડી પટાંલાં પ્રવલ, પેપેરા વઘારી રે;
કોળાં ગવાર ફલીને કાચલી, વ્રત સધારી રે. ૧૫

મુધ્ય સુરણ સધાર્યાં દોઇ, તલ્યાં ઘી તાજાં રે;
રાંણ્ય રતાલુ નઇનાં રાઈતાં, કર્યાં હરિ કાજે રે. ૧૬

બહુ ભાત્યની ભાવતી ભાજી, મૂલાને મોગરીયો રે;
ભજીયાં બહુ જાતનાં જુક્તે, પાપડ મેં ધરીયો રે. ૧૭

બોળકેરી કેરાં ક્રમદાં ને, આદા બિલિ આથી રે;
સ્વાદ સારો મોરંબો, અધિક અતિ નચે નાથી રે: ૧૮

બહુ વિધ્યવિધ્યનો આચાર, કર્યો હરિ કાજે રે;
જેહેની રૂચી લાવું વ્રત, કહેજો મહરાજ રે. ૧૯

સ્વસ્ત થઇને શ્રીમત્, આરોગો અંતરજામી રે;
મૂકયા કનકકટોરા મંજન, કરો મમ સ્વામી રે, ૨૦

મુખવાસ આપ્યું બીડી પાન, હરિને હાથ રે;
પ્રીત્યે કરી આરોગો પ્રભુજી, લીધાં દીને નાથે રે. ૨૧

પલટી પિતાંબર આસન, બેઠા બહુ નામી રે;
શણગાર ધર્યા સોભિતા, શ્રીમત્ સ્વામી રે, ૨૨

શોભા બરની શકે નહિ શેષ, કોઇ નર જાંણે રે;
દાસ નારણ શણાંગત થઇ, સુખ માંણે રે. ૨૩

થાળ. ૩

જમવાને આવો રે કરૂણાસાગર સ્વામિ;
મારા મનના મનોરથ રે, પુરો અંતરયામિ. ૧

દિનદાસ દુરબળ મતિ રે, પતિપક્ષ છું માતો;
પરતાપ પરબલ અતિ રે, ગ્રહી થઇ ફરૂ રાતો. ૨
પ્રભુ ભોવન પધાર્યા રે, આંણી આસન આપ્યાં;
દરશન દયાળનાં રે, કરી દુખડાં કાપ્યાં. ૩
પોશાગ પરહરિ રે, બાજટપર પધરાવ્યા;
ઉષ્ન નિર ગંગોદિક રે, પ્રભુજીને નવરાવ્યા; ૪
ચરણોદિક લેઇને રે, પિતાંબર પહેરાવુ;
પગે પાવડી પહેરાવી રે, મંદિરમાં પધરાવુ. ૫
વાલે ભ્રગુટિ તિલક કર્યું રે, કેશર કુમકુમ કેરૂ;
શોભા વદન વિલોકિને રે, વારંવાર સુખ હેરૂ. ૬
લેઇ ચરણ ચરણોદિક રે, પૂંજુ ભાવ પ્રિત કરી;
ફૂલ માલ ધરાવું રે, સુમન શણગાર હરી. ૭
નિરાજન કરીને રે, નવેદ હરિને કાજે;
થાલ ઠિક સમારી રે, જમો શ્રી મહરાજે. ૮
પકવાન મિઠાઇ રે, બંજન વિધવિધનાં;
સૌ શુદ્ધ સાંમગ્રિ રે, કરી બહુ રિધરિધનાં. ૯
ભજીયાં અથાંણાં રે, મોરંબા મન ગમતા;
સ્વસ્ત થઇને આરોગો રે, પ્રભુ ભાવે તે જમતા. ૧૦
જમુના જળ નિરમલ રે, મંજન કરૂ મહરાજે;
હરિ હાથ હજુરી રે, લુછાવર કરૂ રાજે. ૧૧
જમી ઉઠયા આનંદશું રે, બિડિ પાંનની આપી;
દિનબંધુ દયા કરી રે, નાંખ્યાં બંધન કાપી. ૧૨
બેઠા નિજ સિંધાસન રે, શોભા શી વર્ણવું;
ઘનશ્યામ મૂરત છબી રે, વારંવાર નર્ણવું. ૧૩
સ્વામિ કુવેર શરણનું રે, સુખડલું છે ભારી;
દિન દાસ નારણ ચિત રે, ચરણકી બલિહારી. ૧૪

—: માસ. :—

(છપૈય–છંદ.)

વંદુ ગુરૂપદ પુજ સમુઝ અનંત ઉજાસા,
મમ હરદે કરો નિવાસ જ્ઞાનકા હોય પરકાસા. ૧
મતિમંદ અતિ અંધ ફંદ ફસી નિકસે ન સોઇ,
તારણતરણ ત્રિલોકમે તુમ બિન અવર ન જોઇ. ૨
પંથ પક્ષ મત દક્ષ લક્ષ બિના સક્રત સ્વાંમી,
વચન વાણી દીયે સબન કવન કુણ કામ કદાંમી ૩
પરમગુરૂ કે બચન સદન સદ મુદત મારી,
શ્રીમત્ કુવેર કે શરણ નારણદાસ જયો બલિહારી. ૪

દોહા.

ગુરૂપદ રજ શિરપર ધરી, નિજ ચરણ ચિત ચાહુ,
અનિન ભક્તિ મોઇ દીજીયે. પરમ મોક્ષ જબી પાહુ. ૧
મમ અનાથ તુમ નાથ હો, સામ્રથ શ્રીમત્ કુવેર.
નારણદાસ ગરીબકુ, ફરક કરો ભવફેર. ૨

માસ. ૧ (રાગ– સોરઠની દેશી.)

શ્રી ગુરૂ શરણની વારતા રે,
મોપે બરની ન જાય;
અજભવ શ્રીપતિ શારદા,
ગુરૂના યશ ગાય. શ્રી ગુરૂ. ૧

કારતક કયમ કરૂ હરિ વિના રે,
સંસાર સુ સનેહ;

ગ્રહે અનલ ઉપજયો ઘણો,
બુઝાવે કુણ તેહ. શ્રી ગુરૂ. ૨

ખટ દરશન ખોળી વળ્યો રે.
જોયા દ્વાદશ પંથ;
ધાંમ ચતુર ચતુરાઇ ત્યે,
પાયા નહી નિજ કંથ. શ્રી ગુરૂ. ૩

અગ્નિહોત્ર યજ્ઞાદિક રે,
લહ્યો સકલકો ભેવ;
તિરથ તપાસ્યાં દ્રિઘનસે.
પાયા નહિ નિજપતિ દેવ. શ્રી ગુરૂ. ૪

વિશ્વમાં વ્રત વિલોકીયાં રે,
દેખ્યો સબ સંસાર;
પાખંડ બહુ પૂંજી વળ્યો,
તહાં નહી નિજ દેદાર. શ્રી ગુરૂ. ૫

વેદ વિગત્ય નરણયે કીયારે,
જોયા અરથ અપાર;
ત્રિપદ તાત્વર ઇનકો.
નહિ પતિપદ સાર. શ્રી ગુરૂરૂ. ૬

ખટ સહાસ્ત્ર પક્ષ પેખીયારે,
હેર્યાં અઢારે, પુરાણ;
અદ્વૈતની હાની કરી,
મત સકલ સરાંન. શ્રી ગુરૂ. ૭

લીલાવિપુ દશ પતિના કહ્યા રે,
જોયા તેહી મુકામ;

સુન્ય દેખુ તેહી સેજડી.
લહ્યું નહી પતિઠાંમ. શ્રી ગુરૂ. ૮

જીત જાવું તિત પાતપદ રે,
દેખી હઠી ગયું મન;
કોઇ ઉગારે મને કાળથી,
સોંપુ તન મન ધન. શ્રી ગુરૂ. ૯

વ્રેહે વિકલ મન માહ્યરૂ રે,
શાન્તિ કરે કુણ આજ;
દાસ નારણકી વિનતી,
સૂણજો શ્રી મહરાજ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

મહેર કરન મહારાજ હો, દયાવંત દાતાર;
દાસ નારણકે કારણે, ધર્યો મનુજ અવતાર. ૧

માસ. ૨

માગશરે જઈ મહરાજને રે,
મળવાની રે હુંસ;
પતિ વિયોગે બહુ પ્રજલ્યે,
તન ધુંધવતો ધુંસ. શ્રી ગુરૂ. ૧

ચહુદસ દવ દેખ્યો ઘણો રે,
મન પાંમે છે ત્રાસ;
આરો ઉગરવા એકુ નહિ,
તેનો કવન સમાસ. શ્રી ગુરૂ. ૨

જમ મિન વિછડ્યું નીરથી રે,
તહેને દુઃખ છે અપાર;

સુર તપે અતિ ઘણો,
ભોમી ભઇ રે અંગાર. શ્રી ગુરૂ. ૩

સિચાંણો શિરપર ભમે રે,
દેખી ભયું બહુ દુઃખ;
લીધો કે લેશે સહી,
યામે ન મળે સુખ. શ્રી ગુરૂ. ૪

સ્વાંત સનેહ ઘનસે હવો રે.
ભયા તન રે ત્યાગન;
ગગન ચઢી ગિરે ક્ષિતિ પર,
પ્રગટે તનમે અગન્ય. શ્રી ગુરૂ. ૫

જબ ઘન પરસે છારકુ રે,
ઉપજે પુની સ્વાંત્ય;
સ્નેહિ સનેહ સાચો ખરો.
પ્રગટે તનુ ક્રાંત્ય. શ્રી ગુરૂ. ૬

જમ જળમે નર ડુબતાં રે,
સંઘે પચુ પોશાગ;
ભિજંતાં ભારે થયો,
ઉગરવાનો શો લાગ. શ્રી ગુરૂ. ૭

માત પિતા સુત સુંદરી રે,
ભગની ને રે ભ્રાત;
કુટુંબ મળ્યું સર્વ કારસુ,
યેમાં સુખ ન સરાત. શ્રી ગુરૂ. ૮

ઘન શરેદ રૂતુના સનેહને રે,
મુક્તિ લહે નિરવાંણ્ય;

બુંદ લેઇને બિડે તનુ,
ભિંજે નહિ જળ જાંણ્ય. શ્રી ગુરૂ. ૯

મોતી બને મન ભાવતાં રે,
પામે ઉત્તમ ઠામ;
શ્રીમત્ કુવેર કે ચરણમે,
નારણદાસ વિશ્રામ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

ચરણ કમળ સ્થિતિ કરી, ક્ષોણું ખસે નહી અન્ય;
શ્રી ગુરૂ કે શરણાંગત, નારણદાસ તન મન. ૧

માસ. ૩

પોષણ કરવા પધારીયા રે,
અવનિ પર આપ;
દરશન કર્યાં દિના નાથનાં,
તેનાં ગયાં સર્વ પાપ. શ્રી ગુરૂ. ૧

અગણિત ઇંડ કટાક્ષ રે,
ઉતપન કરે જેહ;
એરે વાલો આ વિશ્રમે,
નિરખ્યા પતિ તેહ; શ્રી ગુરૂ. ૨

દ્વૈત રમણ કરવા તણો રે,
હવો ઉમંગ અપાર,
લક્ષ ચોરસી જાતનાં,
રચ્યો સબ સંસાર. શ્રી ગુરૂ. ૩

ખેલ વિવિધિ બહુ ભાત્યના રે,
રૂપ ગુણ ભિંન જોય;

મન ગમતા મતને વિષે,
વશ સબહી સમોય. શ્રી ગુરૂ. ૪

ઉતઇત જીતતીત વિશ્વમાં રે,
થઇ રહાયા લોલીન;
કુણુ મમ કુણુ કર્તા હશે,
દોહુ પદ નહિ ચિન. શ્રી ગુરૂ. ૫

તનો અસ્મિ અંશ જબ ભયા રે,
લહયા પોતના પુરાંન;
તબ કર્મ પ્રોઢયાં પાંગરાં,
જીવ તબહી હેરાંન. શ્રી ગુરૂ ૬

હેરાન હલાહલ થઈ ગયા રે,
હુરમત્ય ગઇ હંસ;
જીવપણે જાડા થાયા,
મળે કયમ નિજ વંસ. શ્રી ગુરૂ. ૭

નિજ અંશ સબ ઘટમે રહ્યા રે,
નિરમાલ્ય નિસંખ;
આહાર વિનુ ઉગે નહિ,
વિત્યે કલપ અસંખ. શ્રી ગુરૂ ૮

અંકુર અવન્ય વિખે બહુ રે.
રહયાં બીજ અનેક;
ઉબ્ન રતે દ્રષ્ટે નાહ,
નાંહી દરશે તે નેક. શ્રી ગુરૂ. ૯

ઘન વરસે વન પાંગરે રે,
સર્વ સ્થાવર વિલાસ;

સઘન શ્રીમત્ કુવેરસે,
ઉદે જીવ નારણદાસ શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

જીવ અંકુર પતિ સનમુખ, વિમુખ હુતા કહી કલ્પ;
કરૂણા સઘન ગુરૂ પરસતાં, ગઇ લઘુ મતિ અલ્પ. ૧

માસ. ૪

મહાપદની ગમય છે ઘણી રે,
જાણે નાહ કોઇ જંત;
અંસ ઉદે ઉનસે હવા;
વિછડયા કલ્પ અનંત. શ્રી ગુરૂ. ૧

સુખ દેવા સર્વ અંશને રે,
અંશી ધરે તન મહાદ;
નિરખતાં નેહ અતિ ઘણો,
હરદે હરખ હુલાદ. શ્રી ગુરૂ. ૨

શ્યામ બદનકી સુંદિરતા રે,
નોતમ છબી જોર.
લલીત લતા લક્ષ લાગે નહિ,
નવછંદા નવલ કિશોર, શ્રી ગુરૂ. ૩

ચરણ શિરોજ પુનિ પરસતાંરે,
પામે નિજ દેદાર;
સાર સકલ ગુણ સેવમે,
છૂટે ભવ સંસાર. શ્રી ગુરૂ. ૪

હસ્ત વદન મૂખસે ઝરે રે,
અમૃત જેસી વાંણય;

પ્રેમી જનના હૃદે વિખે,
રસ ઠરે નિરવાંણય. શ્રી ગુરૂ. ૫

દયા કરી દે જેહી જનકુ રે,
તન મન પલટાય;
દિવ્ય લોચન ખોલે તેહને,
અલમસ્ત હો જાય. શ્રી ગુરૂ. ૬

મસ્ત દિવાંના હો રહ્યા રે,
ગાંજી શકે નહિ કોય;
શિરપર ગુરૂકાઃ હસ્તહે,
નિરભે ભયા જન સોય. શ્રી ગુરૂ. ૭

નરાધિ સુત સર્વ સુખને રે,
પામે બીનું પ્રહેતન;
ઓર ન પાંમે સરમથી,
રાજબીજનું એ તન. શ્રી ગુરૂ. ૮

ગુરૂનો થયે ગુરૂ એહના રે,
આગ્યે સાખ્ય અનેક;
રિદ્ધ્ય પ્રમાંણે શિષકો,
સિધ્ય સમ એ વિવેક. શ્રી ગુરૂ. ૯

છેવટ સદન સુખ ધાંમમે રે,
વસે કુવેર કેવલ;
દાસ નારણ ઉનકો સહી,
પતિ હે એકલમલ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

ઘાટ ગુરૂ હિમ પતિ સદ, શિષ પદ શરણુ વિચાર;
સુખ કારણુ સમોવડ રહે, અંત્ય લિન નિજ સાર. ૧૧

માસ. ૫

ફાગણ ફુલ ફુલ્યો નહિ રે,
વક્ષ રાખે સનેહ;
જબ ફુલે તબ પરહરે,
તજે તનથીરે તેહ. શ્રીગુરૂ. ૧

સોહાગી દીસે પુની ખિલતાંરે,
ભઇ વાસના અપાર;
તરૂપે રહે તો સારૂ ઘણું,
ગિરે ગ્રેહે સંસાર. શ્રીગુરૂ. ૨

ઠામ ઉત્તમ આરોપિયાંરે,
શોભે અધિક અપાર;
દેખે તેનાં દલડાં ઠરે,
યશ વૃક્ષ અતબાર. શ્રીગુરૂ. ૩

પરમગુરૂ વૃક્ષને ભયારે,
શિપ કલી સમતોલ;
આનનપણે અલગા નહિ,
તજે નાં ગુરૂકી ઓલ. શ્રીગુરૂ. ૪

અનિનપણું કલીવત કહુરે,
ખિલ્યા જ્ઞાનિ હોય;
ગુરૂ આધિન અંગ શોભિતા,
વિછડે જગ શિર સોય. શ્રીગુરૂ. ૫

રાખે જગ શિરપર ધરીરે,
ઉર દોહુ અસ્થાન;
વાસના કિરતિ સુખ સબ લહે,
ધન્ય ગુરૂને એ માંન. શ્રીગુરૂ. ૬

ફુલ ઉતપન વૃક્ષને ભયારે,
તાકો રહે એક તાય;
રસ જો પિયે નીજ વૃક્ષનો,
પેઠે પુરણ પોસાય. શ્રીગુરૂ. ૭

પાકાંતે ફુલસુ પ્રીતડીરે,
કાચુ ગ્રહે નહી કોય;
મિષ્ટ પુરણમે પુરી રહી,
અધુરે નુન્યજ હોય. શ્રીગુરૂ. ૮

મિષ્ટ જે માંણેલ માનવીરે,
ખાટાં માંણે ખરાબ;
પરમગુરૂ વૃક્ષને વિખે,
શિષ ફુલનો અરાબ. શ્રીગુરૂ. ૯

સબંધ પુરણ સનેહથીરે,
રસ કરૂણા પોષાય;
જીવનમૂક્ત ફુલ પાકીયાં
ગ્રહે મહા સુખદાય. શ્રીગુરૂ. ૧૦

શ્રીમત કુવેરકે શરણથીરે,
વિછડી ગયા જન દૂર;
દાસનારણ કહે માને નહિ,
ભવમાં ભટકેરે ભૂર. શ્રીગુરૂ. ૧૧

દોહા.

ગુરૂ સેવા પુરણ કરી, રીઝ દીયા વરદાંન;
નારણદાસ નિશ્ચે કહે, જીત જાયે તિત માંન. ૧

માસ. ૬

ચૈતર ચિત ચરણે વશ્યું રે,
ક્ષેણું ખસે નહી આંન્ય;
અવર ન દેખુ એ સમ,
બીજા નહિ ભગવાન. શ્રી ગુરૂ. ૧

પ્રશ્ન પ્રમાણુ સૂણી કરો રે,
સાર સર્વનો છેક;
સમઝ ગ્રહે સુધ્ય માંનવી,
તહેને કહુછું વિવેક. શ્રી ગુરૂ. ૨

ભાર અઢાર વનસ્પતિ રે,
જાતિ ભિંન અપાર;
અવન્ય જનુની પિતા ઘનથી,
ઉપજે ઉદ બીજ સાર. શ્રી ગુરૂ. ૩

આશા નહિ એક ઘન વિના રે,
દુજો અવન્ય આધાર;
સંબંધ યુગલનું સ્થાવર તનુ,
નોહ અવર કો યાર. શ્રી ગુરૂ. ૪

લઘુ દિરઘ સમ તુલ્ય નહિ રે,
પક્ષ ઘનથી સમાંન;
ભ્રાત અવન્ય જનુની પખે,
એસો અદલ નિદાંન. શ્રી ગુરૂ. ૫

ઓર પ્રશ્ન સમઝો સહુ રે,
ગ્રહો સિદ્ધાન્તનો સાર;
દધિ જળ જંત ભયે બહુ,
ભિંન વરણુ આકાર. શ્રી ગુરૂ. ૬

સંબંધ પિતા સુરનો ભયે રે,
જનુની જળ જોય;
ઉભયે સંયોગે પ્રજા સહુ,
મચ્છ કચ્છાદિક સોય. શ્રી ગુરૂ. ૭

ખિલત કમળ સુર દેખતાં રે,
પોયણી ધરે નહી પ્રિત્ય;
એ સંબંધ નિજ નરણવો,
કુણ પક્ષની રિત્ય. શ્રી ગુરૂ. ૮

કમળ કમોદની જળથકી રે,
ભિંન વરતિ જણાય;
એ સમઝણય જુવો સંત હી,
નિજ ગુરૂ ગ્યમ પાય. શ્રી ગુરૂ. ૯

ગુરૂ ગ્યમ દેવા પધારીયા રે,
શ્રીમત કુવેર કૃપાલ;
દાસ નારણ યેમ જાણીને,
ગ્રહો શરણ નિહાલ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

શરણ ગ્રહો દ્રઢ દલસુ, ચલે નાં કબહુ ચિત;
સરવેશ્વર પતિ જાણ કે, પુરણ ભઇ પરતિત. ૧

માસ. ૭

વૈશાખ વિશ્વના જે પતિ રે,
બેઠા તજી સર્વ લોક;
મન માપસ પિયુ માંનિયા,
અંતે થાસે રે શોક. શ્રી ગુરૂ. ૧

સિરગુણ પક્ષ પુરાતન રે,
સમઝો સદ સાર;
નિજ દ્રષ્ટે જુવો નરણવું,
જાંહાં પ્રવણ પસાર. શ્રી ગુરૂ. ૨

પુરૂષ પ્રગટ જબસે ભયા રે,
સોહં તબ નિજ બીજ;
સગુણ સફુરણતા હવું,
રૂપ ગુણનું એ નિજ. શ્રી ગુરૂ. ૩

પુરૂષે પ્રકૃતિ પ્રસવી રે,
સંજમ ગુણ તિન;
ગુણ નાયક નર જાંણવો,
શક્તિ ભઇ સમ ચેન. શ્રી ગુરૂ. ૪

પંચતત્વ તન માતરા રે,
તમો ગુણથી એ જોય;
અંતઃક્રણ સતો ગુણથી,
રજોથી ઇંદ્રિ હોય. શ્રી ગુરૂ. ૫

એ તત્વ ચોવીસનો સંજમ રે,
પ્રકૃતિ પંચવીસ;
ચૈતન છવીસમો સહી,
સત્તાવીસમો જે ઈશ. શ્રીગુરૂ. ૬

તત્વ પચીસ આપિંડનાંરે,
સઘલો વિસ્તાર;
સ્થાવર જંગમ સૃષ્ટિના,
લક્ષ ચોરાસી સુમાર. શ્રીગુરૂ. ૭

ખાણ્ય ચતુરકી ઉપજમેરે,
એથી અલગ ન કોય;
તનુધર આદ્ય એ તત્વનાં,
સમઝો સદ સોય. શ્રીગુરૂ. ૮

પુરૂષ પ્રકૃતિ ગુણ સુર લગેરે,
વિસ્તર્યો એ વિલાસ;
તત્વ પચીસ પોઢયાં પાંગરાં,
ચૈતન સર્વમાં સમાસ. શ્રીગુરૂ. ૯

અંસ માલિક તત્વાતિત છે રે,
રહે અલગ સદાય;
નિરગુણ તો સમ સુન્ય છે,
યેંન સર્વનું સમાય. શ્રીગુરૂ. ૧૦

તે પદને પરસાવવારે,
પ્રગટયા શ્રીમત કુવેર;
નારણદાસ શરણાંગત,
પરસે ગયો ભવફેર. શ્રીગુરૂ. ૧૧

દોહા.

ભવ ફેરક કરનન હરિ, પ્રગટયે સદ્દગુરૂ મહાદ,
અંશ અખિલ નિજ તાતહે, સિરગુણ નિરગુણકી આદ્ય. ૧

માસ. ૮

જેઠે તે જનમ મરણ તણોરે,
ભયો રોગ અસાધ્ય;
ત્રિદોષ ત્રિગુણ તનમે ભયો,
બીજા છે પણ સાધ્ય. શ્રીગુરૂ. ૧

પાદુ પ્રકંમા ગુરૂ તણીરે,
કરે નાંહી તે રોગ;
ગુદસ્ત સ્થિતિ નિજ ધ્યાનસે,
નહી યોગ સંભોગ. શ્રીગુરૂ. ૨

ઉપસ્ત અશક વિશે શું કરેરે,
નહી હરિશુંરે હેત;
ગુરૂ પરશ્યાની પ્રિતડી,
નહિ જગ શું સહેત. શ્રીગુરૂ. ૩

જીવ્હા વદન મંદ જાણવુંરે,
ગુણ પ્રસાદી ન પ્રિત;
ઘ્રાણ મંદ નાં સુબાસહી,
વરતે જક્તાકી રિત. શ્રીગુરૂ. ૪

ચક્ષુ ચરમ ગતિ ન્યાલતું રે,
ભાળે ભિંનારે ભિંન:
શ્રવણ સૂણે વિશે સ્નેહના,
કર કરમ આધિન. શ્રીગુરૂ. ૫

મન સંકલ્પ નિત્યનો નહીરે,
અનિત્યનો આધાર;
નિશ્ચે બુદ્ધ કરે નાશને,
વરતે જક્તાકાર. શ્રીગુરૂ. ૬

અહંકાર અહં તનો અસ્મિનો રે,
અનિત્યનો આવેશ;
આપું પતિપદ પરહરી,
વરતે વિકટ વિદેશ. શ્રીગુરૂ. ૭

ચિત વિતનું ચિતવન નહિરે,
ભટકે ભવ મોઝાર;
મંદ એથી અતિ જાણવું,
સુખ નહી નિરધાર. શ્રીગુરૂ. ૮

ચહુદશ અંગ રગરગ વિખેરે,
ચરી વર્જ્યો સર્વ રોગ;
અસાધ્ય રોગિ કયમ બચહી,
બિનુ હકીમ સંયોગ. શ્રીગુરૂ. ૯

અગમ દેશ અરસ સેરહેરે,
આવ્યા હકીમ શ્રીરાજ;
દાસ નારણકે કારણે,
શ્રી કુવેર ધિરાજ. શ્રીગુરૂ. ૧૦

દોહા.

હરિ હકીમ ગુરૂ હોયકે, ગ્રહે જીવ દરદી અનેક;
પ્રીતિસે કર કરમે દીયે, ગયે દુઃખ રહેનાં નેક. ૧

માસ. ૯

અષાડે ઔષદ અમૃત જડી રે,
લાવ્યા દીંન દયાળ;
શરણાંગત સુખ પામશે,
ગયાં દુઃખ જંજાળ.. શ્રી ગુરૂ. ૧

ત્રિદોષ હર્યો ત્રિવગથી રે,
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ;
નિજપર આલ અલગુ કરે,
ગયો તન અનુરાગ. શ્રી ગુરૂ. ૨

લોચન કર્યાં નિજ દેખતાં રે,
ઘ્રાણ ગ્રહે તે સુબાસ:
કર્ણ સાર શબ્દનો ગ્રહે,
જીભ્યા યશ ગુણ આશ. શ્રી ગુરૂ. ૩

અધુર અશક ઉચ્છિષ્ટનો રે,
પ્રસાદી શું સહેત;
ત્વચા પરસ ગુરૂ સંતને,
સેવા હસ્ત સચેત. શ્રી ગુરૂ. ૪

ચરણ પ્રકંમા પ્રેમથી રે,
નેંમ ધરે જન કોય;
ગુદા ઉપસ્થ થિર ધ્યાનસુ,
ભોગિ સુખના સમોય. શ્રી ગુરૂ. ૫

મન સંકલ્પ નિજ રૂપનો રે,
નિશ્ચે કરે બુદ્ધિ તેહ;
તોલ તત્વ અહંકારનો,
ચિત વિતનો સનેહ. શ્રી ગુરૂ. ૬

ચહુદશ અંગ આરોગી કર્યાં રે,
રોગ રહ્યો નહિ લેશ;
હિરણગ્રભ હરિ માત્રિકા,
દીયો લક્ષ વિશેષ. શ્રી ગુરૂ. ૭

હરિ હિરણ ગ્રભમાં ગુણ ઘણા રે,
મિટયા દરદ અનેક;
બલિહારી ગુરૂ હકીમકી,
કયાહા વિનવું વિવેક. શ્રી ગુરૂ. ૮

રોગ અસાધ્ય સંસારનોરે,
દિયો પલમે સબ ખોય;
દરદી દિવાંના હોય રહ્યા,
અલમસ્ત અમોય. શ્રીગુરૂ. ૯

શ્રીમત્ કુવેર કરૂણા કરીરે,
વ્યાધિ વિશ્વનો હરંત;
દાસ નારણય એવું જાણીને,
આઈ શરણ પરંત. શ્રીગુરૂ. ૧૦

દોહા.

દુઃખ દરીયા સમ જીવકુ, હરતાં ગુરૂકુ નવેર;
પુરણ તમ જ્યૌ ગગનમે, અરક ઉદયે નહિ હેર. ૧

માસ. ૧૦

શ્રાવણ સુખ મળ્યું સ્રવડે રે,
ઝીલે વિરલારે સંત.
છોળ્યો ઉઠે સદ્દચિદ્દની,
આનંદ તનુ વંત. શ્રીગુરૂ. ૧

સુખ ચતુર પરકારનું રે,
વિભકિત વિચાર;
તાકે દાતા ગુરૂ ચતુરહી,
જેથી જેહ સુખ સાર. શ્રી ગુરૂ. ૨

મિલે મોક્ષ ગુરૂ મોક્ષની રે,
વાતો સૂણી સુણાય;
સુણીતલ સુખ સુખ મોદક,
ગ્રહે મસ્ત મુદાય. શ્રી ગુરૂ. ૩

નિજ ગુરૂ પદ નિજ દેહને રે,
ખોળાવે જે ખચિત;
અરસ અમર જે લોકની,
ચાંહાં અંશ સવિત. શ્રી ગુરૂ. ૪

દરશાવ્યા દલ દેવને રે.
દેવાધી કુણ કંથ;
કુણ સ્વરૂપ છે એહનુ,
આવ્યા કયમ કુણ પંથ. શ્રી ગુરૂ. ૫

અંશ માલિક તન તખતનો રે,
તેનો આપે જે લક્ષ;
તે સત્‌ગુરૂ સદ જાણવા,
પામે એ નિજ દક્ષ. શ્રી ગુરૂ. ૬

અંશ અનંત ઘટ ઘટ વિખેરે,
ભમે ભવહી મોજાર;
રમણ રલીત રસબસ થઇ,
માણે તન સુખ સાર. શ્રી ગુરૂ. ૭

અંશી નિજ કર્તા કને રે,
મેળાવે કોઇ મહાદ;
પરમગુરૂ પદ એહના,
આપે સુખ અનાદ્ય. શ્રી ગુરૂ. ૮

પરમગુરૂ પતિ સંગિતરે,
રંજિત પતિ નેહ;
વેશ:વિપુ વશ તે નહી,
સદા સંધિ હમેસ. શ્રી ગુરૂ. ૯

શ્રીમત્ કુવેર પરમગુરૂરે,
પ્રગટાવ્યો જે લક્ષ;
દાસ નારણ નિરભે ભયો,
પામ્યા પતિ પદ દક્ષ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

દોહા.

પરમગુરૂ પતિ પાસહી, જ્યો સુર કિરણ સનેહ;
દ્રિઘન અંશ વંશ તેહુનકો, દાસ મમ પતિ સદ તેહ. ૧

માસ. ૧૧

ભાદરવો ભલ ગાજીયોરે,
અનુભવ ઘનઘોર;
રસ પલ્લવ સહુ સૃષ્ટિમે,
થઇ રહ્યું સબ ઠોર. શ્રી ગુરૂ. ૧

સભર સનાતન પદ વિખેરે,
શ્રષ્ટિ કયમ ઉદયંત;
વસ્તુ અકરતા એહ છે,
જુવો સકલ સિદ્ધાન્ત. શ્રી ગુરૂ. ૨

ભોમી બ્રહ્મ સિદ્ધાન્તમેરે,
ભાંડ જક્ત પ્રસાર;
ચતુર પાયે દ્રષ્ટાન્તને,
સમઝો સમઝણહાર. શ્રી ગુરૂ. ૩

આપે ભાંડ ન ઉપજત રે,
નિપજાવે કુલાલી;
અદ્વૈતમાં અનુક્રમ નહી,
જક્તનો કુણ ખ્યાલી. શ્રી ગુરૂ. ૪

અપ કંચન મસરી તણાં રે,
દ્રષ્ટાંત સમેત;

બિન કર્તા કૃત ન બને,
વિભક્તિ સહેત. શ્રી ગુરૂ. ૫

લહેર બોરંગા અપમયે રે,
જલ કરી ન સંકત;
પવન પ્રેરક સબહી બને,
જુવો સકલ સુસંત; શ્રી ગુરૂ. ૬

નંગ કચંનમે નહી હુતા રે,
કરવાનો નહી ભાવ;
કરનહાર સોની શકયો,
જીનું શોભા સદાવ. શ્રી ગુરૂ. ૭

મિસરી નંગ મિઠાઇનાં રે
બને ઘાટ અનેક;
આપે આપ ન ઉપજત,
હલવઇનો વિવેક. શ્રી ગુરૂ. ૮

અપ કંચન ક્ષિતિ ખાંડનારે,
ઘાટ કર્તા કરંત;
ચતુર અકૃતથી ન બને,
સરજે આંન્ય સરંત. શ્રી ગુરૂ. ૯

આદ્ય સકર્તા સરજન રે,
કર્તા એક કેવલ;
શ્રીમત્ કુવેર પદ તેહના,
વેતા એકલ મલ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

ચકરવરતિ સિદ્ધાંતમે રે,
જીવ જો પતિ આય;

દાસ નારણુ અન અયાસથી,
નિજ પતિપદ પાય. શ્રી ગુરૂ. ૧૧

દોહા.

નિજ પતિપદ ચાહે હો, ગ્રહો પરમ ગુરૂ દક્ષ;
ઓર સકલ ઈત અટવત, એ સબ પક્ષાપક્ષ ૧

માસ. ૧૨

આસો ખેલ ખાંતીલાનો રે,
બીન ઇચ્છાનો ન ઇશ;
લક્ષ ચોરાસી વિભક્તિમે,
ભિંન ભિંન ભઇશ. શ્રી ગુરૂ. ૧

રૂપ ગુણ વ્રતિ વિચારમાં રે,
એકતા ન જણાય;
આશે અલગ સૌ અંશનો,
કયમ શકુ સરાય. શ્રી ગુરૂ. ૨

એકતા કહે કુણ મૂક્તાહી રે,
કો અમૂકતે જાય;
મૂક્ત અમૂક્ત જો કહો,
વ્યાપ કયમ તે સરાય. શ્રી ગુરૂ. ૩

અમૂક્ત અંગ બ્રહ્મનું કીયું રે,
મૂક્ત અંગ જનાવ;
વ્યાપકવત પતસે નહિ,
અંશ અલગ સભાવ. શ્રી ગુરૂ. ૪

અંશી નિજ કર્તા કહો રે,
લહો સકલ સવેત;

સજાણ સાક્ષિ સરવના સહી,
ઉપજાવે સહેત. શ્રી ગુરૂ. ૫

સુધ્ય સંકલ્પે સકતથી રે,
ઇચ્છા સહીત કરંત;
આણુ રજ ઇંડ કટાક્ષનું,
કારણુ કારજ ધરંત. શ્રી ગુરૂ. ૬

કર્તા કારણુ કુલ વિશ્વના રે,
ફરક રહીને ફેલાવ;
કરત ઉદે અંશ આપહી,
બીજાનો તહાં ન દાવ. શ્રી ગુરૂ. ૭

જક્તાપતિ ગતિ સામ્રથરે,
સહુનું ભરતહી પેટ;
સજાણુ સકર્તા તે ન લહ્યા,
લક્ષ લાધ્યો નાં નેટ. શ્રી ગુરૂ. ૮

અધર તખત પર અરસહે રે,
જાકો અચલ આસન;
અવિલોકયું ઇત પતિ જગ,
અરજ સૂણિ દાસન. શ્રી ગુરૂ. ૯

આદ્ય સકર્તા સ્વરાજહી રે,
કરૂણેશ કૈવલ;
વિશેષણુ નિજ પતિનકો,
સમજુ સમઝી લ્યો દલ. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

શ્રીમત્ કુવેરનો શરણુ ગ્રહો રે,
પતિએ નિજ આપ;

દાસ નારણુ નિરભે ભયો,
એ ચરણુ પ્રતાપ. શ્રી ગુરૂ. ૧૧

દોહા.

આપનું આપ નિજ પતિપદ, દરસત જાકે દક્ષ;
તેહી પરમગુરૂ જાંણુ હો, પરહરી સબકો પક્ષ. ૧

માસ અધિક.

દ્વાદશ માસ પુરણુ ભયા રે,
રહ્યો અધિકમ માસ;
અરથ કહુ હવે એહનો,
સંત સમઝો સમાસ. શ્રી ગુરૂ. ૧

નિગમ નિરૂપણુ જે કર્યું રે;
ખોજે અરથ અપાર;
સદ્ ચિદાનંદ એ ત્રિપદ,
નચેતિ પદ ન્યાર. શ્રી ગુરૂ. ૨

બ્રહ્મ પુરૂષ પ્રકૃતિ લગી રે,
કરે નિગમ નિરૂપ;
અપ્રમાણુ પદ વેદથી,
કૈવલ સ્વરૂપ. શ્રી ગુરૂ. ૩

મન વાણીતિત સહુ વદે રે,
વિદ્વવાન જે વેત;
અકૃત પદ વદીતલ કહે,
સાથી સૃષ્ટિ પ્રસેત. શ્રી ગુરૂ. ૪

પ્રસવનહાર તે મોક્ષ હે રે,
સર્વાતિત સરાય;

અપ્રમાણુ પદ એહ છે,
પદ પરમ પરાય. શ્રી ગુરૂ. ૫

પરમ પરાય પરમ પતિ રે,
કર્તા સકલ સજાણુ;
આણુ રજ ઇંડ કટાક્ષના,
સાક્ષી સરજન પ્રમાણુ. શ્રી ગુરૂ. ૬

જીનું હુકમ શશિ સૂર સબે રે,
ઉડઘન સહીત;
સસુમાર પુની દેવતા,
માનવ જે દહીત. શ્રી ગુરૂ. ૭

પ્રકૃતિ પુરૂષ ગુણ સુર મૂનિ રે,
હુકમે વરતંત;
પંચતત્વ તન માતરા,
મહતત્વ સતંત, શ્રી ગુરૂ. ૮

ચતુરવીશ ઇશ્વર તનું રે,
હુકમે શ્રષ્ટ સરાય;
હલણ ચલણ ખલકે વહી,
હુકમે પરમ પરાય. શ્રી ગુરૂ. ૯

એકલ અમલ અચરાચર રે,
વર્તે સબ શિર સોય.
વિષ્ટિ સમષ્ટિ સ્વાધિન હે,
દૂજો દ્વૈત ન કોય. શ્રી ગુરૂ. ૧૦

અપ્રમાણુ આ વિશ્વમાં રે,
પર માંહી પ્રસિદ્ધ;

સો કારણ વિપુ વત ભયે,
દેવાધીશ કે ધીશ. શ્રી ગુરૂ. ૧૧

ઇશ ચતુર્દશ લોકના રે,
જગત ગુરૂ અવતાર;
શ્રીમત્ કુવેર પતિ તેહ છે,
ધન્ય શરણ આધાર. શ્રી ગુરૂ. ૧૨

ધન્ય નગર સારસાપુરી રે,
ધન્ય ભોમી સ્થાન;
ધન્ય સંત શરણે વસે,
ધન્ય સેવક સમાન. શ્રી ગુરૂ. ૧૩

ધન્ય વસ્તિ વર્ણ ચતુરને રે,
ધન્ય સમયે સો સાર;
પ્રગટ પ્રભુકે દરશન,
પામે નિજ દેદાર. શ્રી ગુરૂ. ૧૪

શ્રીમત કુવેર પરમગુરૂ રે,
મલ્યા મનોરથ પુર;
દાસ નારણ નિરભે ભયે,
રહ્યા શરણ હજુર. શ્રી ગુરૂ. ૧૫

દોહા.

માસ ગ્રંથ સંપુરણ, અધિક અપરમણ માસ;
યથા યોગ્ય જમ લહી કહી, જો ખોજે નિજ દાસ. ૧
અરથ અગમ ગતિ મત નહી, સત શબ્દ નિરવાણ;
માસ ગ્રંથ પુરણ ભયો, સમજો સંત સુજાણ. ૨

માસ. ૨ (રાગ—ગરબી.)

સતગુરૂ સર્વેશ્વર સ્વામિ,
જગત પતિ સર્વ અંતરયામિ;
સતગુરૂ સર્વેશ્વર સ્વામિ,.................ટેક.

કારતક સંત સમઝે સુરા,
સેવામાં રહે તે નર પુરા;
બદન તેહેના પર ઝલકે નુરા, સતગુરૂ. ૧

માગશર અરસ તણી હેલી,
આંગણુ મહારે થાય રંગની રેલી;
ફૂલી અનુભવ તણી વેલી, સતગુરૂ. ૨

પોષે તો પ્રેમી જન પ્યારા,
ગડયા નિજ રૂપ નહી ન્યારા;
ફરી ન આવે તે ગ્રભદ્વારા, સતગુરૂ. ૩

મહા પદના ભોગી ભવમે,
જરે નહિ વિશિયાનંદ દવમે;
જગત સુખ જાણે એક લવમે, સતગુરૂ. ૪

ફાગણુ ફરકે ગુરૂ રાયા,
ચરણુ સુખ વિરલા જન પાયા;
છોડી જગ જે શરણે આયા, સતગુરૂ. ૫

ચૈતર ચિત ચરણે ચહાતુ,
ગમે નહિ વિશિયાનંદ નાતુ;
લહે સુખ ગુરૂ સંગથી માતુ, સતગુરૂ. ૬

વૈશાખ વિશ્વ તણી ઘાંટી,
દેહો અસ્મિની સર્વને આંટી;
કાળ મોહની માયા છાંટી, સતગુરૂ. ૭

જેઠે ઠેઠ ઠાવુ કરવું,
ચિત ગુરૂ ચરણે ધરવું:
તેથી ચોરાસી ન પડે ફરવું, સતગુરૂ. ૮

અષાડે અમૃત જળ વરસે,
બદન ગુરૂના મુખસે દરસે:
જીજ્ઞાસુ હોય તહેને પરસે, સતગુરૂ. ૯

શ્રાવણ સવડલે જોયા,
ગુરૂ ગ્યમ બીજ ગગન બોયા:
મોટા મુનિવર જોઇને મોહ્યા, સતગુરૂ. ૧૦

ભાદરવે ભર સુખના ભોગિ,
આત્મ અંશ અંશીના યોગિ:
ફરયા ઇત સરવે વિયોગિ. સતગુરૂ. ૧૧

આ સૌ ખેલ તણો ખેલી,
અકલ ગત્ય અલબેલો બેલી:
મલી મન મુરજાદા મેલી. સતગુરૂ. ૧૨

પરશોતમ માસ અધિક કહે છે,
દ્વાદશથી એ દૂર રહે છે:
યેનો ભેદ કોઇ વિરલા લહે છે, સતગુરૂ. ૧૩

કુવેર સ્વામી શરણનું સુખ મોટું,
નારણદાસ ચરણમે લોટું;
એથી બીજુ તે સરવે ખોટું, સતગુરૂ. ૧૪

માસ. ૩ (રાગ-ગરબી.)

સેવા સતગુરૂની કરીયે,
મનોરથ મન ગમતા વરીયે;
સેવા સતગુરૂની કરીયે,.................ટેક.

કારતક કરમ કરૂં સાચુ,
સતગુરૂ ચરણે ચિત રાચુ;
મનુષા જનમ ફલ પાચુ, સેવા. ૧

માગસર મહિમા જે જાંણે,
માહાપદ મગ્ન થઇ માંણે;
અવિદ્યા અંતર નવ આંણે, સેવા. ૨

પોષે સંશે સહુ ભાગ્યો,
નિરંતર નેહ ચરણે લાગ્યો:
જોતાં જીવ આતમ જાગ્યો, સેવા. ૩

માહાપદની ગ્યમ છે મોટી,
અનુભવાનંદ તણી કોટી;
ગુરૂ કરૂણાયે અગમ ઓટી. સેવા. ૪

ફાગણે ફેરો નહિ તહેને,
સતગુરૂ મહેર કરૂ જહેને;
મિટી ચોરાસી ગુરૂ એંને, સેવા. ૫

ચૈતર ચંત થયું મહારૂ,
જમ જળથી મિન નહી ન્યારૂ;
અવિગત્યમે રત્ય એકતારૂ, સેવા. ૬

વૈશાખ વસમી જે વાટે,
ચલે મહાસુરા યેણે ઘાટે;
ગુરૂ ગ્યમ લેવી તે માટે. સેવા. ૭

જેઠે ઠેઠ લહી પદમી,
સ્વરુપાનંદ ભઇ કદમી;
અજંપા જાપ જપી હદમી, સેવા. ૮

અષાડે અમૃત જળ વરસે,
પરમગુરૂના સુખથી દરસે;
જિજ્ઞાસુર હોય તેને પરસે; સેવા. ૯

શ્રાવણુ શિદ ફરૂ ન્યારી;
પિયુને મન ગમતિ પ્યારી;
દોહીલા દિન ગયા હારી, સેવા. ૧૦

ભાદરવે ભર સુખમે ખેલુ,
પિયુ પલ ન્યારા નવ મહેલુ;
પતિપદનું સુખ છે છેહેલુ, સેવા ૧૧

આસો સુમ તણી બાજી,
પિયુ વિના પલ દલ નવ રાજી;
વિનંતિ શિદ કરૂ ઝાજી સેવા. ૧૨

પુરણુ દ્વાદશ માસ,
શ્રીમત્ કુવેર પુરી આસ;
જોડી પાંણ્ય કહે નારણુદાસ, સેવા. ૧૩

—: તિથિ. :—

પડવે પિંડ છે રે કાચો,
તેમાં સતગુરૂનો શરણુ સાચો;
સાચી સંગતરે કરજો,
તન મન ધન ગુરૂ ચરણે ધરજો. ૧

બિજે બિજી રે વાતો,
હરિ વિના કરવું તે ખાવી લાતો;
લાતો ખાશોરે જમની,
તહાં મુરજાદા નહીં રહે સમની. ૨

ત્રિજે ત્રિગુણની રે માયા,
આતમ અરક ઉપર ભઈ છાયા;
છાયા જબ થાશે રે દૂરી,
તબ હરિ દેખે હાલ હજુરી. ૩

ચોથે ચતુર નર રે જાંણે,
ગુરૂ મુખી હોય તે પદને માંણે;
જીવક તેનુંરે શોભે,
જેનું ચિત ચરણ કમળપે શોભે. ૪

પાંચમ પ્રેમનીરે વાતો,
જાંણે કોઇ પુરવે સનેહીનું નાતો;
સદાનો સનેહીરે સોહાગી,
સુરતા ચરણ કમળ અનુરાગી. ૫

છઠ્ઠે ઠેઠ ઠાવુંરે ગુરૂથી,
અવર ઉપાય નહી અરૂભરૂથી;
જ્યારે સતગુરૂ દલરે રિઝે,
નિજ લક્ષ દયા કરીને દિજે. ૬

સાતમ ઘટમેરે જાંણે,
સુન્યાતિત સિરગુણમે માંણે;
એકોહંગ બહુ થઇરે બિરાજે,
જ્યૌ બાજીગર બાજી નિરાજે. ૭

આઠમ જે જે રે કરશો,
ઉતમ મધ્યમ કર્મને વરશો;
નિચે કર્મે રે મધ્યમ પદમી,
ઉતમ ધરમ લહે પદ કદમી. ૮

તુમે નૌતમ રે નર દેહી,
માંણે સદા શ્યાંમના સનેહી;
ભજનાનંદનારે ભોગી,
દ્રષ્ટ પદારથ કર્મના વિયોગી. ૯

દશમે વસમીરે વાટે,
ધિરજવાંન ચલે દ્રઢ માટે;
ગગનવત મેરૂ સમરે અચલ,
ઇંદ્રિ અંતઃક્રણ ગુણ વ્રતિ મચલ. ૧૦

એકાદશી કહીયે રે જહેની,
મન સહિત ઇંદ્રિ વશ હોય તહેની;
વિશે અન્ન ભોજનરે ત્યાગિ,
સંકલ્પ સ્વરૂપ લક્ષ અનુરાગિ. ૧૧

દ્વાદશ ઘટમેરે સમાવે,
સુન્ય મંડળમે સ્થિતિ કરાવે;
સાક્ષિ સમાવનરે હારા,
સમ ચૈતનથી અંશ નિજ ન્યારા. ૧૨

તે રસ ભોગિરે ભવમે,
તિત રહે અશોક વિશેના દવમે;
ખગવતિ વિશ્વમાંરે વિચરતાં,
ઇંદ્રિ અશોક બ્રહ્મરસ પુનિ ભરતાં. ૧૩

ચહુદશ ઠસ શિરરે સ્વામિ,
પુરણેશ્વર પ્રભુ અંતરયામિ;
જહાં જમરે તહાં તમ મહાલે,
ખેલ બાજીગરનો કળે હાલે. ૧૪

પુન્યમ પુરણાનંદરે પોતે,
શ્રીમત્ કુવેર તનુ ધરી આયે જોતે;
જન અનેકરે તારે,
જન કોઇ પ્રિત્ય કરી આવે પારે. ૧૫

પંદર તિથિ થઈરે પુરી,
ગ્રહે જન ચરણ કમલપે હજુરી;
દાસ નારણનારે સ્વામિ,
શ્રીમત્ કુવેર મલ્યા દુઃખ સહુ વામિ. ૧૬

—: હજુર પદ. :—

પદ. ૧

એવા બકતા દીઠા બહુર રે,
હજુર નર કોઇ રહે;
જાકે હાલ ગુરૂકો હમેશ,
દેશ તે વિરલા ગ્રહે......................ટેક.

ભેખ ધરી ભજવે સૌ સરખા,
લજવે અંતર ગતસે;
સાચપણું સુધ્ય સતગુરૂ સાથે,
વરતે નહિ ચાલે મતસે. હજુર. ૧

ખગ ચરમે ગિગો ગુણુ ગ્રહેવા,
પતંગ પાસ તે આવ્યો;
વસ્તિમાં દિપકકુ દેખી,
ખબર ખરી તે લાવ્યો. હજુર. ૨

દિપક દેખ પતંગ ન આવે,
તુરત માંહી મરજાવે;
હાલપણું તે હકે થયાનું,
વહાલપણે મરી જાવે. હજુર. ૩

લોહ પારસકો પરસ કરે તો,
રહે નહિ તે જાતી;
પિતળ કાંસુ પલટે નહિ,
વંઠેલ છે એની જાતી. હજુર. ૪

ભૂપત પાસ ભવૈયો આવી,
વેશ ધર્યો નરપતકો;
યાચકપણું અંતરથી તજકે,
ભજવ્યો વેશ મત સતકો. હજુર. ૫

પતિવ્રતા તે પ્રિયુકી સંગે,
હલમલ સુખમાં મહાલે;
ફેકેર ફરકકી ચિંતા ચિતમે;
મન ગમતું નવ ચાલે. હજુર. ૬

મંડલી એતની મે,
તસકર આવી પેઠો;
પ્રહાર કરી પરજારીયો પણ,
ઉઠી કબહુ ન બેઠો. હજુર. ૭

શિષ થયો પણુ શરન પનૈ સમ,
બચન ગુરૂનું કાપે;
ઉત્તમ પદવી પાંમે નહિ,
રહ્યો મધ્યમને દાપે. હજુર. ૮

સ્વાંન સુકર ખર મંજારી સુખ,
મુગતાહલ થઇ મહાલે;
અનરથ અરથ કમાવા કિલમિસ,
વરતે તે મહો કાલે. હજુર. ૯

શ્રીમત્ કુવેર કે શરણુ ગ્રહીને,
રહો સદા સત મતસે;
નારણુદાસ આશ ચરનનકી,
રાખો સદા ગતી વતસે. હજુર. ૧૦

પદ. ૨

એવા બાદલ જગમે બહુર રે,
હજુર નર કોઇ રહે;
મહા કઠણુ કસોટિ ગુરૂકી,
બચન બ્રદ વિરલા ગ્રહે..................ટેક.

મન ગમતુ તન આચરે નહિ,
ચાલે ગુરૂને શબ્દે;
મહા વિકટ વટ વાટ વિશ્વની,
અંતરથી તજી જબ દે. હજુર. ૧

ખર વાહન છોડાવીને જે,
ગજ વાહન કરવાવે;
તાકો ઉર અવગુણુ ગ્રહે તો,
નિશ્ચે નરકમે જાવે. હજુર. ૨

કોડી બદલે કનક દેવે,
તે દાતા મહા સુખદાઇ;
તાઇ તજી ઉદ્યમ આદરતાં,
પશુ ઉપમા સમતાઇ. હજુર. ૩

પશુ સાર અસાર જુવે નહિ,
બબુચક વત સબ પ્રાસે;
નરૂ દેખીતા નાહેર સરખા,
નમણા વૃતિ વિત ગ્રાસે. હજુર. ૪

ખળ જ્ઞાંનિ અંતરના ખોટા;
મોટા થઇ બિચ બેસે;
હરિ ગુરૂ સંત સેવામે,
પિછા ભરી ડગ પેસે. હજુર. ૫

જમ તમ કરીને હાજર હુકમે,
ચાલો ગુરૂની લહારે;
દયાસિંધુ ઉર મહેર કરીને,
ગુણ અવગુણ સબ નિવારે. હજુર. ૬

શ્રીમત્ કુવેર કે શરણ ગ્રહીને,
તજે આંન્ય ઉપાધિ;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
રાખો તો સહુ વિધિ સાધિ. હજુર. ૭

પદ. ૩

ગુરૂશબ્દનાં લાગ્યાં બાંણ રે,
ઘાહેલ ગત સંત સહી,
પાંમી મૃત્યુ સજીવન હોય,
હિંમત હરદમ મહી...............ટેક.

ભમર કિટકુ ગ્રહી ચટકાવે,
કિટ ભમર હો જાઈ;
ગુરૂ કસોટિ સહન કરે તો,
ખગ અનુભવ વ્રતિ પાઈ. ઘાહેલ. ૧

નગર નાયકા વેશ ધરત હે,
પતિવ્રતાને જોટે;
પતિવ્રતા તે પિયુ રિઝાવન,
યો ધરે તે દલ ખોટે. ઘાહેલ. ૨

સુરભિ સુત ઘાહેલ અઘાહેલ,
કિમત સમતા નાંહી;
શાલ્ય ઉદેથી અલગ જમાવે,
પોત દેખાડે તાંહી. ઘાહેલ. ૩

જેથી ઉપજે વરતે તે ગત,
સુરત સુધ્ય ના હોઈ;
સુરત સનેહિ સાયલો,
તે હાથ ન આવે કોઇ. ઘાહેલ. ૪

સંત ઘાહેલકી ગતી જણાવું,
સૂણો સકલ ચિત લાઇ;
મહા વિકટ વટ વાટ વિશ્વની,
ગુરૂ કિરપાસે પાઈ. ઘાહેલ. ૫

ભૂપતિ નિકટ ભવેયો આવી,
વેશ લીધો નરપતકો;
દિનપણું તજી જોયું તપાસી,
ભૂપત મત દ્રઢ સતકો. ઘાહેલ. ૬

ભૂપત પત શ્રીકુવેર રિઝાવન,
વેશ લીયો ભગવાનો;
નારણદાસ કહે રાખ હૃદામે,
નહિ તો જગ ઠગવાનો. ઘાહેલ. ૭

પદ. ૪

ચક્રવતિ પતિ નિજ તાત,
પરમગુરૂ પ્રગટ ભયે;
ચાલો સંત સજન કહુ વાત,
નિજ આનંદ મયે......................ટેક.

આનંદ અખંડ વિલસી રહ્યા જહાં,
સંત સજન તહાં આવે:
તેહી સુખ નાહ બ્રહ્મ લોકમે,
તો ઇતસે કહાં પાવે. પરમ. ૧

મહા મંગલ મયે સ્વરૂપિ સાયબો,
ચરણે સુરતિ લોભી;
જિર્તાતત ઉતઇત કહી ન જાવે;
ચરણ કમળ પર થોભી. પરમ. ૨

દેવતણા જે દેવ દેવાધિ,
દધિવત ગતિ ગ્યમ ઘહેરી;
ત્રિયે તાપમાં તપત જેહી જન,
તે પર દે ક્રિપા લહેરી. પરમ. ૩

સરવાતિત સરવજ્ઞેની,
ગતિ ન જાંનત કોઈ;
વ્યાપક વિભુવત માંનીને,
બ્રહ્મ અસ્મિ કહે સોઇ, પરમ. ૪

અસમિ કહે પણ આશ લગી રહે,
તે ચિનત નહિ અંધુ;
તેહી ગતિકુ કુન જનાવે,
તબ આયે દિન બંધુ. પરમ. ૫

ચાર સમ્પ્રદા બાવન દ્વારા,
ખટ દરશનની આદે,
બારપંથ પર અપર અનેકા,
તેહી પણ લગ્યા ઇત નાદે. પરમ. ૬

જિતાતત અંસ ફસાઇત દેખી,
તબ આયે નિજ આપે;
પરખે તો પદ છિનમે પાવે,
બિન પરખે રહે અદાપે. પરમ. ૭

શ્રીમત્ કુવેર શરણાનું સુખ,
મહા અપરબલ જાંણે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
શરણે રહી સુખ માંણે. પરમ. ૮

પદ. ૫

મહા વિકટ વાટ વૈરાગ,
રાગ નહિ જગ સાથે;
ખગાકાર વૃતિ વ્રત બંધ,
સબંધ એક નિજ નાથે..............ટેક.

સબંધ નહિ સતગુરૂ બિન જગમે,
ભવ તે ભિન્ન રહાઇ;
નાશવંત દેખી દલ દાઝે,
જ્યૌ સરપ સનેહ કરાઇ. રાગ. ૧

ઇંદ્રિ અંતઃકરણ કબજામે,
ભમતાં નવ દે ભવમે;
અનંગ અગન્ય પ્રજાલે સહુને,
તે કેમ દાઝે એ દવમે. રાગ. ૨

આલોક પરલોક અશક તજ,
પરમ રસે જે ધ્યાપા;
ભૂખ નાહિ ભવ ભરન પક્ષની,
ગુરૂ ચરણે મન થાપ્યા. રાગ. ૩

જગથી તિત થઇ જગ માંહી,
વરતે જગ વહેવારા;
એ લંપટને લાજ કસી છે,
ઉલકી ભખે તે આહારા. રાગ. ૪

સ્વાન સરીખા સનેહ કરે તો,
સંગત કબહુ ન રહીયે;
જેહી ઠાંમ જાંહાં ગળી ઘોળાય,
ડાઘ લગે નવ જઇયે. રાગ. ૫

શ્રીમન્ કુવેર કે ચરણ કમળપે,
સનેહ સાચો જે કરહી. રાગ. ૬
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
તે જગથી શિદ ડરહી. રાગ. ૭

—: હેલારી પદ. :—

પદ. ૧ (રાગ—હેલારી)

સંસાર સાર કછુ નહી,
અંત્યે જોયું વિચારી;
ઉપન્યુ તે અલપાય છે,
ગયા કર રે પસારી....................ટેક.

રાજા રંક ધનવંતહી,
ગુની ગાંધ્રવ સુરા
અશક ધર્યો સંસારસુ,
કાલે કિનારે ચુરા. સંસાર ૧

ગ્રસ્ત પ્રસ્ત વાન બ્રહ્મચરજહી,
ચોથા જે સંન્યાસી;
મતવાદી મતને વિખે,
ચિન્યા નાં અવિનાસી. સંસાર. ૨

જોગી જંગમ સેવડા,
તપસીને દરવેશા;
બ્રાહ્મણ ભૂલ્યા ભવ વિષે,
ભિન્ન જાણે છે વેશા. સંસાર. ૩

સો સત માની મતમાં રહ્યા,
પેખ્યા નાં કિરતારા;
વરણ ભિન્ન ભવમાં ઘણી,
ભિન્ન વરતે વહેવારા. સંસાર. ૪

સમજુકુ સંક્ષેપમાં,
કહે નાથા સો કહી દીના;
મૂરખસે નવ બોલના,
તહાં તો મુન્ય ગ્રહી રહેના. સંસાર. ૫

શ્રીમત કુવેર કરૂણાકર,
છો ગરીબ નવાજ;
દાસ નારણ એવું જાણીને,
આવ્યો ચરણ ધિરાજ. સંસાર. ૬

પદ. ૨

સાધુ જન સુખીયા ઘણા,
સમઝે સુખ હોઈ;
વેશ ધર્યો આ વિશ્વમે,
માને નહી કોઇ. ટેક.

તાકો કહું દ્રષ્ટાન્તહી,
સમઝો સદ સારા;
નરાધિ પ્રત્યે ખેલી ખેલકુ,
અયો યાચન હારા. સાધુ. ૧

વેશ લીધો ભૂપતિ તણો,
નરપતિનીરે આગે;
માલક મન પ્રસન્ન ભયો,
માગ્ મુખસે જો માગે. સાધુ. ૨

યાચકપણું જેણે પરહર્યું,
જોયો વેશ તપાસી;
મનગમતી માંજો ભોગવે,
અંત્યે પદ અવિનાસી. સાધુ. ૩

દીપક જોતીમે કાજલ ભર્યું,
પ્રગટે પદારથ અંગે;
નિરાવણમે નેક નવ લાગે,
એસો સાધુની સંગે. સાધુ. ૪

દધિ મધ્યે તુપ તક રહે,
ભિન્ન કરે કોઈ ભોગિ;
સંગ દોષ પરહરી જુવે,
માંણે વસ્તુ મહા માંધિ. સાધુ. ૫

શ્રીમત્ કુવેર કરૂણાકરી,
સ્વામી મહા સુખદાઇ;
દાસ નારણ એવું જાણીને.
ચરણે રહયો લપટાઇ. સાધુ. ૬

પદ. ૩

સંત સમાગમ કીજીયે,
સંત સાચા જાણી;
પિંડ પ્રચંડ કરી પ્રિછવે,
સાંખ્ય યોગની યેધાણી............ટેક.

પંચ તત્વ તન માતરા,
તમો ગુણકા એ અંશ;
દશ ઈંદ્રિ ઓરૂ દેવતા,
રાજસનો રે વંશ. સંત. ૧

અંતઃકરણ વિષ્નુ તણાં,
ચતુર વીશ તત્વ;
પ્રકૃતિ પંચ વિસમી,
છવીસમો ચિદ સત્વ. સંત. ૨

સાક્ષિ તે સત્તાવીસમો,
સર્વનો જે નિયંતા;
અધર તખત પર બેઠકે,
ભોગિ ભોગ અચવંત. સંત.૦ ૩

પ્રાત લોમ તત્વ કરી જુએ,
ઉપન્યું તાંહાં સમાવે;
સમતાં સફૂરણુ જે રહે,
ગુરૂ ગમસે પાવે. સંત૦ ૪

ઉરણુ નાભ જમ ઉરણા,
ભખ્યે ભિન્ન ન રહેવે;
મોજ જુગલ સમ ભાવતી,
મૂનિવર મૂન્ય ગ્રહેવે. સંત૦ ૫

વિદ્દિમે ખેલ વિવિધિ તણો,
ખેલારીનીરે માંજો;
ચાસમી ચતુર થઇ ભોગવે,
બીન ચિન્યે શિર બોજો. સંત૦ ૬

બોજ ઉઠાવે બહુ ભાત્યનો,
તન લક્ષ ચોરાસી;
દેહો અસ્મિ અંશ થઈ ગયા,
આપુ જોયું ન તપાસી. સંત૦ ૭

અંશ અખિલ તનમે રહ્યા;
ભેદ કહું સમઝાઇ;
તકર તુપ સંયુક્ત હે,
આપા તુપ ગમાઇ. સંત૦ ૮

તકર મુદા બિના મોજ હે,
ચતુર નર જાંણે;
તુપ અંશ અપરબલ;
સુખ વિરલા માંણે; સંત૦ ૯

ભિન્ન કીયે બિનુ ભાવના,
ગયે કયો રે ખટાઇ;
સાંખ્ય યોગ ગુરૂ મૂખથી.
દેહો અસ્મિ મિટાઈ. સંત૦ ૧૦

ક્ષિતિ જલ પ્વન અજ્ઞહી,
અંશ નાંહી આકાશ;
પ્રાણુ દશુ તન માતરા,
અંતઃકરણુ તિત વાસ. સંત૦ ૧૧

પંચકોશ નિજ અંશ નાંહી,
ઉરમાંથી ન્યારા;
પંચુ અવસ્તા પરહરી,
ખેલી ખેલાવનહારા. સંત૦ ૧૨

ખેલવણાં અબ નરણવું,
ખોવાયો નિજ ખેલી;
સાંપ્રથ થકો પ્રગટ કરે,
નહિ ઉનકારે બેલી. સંત૦ ૧૩

જાંહાંસે અંશ નિજ ઉપન્યા,
સો ઘરકા જે હોઇ;
પ્રગટ કરી પરસાવહી,
સાચા સતગુરૂ સોઈ. સંત૦ ૧૪

પરમગુરૂ જો પાવહી;
ભાયગ ઉનકા પુરા;
આપનું આપ પાતપદ,
દોહુ હાલ હજુરા સંત૦ ૧૫

રતિવંત નર ગતિ જાણહી,
પુરવકા જે સનેહી,
સુકૃત જનમ અનંતનુ,
અનુભવ તાંહાં તેહી. સંત૦ ૧૬

અંશ ફસાઇત જાણકે,
ઉપજી મહેર અપારા;
ધરી તન હરૂ સબ ફંદકુ,
ખૂદ કર્તા વિચારા. સંત૦ ૧૭

કૈવલ વલ વરજીત હે,
વલ ધર્યો અંશ કાજ;
તબ ઘનશ્યામ સુંદિર હરી,
શ્રીમત્ કુવેર મહારાજ. સંત૦ ૧૮

નારણદાસ આશ પદ રજ,
ઔર જગકી નાંહી;
બંદી છોડ બ્રદ જાણીને,
શરન પરે નિજ સાંઇ. સંત૦ ૧૯

—:: ગોડી પદ. ::—

પદ. ૧ (રાગ-મંગળની છાયા.)

પ્રગટ મનુજ અવતારા,
કેવલ કુલ પ્રગટ મનુજ અવતારા;
કોઇ જાણે જાણનહારા, ટેક.

નયેતિ નિગમ તિત સાહાસ્ત્ર બચનસે,
અનુભવ અગમ અપારા;
નભવતુ ભવિત લહીત ગતી જાકે,
સો પતિ ખૂદ કિરતારા. કેવલ ૧

અષ્ટાદશ ચિંન અંગ શોભિત જીનું,
નૌતમ છબી સુભ સારા;
લલિત લક્ષ ઘનશ્યામ સ્વરૂપકે,
દરશાન તે ભવપારા. કેવલ. ૨

ભુક્ષણુ વિવિધ પટ શોભિત,
સોત્રણુ સકલ શણગારા;
મંગળ સુરત મનોજલ જાવન,
સો પ્રભુ પ્રગટ દેદારા. કેવલ. ૩

સુંદિર સિંઘાસન આપ બિરાજે,
છત્ર સો શિરપર ધારા;
દાહ વામ દોઉ ચમર ઢોળત હે,
છડીદાર દોહુ ઠારા. કેવલ. ૪

વિધિ પૂરવક પૂજા સબ સજકે,
બાજંત્ર બજે ઝનકારા;

ઝગમગ જ્યોત જરત દોઉ દિપક,
જ્ઞાન કરત ગતિયારા. કેવલ. ૫

સંત સજન આરતિ સજ ઠાડે,
જોડી કર સુરત સકારા;
નિરખી રૂપ રસ લિન સુરત જબ,
હો ગયે ચિત્ર આકારા. કેવલ. ૬.

પુષ્પાંજલિ સ્તુતિ વિનયે વિધિ,
કરે જન હરખ અપારા;
અહો નિજ આપ તાત સબનકે,
સુખ નિધિ શરણુ તુમારા. કેવલ. ૭

કરૂણાસાગર નામ પ્રમાણિક,
કરૂણા દૃષ્ટિ પસારા;
કરૂણા મોક્ષ કેવલ પતિ પાવે,
અંશ અનંત ભવ પારા. કેવલ. ૮

શ્રીમત્ કુવેર ધન્ય પ્રગટ પોમીપર,
કદમ કીયે અગ જારા;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
શરણાંગત સર કારા. કેવલ. ૯

પદ. ૨

અલખ ખોજો ઘટમાંહી,
હોસંતો અલખ ખોજો ઘટમાંહી;
તાતે જનમ મરણુ ભયે નાંહી,............ટેક,

અલખહી આપ લખીત તન સારૂ,
વારૂ આ વિશ્વ વિલાઇ;

વિલંતાં વિત રહે જે વસ્તુ,
ઉદે ન અસ્ત સોહાઇ. હો સંતો. ૧

વિતપન વેષ વસ્તુ જે વેશાતિત,
તે લક્ષ દે ગુરૂ સાંઈ;
માટે ગુરૂશિર સાસ્રથ થાપો,
દે નિજ પદ ઓળખાઈ. હો સંતો. ૨

બિન ગુરૂ અલખ લહે નહિ જુગધર,
જે લહે તે વિલજાઇ;
આગ્યે સાખ્ય અનંત ઉનકી,
જબ દે ગુરૂ બકસાઇ. હો સંતો. ૩

ગુરૂ પદવી સબકે શિર સાસ્રથ,
જાહેર જુગકી માંહી;
દશ અવતાર ચાહે ગુરૂ ચરણાં,
રહે નિજપદ સરસાંઈ. હો સંતો. ૪

ગુરૂ કરતા દ્રે નાંહી નિજ એકુ,
અજબ કળા કળ પાઇ;
શ્રીમત્ કુવેર કે ચરણ કમળ પર,
દાસ નારણય બલજાઇ. હો સંતો. ૫

પદ. ૩

સેવો ગુરૂ પદ સોઈ,
હો સંતો સેવો ગુરૂ પદ સોઇ;
જામે આવાગવન નવ હોઇ, ટેક

ગુરૂ કામધેન કલ્પતરૂ તદ સમ,
હે ચિંતામણિ વત જોઇ;

પરસત પુરણ હોઈ મનોરથ,
મન વંછિત ફળ હોઇ. હો સંતો. ૧

ગુરૂ મહિમા મોટા જન જાણે,
માણે વિરલા કોઇ;
અશક ધરી રસ પ્યાલા પીવે,
જન મતબાલા હોઈ. હો સંતો. ૨

ભયા મતબાલા મસ્ત દિવાંના,
ત્રણાવત જગ જોઈ;
સામ્રથ ગુરૂ શિર પરહી બિરાજે,
તાતે ડરૂ નહિ કોઈ. હો સંતો. ૩

ભાગ્યા ડર ભર જનમ મરણકા,
સુખ સાગર વિલસોઈ;
ઉતઇત સભર સુધારસ સિંધુ,
ઝિલતાં જન મિન હોઇ, હો સંતો. ૪

આનંદ કંદ કરૂણામયે કાયમ,
શ્રીમત કુવેર સત સોઇ,
દાસ નારણ કહે જયો બલિહારી,
ચરણકમળ ચિત્ત પ્રોઈ. હો સંતો. ૫

પદ. ૪

ગુરૂ ચરણકા ઉપાસી,
હો સંતો ગુરૂ ચરણકા ઉપાસી;
અવર ન ચિતમે આસી. ટેક.

કોઇ તિરથ વ્રત જપ તપ કરહી.
કોઈ તજી અન્ન અપવાસી,
કોઇ કંદમૂળ દૂધ પિવે ફરાળી,
યો જીતાતિત મત રાસી. હો સંતો. ૧

પૂજત પ્રેત પિર જજત પ્રીતકર,
જન વશ કરનકી આસી;
મંત્ર યંત્ર વશ કરન વિધિ સબ,
મારન મોહન કે તપાસી. હો સંતો ૨

બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશ્વર શક્તિ,
કોઈ નર જ્યોત ઉપાસી;
દશ અવતાર અશક પતિ માને,
નિજપતિ જોયા ન તપાસી. હો સંતો. ૩

નિગમ ચતુર ખટ સાહાસ્ત્ર વિલોકે,
કુરાન પુરાણુ મત ગ્રાસી;
બિન મોરસદ ગુરૂ મૂક્તિ ન કબહુ,
અનંત પુરૂષકી જ્યૌ બાસી. હો સંતો. ૪

આદ્ય અંત ઓરૂ મધ્ય ચરાચર,
જબસે સૃષ્ટિ ઉપાસી;
યામે મોક્ષ મળે નહિ મુ કરે,
બિન ગુરૂ બોધ સમાસી. હો સંતો. ૫

તન મન ધન કદમપે ધરના,
મન ક્રમ વચનકી આસી;
શ્રીમત્ કુવેર કે ચરણુ કમળપર,
દાસ નારણુ બલ જાસી. હો સંતો ૬

પદ. ૫

શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ મેરા,
હો સંતો શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ મેરા;
પ્રાયો ચરણુ કમળ સુખ સેરા, ટેક.

જ્યૌ સુર તેજ સકલપર સરખા,
સમસ્ત દ્રિઘનપે નેરા;
અંધ આદિતકુ કીસ વિધિ જાણે,
ખોલે લોચન સમ હેરા, હો સંતો ૧

ગુરૂ સુર મેં દ્રિઘન કહાવું,
ચંદ્ર ગુરૂ મેં ચકોરા;
ગુરૂ અરણુવ સલિતા મમ પદવી,
ગુરૂ ઘન સ્વાંત મમ સેરા. હો સંતો. ૨

ગુરૂ ચંદન મમ સરપ પુરાણા,
નિશદિન જરત શરીરા;
અનંત કલ્પ કર્મ અનલ અંગમે,
પ્રસત હરત વિશ્વ હીરા. હો સંતો. ૩

શરદ રૂતુ ઘન ગુરૂ છીપ મમ સોઇ,
પ્રિતે પરમાનંદ પુરા;
બ્રેહે વંત લગ્ન હુલાસ હમેશ જીનું,
નિપજે મુગત મહા નુરા. હો સંતો ૪

સાકર ખોરૂ ખગ ગુરૂ મમ શલ્યા,
કરત સકર નવેરા;
રહે વિતરેક જમતમહી અનાદુ,
મિલત નાં નિજ પદ સેરા. હો સંતો ૫

ગુરૂ હમાહુ છાંયા કરૂણાકર,
દિયા જ્ઞાન અમલ અનેરા;
શ્રીમત્ કુવેર કૃપા નિધ્ય સ્વામી,
દાસ નારણુ જન તેરા. હો સંતો ૬

પદ. ૬

પ્રગટ પરમગુરૂ ભાનુ જગતમે,
પ્રગટ પરમગુરૂ ભાનુ;
જેહેની કિરણુ જ્ઞાન પસરાંનુ. ટેક.

ગતિ પરકાશ અચરચર બુઝત,
સુઝ પરે નિજ જ્ઞાંનુ;
અંસી અંસ સકલકે કર્તા,
શરણાંગત સુખ દાંનુ. જગતમેં. ૧

નિજ શરણાનું સુખ અપરબલ,
બળવંત ધણીનું બાંનુ;
મહાદ્ભ મોજ પ્રિયે પતિકુ જો લાગે,
સ્વેત વેદ વિદ્દ્વાંનુ. જગતમેં ૨

છુટે વિનતા દિનતા પતિ વશ,
જશ જીનું જગ વિખરાંનુ;
આલોક ઓરૂ પરલોક પ્રિયે અતિ,
ગતિ અનુભવ દે દાંનુ. જગતમેં. ૩

શ્રીમત્ કુવેર શરણ સુખ જેતા,
લહે શિષ ભયે તે સુજાંણું;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
તન મન ધન અરપાંણું. જગતમેં. ૪

—: પ્રકંમા. :—

પ્રકંમા ૧.

ચાલો સંત સજન પ્રકંમા પ્રભુની કરો જો,
શ્રીમત્ કુવેર ચરણુ શિશ પ્રિતે ધરો જો....ટેક.

કદમ એક કોટિ યજ્ઞ ફળ પામશો જો,
ચોરાશી લક્ષ જનમ કેરૂ દુઃખ વામશો જો. ચાલો ૧

ચતુર આંટી ઘાંટી ખાંણુ ચતુરની ટળે જો,
પંચમી પ્રકંમાએ અચળ પદવી મળે જો. ચાલો ૨

કનક દંડવત્ નમી પાયે જે પરે જો,
સપ્ત ગોત્ર લઈ પરમ પદ પરવરે જો. ચાલો ૩

ચરણશેવા સુખની શિર સાધન સહુ ફળે જો,
ગ્રહી ચિંતામણિ જેણે હાથ ધારે તે મળે જો. ચાલો ૪

બિનુ ચેંન ચરણ ચાહો મત કોયના જો,
પ્રગટ જકતગુરૂ શરણુ ગ્રહો ઓયના જો. ચાલો ૫

સુખના સાગર દુઃખ નિકંદ કરનાર છે જો,
ભયે દરશન ધન્ય તેનો અવતાર છે જો. ચાલો ૬

ખૂદ ખાવન ખલક પાવન કરન આવીયા જો,
અખંડ જ્ઞાન ચરણ ચેંન જોને લાવીયા જો. ચાલો ૭

અંકુશ અમર કુલીશ કમળ જવ્ય શોભિતાજો,
ધ્વજા ધેનુપદ શંખ ચક્ર ઓપિતાજો. ચાલો ૮

સ્વસ્તિક જંબુ ફળ કલશ સુધા સાર છે જો;
અર્ધ ચંદ્ર ખટ કુન મિન આકાર છે જો. ચાલો ૯

બિંદુ ઉધર રેખા અષ્ટકુણ અંગમાં જો,
ઈંદ્ર ધનુષ ત્રિયે કુણ ધારી તનમાં જો. ચાલો ૧૦

કરૂણાસિંધુ કુવેર પ્રગટ જુગમાં હરિ જો,
અંગરંગ અનંગ છબી સુરત તહાં વરિ જો. ચાલો ૧૧

સોળે કળા સંમપુરણ સરવે સાજ છે જો,
નારણદાસ કહે એવા મહારાજ છે જો. ચાલો ૧૨

પ્રકંમા. ૨

ક્રિપાસિંધુ શ્રીમત્ કુવેર મુજને મળ્યા જો,
જન્મ મરણ ભય સંશે સર્વે ટળ્યા જો.........ટેક.

સુખ સદન મૂખ બેંન ચેંન સંતનું જો,
કરૂણા દ્રષ્ટ પાયો મૂળ નિજ તંતનું જો. ક્રિપા. ૧

સજન સાહે કરન કાયમ કર્તા હરિ જો,
અખિલાનંદ ખિલે ખલકપે કરૂણા કરી જો. ક્રિપા. ૨

કામધેનુ કલ્પતરૂ ચિંતામણી જો,
ચરણ કમલ સુખ શિરતા ઘણી જો. ક્રિપા. ૩

નિજાનંદ ગુરૂ ઘનશ્યામ મુરતિ જો,
દિક્ષા લેઇ અંશ ચરણ પ્રોઇ સુરતિ જો. ક્રિપા. ૪

મિરાલ મગ ચરણ ચાલ ચતુરા હરિ જો,
પ્રગટ દેદાર સુખ મુખ બેંન સુર સુરી જો. ક્રિપા. ૫

નેત્ર વદન ચંદ્ર ભ્રગુટી નિજ ઓપતિ જો,
અનંત અનંગ છબી સુરત જન રોપતિ જો. ક્રિપા. ૬

સુધાસાગર શ્રીમત્ કુવેર સુખદે ભર્યા જો,
દાસ નારણ બિંદુ એક ચરણમાં વર્યા જો. ક્રિપા. ૭

પ્રકંમા. ૩

અલ્યા પુરવેની પ્રિત્ય જહેને હસે જો,
ચરણ શ્રીમત્ કુવેરને તે વસે જો.........ટેક.

છાંયા હમાહુની જે જનપર જશે જો,
ક્ષિતિરાજ સુખસાજ તહેને થશે જો. અલ્યા. ૧

અનલ ઇંડ છોડી રહી ગગને વસે જો,
સુલઝે ઇંડ બાલ માત ભેલાં થશે જો. અલ્યા. ૨

કુંજી દૂર ઇંડ છોડી ચારે ધસે જો,
અપત્ય આશ બાલ માત ભેગાં થશે જો. અલ્યા. ૩

સુક્તિ શરદ રૂતુ પ્રીત બુંદની હશે જો,
નિપજે મુક્તા મહા ઠામ તે પામશે જો. અલ્યા. ૪

પતંગ પ્રીત દિપ સાથે જઇને ફસે જો,
તજે પ્રાણ ક્ષેણું એક નવ ખસે જો. અલ્યા. ૫

ચકોર ચંદ્ર પ્રીત લગ્ન અગન પર ધસે જો,
ભખત જીવત અંગાર દગ્ધ કરી નવશાકે જો. અલ્યા. ૬

નિજાનંદ ફરક ફંદ ગરક જ્ઞાનસે જો,
કરૂણાસિંધુ કુવેર મિલે ભક્તિ પ્રેમસે જો. અલ્યા. ૭

નારણદાસ ચરણ આશ ચિતમે વસે જો,
રૂદયા કમળમાંથી પ્રભુ દૂર નવ ખસે જો. અલ્યા. ૮

પ્રકંમા. ૪

સંત સજન સૂણો સિપાઇ સતગુરૂ તણા જો,
સહસ્ત્ર સજ કરી આપ્યો તો તેમાં નહી મણા જો. ટેક.

હમિલ આદ્ય હમેસ ડારી માળા કોટમે જો,
ફેરૂ નિરખે ડરૂ નહી કાળ ચોટમે જો. સંત. ૧

ખમૈયા ખાંડુ ધિરજ ઢાલ જમૈયો જતમતે જો,
કામ દહન કટાર કશ્યો નિજ સતવતે જો. સંત. ૨

બુધ્ધિ બંધકુ મનકો બારૂત ગોળી ચિત ચળે જો,
અંહકાર અગન પલિતો પ્રેમનેમ સર્વ પળે જો. સંત. ૩

શબ્દ ધનુષ સુરત સર ગ્યમ ભાથો ભર્યો જો,
જ્ઞાન બળે ભક્તિ કળે ત્યાગ દિયો પરો જો. સંત. ૪

ધરમ બકતર ઢાંકણુ શરીર કેરૂ કર્યું જો;
અનિત દોષ કરમ દેહ થકી રહે પરૂ જો. સંત. ૫

ભાવ ભલક નેકના નેજા તહાં ફરહરે જો,
દુષ્ટ દૂર બુધ્ધિ દલ દેખીને તહાં થરહરે જો. સંત. ૬

અશ્વ ઉમંગ લેહે લગાંમ છોગાં છમછમે જો,
ભાવન ચતુર દંશકી પાર કદમ ધમધમે જો. સંત. ૭

સહેજ પલાંણુ સમજ ચાબુક કરમે ગ્રહ્યો જો,
ઉમંગ અશ્વ ચલાવાનો ભેદ સર્વ લહયો જો. સંત. ૮

એ સબ સાજ સજકે સાનિધ્ય ગુરૂને ગયો જો,
ઉભો કુનસ્ત કરી પટો દયા ધરીને દીયો જો. સંત. ૯

શ્રી સરકાર શ્રીમત્ કુવેર મહારાજ છે જો,
નારણુદાસ ખાંના જાતના ધિરાજ છે જો. સંત. ૧૦

ગરબી પદ.

પદ. ૧ (રાગ—ગરબી)

આ જુગમે બકનારા તે બોલે બહુ,
સુનભવ ચુનભવ લાવી બહુ કરે જોડ જો;

પ્રભુ પદનું કરવું તેમાં કાચુ ઘણું,
અનરથમાં આળસ નહી કરે બહુ હોડય જો. આ. ૧

તન મન ધન તે વિશે અરથમે વાપ રે,
ન લહે મોક્ષ તણી તે મોટી માંજ જો;
અશક આબરૂમાં તે બહુ ફૂલ્યો ફરે,
યેમ કરતાં તે આવે આયુષની સાંજ જો. આ. ૨

નિત્યાનિત્ય વિવેક જેને નવ આવીયો,
બુઝે નહીં બકબક કરતો બુચટ જો;
સતગુરૂ સંત શાસ્ત્ર શિખામણ દે ઘણી,
વાચાર્થી ને લાગે નહીં સુચટ જો. આ. ૩

સાંખ્ય જ્ઞાને તત્વ બહુ ત્રાજે કરે,
અલગ કરીને નિજનો કરી નવેડજો;
બોલ્યાથી બીજુ બહુ કર્મ તે આચરે.
પદ પાંમ્યાનો નવ કરે સહોડ જો; આ ૪

વાતોથી વિરામી કોઇ નવ થયા,
ટળે નહિ તેથી અંતરની દાઝ જો;
સ્વરૂપે સુરતિની સ્થિતિ થાય નહી,
વિકલ થઈને વરતે બારોબાર જો. આ. ૫

ઈશ્વરતા અનુભવ મહદ્દતા મળે નહિ.
નિજ જનનો તે કરે નહિ મેળાપજો;
મેળાપે મોક્ષપદની માંજો મળે,
ટળે ત્રિવિધિ જનમ તણા તે તાપ જો. આ. ૬

મન મોદક ખાદે ક્ષુધા ભાગે નહી,
જમે પાકતો આવે જોર અપાર જો;

તાજે તકે અલતો ચઢે ન અંગને,
નિરવિત તે વેહેંચાય જકતાકાર જો. આ. ૭

અરજાં તે ઈલિત કહે સહુકો કહે,
માંઘિ કિમત્ય તે મળે ન ઠોરો ઠોર જો;
સોદેથી સાંપડશે બહુ પ્રહેતન નથી,
દે કિંમત તો પાંમે પદારથ સાર જો. આ. ૮

કામધેનુ ને કલ્પવૃક્ષ સહુકો કહે,
પારસ પદ ચિંતામણિ કેહે સઉ કોય જો;
મહા મોટાં એ ચતુર પદરથ સાર છે,
મળ્યાં જેને તે સુખ પામ્યા સત સોય જો. આ. ૯

વાતો તો જુગમાંરે તેહેની થાય છે,
એક કહે એક માણે તેહેને ધન્ય જો;
એ રીત્યે સમઝો સહુ સંત સજનહી,
સમઝ બુઝ વિચારી જુઓ મન જો. આ. ૧૦

નિષ્ફલ પદ તે ફલદાયક માનસે,
અપત્ય ઉછાહે કરે વિવાની વાત જો;
લગન જમણુ વરતે વહેવારની રિત્યનાં,
કહો ભાઇયો યેમાં તે શું સાક્ષાત્ જો. આ. ૧૧

સાચા જે સંબંધનું સમઝો સુખડુ,
ટળે દુઃખ દુલહા શું લાગે રંગ જો,
કયાંહાંનો હું કર્તા મહારા કુણછે,
તે હરિ શું રસબસ થઇ કરવો સંગ જો. આ. ૧૨

વિષ્ટિને સમષ્ટિ જેથી થાય છે,
વિષ્ટિમે વિખરાણું સરવે ફોક જો;

સાકારી પદ તો લયે રહે નહિ અંતમાં,
ન્યુનાધિક અવશ્ય સર્વ મિથ્યા ફોક જો. આ. ૧૩

નિર્ગુણ તો નિરલેપ નિરંતર વ્યાપ છે,
અકરત પદ સ્થાપીને કહે અદ્વૈત જો;
એ સંભવતુ વિષ્ટિ ભાવે છે નહીં,
સમષ્ટિનો કર્તા કુણ કેથી કહીત જો, આ. ૧૪

હુંસિલા હરિ તે કેણે નવ જાંણીયા,
માંણયાં પદારથ અલ્પજ્ઞે લહયા ઇશ જો;
તેથી તો કારજ કાંઇ સરે નહિ,
રહે જકત ને જાય તે જુગદીશ જો. આ. ૧૫

એવાજે ભગવાન ભવાદિ કયેમ રચે,
ભવેલાંથી ભવે નહી નિરધાર જો;
તે કર્તાનો નિરણે કોઇયે નવ કર્યો,
જેણે રચ્યાં આ સકલ પદારથ સાર જો. આ. ૧૬

કર્તાની કુદરત જોતાં બહુ જુક્તસું,
હાર ખઇને હિંમત હરિશું લાવો જો;
એહો ધન્ય આપન્યે શિરપર શોભિ રહયા,
લોભિ મન કરી તહાં લક્ષ લગાવો જો. આ. ૧૭

ઉતપન અંશ કર્યા જે પોક્ષણ તે કરે,
દાતા સર્વના દીનતણા દરવેશ જો;
વિવિધિ ભાત્યની મોજો જેણે આપીયો,
પટ પટકુલ આભૂક્ષણ તન દરવેશ જો. આ. ૧૮

ખટરસ મેવા જે પ્રભુયે પેંદા કર્યા,
વાહન આદ્યે વિવિધિ ભાત્ય અનેક જો;

સુખ આપ્યાની સિમા તે શી વર્ણવું,
વિશ્વંભર વાલો તે જુગમાં એક જો. આ. ૧૯

પંથીયે પરમેશ્વર જુદા થાપીયા,
આપી દિક્ષા જક્તા કર્યું બહુ ભંભેર જો;
કોઇ કેહેનું માને નહિ મત જુદે કરી,
ભૂલાવ્યા તે નિજ પતિપદ સુખ્ય સેર જો. આ. ૨૦

અખિલ જીવતે અગબગ જહાં તહાં આથડે,
બાથ ભરે પણ ખાલી સહુની ચોટય જો;
નિસવાસી થઇને રે સહુકો રડબડે,
જહાં જાય તહાં ભ્રમ સંકટની ઓટ જો. આ. ૨૧

સિદ્ધાન્તિ થઇને હરિપદ દાખવ્યું,
તેહેને જણાવું સૌ કો ભેદ જો;
એક કહે છે જક્તા તે થયું નથી,
થાય નહિને થશે નહિ ઉછેદ જો. આ. ૨૨

મતવાદે બીજા બોલ્યા તે સાંભળો,
તહેનો નિરણે કરી કહું છું સાર જો;
જીવ માયા બ્રહ્મ ત્રિપદ નિશ્ચે કર્યાં,
કોઇ કેથી થયું નહિ નિરધાર જો. આ. ૨૩

ત્રિજા મતનો આશે અનવે થાય છે,
જે વસ્તુ તે થઇ વિશ્વ સ્વરૂપ જો,
યેમાં તે કર્તાનું કારણ શું રહ્યું,
એ બોલ્યા તે કરો સર્વ નિરૂપ જો. આ. ૨૪

યેમાં કર્તા કોઇયે નવ સ્થાપીયા,
ધણી વિના જેવાં હરાયાં ઢોર જો;

તેને તે કુણ ઠરવે ઠેકાણે કરી,
નિજકર્તા કારણ છે સહુનો ઠોર જો. આ. ૨૫

ઠોર ઠેકાણું કોઇયે તે પ્રિછયું નહી,
ક્યાંહાંથી આવ્યો ને હુંતે ક્યાંહાં જાસ જો;
કુણ હું કર્તા મ્હારા તે કેહેવા હશે,
તે નિરણે વિના અંત્યે થાય નિરાસ જો. આ. ૨૬

જક્ત જાળમાં ઘુંચઈ જીવ ઝાઝા રહ્યા,
નકલ પાસમે બંધાયા સહુ જીવ જો;
પદાર્થી પરમેશ્વર જહાં તહાં પાંગર્યા,
પેદા કરંતા પરખ્યા નહી તે પિવ જો. આ. ૨૭

પરખ્યા તે પરમેશ્વરની હાવે કહુ,
સિર્ગુણ નિર્ગુણ સૃષ્ટ થકી તે બાજ જો;
અલગા રહીને સહુકોને ઉદે કરે,
ઘડે કુલાલી ભાંડ તણાં બહુ સાજ જો. આ. ૨૮

સિર્ગુણ સૃષ્ટિ ભાંડ સકલ તન જાણ જો,
નિર્ગુણ નભ વ્યાપક હે સરખા વાસ જો;
સિધાંતે કેવલ કુલાલી એક છે,
સહુ સુખના દાતા આપે અવિનાશ જો. આ. ૨૯

અખિલ ભોવનપતિ સરજે સુદ્ધ્ય સંકલ્પથી,
બિનુ વિકલ્પ અંતે કરે સરવ સમાસ જો;
એવા જે કર્તા કાયમ કુલ એક છે,
પરમગુરૂ થકી પાંમે જન નિવાસ જો. આ, ૩૦

અનંત જનમનું સુકૃત હોય જેહેને,
તેહેના પુન્ય તણો નહિ આવે પાર જો;

પરમગુરૂનો શરણો તે જનને મળે,
ટળે દુઃખ મળે મોક્ષ ગતિ અપાર જો. આ. ૩૧

પરમ દયાળુ દેવતણા ગુરૂ દેવ છે,
ભેદ તમારો કોઇક જાંણે જન જો;
શરણાંગત થઇને તે મહાસુખ માંણસે,
આ જુગમે કહીયે તહેને ધન્ય ધન્ય જો. આ. ૩૨

પ્રૌઢ પ્રતાપિ પરમગુરૂ પોમીપર,
શ્રીમત્ કુવેર સાક્ષાત્ હરિ અવતાર જો,
નારણદાસ પતિત પામરને તારવા
કરૂણા સાગર કરૂણા કરી અપાર જો. આ. ૩૩

પદ. ૨

આ જુગમે અનુભવિ ભયા ધન્ય તેહને,
નેમે રાખી જીવ કર્યા સહુ સુધ્ય જો;
લૌકિક દ્રષ્ટિ તજાવી સર્વ જીવની,
આપી અલૌકિક દ્રષ્ટ ગુરૂ ગ્યમ બુધ્ય જો. આ. ૧

પ્રથમ પુરૂષે ઉપજાવ્યો નરવેદને,
માહા વિખમ ગ્રેહે વાધ્યો અંગોઅંગ જો;
ઈત આનંદ ગુણ શક્તિનો સર્વે તજી,
અખિલ ભોવનપતિ ભજવા કરવો સંગ જો. આ. ૨

સુતકે સુત સુનકાદિક સાર સિદ્ધાંતનો,
ગ્રહેવા ગતી ઉપજાવી અતિ અદભૂત જો;
થયા સનેહી શ્યામતણા સુધ્ય ભાવથી,
ઇશ્વરતા પામ્યા પતિપદ મજબુત જો. આ. ૩

અધિકારી સુર સનેહી થઈ વરતે સદા,
જેને જે આપ્યું તે કરવું કાંમ જો;

કરૂણેશે કરૂણાઓ આપી દેવને,
ઘટે તેમ વરતાવે ઠામો ઠામ જો. આ. ૪

રૂષિ સકલ સદપદ સોધે સિદ્ધાન્તને,
વેદાંવત્ ભલ બ્રહ્મ તણાજે વેત જો;
ઉપાસના કર્મ ધરમ ધોરંધર રાખીને,
પ્રભુપદ સનમુખ જીવ કીયા સચેત જો. આ. ૫

સકલ સંતનો આશે ઇશ્વરને વિષે,
કાયમ કુલ કર્તા સહુના છે એક જો;
વિષ્ટિ વિપુ સકુરણતા જે હરિયે કરી,
ભજવાયે તે જાણો એ સુધ્ય વિવેક જો. આ. ૬

દ્રાવિડ દેશ દુલાવર નગ્રિને વિષે,
શ્રી સેજાનંદ સાક્ષાતકાર હરિ અવતાર જો;
પરજા પરવરતી પદવી તે નંદની,
જગતમે વરતાવ્યો જયજય કાર જો. આ. ૭

રાઘવાનંદ સ્વામી પ્રગટયા તે કુળમે,
મહા ઉજાગર નરવેદતણા અધિકાર જો;
જીવ સકલ સુધ્ય કરવાને તે કારણે,
ઉપજાવ્યો વૈરાગ જે દ્રષ્ટ પસારી જો, આ. ૮

ચતુર શિષ ભયે રાઘવાનંદકે,
રામાનુજ નિમાનુજ માધવાચાર જો;
વિષ્નુશામ સનેહી પ્રભુપદને પેખે,
સુખદાયક સર્વ જીવતણા આધાર જો. આ. ૯

જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ ત્રિપદ સંજુકતહી,
ચિંન ધર્યાં અવતાર તણાં સહુ અંગજો;

અનેક જીવ શરણાંગત થઈ સુખ પામીયા,
ભજનાનંદ વિલાસાવી રમાડે રંગ જો. આ; ૧૦

જમાવ્યા સુધ્ય સાત અખાડા જકતમે,
ભેખ ધરીને ભજવાના જે ઠામ જો;
બાવંન દ્વારા ગ્રોઢ પસારા કારણે,
જહાં તહાં પાંમે વગ જીવપદ વિસરામ જો. આ. ૧૧

તેમનો વંશ પસાર્યો પોમીપર,
માહા પ્રતાપિ પ્રભુતણા તે વેત જો,
સજનતા સુખ ઉપજાવે સહુ જનને,
આંશ્રિખતા ઉપજે નહિ ભકિત ખેત જો. આ. ૧૨

ખટ દરશન સનમાન કરે ધન્ય તેહને,
તે નરના ભાગ્યતણો નહિ પાર જો;
વરતે યશ તેહેનો તે જગમે જાહયરો.
પરલોકમે વરતે યશ જય જય કાર જો. આ. ૧૩

જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ વિભૂતિ અંશની,
અકલ આરત્ય સુરત સમરધિ સાર જો;
એ રિધ્યના સંચિત જમાના જોર થી,
નિજપાત અંશ વિશેષ ગતિ અવતાર જો. આ. ૧૪

જ્ઞાન તણા અધિકારીનો આશે કહુ,
આપનું આપ અકળ કળે જન જેહ જો;
ચર અચરા અવિગત્ય ગતિને તે લહે,
તે પદના દાતા અનુભવિ ભયે તે હજો. આ. ૧૫

અંશ અખિલ નિજરૂપ અનોપમ તાહયરૂ,
જાહેર જુગમે જાણે સત્ય સ્વરૂપ જો;

સજનતા સહોદર પતિ પખ જાણીને,
પેખે ઘટ ઘટ આતમ તત્વ અનુપ જો. આ. ૧૬

જ્ઞાન ગતિ ઘાટ સ્વરૂપે સુરતિ જઇ મળી,
અચળ અનાદી અવચે આત્મા માંણે જો;
ધ્રુવત્ દ્રઢ મજબુત જનને થઇ ગયું,
અનિત પદારથ તજી સ્વરૂપ પ્રમાણે જો. આ. ૧૭

સ્વરૂપાનંદ આંનંદ અહોનિશ ભોગવે,
યોગ તણી ભાગી તે મનની ભ્રાન્ત જો;
આતમ સરલ સરવજ્ઞે ગતિ ગ્યમ લહી,
લહ્યું તમ સ્વરૂપ સુધ્ય સિધાંત જો; આ. ૧૮

ભક્તિપદ પ્રેમી જનને પ્રિયે અતિ,
ગતિ જણવું સમજો સુધ્ય સનેહી જો;
તન મન ધન ખુરબાંન કરે ગુરૂ સંતસુ,
અંતર રહિત સતંતર ગતિના તેહી જો. આ. ૧૯

લહે ભેખ ભગવાન સમોવડ ભાવસુ,
આવાહન અંતર પદ સુધ્ય સ્વરૂપ જો;
મેં સેવક સ્વામી અચરાચર એક છે,
એ ભકિતપદ સમજો સુધ્ય નિરૂપ જો. આ. ૨૦

કહુ વેરાગ વિરલા તે પદ જાણસે,
તજે સનેહ સર્વ લોક તણો વહેવાર જો;

કિલમીસ કર્મ તણા કંદ્રપ સર્વ તજે,
ભજે એક જે વિશ્વ તણા કિરતાર જો. આ. ૨૧
આશા અમર લિંગ ઉતારે તોલમે,
સમ વજને આવે કિંમત બહુ કામ જો;

પરસાથી પલટે સહુ ધાતુ રૂપને,
શોભે શોભાવે ઉપજે તે બહુ દામ જો. આ. ૨૨

બિનુ વૈરાગ દાગ જાયે નહિ દલનો,
તનનો મળ છુટે નહિ કોહુ કાલ જો;
કળા અંશ મળમે જે નિજ કિરતારના,
ડૂબ્યા જીવ કાઢેકુણ ગુરૂ બીના હાલ જો. આ. ૨૩

નિજ કર્તાના અંશ અલૌકિક દેશના,
વેશ ધરી વિલસ્યા તન તનકી મહાંય જો;
મૂળ વતન વિસરી વિલસ્યા વિદેશમે,
પોહોંચાડે કુણ સુધ્ય સદન ઘર તહાંય જો. આ. ૨૪

નિજ પરમગુરૂ પોમી પર પધારીયા,
પંથ સકલનો કરવાને સુધાર જો;
જે જેનું જમ તે તેનું તમ દાખવી,
આપી દિક્ષા અગમ ગતિ અપાર જો. આ. ૨૫

તે દિક્ષા દલમાં વશી તે નિરભે ભયો,
અનુભવ પૂર્વક આપ પતિ પદ જાણે જો;
ગુરૂ પદના અધિકારી સુખ સર્વે લહે,
સ્વરૂપાનંદ થઇ શરણાનું સુખ માણ જો, આ. ૨૬

માંણય મનોરથ ઉપજે જનના મોક્ષના,
હુતા મોક્ષ પ્રભુ તે પામ્યો પ્રતક્ષ જો;
અગમ અગોચર ગોચર ગ્યમ કરી જ્ઞાનસે,
પરમારથી ગુરૂ આપે તે નિજ દક્ષ જો. આ. ૨૭

ખટ સંપત્તિ સહેવ્રત વિરામિ જે હશે,
એહેવા જે અધિકારીનું છે કામ જો;

અણુઅધિકારીનો અરથ સરે નહિ,
કર્યું કરાવ્યું અંત્યે થાય અકામ જો. આ. ૨૮

નિષ્ફળતા આવી ફળ ગયું સબ ફોકમે,
મિથ્યા વરતે જુગ તણો વેહેવાર જો;
ના સરે અર્થ અનારથ એ તન ત્યાગતાં,
સરે નહી સ્વારથ તે મૂઢ ગમાર જો. આ. ૨૯

એહેવા જીવ અજાંણ્યા જગાવી જક્તમે,
સહાવા ગતિ સ્વારથની આપે સુધ્ય જો;
આવી જગતમે જશ કમાયો જુક્તસું,
લાભા ઉજમ કરવા આપી બુધ્ય જો. આ. ૩૦

પરમારથ શ્રીપરમગુરૂ પાસે લહ્યું,
કહ્યું લહ્યું જમ તે તો પામ્યો સાર જો;
સાર સકલનું મૂળ અનુકૂળ આપમે,
સ્વજાતિ કર્યો સ્વરૂપ તણો એક તારજો. આ. ૩૧

ગુણ ઈંદ્રિ અંતસ તત્વ એકતા કહુ,
અંશ વંશ જેહેનો છે તહાં એકતાયજો;
સરલ સમોહ ઈત મોહ તજાવી જક્તનો,
જેહેના જે અંશી તહાં કરે સમદાય જો. આ. ૩૨

પૃથ્વિ તત્વની ઇંદ્રિ ઉભયે મહી,
કરમ જ્ઞાનનો અર્થ કહું છું તેહ જો;
ગુદા કર્મ ત્યાગે સહુ સાર અસારને,
ગ્રહે ઘ્રાણ શુભાશુભનો અતિ નેહ જો. આ. ૩૩

જળ તત્વની ઇંદ્રિ યુગલતાયમે,
ઉપસ્ત ત્યાગે રસના ગ્રહે રસ સ્વાદ જો;

તેજ તત્વની પાકુ પદારથને તજે,
ગ્રહે ચક્ષુ તે રૂપ તણો અસવાદ જો. આ. ૩૪

ઇંદ્રિ મારૂતકી તુચા પાંણચ પરવરી,
ત્યાગે પાંણચ તુચા ગ્રહે સપ્રસ સાર જો;
નભકી મૂખ ત્યાગે શુભાશુભ શબ્દને,
ગ્રહે કરણે જે શબ્દ તણો વહેવાર જો. આ. ૩૫

દેહ ગુણ તે ગુણ મહાદ્ ગુણે એકતાય છે,
દેહ સમ છે કરે તે મુખ્ય સનેહ જો;
ચુંબન ચર વતમાન કરે અસમાનથી,
તુષ્ટ પુષ્ટ રહે મસ્ત મગનમે તેહ જો. આ. ૩૬

દેવે દેવ ગુણે ગુણ તત્વે તત્વહી,
સત્વવાન સબંધ થકી સમદાય જો;
વિછરે વિત વર્જીત વર્તે નહિ જક્તમે,
તરૂ સંગથી ટુટે તે ડાળ સુકાય જો. આ. ૩૭

અંશ અંશી વરતે વરતિ એકતાયથી,
સ્વરૂપ સંબંધી નહી એકતા અંગ જો;
તત્વ ન્યુનાધિક નેહ વિપુ વશ થઈ ગયા,
લહે ન આપનું આપ પતિનો સંગ જો. આ. ૩૮

હુતા અંશ અંગિકૃત કર્તાયે કર્યા,
અખિલ સૃષ્ટિના આધારી છે એક જો;
અગબગ વગ વિધિ વત વિપુને વહે,
લહે ન નિજ કર્તા પદ મુખ્ય વિવેક જો. આ. ૩૯

અહંકૃતિ કૃત તનો અસ્મિની આવરી,
સુમતા માન મનોરથ જક્તાકાર જો;

મૂળ વતન વિસરી વિલસ્યા વિદેશમે,
હેરાંન હકીગત્ય પેખી નિજ કિરતાર જો. આ. ૪૦

અહો અંશ મમ વંશ પસારો પાંગર્યો,
સાંસ્રત વાધ્યું સરલપણે બહુ બેલ જો;
અંશ થયા ખાંતિલા ઇત ખુપી રહ્યા,
પ્રબલ પ્રૌઢ અનંગપણાનો ખેલ જો. આ. ૪૧

આદ્ય સક્રત સ્વરાજ કાજ કરવા તણો,
કરૂણેશે ઉપજાવ્યો નિજ ઉમંગ જો;
પરમગુરૂ પોમીપર તે પધારીયા,
કળા સોલ સોડસ ચિંનવત તે અંગ જો. આ. ૪૨

નવ ઘનશ્યામ સુંદિર વરની શોભા અતી,
ગતિ જગતમે જાહેર કરવા કાજ જો;
દિવ્ય રૂપે દરશન દીધુ સર્વ દાસને,
કાજ નિજ જનનું કરવા મહારાજ જો. આ. ૪૩

સંત કુલ તિલક શોભા શી વર્ણવું,
જગ્તગુરૂ સર્વ ભેખ તણા આધાર જો:
સમદરશી દરશાવે નિજ દેદારને,
સરવ પંથનો સોધી કરે સુધાર જો. આ. ૪૪

ચક્રવર્તિ સહુ અખિલ અંશના આપછો,
નાયક દાયક મોક્ષ તણા દાતાર જો;
કરત ઉદે જે પોક્ષણ તે પ્રિત્યે કરે,
તે મતલબ ઉર ધરી ધર્યો અવતાર જો. આ. ૪૫

અજ અદ્વૈત અરૂપ અલોકિક દેશના,
લૌકિક વેશ વિપુતે જનને કાજ જો;

દિવ્ય રૂપ દરશન મહા ભાયગવાનને.
શ્રીમત્ કુવેર સાક્ષાતકાર અવતાર જો. આ. ૪૬

લૌકિક દ્રષ્ટે દેખે દેહ દેદારને,
આપી દ્રષ્ટ અલૌકિક મુજને સૂઝ જો;
નારણદાસનિ પુન્યતા જહેને હસે,
તે જનનુ તો ભાયગ થયું સમઝ જો. આ. ૪૭

પદ. ૩

જે શ્રી પરમગુરૂ પરમારથી,
સ્વારથ નાંહી તે લવલેશ જો;
અખિલ ભોવન પતિ જગને તારવા,
લાયે જ્ઞાન અખંડ વિપુ વેશ જો. જેશ્રી. ૧

નવ ઘનશ્યામ સુંદિર વર શોભિતા,
ષોડસ ચિંન સંજુક્ત શરીર જો;
ભજનાનંદ આનંદ જન ભોગવે,
માણે મહા મંગળ સુખ શિર જો. જેશ્રી. ૨

નિરમલ નેંન બેંન રસનાં ભર્યાં,
હરવા ત્રિવેધીના તાપ જો;
લક્ષ અલૌકિક અનુભવ જ્ઞાન સે,
પામે જન પતિપદ નિજ આપ જો. જેશ્રી. ૩

નવનિત્ય રૂદયે કોમલ કરૂણા અતિ,
ગતિ કરવાનું ધાર્યું કામ જો;
જ્ઞાન સઘન ઘન વ્રષ્ટિ વિશ્વમાં,
પ્રૌઢ પલવ જન સુખનું ધામ જો. જેશ્રી. ૪

આપે છાયા શિલ સંતોષની,
પાકાં ફળ વિજ્ઞાન વિશાળ જો;
જનમ મરણ દુઃખ ભૂખ સરવે ટળે,
જો પઠે પરમગુરૂ નિશાળ જો. જેશ્રી. ૫

પાવન પરમ પવિતર પાવલા,
પરસે પ્રાતક જાય અનંત જો:
ભાયગવાન જુગમે જન જે હશે,
તેહેના સુકૃતનો નહી અંત જો. જેશ્રી. ૬

એવા શરણાંગત જે સંતનું,
ચરણે સુખ મૂખ કહ્યું નવ જાય જો;
જાણે જે જન તે સુખ માણશે,
બીજા અલગ રહી અટવાય જો. જેશ્રી. ૭

ખટ સંપત્તિ સાધક જન જે હશે,
એવા અધિકારીનું કામ જો;
અણ અધિકારી અરથ શરે નહી,
જનમ અવસ્થા થાય અકામ જો. જેશ્રી. ૮

પરમારથ કારજ પોમી પર,
કરૂણાસાગર હાર અવતાર જો;
નારણદાસ પતિત ને તારવા,
શ્રીમત્ કુવેર દિવ્ય વિપુ ધાર જો. જેશ્રી. ૯

પદ. ૪

જે જે સંત શિરોમણિ સરવથી,
પ્રગટ સજન જન સુખનું ચેન જો;
મૃદુલ સ્વભાવ બચન નિજ બોલતા,
અમૃત સમ ઉચરે મુખ બેન જો. જે જે. ૧

લક્ષણ સંત શિરોમણિનાં કહુ,
સાંભળતાં ઉપજે સુખ શિર જો;
મહા ગંભિર ગગન સમ તોલમે,
વિતરાગિ વિતનું ગ્રહે હિર જો. જે જે. ૨

અતિ દયાળુ દક્ષ ઉદારતા,
ક્ષમાવંત શિલ સંતોષ જો;
ખટ ઉરમી જીતી નિજ જ્ઞાનસે.
પ્રતિહાર વ્યાપે નહિ તોસ જો. જે જે. ૩

અક્રોધિ ઇંદ્રિજીત અનુભવિ,
કવિ કોમળ કરૂણાવંત તેહજો;
જનપ્રિયે પ્રાણ સમાનહી પ્રિતડી,
રસિયો રસીકપણાનો નેહજો. જે જે. ૪

ભજનાનંદ આનંદ રસ ભોગતા,
કરવો પરમગુરૂ શું યોગ જો;
જે યોગે થાય ભોગ ભગવાનનો,
અંશી અંશ તણો સંયોગ જો. જે જે. ૫

જ્ઞાન ગતિ સ્વરૂપે સુરતિ જઇ મળી,
હલમલ હરિશું સદા નેહ જો;
હાલ હમેશ વરતે તે દેશમાં,
વેશ વિપુ વરજીતનો નેહજો. જે જે. ૬

ભક્તિભાવ પ્રિયે જનને વિષે,
આતમ સરલપણે સમદાય જો;
દ્વેષ તજી ભજે એક ભગવાન ને,
કિલમીસ નહી કો પર કદાય જો. જે જે. ૭

વ્રેહે વૈરાગવંત જે સંતહી,
નિત્યાનિત્ય તણો વિવેક જો;
જડ ચૈતન વિભાગ વિભક્તિ મે,
વચને દરશે હરિપદ એક જો. જે જે. ૮

ઉદાસી નાસ્તિ જગ જાણીને,
આસ્તિક પદે કરે મન સ્થિર જો;
નિરવેરી નિશ્ચલ વરતિ સદા,
મંગળમયે સંત સુખની શિર જો. જે જે. ૯

ચંદન સંત સુગંધ સજનતા,
હેતુ પસરે પરમ પ્રકાશ જો;
સંત સજલ જલ દેઇ જનને,
મળ હરિ નિરમળ કરે તે દાસ જો. જે જે. ૧૦

સંત દિપક સંશે રૂજનિ વિષે,
અઘ તિમિરના જે હરનાર જો;
શરણે અધિકારી થઈ આવશે,
પ્રભુપદ પરસાવે નહિ વાર જો. જે જે. ૧૧

લક્ષણ સંતનાં શું વર્ણવું,
પાર ન પામે શારદ શેષ જો;
શિલવ્રત ધારી તે જન જાણશે,
શરણે સંગ સદા હમેશ જો. જે જે. ૧૨

એ લક્ષણ સોહાગિ સંતહી,
જહેને શિર સ્વામી સરજન જો;
શ્રીમત્ કુવેર કરૂણા જહેને કરે,
નારણદાસ તહેને ધન્ય ધન્ય જો. જે જે. ૧૩

પદ. ૫

સંતનકે સુખદાય,
પરમગુરૂ સંતનકે સુખદાય;
જનમ મરણ દુઃખ દિરઘ નાસે,
પરસે પ્રાતક જાય. પરમ. ૧

પ્રબલ પ્રતાપ પસિધ્ધ જાકો,
તાકો જન કહાય;
સંશે શોક સમૂળો ટાળો,
ન્યાલે નિજપતિરાય. પરમ. ૨

ચિંતામણિ ચિતવે ફલ આપે,
કાપે આત ાદનતાય;
કલ્પવૃક્ષ જે કાંમ દુર્ગા,
એથી ઘણા ગુણ પાય. પરમ. ૩

આદ્યથી અંસ વર્જીત વિચરત,
જિતતિત અથડાય;
શરણ સુખ મહાઅતિ અપરબલ,
નિજપતિપદ પરસાય. પરમ. ૪

નિગમ ચતુર ખટ સહાસ્ત્ર પુરાન,
ખટ દરશન તાય;
ન્યાય વિના નિરસત્વ સિધાંતે,
મોક્ષ કોહુ નહિ પાય. પરમ. ૫

તેહી માટે નિજ પરમપુરૂષ જે,
પ્રગટ તનુ ધરી આય;
અસંખ્ય જીવ જિનું પાર પઠાયે,
તન મન ધન લાય. પરમ. ૬

શ્રીમત્ કુવેર કે ચરણુ પરસત,
દરસત પતિ ગતિ પાય;
નારણદાસ નિજ આશ ચરનરજ,
અધિક અધિક મહિમાય. પરમ. ૭

પદ. ૬

શ્રીમત્ કુવેર શરણુ સુખકારી,
વારી તન મન ચરણુ ગ્રહો;
ચરણ ગ્રહો સાધુ શરણુ ગ્રહો,
શ્રીમત્ કુવેર શરણુ સુખકારી............ટેક.

શરણુ સુખ જાય નહિ મુખ ભાખ્ય,
નિજ નૈન તે દેદાર લહ્યા. શ્રીમત. ૧

નેતિ નિગમ તિત શાસ્ત્ર વિલોકે.
કરી શ્લોકે અજ અગમ કહ્યો;
સો પ્રભુ સર્વાતિત સર્વેશ્વર,
વિપુ વરવેશ પ્રગટ લહ્યો. શ્રીમત. ૨

નવ ઘન શ્યામ સુંદિર છબિ રાજત,
અદ્ભૂત રૂપ સુસંગ ચહ્યા;
પદપંકજ અંકિત અષ્ટાદશ,
નિરખ ચિન મન લિન રહ્યો. શ્રીમત ૩

ભુક્ષણુ વિવિધિ પિત પટ શોભિત,
લલિત લક્ષ નવ જાય લહ્યો;
મ્રદુલ મનોરથ હરે કંદ્રપ સબ,
દ્રિધ્રુન દ્રષ્ટે અઘ દોષ દહ્યો. શ્રીમત. ૪

પરમ કૃપા જે અનુજ પર,
અનુભવાનંદ આનંદ પદ્યો;
સુખ મહા નિધિ સિદ્ધિ નવ પહોંચત,
પયોધિ પપિલ કાચ ચહ્યો. શ્રીમત. ૫

નારણદાસ આશ પદ રજકી,
સુખ સુખસે નવ જાય કહ્યો;
એસો શરણ છોડી જન જુગમે,
ભવસાગર કયો જાય બહ્યો. શ્રીમત. ૬

પદ. ૭

તું ભજને નિજ કિરતાર, દેહ મનપા આવી;
નહિ આવે વારંવાર, જોને વિચારી..............ટેક.

ચૌદ લોકથી સરસ સરાયે, એવો એ નર દેહ રે;
કિંમત વિના નર કોડી બદલે તજે પારસકુ તેહ. દેહ. ૧

ભય ભોજન નિદ્રા મૈથુન, એ સમતુલ્ય જણાય રે;
મિલે ચિંતામણિ જે ચિત દેતાં, તે સમ કેમ કહેવાય. દેહ ૨

મિથ્યા તન મન ધન સોનું, સાથે નહિ કાંઈ અંત રે;
તે માટે મોટા મોટા, પોકારી કહે છે સંત. દેહ. ૩

પરમારથી ગુરૂ પ્રગટ મલે તો, એ શરણો બહુ રૂડો રે;
આપનપુ પોતપદ પરસાવી, લક્ષ બતાવે ઉંડો. દેહ. ૪

તે માટે ગુરૂ સંતને સેવો. સાર સકલનો સાર રે;
અધમ જીવ ઓધારે પલમે, કરે ભવથી પાર. દેહ. ૫

શ્રીમત કુવેર ગુરૂ એ પદ દાતા, માતા કરે સહુ જનને રે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી, સુફળ કરે નિજ તનને દેહ. ૬

પદ. ૮

તું તજે જગતકો દાવ,
સઘલે લાય લાગી;
નિરમલતા ભક્તિ ભાવ,
લહે ગુરૂસે માગી....................ટેક.

નિરમલ ગુરૂ તે જ્ઞાન બતાવે,
સરવજ્ઞે સજાતિયે કરે;
અંસ ભિન્ન પતિપદમે મલતાં,
સમજાવ્યો વિવેક. સઘલે. ૧

એ સમજો તો સુખ થાય જનને,
મંમતવાદ મટી જાય રે;
એ સમજે મન મટે વિરોધી,
સમજ વિના મત લહાય. સઘલે. ૨

ખટ શાસ્ત્ર તે જરે મતવાદે,
દરશન મત સરાય રે;
પુરાંનમે પરમેશ્વર જુદા,
એકતા નાંહી પરાય. સઘલે. ૩

પંથ પંથમે જુદા કંથ સ્થાપી,
જપી જાપ મત તાંણુ રે;
વિષ્ટિ સમષ્ટિ પોક્ષણુ કીનસે,
કારણુ કોઇ નવ જાણે. સઘલે. ૪

જ્ઞાનિ જ્ઞાન કરત તેહે જરહી,
વિજ્ઞાનિ વિલમાય રે;
મમ સમ સમઝ નહિ કોઇ સારી,
અંતરમાં જર જાય. સઘલે. ૫

પ્રેમ પ્રિત્ય કરે જહાં જહાં તહાં સુ,
સાર અસાર ન જુવે રે;
મન મલ્યું મોહન સમ માની,
જનમ અવરથા ખુવે સઘલે. ૬

કનક તજે કામની તજે,
તજે અશાક સંસાર રે;
માંન બડાઇ ઇરષા જાહેરે,
સુક્રિત કરે સબ છાર. સઘલે. ૭

સંપ્રદાયમે દાહ ઘણેરા,
જરે સત બિનુ અગ્નિરે;
વ્રધિ પંથ કરનનકે કારણ,
મત પાખે તેહી મગનિ. સઘલે. ૮

ચાર બરન ભિન્ન જાતમે જરહી,
કરમે સબ જર જાય રે;
અબ કેતીક અંત ન આવે રે,
તન મન પ્રગટી લહાય. સઘલે. ૯

સમજ સમજ મે સમઝ સારહે,
તેહ સમઝ બહુ સારી રે;
તેહ સમઝણયનું સુખ જે સંતને,
ગ્રહે પરમેશ્વર સારી, સઘલે. ૧૦

જહાં જોઇએ મતવાદ વિધિ,
રહે અલગ તેહી જનસુ રે;
એ સંગત્યમે સુખ નહિ કબહુ,
તે અલગ તજી મનસુ. સઘલે. ૧૧

સ્વરૂપ સજનતા તે જહાં દેખો,
તજશો નહિ તે સંગ રે;
તેહ સંગનો રંગ અચલ અલોકિ,
રહે સદા ઉમંગ. સઘલે. ૧૨

શ્રીમત્ કુવેર સુખ સાગર શરણાં,,
ગ્રહી રહે અલમસ્ત રે;
નારણદાસ ઓર આશ કરેતો,
અંતે થાય અસ્ત. સઘલે. ૧૩

પદ. ૯

તું સેવજે સાચા સંત,
સુધ્ય સનેહ આંણી;
મલશે તુજને ભગવંત,
જીવ લેશે જાંણી..................ટેક.

હરિ મળવાનો મારગ વસમો,
દશ માંડયો જીવ હ્યાંથીરે;
આપ લહે બિનુ બાપ ન પરખે,
નિજ ઘર પાવે કયાંથી. સુધ્ય. ૧

દ્રિઘન સાબુત બિનુ સુર ન દેખે,
સબ જગ અંધાધુંધ રે;
અહીંનો અહીં જહાં તહાં અટવાસે,
જહાં જાયે તહાં પડે ફંદ. સુધ્ય. ૨

અવળાં થયાં અંતઃકરણ જહેનાં,
અધો મૂખ વરતિ વિરામી રે;

ઉરધ પખે પતિ આપ બિરાજે,
કયમ પામે તેહ સ્વામી. સુધ્ય. ૩

અંસ લહે બિનુ અંસી કેસા,
સ્વજાતિ સમ તોલરે;
વેધેહી હિરો હિરાકણીસે,
બિજા ખાલી બોલ. સુધ્ય ૪

ગુરૂ સંત સેવ્યા વિના જગમે,
પાંમે નહિ કોઈ પાર રે;
આલોક ઓરૂ પરલોક પ્રિયે જન,
સ્વરૂપની ગતિ ન્યાર. સુધ્ય. ૫

શ્રીમત્ કુવેર શરણાનું જેહ સુખ,
મુખસે કહયું નવ જાય રે:
નારણદાસ લહી તેહ સુખને,
સમજ સમજ સુખ થાય. સુધ્ય. ૬

પદ. ૧૦

તું તજ સાકુટનો સંગ,
રંગ તારો જાસે;
સત ભકિતનો જેહ નેંમ,
તે સરવે નાસે......................ટેક

સાકુટના સંગનું ફળ જેહેવું,
તેહેવું કહુ દ્રષ્ટાંત રે;
મરે મખી ઓર વમન કરાવે.
એ સમજે સિધાંત. રંગ. ૧

વિંછુ અહિ સાવજ સજનતા,
કરવાને જેહે જાય રે;
મહા અપરબલ દુઃખ ઉપજાવે,
અંત્યે બહુ પસ્તાય, રંગ. ૨

અનરથ અરથિ જે જન જગમે.
તજીયે તન મનથી રે;
અનસ વનમે અંગારમે,
દૂર કરો નિજ કનથી. રંગ ૩

રકત સફેદ પિત હરામે,
રંગ સમાયે ચોર રે;
સામા સાકુટમે રંગ સમે નહિ,
વંઠાડે ગતિ ઠોર. રંગ. ૪

અધો મતિ સાકુટની સમજો.
ઉરધ્ધ ગાત હરિજન રે;
ખેચર ભૂચરના સંગતની,
જુવો વિચારી મન. રંગ. ૫

હરિ શરણની આશ કરો તો,
તજજો સાકુટ સંગ રે;
અનેકને ઉલટા કરવાવી,
કીધા જુગમે ભંગ. રંગ. ૬

સાકુટનું સગપણ સમઝવું,
સમજો જાંણ સુજાંણ રે;
મચ્છ મોટા છોટાને ગ્રાસે,
કરે તે જીવની હાંણ. રંગ. ૭

આ જુગમે ઉગરવા આરો,
શ્રીમત્ કુવેર શરણુ રે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
મિટે જનમ ને મરણુ. રંગ ૯

પદ ૧૧

સતગુરૂ શરણે રે જઇયે,
તનમન મન અરપી ચરણે રહીયે. ૧
સેવા શુભ કરીયે રે સાચે,
તે થકી પરમગુરૂ અતિ રાચે. ૨
રસિક વર સાથે રે નેડો,
ત્યારે આવે જનમ મરણનો છેડો. ૩
છૂટે તબ ભવદુઃખ રે ભારી,
જબ પ્રગટે સતગુરૂકી યારી. ૪
સતગુરૂ સાચા રે મળીયા,
મનના સંશે સરવે ટળીયા. ૫
સંશે સમતાં રે શોભી,
ભમર મન ચરણ કમળનો લોભી. ૬
લોભી મન લક્ષનો રે રસીયો,
પિયુની પ્રિતલડીમે વશીયો. ૭
અહીની તહાં તહાંની અહી રે સુણાવે,
યાંહાં વાંહાં યુગલ પ્રિત સંભાળે. ૮
યુગલ વિયોગનાં રે મેળાપુ,
કોઇ દેઇ શકે પુરણ એનું દાપુ. ૯
દિયે દપ દલની રે શાન્તિ,
દ્રષ્ટ પદારથકી ભઈ વાન્તિ. ૧૦

નિરગુણ ન્યારા રે સ્વામી,
ભઇ ગુણાતિત તબ પિયુકુ પામી. ૧૧
ગયા દિન દોહીલા રે સર્વે
સુખ સહુ મળ્યું હતું જે પૂર્વે. ૧૨
પૂરવ પ્રિતલડી રે સાચી,
અહીની બનત રત્ય સરવે કાચી. ૧૩
ઉપજ્યું તે ક્ષણું મેરે વિલાસે,
ઉપજણ્ય તિત આપ પ્રકાસે. ૧૪
તિત વિત ન્યારા રે સ્વામી,
પૂરણેશ્વર પ્રભુ અંતરયામી. ૧૫
સુખ્ય સંકલ્પના રે કર્તા,
વિષ્ટિ સમષ્ટિના હરિ ધરતા. ૧૬
વિષ્ટિમે નર વિપુ રે ધારી,
બહુ શરણાંગત ભયે નરનારી. ૧૭
દાસ નારણના રે સ્વામી,
કરૂણાસિંધુ કુબેર બહુનામી.

પદ. ૧૨

મેંતો પરમગુરૂ પતિ સાથે, પ્રિતલડી જોડી રે;
માથે પતિ હતા મનાદિક, નાંખ્યા તે મોડી રે. ૧
મારે પૂર્વે જનમનું નાતુ, નાથે વિચાર્યું રે;
ઉર માંહી ધર્યો સબંધ, મલ્યાનું ધાર્યું રે. ૨
નૌતમ ધર્યો નરદેહ, વેશ વિશાળ રે;
ઘનશ્યામ વદન શુભસાર, શોભે રસાળ રે. ૩
એવા સુંદિરવરને વિલોકી, મારૂં મન મોહ્યું રે.
સર્વાતિત સરવેશ્વર પતિનું જોયું રે. ૪

એથી અવર ન બીજો કોઈ, દેખાડે કર્તા રે;
જેને હાથે છે વિષ્ટિ સમષ્ટિ, એ દોનું ધરતા રે. ૫

એવા પરમ ચતુર સુજાણ, સોહાગિ વાલો રે;
દિવ્ય દ્રષ્ટિ થકી દેખાય, ગુરૂ ગમ ઝાલો રે. ૬

મલ્યા મહેર કરી મહારાજ, દુઃખડલાં ટાળ્યાં રે;
સ્વામિ કુવેર શરણ દિનદાસ,નારણવાંન વાળ્યાં રે.૭

પદ. ૧૩

સંસાર સુખના ભોગી રે, ભયા જીવ અનેક;
તેને સમજાવા સારૂ રે, કહુ જ્ઞાન વિવેક. ૧

આશક ધરી અથડાયા રે, સ્થિર કબહુ ન થાય;
ગ્રભ સંકટ ઘટઘટનું રે, દુઃખમે તે જાય. ૨

નિદ્રા મૈથુન ભય ભોજન રે, ભૂગતે સુખચારી;
અંતન આવે તેનો રે, ભયે યુગ અપારી. ૩

જહાં જાયે ગ્રભ સંકટ રે, વિકટમે વરતે;
સ્વે સુખનું નહિ સુપનું રે, દુઃખનાં તનુ ધરતે. ૪

ખુનિ ખુનના બદલાનું રે થયું રણ બહુ માથે;
અદલ હિસાબ હરિનો રે, ભુગતાવે તાથે. ૫

ન્યુનાધિક નવ કરવું રે, વરતે જમ જેવું;
સમદર્શી સરજનનું રે, વરતાંત છે એવું. ૬

કર્યાં કરમ ભૂગતાવે રે, ભિન્ન ભાવ ન રાખે;
જે જહેનાં અનુકરમી રે, તહેનાં કર્મ દાખે. ૭

જમે ઉધારનું ખાતુ રે, ખોટું કેમ થાશે;
નિજ કરતા અદલિનો રે, અંતરનો આશે. ૮

અદલ કરે નહિં આવે રે, પાર જનમ મરણનો;
ફદલ કરે ગુરૂ પલમે રે, લહે મહિમા શરણનો. ૯

શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂ સાચા રે, આપે સુખ મોટું;
નારણદાસ નરણે કરી રે, સરણાંમે લોટું. ૧૦

પદ. ૧૪

એવા આનંદ રૂપી અખંડ, મલ્યા ગુણવંત રે;
શેષ સહેસ્ત્ર જીભ્યા જશ ગાય, લહે નહિ અંતરે. ૧

નિજ શારદ હારદ ભાખે ભેદ, તિત રાખે રે;
વદે નિગમ ચતુર વિધિ વિગત, તે જુગતિ દાખેરે. ૨

નારદાદિક વ્યાસ વખાંણે વેશ, વિપુ ધારી રે;
સર્વાતિત હે આપ નિજ, લગે નહિ યારી રે. ૩

નિજ અગન્ય ગગનમે ગેબ, લહે નહિ કોઇ રે;
એથી કાંમ સરે નહિ કાંય, પ્રકાશે ન સોઈ રે. ૪

સર્વ ઉદભવના આધાર, વર્તે નિજ પાખે રે;
રહ્યે ગુપ્ત ગુંજ તુમ વાત, કોય નવ દાખે રે. ૫

ભક્ત આધિન દિન થઇ વરત્યા, દાસને કાજેરે;
મદ સુદન ન રાખે મદ, ચઢયો મહારાજ રે. ૬

દાસ નારણના સ્વામીનું, શરણ સુખ ભારી રે;
નિજ આનંદ કંદ કુવેરકી, જયો બલિહારી રે. ૭

પદ. ૧૫

ચાલો સંત સજન સુધ્ય પ્રેમે, હરિને મળવા રે,
સાંખ્ય યોગ તત્વને વર્જીત, કરો નહિ ભળવા રે. ૧

સર્વાતિત વિત વાલાનું, જુવોને વિચારી રે,
સુધ્ય લક્ષ કહુ કરી પક્ષ, દક્ષ પરા પારી રે. ૨

સ્થુલ સૂક્ષમ કારણ અંગ, નહિ કર્તાને રે,
મહા કારણ પરમ સહિતનાં, દેહ ધરતાને રે. ૩

નિજ કેવલ વલ વર્જીત, વિશ્વ ઉપજાવે રે,
સુધ્ય સંકલ્પથી સરવ હોય, અંત સમાવે રે. ૪

સમષ્ટિ સરવે લીન, વિષ્ટિ વિખરાંનું રે,
તબ ઉપન્યા અંસ બહુર, ભયા બેરાંનું રે. ૫

જિત તિત ફસી ઇત સુરત, વરતે તનું ધારી રે,
થયા નાસ્તિક પદના સનેહી, ભયા વિપુ યારી રે. ૬

પ્રભુ પુરણ પ્રેર્યા અંસ, ક્ષેણું નહિ ખાલી રે,
પંથવાદી અપુરણ લક્ષ, ગ્રહે મન ઝાલી રે. ૭

શ્રુતિ સાંખ્ય કહે અખંડ, ભિન્ન પદ પૂંજે રે,
નિજપતિ પુરાતન આદ્ય, પિયુ નવ સૂઝે રે. ૮

જેહેના હુકમથી બારે મેઘ, સિંચે જલ વાડી રે,
પ્રકાશ કરે શશી સૂર, હુકમસે દહાડી રે. ૯

વાયુ વેગે વહે વિશ્વ માંહી, શિતલતા કરવા રે,
ખૂદ ખાવન હુકમસે પઠાવે, અંસ દુઃખ હરવા રે. ૧૦

બહુ ભાત રસાલ રસિક, બનાવી હરિયે રે,
ભૂગતાવે ભવ અનેક, સત્તા જેની ફસીયે રે. ૧૧

સપ્ત ધાતુ શલ્યાવંત નંગ, માંણે મન ગમતા રે,
અશ્વ આદિ વાહન ગ્રહે, સર્વ બેસી ભમતા રે. ૧૨

પટકુલ અનેક પ્રકાર ધરે, અંગ સારાં રે,
સાથરાદિક સેજ પલંગ, માંણે સુખ પ્યારાં રે. ૧૩

એવા સુખ દેનાર યાર, નવ જાંણ્યા રે,
તનો અસ્મિ અશક પતિને, યાંહાં પરમાંણ્યા રે. ૧૪

ભૂતાત્મક પતિનો, કરી સમ માંણે રે,
અલપજ્ઞ લઘુ બુદ્ધિ જીવ, થઇને વખાંણે રે. ૧૫

અનંત બ્રહ્માંડાધિશ, મહાદ નિજ કિર્તા રે,
સર્વ પોક્ષણના કરનાર, ઉદે પુનિ હરતા રે. ૧૬

એવા પરમ ચતુર સુજાણ, દયા દલ આંણી રે,
પોતે ઉદે કરે નિજ અંસ, ફરયા ભવ જાંણી રે. ૧૭

ઉપન્યો કર્તાને ઉમેદ, અંસને કાજે રે,
અખિલાનંદ ખિલ્યા આપ, નિજ મહારાજ રે. ૧૮

અવ્યક્ત અરૂપ અગન્ય. મહા નભ વાસી રે,
અભોકતા અખંડ અનામિ, છે અવિનાશી રે. ૧૯

તેથી કાંમ સરે નહિ, કાંય તિમર નવ ટાળે રે,
યાંહાં તો પ્રગટ અગ્નિનું કાંમ, એતો નહી બાળે રે. ૨૦

એથી પ્રગટયો સુર સ્વરૂપ, સકલ સુખદાઇ રે,
તિમ્ર નાશ ભયો ઉજાસ, પાક સીઝ તાઇ રે. ૨૧

મહા અજ્ઞ કેવલ સિદ્ધાંત, સુર ગુરૂ દાતારે,
સ્વરૂપાનંદ ઓઘ પરમ રસ પાતારે. ૨૨

સુખ દાયક લાયક લક્ષ, અલોકિક લાવ્યા રે,
ચાલો સંત સજન સુધ્ય, પ્રેમે પ્રભુજી આવ્યા રે. ૨૩

કર્યાં દર્શન દિન દયાળનાં, દુઃખડલાં ટળશે રે,
આવા ગવન મિટે પલમાંય, મહા સુખ મળસે રે. ૨૪

જેના ચરણકમલ મુકરંદ, મોક્ષ બિરાજે રે,
મન મધુપ અશક ધરે તાંય, લેવાને કાજે રે. ૨૫

રૂપ પિંડિ ઝંગ સ્થલ સાર, કટિ શુભ શોભે રે,
ઉદ્ર બાહુ પ્રલંબ બિશાલ, દેખી દલ લોભે રે, ૨૬

ઉરૂ સ્થલ અંબ સમાંન, ગંભિર દધિ સમતા રે,
ચંદ્ર વદન નિહાલીને જોતાં, ઠરે મન ભમતા રે. ૨૭

છબિ નોતમ નિરખ્યા નાથ, કોય નહિ દુજો રે,
સત્ શ્રીમત્ કુવેરના ચરણ, પ્રેમ કરી પૂજો રે. ૨૮

દાસ નારણના સ્વામને, શરણે આવો રે,
સ્વરૂપાનંદ સુખ અપાર, પતિ લક્ષ લાવ્યા રે. ૨૯

પદ. ૧૬

સંત સજન સૂણો એક વાત, અનોપમ સારી રે,
મારા મનના મનોરથ આજ, પ્રગટ્યા ભારી રે. ૧

મને લાગ્યો હરિનો લક્ષ, પક્ષ પુરાંને રે,
પ્રગટ્યા શ્રીગુરૂ મહરાજ, કાજ નરાંનેરે. ૨

પંથ પૂરવનો પરસિધ, કર્યો કરડાઇ રે,
ચલે મહાસૂર દ્રઢ ધિર, આંન્ય ગિરજાઈ રે. ૩

સર્વ સ્થાવર આદ્ય સ્થિર, મેરૂ સમ અચલા રે,
મહેબુર મદ્વૈતના પદમે, અતિ મન મચલા રે. ૪

બ્રહ્મ ભાઠી અનુભવ યંત્ર, નલિકા નેસુ રે;
સ્વસ્ત થઇને અરગ ઉતારે, નાયક ગુરૂ ધેનુ રે. ૫

તે અરગ ત્રિવર્ગ વિભક્તિ, કરૂ સમઝાવા રે,
ઉત્તમ મધ્યમ કનિષ્ટ, ભિન્ન ભેદ દાવા રે. ૬

કનિષ્ટ ઉપાશના ગ્રહે, મધ્યમ કર્મવાદી રે,
જ્ઞાન અરગ ઉત્તમનું કામ, ભયે તે અનાદી રે. ૭

ત્રિવર્ગ અરગનો ભોક્તા, ભયે ભવ માંહી રે,
કોઈ ઉત્તમ જ્ઞાંનના આહારી, યુગલ સમ તાંહી રે. ૮

જ્ઞાંન અરગ પચાવનહાર, સંત સમદરશી રે,
જગ જીવ લહે નહિ કબહુ, શકે નહિ પરસી રે. ૯

જ્ઞાંન ગુંજ કરે નર બૂઝ, તે સુઝ સવાઇ રે,
એવા સુઘડ સંત શ્રષ્ટિમે, કોઇક સુખદાઈ રે. ૧૦

શ્રીમત્ કુવેર ગુરૂના શરણુ, ગ્રહે તે તે વારે,
ઇચ્છે દાસ નારણ પદ રજ, ચરણકી લેવા રે. ૧૧

પદ. ૧

ગુરૂ બિના જોવોગે જખમારી,
પરમગુરૂ બિના જાવોગે જખમારી....ટેક.

ચિંતામણિ મનુતન ચિતવન,
કર સબહી હોઇ,
લક્ષ ચોરાસી જાત,
દેહ એસી નહી સોઇ,
માત પિતા સુત સુંદરી રે
ધન દોલત ઘરબાર,
જન્મો જનમમે પાવોગે
એક નહી નિજપતિ દેદાર. ગુરૂ. ૧

પઢે નિગમ ખટ શાસ્તર,
પરવ અઠરા વિધિ જાંને;
તિરથ વ્રત જપ જાગ,
જોગ કરી સમર સરાંને;

બિન ગુરૂ ઉર અનુભવ નહી રે,
ખુદ ખાવન પતિ ખોજ;
કૈવલ પદ ચિન્યા વિનારે,
શિર કાલ માયાકો બોજ. ગુરૂ. ૨

જ્યો અહિમણિ વિતરેક,
શેષકો શરન ન પાવે,
નૌકા બિન દધિ પાર,
ઉપાય અનેક ન જાવે;
ઈત ભટકી ભવ ભોગવે રે,
દુઃખકો વાર ન પાર,
ચિંતામણિ મનુતન ખોય કે
પીછે જહાં તહાં ધરે અવતાર. ગુરૂ. ૩

અલ્પ સુખ સંસાર,
કુસ્મ ગગના સમ સોઇ,
દેખ્યા નૌતમ રંગ
આતસ બાજી જગ જોઈ;
મોહી રહ્યો જે મનમુખી રે,
સુખી કબહુ નવ થાય,
કલ્પ દ્રુમ ગુરૂ છોડકે,
પીછે પ્રેત પુજનકુ જાય. ગુરૂ. ૪

પરમ સુખ દેનાર,
કરૂણા સિંધુ ગુરૂ દાતા,
અલખ અજ અદ્વૈત,
સ્વરૂપ સોઇ ગુરૂ સાક્ષાતા;

શ્રીમત્ કુવેર કે શરણુ ગ્રહો રે,
જો ચાહો ભવ પાર;
દાસ નારણય નિરભે ભયે,
એ ચરણુકી બલિહાર. ગુરૂ. ૫

પદ. ૨

પરમ ગુરૂ પેખો રે મહા બડભાગી,.........ટેક.
દિવ્ય લોચનસે દેખ એક, અનંત ન સોઇ,
ઉડઘન બિચ જ્યૌ ચંદ્ર, ગગન સુર ઓર ન કોઇ;
ચેસે ભવ પખ પેખતાંરે, દેખ ન પરે દેદાર,
અબ સોધો સર્વ ભેખમાં, જો મીલે સરજનહાર. પરમ. ૧

તરીયા હે અનેક એક, પતિવ્રતા યામે,
વનસ્પતિ બહુ જાત ચંદન, કહી કહી હે જામે;
કહી વનમે સિંઘ શેરીચે રે, ઢીમર ફરે બજાર,
મિલના તો ચાહે સહુ પણુ, કોઈ પાવે દેદાર. પરમ. ૨

અષ્ટકુલ પરવત પારસમણિ, ખોજે પાવે;
જ્યૌ ગજવૃંદ અનેક, કોઇક શિર મોતિ નિપાવે;
ચકરવરતિ એક અંશ હે રે, સંચિત કરે સમેટ,
દીયા નમી કયા પાવહી પીછે, મરકત ભરે જગપેટ પરમ ૩

સેન સબ સૂરના હોઈ, કોઇક નિકસત દલ દેખત,
અનંત ભેખ ભવ મહાંય, મોક્ષદાયક કહી પેખત;
વેશ ધરી જગ બોધીયા રે, લગ્યો દામ દલ યાર,
આપે ખૂદ ખોજયા નહી રે, કુણુ મમ કુણુ કિરતાર. પરમ ૪

પ્રાજ્ઞવંત દ્રઢ સ્વાંત્ય સનેહ, અવિગત્યકો આદુ,
પરમગુરૂકા શરણુ લગત, તિનકુ નિજ સ્વાદુ;

બિનુ સ્વાદ શોભે નહીરે, જ્યોદુલહા બીન જાંન,
નગર નાયકા સુતકુરે, કુણુ દેવે તિનુ માંન. પરમ. ૫

પાયા પરમગુરૂ દક્ષ લક્ષ, ભીતર ભલ ભેદા,
ભાયગવાન નર જાણુય, વંદે ચારૂ સત વેદા;
શ્રીમત્ કુવેર પ્રગટ ભયેરે, ખુદ ખાવન મહારાજ,
નારણુદાસ શરણાંગત્ય, આપ ગરીબ નવાજ. પરમ. ૬

પદ. ૩ (રાગ–ફેર.)

શ્રીગુરૂ પદ પંકજ પુજતાં, નર ભયા તે નિજરૂપ,
હું વારી જઉં, ભયા તે નિજ રૂપ................ટેક.

વાણી વિલાસીત જાંહાં લગેરે, દ્રષ્ટ પદારથ ભાત્ય,
ઉપન્યો આલંબ તજાવી, દેખાડે નિજ ભાત્ય. શ્રી૦

જળ અશુભ અવનિ તણું, તે મિલત જાય ગંગ,
હોત સમોવડ સલિતા રૂપે, ભાંનનાં એકુ અંગ. શ્રી૦

કાષ્ટ સંગ કરે હુતાસનનો, જાત્ય બરણુ કુળ ખોય,
નિકસે ધુમાદાર જાંહાં લાગી, શિષ ગુરૂ સમ હોય. શ્રી૦

પારસ પરસત લોહ પલટત, કીટ ભ્રંગિ હોય,
રૂતુ સંયોગે વિશ્વ સઘળુ, એહી દ્રષ્ટાંતે જોય. શ્રી૦

બોયા બિજ ભયા વૃક્ષ સકુરણુ, પ્રગટિ રૂતુ તબ બિજ,
આરત્યવંત નર ગુરૂને આધિન, તબ દેવે ગુરૂ રિઝ. શ્રી૦

ગમ પાર્યો નિજ ગુરૂ તણી, તેને અંતર ન એકુ ઓટ,
અલખ આપ મમ લક્ષ રૂપે, લગી પ્રેમકી ચોટ. શ્રી૦
રવિ રથમે બેસી ફરે તેને, તિમર ન વ્યાપે લેશ,
સુર શ્રીમત્ કુવેર શરણુ, દાસ નારણય ઉપદેશ. શ્રી૦

—: કાગળ. :—

કાગળ શિષ્ય મોકલે,
અંગિકાર કરો ગુરૂદેવ............ટેક.

અમરપુર નિજ ધામમે,
તાંહાં અલખ પુરૂષનો વાસ;
અદ્વૈત દ્રષ્ટિ બિચમાં ભર્યો રે,
નવ થાય ગતિકો સમસ. કાગળ. ૧

વિકટ મારગ વસમો અતિ,
નવ આવે નવ કોઈ જાય;
સનેહી સાયબો તહાં વસે રે,
તેને ખબર તે કુણ પોચાય. કાગળ. ૨

ઉમંગ કાગળ કર લીયો ને,
પ્રેમ તણી રૂશનાઇ રે;
વિભક્તિ કલમ નિજ કરણુની રે,
શ્રી પરમગુરૂ ગ્યમ પાઇ. કાગળ. ૩

લિટિ ખિંચી હકનીને,
અંક અંશ નિહાર રે;
ન્યુનાધિક કાંનો માતરા રે,
વરતે છે એ વિધિ સંસાર. કાગળ. ૪

નધા યંત્ર ગતિ તારમાં,
આશે અરથ અપાર રે;
પરમ ચતુર ચેતન અતિ રે,
ગતિ જણવું છું તે લગાર. કાગળ ૫.

વિનંતિ સૂણજો માહેરી,
કરૂણેશ ધરજો કાંનરે;
મોજ કરવાને મોકલ્યો રે,
યાંહાં તો દુઃખ દરિયા સમ જાંણુ. કાગળ. ૬

મિત્રુ કરી સુર મોકલ્યા,
થયા સર્વે દુઃખ દેનાર રે,
અશકમે અથડાવીયો રે,
તેથી કુણ છોડાવનહાર. કાગળ. ૭

ત્રિગુણ હરે નિજ જ્ઞાનને,
અંતઃકણ રચ્યાં અંગ રે;
ઇંદ્રિયોનો ઉમંગ અતિઘણો રે,
તે તો પાડે ભજનમાં ભંગ. કાગળ. ૮

અકલ આરત્ય સુરત સમરધિ,
આપી દિન દયાળ રે;
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગને રે
કોઠાર દીયા સબ તાલ. કાગળ. ૯

મહેર કરીને મોકલ્યો
અનુભવ ગતિ ભંડાર રે;
રણ છૂટું આ જગતનું રે,
તો પામુ નિજ દેદાર. કાગળ. ૧૦

અદલ ઘંટ નિજ ધામમે,
જહાં અદલિ પુરૂષ હમેસરે;
અંશ અનુકર્મી થયા વિના રે,
તહાં કેમ કરે પરવેશ. કાગળ. ૧૧

શ્રીમત્ કુવેર કરૂણા કરીને,
નિરભે કીયા સબ અંશ રે;
નારણુદાસ ગરીબકુ રે,
શરણે લેઇ મિટાઇ આકંક્ષ. કાગળ. ૧૨

—: રેક્તો. :—

ભેખકી ટેક સંસારમે શેખહે,
વેશ વિસ્તાર કે યાર બહોરા;
વસ્તુ વેશાતિત વિશ્વ બૂઝે નહી,
સતગુરૂ બાલ લહે સાર પુરા. ૧

સારમે સાર દેદાર ભરપુર હે,
અખંડ અદ્વૈતમ્ હમાર નુરા;
સત્ગુરૂકે યાર દેદાર દરશ્યા જબી,
પ્રગટ મહેબુર નિજ આપ સુરા. ૨

આપ ઉદ્યોત પ્રકાશ જલહલ ભયા,
ગયા અજ્ઞાંન સબ તિમિર તુરા;
શ્રીમત્ કુવેરકે શરનમે સુખ હે,
દાસ નારણુ લહી રહે હજુરા. ૩

— શણગાર આરતી. :—

આરતિ મહારાજ રાજકી,
મંગલ મનોરથ ભાવ ભરી;
અગ્ર કપુર સુગંધ સોહાવત,
બાતી એકાદશ અગ્ર જરી.........ટેક.

ભાલ તિલક કેશર કો જયું રાજે,
ચમર શિરપર ધરી;
કૌસકુત મણિ ઉરતંતહી શોભા,
નિજાનંદ ઘન શ્યામ હરી. આરતિ. ૧

બાજંત્ર બહુ વિધવિધ બાજે,
નિગમ વદે યશ હેજ કરી;
શારદ સુર સમિપ સબ ઠાડે,
અજભવ શ્રીપતિ સુરત ધરી. આરતિ. ૨

સંત સજન જન ત્રિયા સબ ઠાડે,
અટકી સુરત કર યુગલ જોરી,
કિયે ઉત્પન્ન અંશ આપ યું જાની,
દ્રષ્ટ કરૂણા સરવ પર પસરી. આરતિ. ૩

દાસ નારણ આરતિ કીજે,
રિઝ પદ રજ અધિકારી;
સર્વાતિત ઇશ પદ સબકે,
સોઈ પ્રભુ ખેલે જન સંગ હરી. આરતિ. ૪

—: પોઢણુ આરતી. :—

પોઢે સુખ સેજ શ્રી મહારજ,
કરૂણાસાગર રાજ..............ટેક.

સંતનકે સુખદાયક લાયક,
નાયક સજન સ્વેરાજ;
શોભા સુંદિર અતિ અનોપમ,
ષોડસ ચિન ધરે સાજ. પોઢે ૧

કલાખટ દશ વિભૂતિ પુરણ.
પરમગુરૂ જગ કાજ;
લાયે લક્ષ અલૌકિક અનુભવ,
સુરગતિ નાંહી સમાજ. પોઢે. ૨

નવ ઘનશ્યામ સ્વરૂપ સ્વામી,
દામી કહત દલ દાજ;
તેજ પૂજ પ્રકાશ પાવન,
કરત રહત જન લાજ. પોઢે. ૩

ચંદન સેજ જડિત્ર સોવણ,
પોપ પિછોડી બિછાજ;
અત્તર અરગકી લપટ લગાવત,
સુગંધ કેશર તાજ. પોઢે. ૪

સેવ કરન સબ સુર આયે,
સંત સજનકો સમાજ;
આનંદકો અતિ હોત કુલાહલ,
હરખે ગરીબ નવાજ. પોઢે ૫

શ્રીમત્ કુવેર સબ દાસકો દલ,
દેખી ઉચરે અવાજ;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
પુરે પુરણ કાજ. પોઢે. ૬

—: ગુરૂ અષ્ટક :—

પ્રથમ વંદુ ગુરૂ સત્ સ્વામી,
સકલ ગુણ ગતિ સાગરં;

તા ચરણ રજ લેઈ ધરૂં શીરપર,
ઘો ગતિ અગમ ઉજાગરં. ૧

ત્યાગ ભક્તિ પુની પ્રેમ જ્ઞાંન નિજ,
અખંડ અનુભવ દિજીયે;
કરી કરૂણા પ્રભુ દીન જાણી,
જન આપનો કર લિજીયે. ૨

જયેતિ જયેતિ જુગ તાત સ્વામી,
અંતરયામી આપ હો;
ઉપાયે અંશકુ દક્ષ દેવા,
જ્ઞાન મેવા લાયે હો. ૩

અમૃત ફલ નિજ મોક્ષ લાયે,
પાયે સંત સજન ભયે છકીતં;
દુષ્ટ જીવ દુરમતિકે ઘેર,
ન પાયે ભયે દુઃખીતં. ૪

ઉભયે જનકુ સુખ સાહેક,
સૂણો સંત સચેતનં;
જ્ઞાનહીન જગ ભિંન જડવત,
સ્થાવર સમ મનુ વેતનં. ૫

ઉમંગ નહી નભ ઘન ન ગરજત,
વસત નહિ બીનુ પ્રોક્ષનં;
સિંચત બાગ જબ શિર નિયંતા,
કાજ અકાજ સબ પ્રોક્ષનં. ૬

ઉપજ સમી ફલ બીજ વાડી,
બીનુ ફલ વૃક્ષ અખંડનં;

લાભ લિંન ભિંન વૃત્તિ નાયક,
સિંચત નહી તરૂ ચંદનં. ૭

વિશ્વબાગ કર્તા વૃતિ પ્રેરક,
સિંચત ઘન સુખદાયકં;
જ્ઞાન જદીપ જગત્યે સબ જાવે,
મનુષ શ્રેષ્ટ ન સરાયકં. ૮

સ્થાવર જંગમ સમ સૃષ્ટિ,
પુષ્ટિ કરન પ્રિછ્યું તે નહી;
બિનુ પુષ્ટિ પરલે સબ જાવે,
ફેરી રચતાં પ્રેહેતન સહી. ૯

નિજપતિ ઇત હેર આજ્ઞા દેઇ,
આપ અંશ પઠાવનં;
બિનુ નિજ જ્ઞાન જન પરલે,
સરલ ગેલ નહી પાવનં. ૧૦

દયાવંત અનંત ગતિ જીનું.
ગવન સંતસંગ શોભિતં;
ગગન ઉડઘન ચંદ્ર શોભે,
અનંગ છબી સુરત જન લોભિતં. ૧૧

કળા ખટદશ નિદ્ધ્ય પુરણ,
સિદ્ધિ અષ્ટ ચરણુ વસે;
દેવ ચતુર દશ સેવા કારણુ,
લાયે આપ સુર ધામસે. ૧૨

અધર તખત પર અરસ આસન,
દરશાતહી દિવ્ય નેતરં;

ભક્ષાતિત પક્ષ તે વરજીત,
સોહી સતગુરૂ તતપરં. ૧૩

અવન્ય અંકુર બિજ જેતા,
સદા સમ વિનું જલ રહે;
અરસ નિર જબ પરસ પાયે,
ઉદે અંકુર સનમુખ રહે. ૧૪

સઘન ઘન નિર સુધ્ય કરૂણા,
શ્રીમત્ કુવેર કી જબ થઈ;
અંશ અંકુર ઉદયે અચલ મતિ,
નિજપતિ સનમુખ દ્રષ્ટ ભઇ. ૧૫

તેજ પુંજ તનુ વિશેષ વિભૂતિ,
શક્તિ જોત્ય નહી પાવનં;
અજ ઉમયાપાત શ્રીપતિ શારદ,
શેષ સેહેસ્ર મુખે ગાવનં. ૧૬

સંત સહાય કરન નિજ કર્તા,
ભક્ત વત્સલ નર તનુ ધરે;
શ્રીમત્ કુવેર સબ સુખકે દાતા,
દાસ હેતુ ડોલંત ફિરે. ૧૭

ફિરત ભવ ભિર ભંજન પ્રભુ,
કરન કાજ સબ જીવનં;
અસંખ્ય જીવ ઘણી ધામ પઠાવત,
બંદી છોડ વદ વંદનં. ૧૮

તિલક ભાલ વિશાલ લોચનં,
અધુર અનોપમ શોભિતં;

નિજાનંદ ઘન શ્યામ મૂર્ત,
સંત્ જનકે મન લોભિતં. ૧૯

પાંણ્ય જોડી શિર નાઇ સેવક,
દાસ નારણ્ કરે વિનતિ;
માગુ પ્રેમ ભક્તિ ચરણ્ સેવા,
યશ ગાવા અનુભવ ગતિ. ૨૦

—: પશ્ચાત પ્રાપ્ત થયેલાં પદ. :—

પદ. ૧ (રાગ–આશાવરી)

સંતો સસ્વ સોહંગ પદ કેસા,
મોઈ કહી બતલાવો તેસા;
સંતો સસ્વ સોહંગ પદ કેસા,..........ટેક.

લીલ પિત કે ઉજવલ શ્યામા,
કે આંગ્ન જલ જેસા;
મધુર ચરપરા તિક્ષણુ મોલા,
કે ખારા કે મીઠા. સંતો. ૧

વૃધ્ધ જોબન કે બાલ કહાવે,
કે ગ્રભમે હોય તેસા;
રજો તમો કે સાત્વિક કહાવે,
કે પ્રકૃતિ જેસા. સંતો. ૨

દૂર નિકટકે મધ્ય કહાવે,
સ્થિરતા હે કે વેસા;
ગતિ મતિ ગવન રમન કે સહાયક,
હે આકાર કે નરેસા. સંતો. ૩

સત્ કુવેર કહત પોકારી,
સૂણો સંત સુરેસા;
તત્વ સાંખ્ય તે કહી સમઝાવો,
જસા રૂપ હમેસા. સંતો. ૪

પદ. ૨ (રાગ–ક્ષાલ.)

સંત સંગત સુધ્ય કર્તા ભજન તે,
ગુરૂ ચરણુ મન રાચુ વે................ટેક.

અમલ અવનિકો સુર સરગકો;
સો સુખ સુપને ન જાચુવે. સંત. ૧

અજ કૈલાસ વૈકુંઠ પદ ઉત્તમ,
સોઈ સકલ સુખ કાચુ વે. સંત. ૨
ફળ પામી સુરકો સુખ ભૂગતે,
અંતે ચોરાસી પાછુ વે. સંત. ૩
વેદ કતેબ કુરાન પુરાના,
સોઈ ફળ તપાસુ વે. સંત. ૪
વારંવાર પોકાર કહત વે,
ગુરૂ ચરણ મન સાચુ વે. સંત. ૫
અગમ અગોચર ગોચર દરશ્યા,
પ્રગટ પ્રેમ પ્રકાસુ વે. સંત. ૬
સત્ કુવેર દયાનિધિ દરશ્યો,
મનુષા જનમ ફળ પાચુ વે. સંત. ૭

પદ. ૩ (રાગ—લાલ)

રહત સદા મન મેરા મગનમે,
કંતા ચરણ લેહેલાઇ વે............ટેક.
સંત ચરનકી ધુરી ધરનકી,
દલ દરપણ મંજુકાઇ વે. રહત. ૧
કામ ક્રોધ મોહ શત્રુ શરીરના,
તાકુ દેઇ ભગાઇ વે. રહત. ૨
ગુરૂ ગ્યમ જ્ઞાનકુ માન ચઢાઈ,
શબ્દકા બાણુ લગાઈ વે. રહત. ૩
માપ અમાપ સમાપહી સાહેબ,
સબ ઘટ રહ્યો સોહાઇ વે. રહત. ૪
પાયો રે ભેદ મર્મ ભરમકા,
સુરતિ સકલ લક્ષાઇ વે. રહત. ૫
રૂપ અરૂપ સ્વરૂપ હી સાંઇયે,
ચેહેન લિયા ઘટમાંહી વે. રહત. ૬
સત કુવેર ભયા મત બાલા,
ગુરૂ ગ્યમ જ્ઞાન અઘાઈ વે. રહત. ૭

—: શુદ્ધિ પત્ર. :—

પૃષ્ઠ	લાઇન	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૭	૧૫	પિડ	પિંડ
૧૦	૫	રાજ	રાજન
૧૩	૭	બુધ	બુજ
૧૪	૨૨	ધ્નાન	ધ્યાન
૧૫	૧૩	તરિક્ષ	તિરક્ષ
૨૨	૬	સેધા	સેવા
૨૩	૩	હિરયે	હિરદે
૨૪	૧૭	દુરમત	દુરમતિ
૨૪	૧૯	ક્રાધ	ક્રોધ
૨૯	૨૦	રોત	રેતિ
૩૧	૧૮	બ્રહ્મ	બ્રહ્મા
૩૩	૧૨	૧પપા	પિપા
૩૪	૨	નારિમંત્ર	તારિકમંત્ર
૪૩	૨	ગ્યોમ	વ્યોમ
૪૯	૨	૧શવ	શિવ
૪૯	૪	કોતિ	કોટિ
૫૦	૭	ઘરે	ધરે
૫૧	૫	લખે	લાવે
૫૧	૧૦	ક્રુટયા	ફૂટયા
૫૧	૧૨	૧નજ	નિજ
૫૨	૭	વિરાધી	વિરોધી
૫૩	૧૯	પિડ	પિંડ
૫૪	૪	૧દપક	દિપક
૫૭	૨૧	૧વકિત	વિક્તિ
૫૮	૬	યેગ	યોગ
૫૮	૧૪	છોડીઇ	છોડાઇ

૬૦	૨૧	કેસા	ચેસા
૬૦	૨૨	ઓઇ કઢી બતલાવો તેસા	જાકુ રૂપરંગ નહિ વેસા
૬૯	૨૩	કેસા	ચેસા
૬૪	૧૩	ાવષ્નુ	વિષ્નુ
૬૬	૮	રાવ	રવિ
૬૬	૧૮	ાવત	વિત
૬૬	૨૧	ાનરંજન	નિરંજન
૬૭	૨	વિવ્યકત	વિવ્યક્ત
૬૭	૩	સધે	સધે
૬૭	૧૬	એર	ઓરૂ
૬૯	૧૮	સંપાત	સંપતિ
૭૦	૯	ાવલાસ	વિલાસ
૭૨	૧૦	અઢા	અઢી
૭૨	૨૬	ભાકત	ભકિત
૭૫	૭	દ્રાઢી	દ્રોઢી
૭૫	૧૫	ાકરત	કિરત
૭૬	૧	કતત્ર	કતત્ર
૭૬	હેડીંગ	કક્કે	કક્કો
૭૭	૧૧	સિતવન	ચિતવન
૮૧	૨	રાહત	રહિત
૮૧	૯	છઘ	છદ્ય
૮૨	૧૧	ાનદ્રા	નિદ્રા
૮૨	૧૨	વ્યાપ્યો	વ્યાપ્યો
૮૪	૨	ભાખકુ	ભાખકુ
૯૨	૧૨	છંત	છંદ
૯૫	૫	ાપડ	પિડ
૧૦૦	૨૪	દૂજા નાહ	દૂજે નહિ
૧૦૧	૨	કચિત	કંચિત
૧૦૧	૨૧	પેતાતણા	પોતાતણા
૧૦૪	૧૪	સોતા	સોતો

૧૦૪	૧૯	યાવિાધ	યાવિધિ
૧૦૫	૧૯	અરવિગા	અરવિંગા
૧૦૫	૨૦	ઘડીઑ	ઘડીઓ
૧૦૬	૧૬	કુંભ પાક	કુંભિપાક
૧૦૭	૧૯	મિડક	મિંડક
૧૦૭	૨૧	બકુ	બગકુ
૧૦૯	૧૦	કાય	કાંય
૧૦૯	૨૦	ાનરફળ	નિરફળ
૧૦૯	૨૨	ખંજત	જંખત
૧૧૦	૬	અભાગ	અભાગિ
૧૧૦	૨૦	અપરાદ	અપરાદિ
૧૧૧	૧૪	કાંગ	કાંય
૧૧૨	૮	કાઈ	કાંય
૧૧૩	૩	નવળ્યા	નવળ્યો
૧૧૪	૨૨	ાનગમ	નિગમ
૧૧૬	૧૨	ાવસવાસા	વિસવાસા
૧૧૭	૨૧	અન્યા;	અન્યાયો;
૧૧૮	૧૧	ડંભી	ડંભીની
૧૧૮	૨૨	વિચર	વિચરત
૧૧૯	૧૯	અટવા	અડવા
૧૨૩	૩	ઉસરના	ઉસર
૧૨૩	૭	આઘ	આદ્ય
૧૨૪	૧૧	અપક	અપકૈ
૧૨૪	૧૧	ગલેહેર	લેહેર
૧૨૫	૫	હારજન	હરિજન
૧૨૫	૧૧	ધ્રંથ્ય	ધ્રંત્ય
૧૨૬	૧૭	નાહતાઈ	નહિતાઇ
૧૨૮	૮	માત	મતિ
૧૨૯	હેડીંગમાં	નિજનદાસ	નિજદાસ
૧૨૯	૧૬	ગત્ય ગત્ય	ગત્યમત્ય
૧૩૦	૪	નિજનદાસ	નિજદાસ

૧૩૧	૯	નર	નામ
૧૩૨	૧૪	પાત	પતિ
૧૩૬	૮	ભકતજય	ભકતજન
૧૩૭	૧	ાવધિ	વિધિ
૧૩૭	૨	નિજનદાસ	નિજદાસ
૧૩૮	૧૦	સત	સંત
૧૪૦	૧	ઇતિહાસત	ઇતિહાસન
૧૫૧	૧૬	ાસધુ	સિંધુ
૧૫૪	૧૨	ાવરામ	વિરામ
૧૬૨	૨૬	પહાર	પહોર
૧૬૩	૧૧	ાવષ્નુ	વિષ્નુ
૧૬૫	૭	સ્નંત	સ્નંત
૧૬૭	૬	મહાનધિ	મહાનિધિ
૧૬૭	૯	નાહ	નહિ
૧૭૧	૨	તેતી	તેથી
૧૭૧	૩	પર	પદ
૧૭૧	૮	સિશાલા	વિશાલા
૧૭૨	૧૧	ાદનો	દિનો
૧૭૪	૭	ાચત	ચિત
૧૭૪	૧૬	ાતનુ	તિનુ
૧૭૭	૧	ાવધિ	વિધિ
૧૭૭	૧૩	વિશ્વમિ	વિશ્વ
૧૭૮	૨	તેયે	તે
૧૭૮	૮	તેનુ	તિનુ
૧૭૮	૨૦	પાવવ	પાવન
૧૮૧	૧૦	કાષ્ન	ક્રષ્ન
૧૮૧	૨૦	ાવદ	વિદ
૧૮૪	૧૪	ાપંડ	પિંડ
૧૮૫	૧૨	જંમણી	જમણી
૧૮૬	૨	સાચતાઇ	સુચિતાઇ
૧૮૭	૭	આત	અતિ

૧૮૮	૧૭	ભઉને	ભવને
૧૮૯	૯	।વકલ	વિકલ
૧૯૦	૮	।વલાવે	વિલાવે
૧૯૩	૧૦	આત ।તનકી	અતિ તિનકી
૧૯૩	૨૧	।નગમાદીક	નિગમાદીક
૧૯૪	૧	ગાનત	ગનિત
૧૯૪	૧૪	।મલે	મિલે
૧૯૫	૧૩	।વધિકે	વિધિકે
૧૯૫	૧૮	।ચન	ચિન
૧૯૫	૨૧	।તનકે	તિનકે
૨૦૦	૧૫	।નજપતિ	નિજપતિ
૨૦૦	૧૭	ભોજન	ભાજન
૨૦૧	૧૪	આધન	આધિન
૨૦૪	૩	નાહ	નહિ
૨૦૭	૧૧	।બંદુ	બિંદુ
૨૧૦	૮	આધનને	આધિનને
૨૧૧	૧	હિંદોલે	હિંદોરે
૨૧૧	૧	ધંન	ધન
૨૧૨	૧૭	દ્રાષ્ટ	દ્રષ્ટિ
૨૧૩	૩	ફુતારી	ફુવારી
૨૧૩	૪	દરંકા	રંકા
૨૧૪	૨૧	।વચાર	વિચાર
૨૧૫	૨	।વભાસ	વિભાસ
૨૧૫	૧૮	।છનમે	છિનમે
૨૧૭	૬	આવંરે	આવેનેરૂ
૨૨૮	૧૯	અણુલાંગ	અણુલંગિ
૨૩૫	૧૨	।વષ્નુશાંમ	વિષ્નુશાંમ
૨૩૮	૨	ત્રિકુટ	ત્રિકુટિ
૨૩૮	૩	આણુ	અણુ
૨૩૮	૬	માતયાં	મતિયાં
૨૪૧	૫	ઉપાસા	ઉપાસના

૨૪૧	૨૦	ાનશ્ચે	નિશ્ચે
૨૪૧	૨૨	ાચતવન	ચિંતવન
૨૪૨	૧	ાનજ	નિજ
૨૪૭	૯	ાનશિ	નિશિ
૨૫૩	૧૨	આંકુશુ	આંકુશુ
૨૫૩	૧૪	પરથ	પરમ
૨૫૪	૨૧	ગમતાગે	ગમતાગે
૨૫૭	૨	મિગલ	મિંગલ
૨૫૮	૪	ાકલમીસ	કિલમીસ
૨૬૧	૮	લ્યાને	લ્યોને
૨૬૪	૧૨	ાવપુ	વિપુ
૨૬૪	૧૮	હિમત	હિંમત
૨૬૬	૩	ાચન	ચિન
૨૬૬	૧૦	ાકરતારા	કિરતારા
૨૬૬	૧૧	ાકરતારા	કિરતારા
૨૬૭	૧૨	ભાેાગ	ભોગિ
૨૬૭	૧૮	ભાેાગ	ભોગિ
૨૬૮	૧૮	ાત્રવેણી	ત્રિવેણી
૨૬૮	૨૩	હારને	હરિને
૨૭૩	૨	વિભાક્ત	વિભક્તિ
૨૭૩	૯	વતતન	વતન
૨૭૭	૧૩	માહરા	માહેરા
૨૭૯	૨૨	ધરમાં	ધરમાં
૨૮૨	૧૦	અબુધતા	અબ્ધુતા
૨૮૨	૧૪	આખલાનંદ	અખિલાનંદ
૨૮૭	૧૦	એનંત	અનંત
૨૮૭	૧૫	ામલ્યે	મિલ્યે
૨૮૮	૨૦	ાનગમ	નિગમ
૨૮૯	૧૧	બજબ	અજબ
૨૯૦	૧૬	ાનજ	નિજ
૨૯૦	[illegible]	ભાક્ત	ભક્તિ

૨૯૧	૧૮	રંજન	નિરંજન
૨૯૨	૬	ભિન	ભિન
૨૯૩	૧૧	રિપુ	રિપુ
૨૯૮	૧૩	છેકતુ	છેકતુ
૩૦૦	૧૪	રહ્યો	રહ્યો
૩૦૧	૫	તણો	તણો જે
૩૦૧	૫	એવા	એવા
૩૦૧	૨૬	હુઅનાત	અનાહુત
૩૦૨	૨૩	પ્રતાાપ	પ્રતાપિ
૩૦૩	૨૧	નાહ	નહિ
૩૦૪	૨૬	કોપે	કોપે
૩૦૫	૧૪	વ્રાત	વ્રતિ
૩૦૬	૧૬	જ	જગ
૩૦૭	૨૩	સિદ્ધિ	સિદ્ધિ
૩૦૭	૨૪	ગુરૂ	ગુરૂ
૩૦૮	૫	હારવરને	હરિવરને
૩૦૮	૧૫	પ્રિય	પ્રિય
૩૦૮	૨૨	વિધિનાં	વિધિનાં
૩૧૦	૧૧	ધર્યા	ધર્યા
૩૧૨	૧૦	સિચીશુ.	સિચીશુ.
૩૧૨	૧૧	હાર	હરિ
૪૧૩	૧૪	હવિ	હરિ
૩૧૫	૨	સમાર્યે	સમાર્યો
૩૧૯	૩	પાત પદ	પતિ પદ
૩૨૦	૨૩	શરેદ	શરદ
૩૨૨	૮	પાતના	પતિના
૩૨૨	૧૭	નાહ	નહિ
૩૨૨	૨૨	નાહ	નહિ
૩૨૩	૬	નાહ	નહિ
૩૨૫	૧૫	આનનપણે	અનિનપણે
૩૨૭	૧૬	નાહ	નહિ

૩૫૩	૭	ારઝાવન	રિઝાવન
૩૫૫	૯	જિતાનત	જિતતિન
૩૫૬	૭	નાહ	નહિ
૩૫૬	૧૭	શ્રીમન્	શ્રીમત્
૩૫૭	૧૫	ાવષે	વિષે
૩૫૮	૧૬	અયો	આયો
૩૫૯	૮	માંધિ	માંધિ
૩૬૦	૫	પ્રાત	પ્રતિ
૩૬૨	૧૨	ાવચારા	વિચારા
૩૬૩	૨૦	વિાધ	વિધિ
૩૬૫	૭	ાભન	ભિન
૩૭૧	૧	ઉધર	ઉરધ
૩૭૫	૨૩	ાવષ્ટિને	વિષ્ટિને
૩૭૬	૧૭	એહો	અહો
૩૮૩	૧૮	માણ	માણે
૩૮૬	૧	ાવસરી	વિસરી
૩૮૭	૧૮	ાનજ	નિજ
૩૮૮	૨	ાવશાળ	વિશાળ
૩૮૮	૧૮	હાર	હરિ
૩૯૧	૧૦	આત ાદનતાય	અતિ દિનતાય
૩૯૫	૧૫	અંત	અંત
૩૯૭	૭	ાવના	વિના
૩૯૮	૧૪	ગાત	ગતિ
૩૯૯	૬	તનમન મન	તનમન
૪૦૨	૧૧	નાહ	નહિ
૪૦૨	૧૫	આાધન	આધિન
૪૦૪	૧૪	ાતત્ર	તિત્ર
૪૦૫	૫	સ્વાામને	સ્વામિને
૪૦૬	૧૮	વિાધ	વિધિ
૪૧૩	૬	ાનગમ	નિગમ
૪૧૫	૩	ભાક્ત	ભક્તિ
૪૧૫	૨૧	ાનયંત	નિયંતા